

**ПРОСТОРНИ ПЛАН
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ПАРКА ПРИРОДЕ
„СЛАТИНЕ У ДОЛИНИ ЗЛАТИЦЕ“**

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Немања Ерцер

**ПРОСТОРНИ ПЛАН
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ПАРКА ПРИРОДЕ
„СЛАТИНЕ У ДОЛИНИ ЗЛАТИЦЕ“**

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

Е - 2882

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР

Оливера Добривојевић
др Оливера Добривојевић, дипл. пр. планер

ВД ДИРЕКТОРА

Предраг Кнежевић
Предраг Кнежевић, дипл. правник

Нови Сад, 2024. године

СТРУЧНИ ТИМ:**СИНТЕЗА И КООРДИНАЦИЈА:**

др Оливера Добривојевић, дипл. пр. планер

ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА:

мр Драгана Дунчић, дипл. пр. планер

Планирана претежна намена површина и подручје посебне намене:

др Оливера Добривојевић, дипл. пр. планер
Лана Исаков, маст. инж. арх.
Наташа Медић Королија, маст. инж. пејз. арх.

Природни услови:

др Оливера Добривојевић, дипл. пр. планер
Бранко Миловановић, дипл. инж. мелио.
Наташа Медић Королија, маст. инж. пејз. арх.

Заштита природе, непокретних културних добара и карактер предела:

Наташа Медић Королија, маст. инж. пејз. арх.
др Оливера Добривојевић, дипл. пр. планер
Лана Исаков, маст. инж. арх.
Оливера Сенковић, дипл. инж. арх.
мр Владимир Пихлер, дипл. инж. арх.

Становништво и привреда:

Марина Митровић, маст. проф. геогр.
Мирољуб Љешњак, дипл. инж. пољ.
др Оливера Добривојевић, дипл. пр. планер
Наташа Медић Королија, маст. инж. пејз. арх.
Иван Тамаш, маст. пр. планер

Шумско земљиште и шумарство:

Наташа Медић Королија, маст. инж. пејз. арх.

Пољопривредно земљиште и пољопривреда:

Мирољуб Љешњак, дипл. инж. пољ.

Водно земљиште и водопривредна инфраструктура:

Бранко Миловановић, дипл. инж. мелио.

Саобраћајна инфраструктура:

Зоран Кордић, дипл. инж. саобр.

Електроенергетска и електронска комуникациона инфраструктура:

Маринко Гиздавић, инж. електр.

Термоенергетска инфраструктура:

Милан Жижић, дипл. инж. маш.

Заштита животне средине:

др Тамара Зеленовић Васиљевић
мр Рита Барјактаровић, дипл. биол.

Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација:

Марина Митровић, маст. проф. геогр.
др Тамара Зеленовић Васиљевић
мр Рита Барјактаровић, дипл. биол.

Заштита од интереса за одбрану земље:

Радованка Зец, дипл. инж. арх.

Правна регулатива:

Теодора Томин Рутар, дипл. правник

Геодетско документациона и аналитичко информациона основа:

Милко Бошњачић, маст. инж. геодез.
Бане Свитлица, дипл. инж. геодез.
Дејан Илић, грађ. техн.
Ђорђе Кљаић, геод. техн.
Драгана Митић, економ. техн.
Душко Ђоковић, копирант

 5000217815355	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА	 Република Србија Агенција за привредне регистре
--	---	--

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК

Матични / Регистарски број 08068313

СТАТУСИ

Статус привредног субјекта Активан

Са статусом социјалног
предузетништва Не**ПРАВНА ФОРМА**

Правна форма Јавно предузеће

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОСТОРНО И УРБАНИСТИЧКО
ПЛАНИРАЊЕ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ
ВОЈВОДИНЕ НОВИ САД

Скраћено пословно име

ЈР ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ НОВИ САД

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта	
Општина	НОВИ САД
Место	НОВИ САД
Улица	ЖЕЛЕЗНИЧКА
Број и слово	6/III
Спрат, број стана и слово	/ /
Адреса за пријем електронске поште	
Е- пошта	zavurbvo@gmail.com

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања	
Датум оснивања	16.02.1959
Време трајања	
Време трајања привредног субјекта	Неограничено
Претежна делатност	
Шифра делатности	7111

Назив делатности	Архитектонска делатност	
Остали идентификациони подаци		
Порески Идентификациони Број (ПИБ)	100482355	
Подаци од значаја за правни промет		
Текући рачуни	325-9500600027867-63 325-9500600027866-66 840-0000000714743-84 325-9500700176810-64 200-3431420101891-37 325-9601700058594-60 325-9601600004203-31 160-0000000416883-48 160-0050370002379-64	
Контакт подаци		
Интернет адреса	www.zavurbvo.co.rs	
Подаци о статусу / оснивачком акту		
	Датум важећег статуса	09.10.2019
	Датум важећег оснивачког акта	18.09.2019

Законски (статутарни) заступници		
Физичка лица		
1.	Име	Предраг
	Презиме	Кнежевић
	ЈМБГ	1611976820129
	Функција	в.д. директора
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом

Надзорни одбор		
Председник надзорног одбора		
	Име	Маја
	Презиме	Мићић
	ЈМБГ	2709987186506
Чланови надзорног одбора		
1.	Име	Никола
	Презиме	Крнета
	ЈМБГ	0201983800047
2.	Име	Милан
	Презиме	Жижић
	ЈМБГ	0311967800118

Чланови / Сувласници	
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Žitište
Регистарски / Матични број	08030715
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017
Удео	износ(%)
	0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Sečanj
Регистарски / Матични број	08019215
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	30.05.2017
Удео	износ(%)
	0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Senta
Регистарски / Матични број	08038490
Подаци о капиталу	

Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	11.05.2017
Удео	износ(%) 0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Srbobran
Регистарски / Матични број	08013438
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	05.05.2017
Удео	износ(%) 0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Titel
Регистарски / Матични број	08050724
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	04.05.2017
Удео	износ(%) 0,200000000000

Подаци о члану	
Пословно име	Opština Čoka
Регистарски / Матични број	08381984
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017
Удео	износ(%)
	0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	ОПШТИНА БАЧ
Регистарски / Матични број	08012814
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.05.2017
Удео	износ(%)
	0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Beočin
Регистарски / Матични број	08439940
Подаци о капиталу	
Новчани	

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.04.2017
износ(%)	
Удео	0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Ваčka Топола
Регистарски / Матични број	08070555
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	24.05.2017
износ(%)	
Удео	0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Већеј
Регистарски / Матични број	08359466
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	17.05.2017
износ(%)	
Удео	0,200000000000
Подаци о члану	

Пословно име	Opština Bački Petrovac
Регистарски / Матични број	08127808
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	02.06.2017
Удео	износ(%)
	0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Vrbas
Регистарски / Матични број	08285071
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	29.05.2017
Удео	износ(%)
	0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Žabalj
Регистарски / Матични број	08157111
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум

Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	03.05.2017
Удео	износ(%) 0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	OŠTINA INĐIJA
Регистарски / Матични број	08027536
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.05.2017
Удео	износ(%) 0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Irig
Регистарски / Матични број	08032165
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.04.2017
Удео	износ(%) 0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	OPŠTINA KANJIŽA

Регистарски / Матични број	08141231
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017
Удео	износ(%) 0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Mali Idoš
Регистарски / Матични број	08695059
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	02.06.2017
Удео	износ(%) 0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Nova Crnja
Регистарски / Матични број	08013705
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD	16.05.2017
Удео	износ(%) 0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Novi Kneževac
Регистарски / Матични број	08385327
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	10.05.2017
Удео	износ(%) 0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Plandište
Регистарски / Матични број	08057567
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	23.05.2017
Удео	износ(%) 0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	ОПШТИНА АПАТИН
Регистарски / Матични број	08350957

Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	06.09.2017
Удео	износ(%)
	0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Ada
Регистарски / Матични број	08070636
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	31.08.2017
Удео	износ(%)
	0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	GRAD KIKINDA
Регистарски / Матични број	08176396
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	21.08.2017
	износ(%)

Удео	0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	OPŠTINA ODŽACI
Регистарски / Матични број	08327700
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	18.09.2018
	износ(%)
Удео	0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
Регистарски / Матични број	08068615
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30.06.2002
	износ(%)
Удео	94,800000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Temerin
Регистарски / Матични број	08330514

Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	17.07.2019
износ(%)	
Удео	0,200000000000
Подаци о члану	
Пословно име	Opština Sremski Karlovci
Регистарски / Матични број	08139199
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	08.05.2017
износ(%)	
Удео	0,200000000000

Основни капитал друштва	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Уписан: 1.680.896,91 RSD	
износ	датум
Уписан: 240.128,13 RSD	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	

Дана 09.08.2023. године у 14:04:45 часова

Страна 13 од 14

износ	датум
Уплаћен: 1.680.896,91 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 240.128,13 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30.06.2002
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	18.09.2018
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	17.07.2019

Забележбе	
1	Тип
	-
	Датум
	21.09.2005
	Текст
	На основу Одлуке Скупштине АП Војводине од 27.06.2002. године овај субјект уписа променио је облик и организује се као Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINA, NOVI SAD.

Регистратор, Миладин Маглов

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Оливера Д. Добривојевић

просторни планер
ЈМБ 0303961805042

одговорни планер

Број лиценце
100 0003 03

У Београду,
28. августа 2003. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Милош Лазовић
Проф. др Милош Лазовић
дипл. грађ. инж.

**ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“
НОВИ САД**БРОЈ: 2009/1
ДАНА: 16-08-2024Знак: ОДД
Вежа: Е-2882

У складу са чланом 38. став 5. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и чланом 27. став 2 тачка 4) Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, број 32/19)

Одговорни планер на изради **Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице”**, др Оливера Добривојевић, дипл. пр. планер., број лиценце 100 0003 03

ИЗЈАВЉУЈЕ

да је **плански документ, после јавног увида:**

- 1) припремљен у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона,
- 2) припремљен и усклађен са Извештајем о обављеном јавном увиду.

Одговорни планер:
Број лиценце:др Оливера Добривојевић, дипл. пр. планер.
100 0003 03

Печат:

Потпис: *Оливера Добривојевић*

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	2
1. ПРЕДМЕТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	2
2. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ), ОПИС ГРАНИЦА ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ) И ОПИС ГРАНИЦЕ ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ	3
2.1. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	3
2.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)	9
2.3. ОПИС ГРАНИЦЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ И ГРАНИЦА ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)	9
2.3.1. Опис границе просторне целине подручја посебне намене (Парка природе)	9
2.3.2. Опис граница просторних подцелина подручја посебне намене (Парка природе)	9
2.4. ОПИС ГРАНИЦЕ ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ ³	10
3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА	10
3.1. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА	10
3.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10).....	10
3.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11)	13
3.2. ИЗВОДИ ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	17
3.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15).....	17
3.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17).....	18
3.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	18
4. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА	18
4.1. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА (ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА)	18
4.1.1. Природни услови	19
4.1.1.1. Геолошке и геоморфолошке карактеристике	19
4.1.1.2. Хидрографске и хидролошке карактеристике	20
4.1.1.3. Климатске карактеристике	22
4.1.1.4. Педолошке карактеристике	22
4.1.1.5. Сеизмолошке карактеристике.....	23
4.1.2. Природне вредности	23
4.1.2.1. Природна добра	23
4.1.2.2. Природни ресурси	25
4.1.3. Карактер предела.....	26
4.1.4. Непокретна културна добра	27
4.1.5. Становништво	27
4.1.6. Привреда	28
4.1.6.1. Пољопривреда	28
4.1.6.2. Туризам	29
4.1.6.3. Шумарство и лов	29
4.1.6.4. Рибља фауна и риболов	29
4.1.6.5. Микро, мала и средња предузећа и предузетништво	30
4.1.7. Инфраструктура	30
4.1.7.1. Саобраћајна инфраструктура	30
4.1.7.2. Водна инфраструктура.....	31
4.1.7.3. Енергетска инфраструктура	33
4.1.7.3.1. Електроенергетска инфраструктура	33
4.1.7.3.2. Термоенергетска инфраструктура	33
4.1.7.3.3. Обновљиви извори енергије	33
4.1.7.3.4. Енергетска ефикасност	34
4.1.7.4. Електронска комуникациона инфраструктура	34
4.1.8. Стање животне средине	34
4.1.9. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације и одбрана	35

4.2. SWOT АНАЛИЗА.....	37
II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА	
ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	38
1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА.....	38
2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	38
2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ.....	38
2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ	39
2.2.1. Заштита и коришћење природних вредности.....	39
2.2.1.1. Заштићено подручје	39
2.2.1.2. Заштита и коришћење природних ресурса	39
2.2.1.2.1. Пољопривредно земљиште.....	39
2.2.1.2.2. Водни ресурси.....	39
2.2.1.2.3. Шуме и шумско земљиште	39
2.2.1.2.4. Минерални и енергетски ресурси	39
2.2.2. Заштита предела	40
2.2.3. Заштита културног наслеђа	40
2.2.4. Становништво	40
2.2.5. Привреда.....	40
2.2.5.1. Пољопривреда	40
2.2.5.2. Шумарство и лов	40
2.2.5.3. Туризам.....	40
2.2.6. Инфраструктурни системи	41
2.2.6.1. Саобраћајна инфраструктура	41
2.2.6.2. Водна и комунална инфраструктура	41
2.2.6.3. Енергетска инфраструктура	41
2.2.6.3.1. Обновљиви извори енергије (ОИЕ)	41
2.2.6.3.2. Енергетска ефикасност	41
2.2.6.4. Електронска комуникациона инфраструктура	42
2.2.7. Заштита животне средине и управљање отпадом	42
2.2.8. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација	42
3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ФУНКЦИОНАЛНЕ	
ВЕЗЕ И МЕЂУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ.....	42
4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ) И	
ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ	44
III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ ПОСЕБНЕ	
НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ	44
1. ЗАШТИТА ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА И ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА У ПОДРУЧЈУ	
ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	44
1.1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА	44
1.1.1. Заштићено подручје	44
1.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста	45
1.1.3. Еколошки коридори.....	45
1.2. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА	45
1.3. ЗАШТИТА ВРЕДНОСТИ КАРАКТЕРА ПРЕДЕЛА.....	46
2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА У ПОДРУЧЈУ	
ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	46
2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	46
2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ.....	47
2.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ	48
2.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ	49
3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСKE И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ	50
3.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ	50
4. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ.....	51
4.1. ТУРИЗАМ.....	51
4.2. ПОЉОПРИВРЕДА	53
4.3. ШУМАРСТВО И ЛОВ	53
4.4. РИБАРСТВО.....	54
5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА У ПОДРУЧЈУ	
ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА.....	54
5.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	54
5.2. ВОДНА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	56
5.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА.....	57
5.3.1. Електроенергетска инфраструктура.....	57
5.3.2. Термоенергетска инфраструктура	57
5.3.3. Обновљиви извори енергије	58

5.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	58
6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА, КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ.....	58
6.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	58
6.2. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА	59
6.2.1. Заштита од елементарних непогода	59
6.2.2. Заштита од акцидентних ситуација	60
6.3. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ	61
7. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	61
IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	62
1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА (СА ЗОНАМА ЗАШТИТЕ)	62
1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА У ПРОСТОРНОЈ ЦЕЛИНИ И ПОДЦЕЛИНАМА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)	62
1.2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА У ЗАШТИТНОЈ ЗОНИ ПАРКА ПРИРОДЕ	64
1.2.1. Правила уређења у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја	65
1.2.2. Правила уређења за еколошке коридоре и за простор у оквиру заштитних зона еколошких коридора	66
1.2.3. Правила уређења на осталом земљишту у заштитној зони Парка природе	66
1.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	67
1.3.1. Саобраћајна инфраструктура	67
1.3.2. Водна инфраструктура	68
1.3.3. Енергетска инфраструктура	69
1.3.3.1. Електроенергетска инфраструктура	69
1.3.3.2. Термоенергетска инфраструктура	71
1.3.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије	71
1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура	72
1.3.5. Правила за подизање заштитних појасева зеленила	72
1.4. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ	73
1.5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ	73
1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара	73
1.5.1.1. Заштићено подручје – Парк природе	73
1.5.1.2. Заштитна зона Парка природе	75
1.5.1.3. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја	75
1.5.1.4. Еколошки коридори	76
1.5.1.5. Посебни услови заштите природе	78
1.5.2. Услови и мере заштите и уређења непокретних културних добара	80
1.5.3. Услови и мере заштите и уређења предела	80
1.5.4. Услови и мере заштите живота и здравља људи	81
1.5.5. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине	82
1.5.6. Услови и мере заштите од елементарних непогода и акцидентних ситуација	86
1.5.7. Уређење простора од интереса за одбрану земље	87
1.5.8. Услови и мере којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом	88
1.5.9. Услови и мере енергетске ефикасности изградње	89
2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	89
2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ	89
2.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја – Парку природе	89
2.1.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја – Парку природе, у просторној подцелини 1 Парка природе - режиму заштите II степена	89
2.1.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја – Парку природе, у просторној подцелини 2 Парка природе - режиму заштите III степена	89
2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе	90
2.1.2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја	90

2.1.2.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру заштитних зона еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја	91
2.1.2.3. Правила грађења на осталом пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе.....	92
2.1.2.3.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства – салаши.....	93
2.1.2.3.2. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде	94
2.1.2.3.3. Правила грађења за објекте чија је намена у функцији очувања и промоције подручја посебне намене	96
2.1.2.3.4. Правила грађења за лансирне (противградне) станице.....	97
2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ.....	97
2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ	98
2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ	100
2.4.1. Правила грађења за радну зону ван грађевинског подручја насеља.....	100
2.5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОВРШИНА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈУ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА.....	100
2.6. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ОБЈЕКТА	102
2.6.1. Заштитни појас јавних путева	102
2.6.2. Заштитни пружни и инфраструктурни појас	103
2.6.3. Зоне санитарне заштите изворишта водоснабедавања	103
2.6.4. Зоне заштите око водних објеката.....	104
2.6.5. Зона заштите електроенергетских објеката.....	105
2.6.6. Зона заштите коридора електронских комуникационих система веза.....	106
2.6.7. Зона заштите термоенергетске инфраструктуре	106
2.6.8. Зона заштите око противградних станица	109
2.6.9. Зона заштите еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја	109
V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА.....	110
1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ	110
2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	111
2.1. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ГРАДА КИКИНДЕ.....	112
2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ЧОКА	112
3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ	112
4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ	114

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Р. бр.	Тематска карта	Размера
1.	Обухват Просторног плана са просторним целинама и подцелинама подручја посебне намене	1:50 000
Р. бр.	Рефералне карте	Размера
1.	Посебна намена простора	1:25 000
2.	Инфраструктурни системи	1:25 000
3.	Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара	1:25 000
4.	Карта спровођења	1:25 000

В) ПРИЛОГ

- Списак прописа од значаја за израду Просторног плана
- Опис границе просторне целине подручја посебне намене, просторних подцелина подручја посебне намене и заштитне зоне Парка природе, „Слатине у долини Златице“

Списак табела и слика у тексту

Табела

Табела 1. Обухват Просторног плана	8
Табела 2. Целине, потцелине, режими заштите са њиховим површинама	9
Табела 3. Број становника и домаћинства насеља која се налазе у непосредној близини Парка природе	27
Табела 4. Подручје обухваћено Просторним планом према категоријама коришћења	61
Табела 5. Површине подручја посебне намене (Парка природе) и заштитне зоне Парка	61
Табела 6. Површине просторне целине и подцелина подручја посебне намене	62
Табела 7. Ширина експлоатационог појаса гасовода у зависности од притиска и пречника гасовода	107
Табела 8. Ширина заштитног појаса насељених зграда, у зависности од притиска и пречника гасовода	107

Слике

Слика 1. Географски положај заштићеног подручја ПП „Слатине и долини Златице“ у односу на окружење	19
Слика 2: Изохроне карте појаве максималних средњих месечних водостаја (лево) и минималних средњих месечних водостаја (десно) фреатске издани Баната (Марковић, 1996.)	22
Слика 3: Парк природе „Слатине у долини Златице“ са режимима заштите	24

СПИСАК СКРАЋЕНИЦА КОРИШЋЕНИХ У ТЕКСТУ:

АПВ	Аутономна покрајина Војводина
GISDP	Географски информациони систем
ГЈ	Газдинска јединица
ДП	Државни пут
ДТД	Дунав-Тиса-Дунав
ЕК	Електронски комуникациони
ЕМС	Европска макросеизмичка скала
	АД „Електромрежа Србије“ Београд
ЕОР	Експлозивни остаци рата
ЕУ	Европска унија
ЗПП	Заштитни појас пута
IBA	(енгл. Important Bird Areas) - Међународно значајно подручје за птице
ICT	Информационо комуникационе технологије
IPA	(енгл. Important Plant Areas) - Међународно значајна биљна подручја
ЈП	Јавно предузеће
КДС	Кабловско дистрибутивни систем
КО	Катастарска општина
МОР	(енгл. Maximum operating pressure) - Максимални радни притисак
МБТС	Монтажно-бетонске трафостанице
НАТО	(енгл. North Atlantic Treaty Organization) - Организација Северноатлантског споразума
ОИЕ	Обновљиви извори енергије
ПЕ	Полиетиленски
ПКИ	Појас контролиране изградње
ППРС	Просторни план Републике Србије
ПУ	Процена утицаја
РХМЗС	Републички хидрометеоролошки завод Србије
РПП АПВ	Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине
РТВ	Радио телевизија
РР	Радио-релејни
СПУ	Стратешка процена утицаја
SRPS	Српски стандарди
СРЈ	Савезна Република Југославија
SWOT	Акроним од енглеских речи: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats - снаге, слабости, прилике, претње
ТС	Трафостаница
ШГ	Шумско газдинство

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице“ („Службени лист АПВ“, број 16/23) приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице“ (у даљем тексту: Просторни план). Упоредо са израдом Просторног плана, приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Парка природе „Слатине у долини Златице“ на животну средину, на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице“ на животну средину („Службени лист АПВ“, број 16/23), која чини саставни део Одлуке о изради Просторног плана.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, Железничка број 6/III.

Просторни план подручја посебне намене доноси се за подручја која захтевају посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора, у складу са чланом 21. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23).

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и Регионалним просторним планом АПВ („Службени лист АПВ“, број 22/11) утврђено је да ће се развој, заштита и уређење заштићених природних добара вршити на основу просторних планова подручја посебне намене.

На основу Закона о планирању и изградњи, у циљу упознавања јавности са општим циљевима и сврхом израде Просторног плана, могућим решењима за развој просторних целина и ефектима планирања, Материјал за израду Просторног плана је био изложен на раном јавном увиду у периоду од 19.06.2023. до 03.07.2023. године, на:

- званичној интернет адреси Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине (<http://www.ekourbanv.vojvodina.gov.rs>) у дигиталном облику;
- званичној интернет страници општине Чока (<http://www.coka.rs>) и града Кикинде (<http://www.kikinda.rs>) у дигиталном облику;
- у просторијама Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине, Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад, у аналогном облику.

Подручје обухваћено оквирном границом обухвата Просторног плана која је утврђена Одлуком о изради Просторног плана обухвата део територије општине Чока, односно катастарске општине Санад, Чока, Падеј, Остојићево, Јазово, Црна Бара и Врбица и део територије града Кикинде, односно катастарску општину Мокрин. Коначна граница обухвата Просторног плана, као и граница подручја посебне намене, дефинисане су Нацртом Просторног плана.

Посебну намену простора, односно подручје посебне намене чини просторна целина заштићеног подручја – Парк природе „Слатине у долини Златице“ (у даљем тексту: Парк природе). Простор изван подручја посебне намене (Парка природе), а који је у обухвату Просторног плана представља заштитну зону Парка природе.

У припреми и изради Просторног плана успостављена је сарадња са стручним институцијама и организацијама, као и предузећима који имају надлежност на планском подручју. Прибављени су подаци, услови и мишљења надлежних органа, посебних организација, имаоца јавних овлашћења и других институција.

Међузависност природно-еколошког, социјалног и економског система је посматрана у временском хоризонту од 10 година, са стратешким идејама за она решења којима се дугорочно усмерава просторни развој планског подручја. За избор оптималних стратешких опредељења коришћена је релевантна информациона, студијска и техничка документација, као и актуелна планска, урбанистичка и друга документација за ово подручје.

Просторни план представља плански основ за дефинисање активности пре свега у области заштите природе, туризма и руралног развоја, а биће створени услови за реализацију националних, регионалних и локалних интереса. Овим Просторним планом дефинисана су правила уређења и грађења у складу са условима заштите природе и условима надлежних органа, посебних организација, имаоца јавних овлашћења и других институција.

Стварање просторних услова за усклађено и одрживо коришћење природних добара у обухвату Просторног плана ће допринети заштити биодиверзитета, угрожених природних ресурса и очувању предела.

Просторно-планска решења су усклађена са прописима који посредно или непосредно регулишу ову област.

Овај Просторни план се ради у GIS-у, технологији намењеној управљању просторно оријентисаним подацима, што ће омогућити размену просторних података, формирање информационог система планских докумената и стања у простору, као и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1. ПРЕДМЕТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Разлози за доношење Просторног плана проистичу из потребе реализације стратешких приоритета у области заштите и управљања вредностима карактера предела, уређења и унапређења природних добара, који су утврђени Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11).

У предметном Просторном плану подручје посебне намене чини заштићено подручје – Парк природе. Простор изван подручја посебне намене (Парка природе), а који је у обухвату Просторног плана представља заштитну зону Парка природе. Подручје које обухвата панонско слатинско-степски мозаик са уочљивом сменом водених, мочварних, слатинских и степских станишних типова и њихових карактеристичних биљних и животињских врста проглашен је за заштићено подручје од покрајинског значаја, односно II категорије, као Парк природе под називом „Слатине у долини Златице“, у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“ („Службени лист АПВ“, број 24/2023) .

У оквиру границе Просторног плана налази се део територије општине Чока (део катастарских општина Санад, Чока, Падеј, Остојићево, Јазово, Црна Бара и Врбица), као и део територије града Кикинде (део катастарске општине Мокрин).

Просторним планом, поред границе обухвата Просторног плана, дефинисана је граница подручја посебне намене, границе подцелина подручја посебне намене (Парка природе) и граница заштитне зоне Парка природе.

Подручје посебне намене дефинисано је као једна просторна целина значајна за очување биодиверзитета - просторна целина заштићеног подручја – Парка природе.

У оквиру просторне целине заштићеног подручја – Парка природе дефинисане су просторне подцелине:

- просторна подцелина 1 коју чини режим II степена заштите и
- просторна подцелина 2 коју чини режим III степена заштите.

Простор изван подручја посебне намене (Парка природе), а који је у обухвату Просторног плана представља заштитну зону Парка природе.

Имплементацијом Просторног плана створиће се услови за реализацију националних, регионалних и локалних интереса, у складу са заштитом природе.

2. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ), ОПИС ГРАНИЦА ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ) И ОПИС ГРАНИЦЕ ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ

Просторним планом обухваћено је подручје оивичено токовима реке Тисе и Златице, заштићено подручје од покрајинског значаја, II категорије, као Парк природе „Слатине у долини Златице“ (у даљем тексту: Парк природе).

С обзиром да прелиминарни обухват Просторног плана, одређен Одлуком о изради Просторног плана, износи 46.920 ха (469,2 km²), а да је површина Парка природе заједно са установљеном заштитном зоном утврђена Покрајинском скупштинском Одлуком о заштити, свега око 9281,47 ха (92,81 km²) ха, током израде Нацрта плана разматрана је могућност смањења обухвата Плана.

Након анализе прикупљених услова и података за потребе израде Просторног плана, уз поштовање мера заштите утврђене Актом о заштити природног добра и могућих утицаја ван границе природног добра, дошло је до корекције границе обухвата Просторног плана. Предложена граница обухвата Просторног плана у највећем делу се поклапа са границом заштитне зоне Парка природе „Слатине у долини Златице“, а мањим делом са границом Парка природе „Слатине у долини Златице“ (у деловима где није дефинисана заштитна зона).

Такође, разлог смањења обухвата Плана је, с једне стране, у изузимању већег дела простора који је обухваћен ППППН мултифункционалног еколошког коридора Тисе, ППППН мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу ДП I реда бр.24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) и ППППН СРП „Пашњаци и велике дропље“. С друге стране, из обухвата планског подручја изузета су грађевинска подручја насељених места на простору општине Чока (Банатски Моноштор, Врбица, Јазово, Црна Бара и Санад) која су разрађена као шематски прикази насеља, као и насеља Чока, Остојићево и Падеј за која су урађени су планови генералне регулације, док је на простору Града Кикинда изузето грађевинско подручје насеља Мокрин за који је урађен план генералне регулације.

2.1. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје обухваћено границом обухвата Просторног плана обухвата део територије општине Чока – делови катастарских општина Санад, Јазово, Врбица, Црна Бара, Падеј, Чока и Остојићево, као и део територије Града Кикинда – део катастарске општине Мокрин.

Опис предложене границе обухвата Плана почиње на тремеђи катастарских парцела број 3236 и 3251 у катастарској општини Санад и катастарске парцеле 7703 у катастарској општини Нови Кнежевац.

Од ове тремеђе граница иде у правцу југоистока пратећи југозападну границу катастарске парцеле број 3251 у катастарској општини Санад до тремеђе катастарских парцела број 3241, 3242 и 3251.

Након ове тремеђе граница скреће у правцу југа пратећи источне границе катастарских парцела број 3241 и 3102/2 а потом се ломи и иде у правцу запада пратећи северну границу катастарских парцела број 3081, 3080 до четворомеђе катастарских парцела број 3080, 2510, 2509 и 3157.

Од ове четворомеђе граница скреће у правцу југа пратећи западне међе катастарских парцела број 3080, 2520/5, 2522 и 2523 потом сече катастарску парцелу број 3078/2 где скреће у правцу југоистока пратећи јужну границу катастарске парцеле број 3078/2 до тремеђе катастарских општина Санад, Црна Бара и Чока.

Након ове тремеђе граница скреће у правцу југоистока пратећи границе катастарских општина Чока и Црна Бара до тремеђе катастарских парцела број 3677 и 3642 у катастарској општини Чока и катастарске парцеле број 1323 у катастарској општини Црна Бара.

Од ове тремеђе граница се ломи и иде у правцу југозапада пратећи северозападну међу катастарске парцеле број 1189/1 у катастарској општини Чока, потом скреће у правцу југоистока пратећи западне границе катастарских парцела број 1189/1, 3318, до тремеђе катастарских парцела број 3312, 3313 и 3318 где се ломи и иде у правцу југа секући катастарске парцеле број 3313, 3314, 3315, 3316, 3317, 3334, 3333, 3335, 3376, 3377 и 3342 а потом скреће у правцу истока прате северну границу катастарске парцеле број 3559 до тремеђе катастарских парцела број 3559 и 3561 у катастарској општини Чока и катастарске парцеле број 4292 у катастарској општини Санад.

Након ове тремеђе граница скреће у правцу југозапада пратећи границе катастарских општина Чока и Остојићево до тремеђе катастарских општина Чока, Остојићево и Јазово.

Од ове тремеђе граница скреће у правцу југа пратећи границу катастарских општина Остојићево и Јазово до тремеђе катастарских парцела број 3699/2 и 3700/2 у катастарској општини Јазово и катастарске парцеле број 3635 у катастарској општини Остојићево.

Након ове тремеђе граница скреће у правцу североистока секући катастарску парцелу број 3635 и пратећи јужну границу катастарске парцеле број 4181 у катастарској општини Остојићево а потом скреће у правцу југоистока пратећи југозападне границе катастарских парцели број 4103 и 4085 и сече катастарску парцелу 4031 а затим се ломи и иде у правцу североисток пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 4031 до тремеђе катастарских парцела број 4026/1, 4027/1 и 4031.

Од ове тремеђе граница се ломи иде у правцу северозапада секући катастарску парцелу број 4031 а потом прати североисточну границу катастарске парцеле број 4053, затим се ломи и иде у правцу североисток пратећи југоисточну границу катастарске парцеле број 4099, даље скреће на северозапада секући катастарску парцелу број 4099 и прати североисточну границу катастарске парцеле број 4159 до тремеђе катастарских парцела број 4159, 4160/1 и 4181.

Након ове тремеђе граница скреће у правцу североистока пратећи југоисточну границу катастарске парцеле број 4181 потом скреће у правцу северозапада секући катастарску парцелу број 4511 и прати североисточну међу катастарске парцеле број 4510, даље се ломи и иде у правцу североистока пратећи југоисточну границу катастарске парцеле број 4496 до тремеђе катастарских парцела број 4496, 4492/3 и 4492/2.

Од ове тремеђе граница скреће у правцу југоистока пратећи југозападне међе катастарских парцела број 4492/2, 4491/2, 4535/2, 4710, 4709, 4758/1, 4758/2, 4760/1, потом граница сече катастарску парцелу 4883 и даље скреће у правцу североистока пратећи југоисточну границу катастарске парцеле број 4883, потом се ломи у правцу северозапада секући катастарску парцелу 4883 и пратећи североисточну границу катастарских парцела 4863/3, 14864/3 а потом скреће у правцу североистока пратећи југоисточну границу катастарске парцеле број 4729 и секући катастарску парцелу 4629 долази до границе катастарских општина Остојићево и Црна Бара.

Након ове тачке граница скреће у правцу северозапада пратећи границу катастарских општина Остојићево и Црна бара до тромеђе катастарских парцела број 4629 у катастарској општини Остојићево и 3910 и 3911 у катастарској општини Црна Бара, потом се ломи и иде у правцу североистока пратећи северну границу катастарских парцела број 3910 и 3914 у катастарској општини Црна Бара, потом скреће у правцу севера пратећи западну границу катастарских парцела број 2246, 2245, 2240, 2243, 2242, 2241, 2224, 2222, северну границу катастарских парцела број 3998, 4038, западну границу катастарске парцеле број 4042, јужну границу катастарске парцеле 1674, западну границу катастарске парцеле 1669, 1666 и јужну границу катастарске парцеле 1746 до тромеђе катастарских парцела број 1660, 1567 и 1746.

Од ове тромеђе граница скреће у правцу севера пратећи источну границу катастарске парцеле број 1567, 1780 скреће на исток и прати северну границу катастарских парцела број 1799, 1801, западну границу катастарске парцеле број 1775, јужну и источну границу катастарске парцеле број 2283, 1813 и скреће на исток пратећи јужну границу катастарских парцела број 1849, 2284, скреће у правцу севера секући катастарске парцеле број 2284 и 1849 до тромеђе катастарских парцела број 1326, 979/1 и 1849.

Након ове тромеђе граница скреће у правцу севера пратећи западну границу катастарске парцеле број 979/1 и 1356 до тромеђе катастарских парцела број 1356 и 1297 у катастарској општини Црна Бара и катастарске парцеле број 1392 у катастарској општини Врбица.

Од ове тромеђе граница прати границе катастарских општина Црна Бара и Врбица до тромеђе катастарских парцела број 1659 и 2101/2 у катастарској општини Врбица и катастарске парцеле број 3240 у катастарској општини Црна Бара.

Након ове тромеђе граница прати западну границу катастарских парцела број 1659, 1341/2 и 1341/1 у катастарској општини Врбица, потом граница скреће у правцу истока пратећи јужну међу катастарских парцела број 1649, 1606/1, скреће на југ источном границом катастарске парцеле број 1344/1, 1344/4, скреће на југоисток североисточном међом катастарске парцеле број 1344/3, сече катастарске парцеле број 1344/5, 1344/6, 1349/2, скреће на север западном међом катастарске парцеле 1606/2, скреће на североисток секући катастарску парцелу број 1606/2 и пратећи северну границу катастарске парцеле број 1328/1 до тромеђе катастарских парцела број 1328/1, 1328/2 и 1649.

Од ове тромеђе граница скреће у правцу југа пратећи западну међу катастарских парцела број 1649 и 1658 до тромеђе катастарске парцеле број 1658 у катастарској општини Врбица и катастарских парцела број 1350 и 1195/3.

Након ове тромеђе граница прати у правцу југа западну границу катастарске парцеле број 1352/1 у катастарској општини Црна Бара, потом скреће у правцу запада пратећи северну границу катастарских парцела број 1241/1 и 1253/1, скреће у правцу југа пратећи источну границу катастарске парцеле број 1253/2, скреће у правцу истока пратећи северну међу катастарске парцеле број 1241/4, скреће на југ пратећи западну међу катастарских парцела број 1352/1, 1244/2, 1243/1, 1244/1 и северну међу катастарских парцела број 1247/1 и 1248/1 затим секући катастарску парцелу број 1351 долази до границе катастарских општина Црна Бара и Мокрин.

Од ове тачке граница скреће у правцу југозапада пратећи границу катастарских општина Црна Бара и Мокрин а потом скреће у правцу југа секући катастарску парцелу број 22447 у катастарској општини Мокрин потом скреће у правцу запада пратећи јужну границу катастарске парцеле број 22447 и источну границу катастарске парцеле број 22450 до тромеђе катастарских парцела број 22455 и 22447 у катастарској општини Мокрин и 2278 у катастарској општини Црна Бара.

Након ове тромеђе граница иде у правцу југозапада пратећи југоисточну границу катастарске парцеле број 3456 у катастарској општини Црна Бара до четворомеђе катастарских парцела број 3456 и 2282 у катастарској општини Црна Бара и 5286 и 5534 у катастарској општини Остојићево.

Од ове четворомеђе граница иде у правцу запада и северозапада пратећи јужну границу катастарске парцеле број 5286 у катастарској општини Остојићево до четворомеђе катастарских парцела број 5286, 5343 и 5348 у катастарској општини Остојићево катастарске парцеле 2708 у катастарској општини Јазово.

Након ове четворомеђе граница иде у правцу југозапада пратећи границу катастарских општина Остојићево и Јазово до тромеђе катастарских парцела 2708 у катастарској општини Јазово и катастарских парцела 5380 и 5381 у катастарској општини Остојићево, граница скреће у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарске парцеле 5380 сече катастарску парцелу 5413, скреће у правцу југозапада пратећи југоисточну граници катастарске парцеле број 5413 до тромеђе катастарских парцела број 5454/1, 5454/3 и 5413.

Од ове тромеђе граница скреће у правцу северозапада секући катастарску парцелу 5413, прати југозападну међу катастарску парцелу 5388/1 до тромеђе катастарских парцела 5388/1 и 5389 у катастарској општини Остојићево и катастарске парцеле 2708 у катастарској општини Јазово.

Након ове тромеђе граница скреће у правцу југозапада пратећи границу катастарских општина Остојићево и Јазово, наставља у правцу запада пратећи јужну границу катастарских парцела број 2708, 2739, 2531, у катастарској општини Јазово, потом скреће у правцу севера сече катастарску парцелу 2531, прати западну границу катастарске парцеле број 2533 скреће у правцу запада пратећи јужну границу катастарске парцеле 2639, скреће у правцу северозапада секући катастарску парцелу 2639, прати југозападну границу катастарске парцеле 2749 скреће у правцу југозапада и северозапада пратећи јужну границу катастарске парцеле број 2750/1 до четворомеђе катастарских парцела број 2750/1, 852/1 и 851/2 у катастарској општини Јазово и катастарске парцеле 3811 у катастарској општини Остојићево.

Од ове тромеђе граница прати у правцу југозапада јужне међе катастарских парцела 3811 и 3810 у катастарској општини Јазови а потом наставља у правцу југозапада пратећи јужну границу катастарске парцеле 1612 у катастарској општини Остојићево, потом скреће у правцу југоистока пратећи западне границе катастарских парцела број 1615/1, 615/2, 615/1, источне границе катастарских парцела 1622 и 1623/2 потом скреће у правцу југозапада пратећи југоисточну границу катастарске парцеле број 1623/2 а потом секући катастарске парцеле 1620/2 и 1617/1 након тога прати југозападну границу катастарске парцеле 1617/1 у правци запада и секући катастарску парцелу 1609 долази до тромеђе катастарских парцела 1609, 291/2 и 1176.

Након ове тромеђе граница иде у правцу југозапада пратећи југоисточну границу катастарских парцела 1176, 4552, 4551, 4554/2, 117, 4556/1, 4556/2, 1091/4, сече катастарске парцеле 1092/1, 1624/3, 1624/2, потом скреће у правцу истока пратећи јужну границу катастарске парцеле 1625/1 и северну границу катастарске парцеле број 1625/2 до тромеђе катастарских парцела 1625/2 и 2995 у катастарској општини Јазово и катастарске парцеле 1329 у катастарској општини Остојићево.

Од ове тромеђе граница иде у правцу североистока пратећи северну границу катастарске парцеле 1329, 1324, 1322, 1323, 1321, 1320 и 1317 у катастарској општини Остојићево, потом граница скреће у правцу југоисток а пратећи западну границу катастарске парцеле 1310, 1318, 1314 до тромеђе катастарских парцела број 1314, 1316 у катастарској општини Остојићево и катастарске парцеле број 3596 у катастарској општини Сајан.

Након ове тромеђе граница скреће на југозапада пратећи југоисточне границе катастарских парцела број 1316 и 1326 у катастарској општини Остојићево до тромеђе катастарске парцеле број 1326 у катастарској општини Остојићево и катастарских парцела број 8079 и 4162 у катастарској општини Падеј.

Од ове тромеђе граница иде у правцу југозапада пратећи југоисточну границу катастарских парцела број 8079, 8064, 7952 у катастарској општини Падеј до тромеђе катастарских парцела број 5705, 5706 и 7952.

Након ове тромеђе граница скреће у правцу запада секући катастарску парцелу 7952, даље прати јужне границе катастарских парцела број 5733/1, 5734/1, 5735/1, 5736/1, 5737/1, 5738/1, 5739/1, 5740/1, 5741/1, 5742/1, 5753/1, 5744/1, 5745/1, 5747/1, 5748/1, 5750 до четворомеђе катастарских парцела број 5750, 5749/1, 5761/2 и 5761/1.

Од ове четворомеђе граница скреће у правцу северозапада пратећи југозападну границу катастарске парцеле број 5751, сече катастарску парцелу број 5917, скреће у правцу истока и севера пратећи границу катастарске парцеле број 5760, сече катастарске парцеле број 8064, 8079, прати западне границе катастарских парцела

број 4449/2, 4441/2, 4441/1, сече катастарске парцеле број 7979/1 и 4370/1 до југоисточног прелом границе парцеле број 7906, пото скреће у правцу запада пратећи јужну границу катастарске парцеле број 7906 до тромеђе катастарских парцела број 7906, 4370/2 и 7977.

Након ове тромеђе граница скреће у правцу југозапада пратећи источну границу катастарске парцеле број 7977, сече катастарску парцелу 7977 у правцу запада, прати јужну границу катастарске парцеле број 3812, сече катастарску парцелу 7989/1, прати јужну границу катастарске парцеле број 3208/1, 7880/2, 3190/1, 7879/1, 3188/2 и 1933/2 до тромеђе катастарских парцела број 1933/2, 1933/1 и 8007.

Од ове тромеђе граница скреће у правцу северо запада пратећи југозападну границу катастарских парцела број 1933/2, сече парцелу 8007, прати североисточне границе катастарских парцела број 2080/2, 2080/1, 8037/1 и 7976, скреће у правцу североистока прати југоисточну границу катастарске парцеле 2300, сече катастарску парцелу број 8007, скреће у правцу северозапада пратећи североисточну границу катастарске парцеле број 8007 до тромеђе катастарских парцела број 8007, 7872 и 2262.

Након ове тромеђе граница скреће у правцу североистока пратећи источну границу катастарске парцеле број 7872, скреће на северозапада пратећи југозападну границу катастарске парцеле број 7869/1, скреће на североисток секући катастарске парцеле 7869/1 и 8006, потом прати источну границу катастарске парцеле број 7868, скреће на југоисток пратећи југозападну границу катастарске парцеле број 7864/1 до тромеђе катастарских парцела број 7864/1, 3109 и 3196.

Од ове тромеђе граница скреће на исток секући катастарске парцеле број 7864/1, 3195, 3194, 7881 и 3198 до тромеђе катастарских парцела број 3198 у катастарској општини Падеј и 2382/4 и 2382/11 у катастарској општини Остојићево.

Након ове тромеђе граница иде у правцу севера пратећи источне границе катастарских парцела број 2382/11, 6125, 2397/2, 2389/9, 6125, 2424, 6122, 2463/1, до тромеђе катастарских парцела број 2463/1, 2455/1 и 2448/1.

Од ове тромеђе граница скреће у правцу истока пратећи јужну границу катастарске парцеле број 2448/1, 2448/2, скреће у правцу југоистока пратећи североисточну границу катастарске парцеле број 2438/2, 2245, 2246, 2333, 1736, скреће у правцу северозапада секући катастарску парцелу број 1736 и пратећи 1677/4, 1532, 1486/28, 1381/1, 1487/1 до тромеђе катастарских парцела број 1487/1, 1487/2 и 1480.

Након ове тромеђе граница скреће у правцу североисток пратећи северозападну границу катастарске парцеле број 1487/2, 1485/2, скреће у правцу северозапада пратећи западну границу катастарске парцеле број 1470/1, скреће на исток пратећи северну границу катастарских парцела број 1470/1, 1469/3, сече катастарске парцеле број 1467 и 1462, прати северну границу катастарских парцела број 1463/1, 1463/6, 1464, 1396/1, сече катастарску парцелу број 1384 и скреће на северозапад пратећи североисточну границу катастарске парцеле број 1384, 3635 сече катастарску парцелу 3635 до тромеђе катастарских парцела број 3635 у катастарској општини Остојићево и 3716/2 и 3717/2 у катастарској општини Јазово.

Од ове тромеђе граница скреће у правцу југозапада пратећи 3716/2, 3716/1, у катастарској општини Јазово, скреће на север пратећи источну границу катастарске парцеле број 3784, скреће на југозапад секући катастарску парцелу број 3784, прати северну границу катастарске парцеле број 4557, скреће на северозапад пратећи западну границу катастарске парцеле број 4541 и сече катастарску парцелу број 4520/2 до тромеђе катастарских парцела број 4520/2 у катастарској општини Јазово и 3139 и 3140 у катастарској општини Чока.

Након ове тромеђе граница иде у правцу северозапада пратећи североисточну границу катастарске парцеле број 3139, 3138/32, 3136, скреће у правцу североистока пратећи југоисточну границу катастарске парцеле број 3135, и северозападну границу катастарске парцеле број 3133, скреће на северозапад пратећи североисточну границу катастарске парцеле 3110, сече парцеле 3110, 3100, у правцу југозапада прати северне границе катастарских парцела број 3092, 3091, скреће на северозапада пратећи североисточну границу катастарске парцеле број 3084/2, скреће на североисток пратећи северну границу катастарске парцеле број 3088/1 и 3088/2 скреће на југоисток и североисток секући катастарску парцелу број 3088/2 и 3088/1

скреће на североисток пратећи јужну границу катастарске парцеле број 3087/1 сече катастарске парцеле број 3087/1, 3100 и 3110, скреће на југоисток до тромеђе катастарских парцела број 3110, 3105/2 и 3106.

Од ове тромеђе граница скреће на североисток пратећи северну међу катастарске парцеле број 3106, 3132, 3131, скреће на север секући катастарску парцелу број 3164/2 прати у правцу северозапада западне међе катастарских парцела број 3166, 3167/1, 3167/2, 3167/3, 3168, 3170, наставља у правцу северозапада пратећи источну међу катастарске парцеле број 3183, сече парцелу 3182 прати западну међу катастарске парцеле број 1110, јужну међу катастарске парцеле број 1096/2, скреће на север пратећи источну границу катастарске парцеле број 1085, 1618, југозападну међу катастарске парцеле број 1635, 1647/2, 1662/2 до тромеђе катастарских парцела број 1662/2, 1661 и 1667.

Након ове тромеђе граница скреће у правцу североистока пратећи југоисточну границу катастарске парцеле 1667, скреће на југоисток пратећи југозападну границу катастарске парцеле број 1562 сече парцелу 1556, скреће на североисток пратећи југоисточну границу катастарске парцеле број 1556, скреће на исток пратећи северну границу катастарске парцеле број 1375, 1388, јужну границу катастарске парцеле број 1377/24, скреће на североисток источним међама катастарских парцела број 1377/24, 1377/23, 1377/15, 1377/14, 1377/13, 1377/12, 1377/11, 1377/10, 1377/9, 1377/8, 1377/7, 1377/2, 1377/44, 1377/43, 1377/42, 1377/22, 1377/21, 1377/20, 1377/19, 1377/17, 1377/16, 1377/36, 1377/35, 1377/45, 1377/46, 1377/48, 1377/49, 1377/18, 1377/34, 1377/33, 1377/32, 1377/1, 1377/39, 1377/50, 1382/2, 1389/2, 3609, 1395, скреће на запад пратећи јужну границу катастарске парцеле број 1397 до тромеђе катастарских парцела број 1397, 1396/25 и 1396/24.

Од ове тромеђе граница скреће у правцу севера секући катастарску парцелу број 1397 у катастарској општини Чока а потом сече катастарску парцелу број 3078/2 у катастарској општини Санад, даље прати западну границу катастарске парцеле број 3040, 3041, 2569, сече катастарску парцелу 2510, скреће у правцу запада пратећи северну границу катастарске парцеле број 2510, 2167 до тромеђе катастарских парцела број 2167, 2085 и 2082.

Након ове тромеђе граница скреће на север парти источну границу катастарске парцеле број 2082, скреће на исток прати јужну границу катастарске парцеле број 2171 скреће на север секући катастарску парцелу број 2171, прати источну међу катастарске парцеле број 2224, скреће на исток пратећи јужну границу катастарске парцеле број 2282 до тромеђе катастарских парцела број 2282, 2174 и 2507.

Од ове тромеђе граница скреће на север пратећи западну границу катастарске парцеле број 2507, скреће на југоисток пратећи јужну границу катастарске парцеле број 2506 и 2503, северну границу катастарских парцела број 3232, 3234, 3235, 3236, југозападну границу катастарске парцеле број 3251 до тромеђе катастарских парцела број 3241, 3242 и 3251, почетне тачке описа.

Површина подручја обухваћена предложеном границом обухвата План износи 9281,47 ха.

Табела 1. Обухват Просторног плана

ОПШТИНА/ГРАД	КО	Обухват Просторног плана	
		ха	%
ЧОКА	Врбица	245,10	2,64%
	Санад	516,87	5,57%
	Црна Бара	1155,07	12,44%
	Чока	1272,22	13,71%
	Јазово	436,25	4,70%
	Падеј	2765,35	29,78%
	Остојићево	2829,39	30,50%
КИКИНДА	Мокрин	61,22	0,66
УКУПНО		9281,47	100

2.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)

Од укупне планиране површине обухвата Просторног плана 9281,47 ха, површина обухваћена подручјем посебне намене, заштићено подручје Парк природе, износи 3640,59 ха или 39.22 % са издвојеним потцелинама (површине са режимом II и III степена заштите) и дефинисаном заштитном зоном (Прегледна карта бр. 1. „Обухват Просторног плана са просторним целинама и подцелинама подручја посебне намене“).

Табела 2. Целине, потцелине, режими заштите са њиховим површинама

Површине		ха	%
1.	Предеоне целине заштићеног подручја са потцелинама:		
	-Режим II степена заштите	229,67	6,31
	-Режим III степена заштите	3410,92	93,69
2.	Укупна површина подручја посебне намене	3640,59	39,22
3.	Предеона целина заштитна зона заштићеног подручја	5640,88	60,78
2+3	Укупна површина подручја обухваћеног Планом	9281,47	100,00

2.3. ОПИС ГРАНИЦЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ И ГРАНИЦА ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)

2.3.1. Опис границе просторне целине подручја посебне намене (Парка природе)¹

Парк природе „Слатине у долини реке Златице“ простира се у целости у КО Санад, у КО Чока, протеже се кроз КО Врбица, КО Црна Бара, КО Остојићево и КО Јазово, мањим северним делом у КО Остојићево и КО Падеј (општина Чока) и мањим источним делом у КО Мокрин (Град Кикинда).

Укупна површина заштићеног подручја је 3640,59 ха.

2.3.2. Опис граница просторних подцелина подручја посебне намене (Парка природе)²

На заштићеном подручју успостављени су режими заштите II и III степена.

Просторна подцелина 1 - режим заштите II степена

Граница режима заштите II степена

Површине под режимом II степена заштите, налазе се у целости у КО Санад, КО Чока, КО Остојићево, мањим, северним делом у КО Остојићево и у КО Падеј (општина Чока).

Укупна површина просторне подцелине 1 - режим заштите II степена износи 229,67 ха.

Просторна подцелина 2 - режим заштите III степена

Граница режима заштите III степена

Граница режима заштите III степена обухвата простор у оквиру просторне целине заштићеног подручја – Парка природе изван границе режима заштите II степена.

Укупна површина просторне подцелине 2 - режим заштите III степена износи 3410,92 ха.

¹ Опис граница заштићеног подручја Парка природе „Слатине у долини Златице“, утврђен је покрајинском скупштинском Одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“ („Службени лист АПВ“, број 24/2023), представља саставни део овог планског документа и налази се у Прилогу

² Опис граница површина под режимом заштите II и III степена Парка природе „Слатине у долини Златице“, утврђен је покрајинском скупштинском Одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“ („Службени лист АПВ“, број 24/2023), представља саставни део овог планског документа и налази се у Прилогу

2.4. ОПИС ГРАНИЦЕ ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ³

Укупна површина заштитне зоне Парка природе износи 5640,88 ha и састоји се од две просторне целине.

3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

При изради Просторног плана уважене су обавезе, услови и смернице из планова вишег реда:

- Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и
- Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11).

Просторни план је усклађен и са смерницама планова вишег реда који се налазе у фази усвајања:

- Просторни план Републике Србије од 2021. до 2035. године (Одлука о изради („Службени гласник РС“, број 48/2019) и
- Регионални просторни план АП Војводине од 2021.-2035. године (Покрајинска скупштинска Одлука о изради („Службени лист АПВ“, број 12/2020).

При изради Просторног плана сагледани су и:

- Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15);
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17) и

3.1. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА

3.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10)

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (у даљем тексту: ППРС) утврђене су дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији. Утврђено је да ће се развој, заштита и уређење заштићених природних добара вршити на основу просторних планова подручја посебне намене. ППРС утврђени су кључни приоритети, надлежности и циљеви просторног развоја Републике Србије.

Биодиверзитет: Основни циљ и принцип заштите биодиверзитета је одрживо коришћење биолошких ресурса.

Концепција развоја заштите биодиверзитета Републике Србије ће се заснивати на: заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара; заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста и успостављању тзв. „еколошке мреже“.

³ Опис граница заштитне зоне Парка природе „Слатине у долини Златице“, утврђен је покрајинском скупштинском Одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“ („Службени лист АПВ“, број 24/2023), представља саставни део овог планског документа и налази се у Прилогу.

Природно наслеђе: Основни циљ заштите и одрживог коришћења природног наслеђа је очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и националног са међународним системом заштите природе.

Заштита, уређење и развој предела: Концепт предела као целине у ППРС, постављен је као окосница разраде заштите и уређења предела Србије. Предела на територији Србије, подељени су на природне и културне пределе, а културни на урбане и руралне. Основни циљ заштите, уређења и развоја предела су рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета, заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Заштита и одрживо коришћење културног наслеђа: Основни циљ је да се културно наслеђе артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета у складу са европским стандардима заштите.

Туризам: Основни циљ просторног развоја туризма је остваривање концепта одрживог развоја туризма, као и заштита и уређење туристичких простора, уз оптимално задовољавање просторно-еколошких и културних потреба националног и локалног нивоа.

Пољопривредно земљиште: Основни циљ заштите пољопривредног земљишта је очување екосистемских, агроеколошких, економских, пејзажних, социокултурних и других важних функција, упоредо с унапређивањем просторно-хетерогених услова за производњу квалитетних пољопривредно-прехранбених производа.

Шуме и шумско земљиште и ловно газдовање: Основни циљ управљања шумама у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво, којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашње и будућих генерација, како на локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Одрживо *ловно газдовање* подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких, економских и социјалних функција ловства, одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Воде и водно земљиште: Основни циљ је интегрално уређење, заштита и коришћење вода на подручју Републике Србије, третираног као јединствени водопривредни простор.

Демографија: Основни дугорочни циљ демографског развоја је ублажавање негативних тенденција, које би се остварило кроз пораст нивоа плодности и позитиван миграциони биланс и достизање нивоа простог обнављања становништва (стационарне популације).

Саобраћајна инфраструктура: Просторни план Републике Србије је утврдио саобраћајне капацитете који се односе на простор у обухвату Плана.

У оквиру концепта *путног (друмског)* саобраћаја планиране су одређене активности на следећим путним правцима:

- државни пут I бр. 13/M-24
Хоргош-Кањижа-Нови Кнежевац-Чока-Кикинда-Зрењанин-Чента-Београд
активности на путном правцу, државни пут I реда: Ђала (веза са Румунијом) – Чока (P-112) - Кикинда - Зрењанин - Панчево - Ковин (M-24), (Банатска магистрала);
- државни пут II реда бр. 104/P-123
Нови Кнежевац - Банатско Аранђелово - Мокрин - Кикинда - Војвода Степа - Српски Итебеј - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Међа));
- државни пут II реда бр. 105/P-112
државна граница са Мађарском (гранични прелаз Бајмок) - Бајмок - Бачка Топола - Сента - Чока - Мокрин - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Врбица)

Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног (или више регионалног) значаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијалних целина уз сагласност надлежних републичких институција. На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција, које подразумевају скуп мера (интервенција) у циљу подизања нивоа квалитета саобраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута.

Активности на одређеном путном правцу, подразумевају скуп различитих планских и пројектних решења и извођења грађевинских радова на рехабилитацији и реконструкцији, доградњи и изградњи, на појединим деоницама утврђеног путног правца (или на целокупној дужини).

У оквиру концепта развоја *железничке мреже* Србије на подручју обухвата Плана егзистираће регионална железничка пруга бр. 205:

- Банатско (Ново) Милошево – Сента – Суботица.

Планира се ревитализација и модернизација (респективно електрификација) постојеће једноколосечне пруге.

Концептом *ваздушног саобраћаја* у оквиру гравитационог подручја овог простора егзистираће аеродром у Кикинда (Дракслеров салаш), док ће и даље основни капацитет у трансферу путника и CARGO саобраћаја за овај део Војводине бити аеродром „Никола Тесла“ у Београду.

Водопривреда и водопривредна инфраструктура: Основни циљ је оптимизација интегралних водопривредних система на јединственом водопривредном простору Републике Србије и усклађивање њиховог развоја са циљевима очувања животне средине и других корисника простора.

Простор обухваћен овим Планом припада Новосадском регионалном систему за водоснабдевање (насеља и општине које снабдева: Нови Сад, Беочин, Бачки Петровац, Бачка Паланка, Темерин, Жабал, Зрењанин). Постоји потреба каснијег повезивања са Сремским системом и Бачким системом.

Предметни простор припада банатском регионалном систему коришћења, уређења и заштите речних вода (кључне постојеће акумулације и објекти: Банатски ХС ДТД, брана на Тиси, регулације; кључне нове акумулације и објекти: повећање проточности, МХЕ уз уставе, регулације, ППОВ насеља и индустрије).

Енергетска инфраструктура: Основни циљ развоја енергетске инфраструктуре је активно учешће Републике Србије у планирању и изградњи стратешке-регионалне и паневропске енергетске инфраструктуре за пренос електричне енергије и транспорт нафте и гаса из нових извора снабдевања, укључујући и ургентну градњу подземног складишта гаса у Републици Србији, у циљу поузданог и сигурног снабдевања потрошача.

Електроенергетска инфраструктура: Општи циљ развоја електроенергетске инфраструктуре је њихова синхронизација са свим активностима на овом подручју и обезбеђење најповољнијих услова за заштиту животне средине и очување природних вредности.

Минералне сировине: Основни циљ је строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење минералних сировина и подземних вода, уз адекватне мере заштите, како би се постигла конкурентност на домаћем и светском тржишту.

Коришћење обновљивих извора енергије (ОИЕ): Основни циљ је повећање коришћења ОИЕ, уз смањење негативних утицаја на животну средину, што је у економском интересу Републике Србије.

Енергетска ефикасност у зградарству, индустрији, саобраћају и комуналним услугама: Основни циљ је повећање енергетске ефикасности у секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу Републике Србије, од значаја за заштиту животне средине у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.

Електронска комуникациона инфраструктура: Развој електронских комуникација, подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградња сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима.

Заштита животне средине и одрживи развој: Концепција заштите и унапређења животне средине заснива се на:

- очувању природних вредности, што подразумева квалитетну животну средину (чист ваздух, квалитетна вода за пиће, очувано пољопривредно земљиште, постојаност екосистема и биодиверзитета);
- заштити природних вредности и непокретних културних добара кроз делотворно управљање заштићеним подручјима;
- планирању на основама одрживог развоја односно рационалног коришћења природних ресурса - земљишта, воде, сировина и других природних ресурса, уважавајући „еколошки“ капацитет простора, уз повећано коришћење обновљивих извора енергије;
- процени утицаја планова, програма, објеката и активности на животну средину, као основе за планирање мера заштите (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте).

Према просторној диференцијацији животне средине у ППРС, заштићено подручје обухваћено Просторним планом припада подручју веома квалитетне животне средине.

Природне непогоде и технолошки удеси: Концепција заштите од природних непогода и технолошких удеса полази од чињенице да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од природних непогода и технолошких удеса у циљу спречавања њиховог настанка, односно смањивања последица непогода на прихватљив ниво. Да би се могла извршити правилна процена степена повредивости простора, односно ограничења за његово коришћење, потребно је приступити изради катастра угрожености простора од природних непогода у функцији просторног планирања.

Одбрана земље: Основни циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране земље је стварање просторних услова који ће у потпуности одговарати потребама савременог система одбране.

3.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 22/11)

Оквир просторног развоја АП Војводине до 2020. године утврђен је Регионалним просторним планом АП Војводине (у даљем тексту: РПП АПВ).

На основу РПП АПВ, просторни планови подручја посебне намене ће се радити за просторне целине, чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког, односно покрајинског интереса (подручја заштићених природних добара и др.).

За потребе израде овог Просторног плана, посебно се издвајају следеће одредбе:

Заштита природних добара и биодиверзитета: Основна концепција заштите природних добара и биодиверзитета заснива се на повећању укупне површине под заштитом, њиховом сагледавању у оквиру еколошке мреже Републике Србије, односно еколошке мреже на територији АП Војводине.

РПП АПВ дефинисани су оперативни циљеви заштите и унапређења природних добара и биодиверзитета:

- обнова нарушених делова природе;
- спровођење мера (конзервације, санације-ревитализације и рекултивације, и др.) и режима заштите и мониторинга стања заштићених подручја, уз стално праћење стања и промена у природи;
- смањивање губитка и притисака на биодиверзитет“.

Заштита, уређење и развој предела: Основни циљ заштите, уређења и развоја предела је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности. Простор АП Војводине се диференцира у односу на степен модификације природног предела на природне и културне пределе, где се у оквиру културних разликују рурални и урбани предели.

Предеоне карактеристике и препознатљивост АП Војводине видно наглашавају лесни одсеци и терасе, простране пешчаре, меандрирајући токови великих панонских река као што су Дунав, Тиса, Сава, Тамиш и Бегеј, као и низ мањих водотока значајних за бројне природне и привредне функције. Од посебног значаја су ритови, који подлежу заштити, углавном као делови специјалних резервата природе или паркови природе.

Шумске оазе аутохтоних шума у њиховом окружењу су од посебног еколошког значаја.

Заштита, уређење и унапређење културних добара: Основни циљ је заштита, уређење и коришћење културних добара као развојног ресурса ради истицања регионалног, субрегионалног и локалног идентитета.

Туризам: Подручје обухваћано Просторним планом припада туристичкој дестинацији Суботица и Горње Потисје. За даљи развој туризма на ширем подручју ПП „Слатине у долини Златице“ од значаја су река Тиса, река Златице, природни потенцијали (биљни и животињски свет), села и салаши... Кључни туристички производи са одређеним облицима туризма су: екотуризам (едукативни и научноистраживачки туризам), рурални, рекреативни и ловни и риболовни туризам.

Пољопривредно земљиште: Заштита и коришћење пољопривредног земљишта на подручју АП Војводине заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја. Захваљујући својим особинама и комплексним функцијама, земљиште представља есенцијални природни ресурс, а његово одрживо коришћење и заштита један је од кључних елемената остваривања одрживог развоја.

Шуме и шумско земљиште и ловно газдовање: Основни циљ развоја шумарства и ловства је одрживи развој шума и ловног газдовања и повећање површина под шумама. Просторни развој шумарства подразумева континуирано газдовање шумом кроз одржавање производних потенцијала шумског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора.

Развој ловства се обезбеђује кроз одрживо газдовање популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

Водни ресурси: Основни циљ је одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите. Оперативни циљеви су успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса на целој територији АП Војводине, рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе, искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема, успостављање економске цене воде, смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења, рецикулација коришћених вода, унапређење система заштите од спољних вода (поплава).

Демографија: Основни циљ демографског развоја АП Војводине је стационарно становништво, тј. становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће, уз прилагођавање очекиваним демографским променама.

Реализујући принципе из ППРС-а, Регионални просторни план АП Војводине је утврдио концепцију развоја **саобраћајне инфраструктуре** кроз успостављање - системско формирање (путна мрежа државних путева II реда, регионалне и локалне пруге, национални пловни путеви, луке и објекти, регионални аеродром) интегрисаног саобраћајног система који ће имати основну улогу међуопштинског, регионалног и субрегионалног повезивања, као трансграничну сарадњу региона са обе стране границе. Развој регионалне саобраћајне мреже има и значајну улогу у употпуњавању основне мреже државних путева I реда и аутопутева.

Осим планских активности која су дата и у ППРС-е подразумеване активности су рехабилитацији и изградњи: на путном правцу регионалног значаја (Нови Кнежевац) – Црна Бара – обилазница око Мокрина, на државном путу Iб бр. 13/М-24, као и на државном путу I реда: Ђала (веза са Румунијом) - Чока (Р-112) - Кикинда - Зрењанин - Панчево - Ковин (М-24), (Банатска магистрала)

У РПП АП Војводине, дефинисана је међународна бицикличка стаза Eurovelo 11 уз реку Тису, националне бицикличке стазе (мрежа бицикличких рута, уз путну мрежу нижег нивоа). За развој бицикличког саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама као што су специјални резервати природе.

Водни саобраћај је присутан на међудржавном пловном путу реке Тисе. Поред овога потребно је радити на развоју наутичког туризма у АП Војводини на међународним/ међудржавним пловним путевима, планирањем марина и наутичко туристичких центара.

У оквиру развоја *железничког саобраћаја* планира се реконструкција, модернизација, регионалног пружног правца Банатско Милошево – Сента – Суботица.

У домену **водне инфраструктуре** циљеви су: усаглашавање и хармонизација законских и институционалних основа у свим областима са захтевима директива ЕУ о водама, спровођење мера контроле емисије из расутих и других извора загађења са циљем побољшања квалитета воде у водотоцима, ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина, изградња и ревитализација регионалних система (Бачка, Банат и Срем) за обезбеђење воде за наводњавање, технолошке потребе индустрије и друге садржаје, доградња, реконструкција и ревитализација ХС ДТД, изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода и одбрана од поплава.

Енергетска инфраструктура: Посебан приоритет представља повећање коришћења природног гаса и обновљивих извора енергије, коришћење нових енергетски ефикаснијих и еколошки прихватљивих енергетских технологија и уређаја и опреме за

коришћење енергије. Од посебног значаја је улагање у нове енергетске изворе са новим гасним технологијама и когенерацијске производне објекте са комбинованом производњом топлотне и електричне енергије.

Електроенергетска инфраструктура: Електроенергетска мрежа ће се развијати у складу са Стратегијом развоја енергетике Републике Србије, односно развојним плановима ЕМС-а. Поред технолошке модернизације објеката, развој електроенергетске преносне мреже условљен је и обезбеђивањем нове преносне мреже, услед растуће потрошње.

Обновљиви извори енергије: Потенцијална енергија добијена из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал обновљивих извора на простору АП Војводине, с обзиром на заступљеност пољопривредног и шумског подручја, односно заступљеност ресурса остатака ратарске и шумске производње, а такође и коришћење соларне и енергије ветра.

Енергетска ефикасност: Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије. Изградњом нових, енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника, али и укупна енергетска зависност овог простора.

Минералне сировине: Коришћење геолошких ресурса АП Војводине мора да полази од економски расположивих сировина, чија се експлоатација и прерада заснива на принципима одрживог развоја, који истовремено обезбеђују оптимално управљање еколошким конфликтима, који су значајно присутни у АП Војводини, а нарочито у подручју заштићених природних добара. Ограниченост и необновљивост расположивих геолошких ресурса условљавају да се планска решења заснивају на принципу одрживости.

Електронска комуникациона инфраструктура: У циљу достизања једног од главног покретача нове економије, електронске комуникације се морају развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградња сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавременијих медијума преноса.

Заштита животне средине и одрживи развој: У контексту заштите и унапређења животне средине неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа: одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности, смањење нивоа загађења животне средине, санација најугроженијих подручја, успостављање локалних регистара извора загађивања животне средине, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара који карактеришу квалитет животне средине. Такође, неопходно је предвидети заштиту, обнову и санацију заштићених природних подручја, уз очување еколошке равнотеже.

Мере и активности у делу заштите животне средине, дефинисане РПП АПВ, спроводе се према просторној диференцијацији животне средине, према којој предметно заштићено подручје спада у подручја веома квалитетне животне средине.

У области управљања отпадом дефинисана је неопходност удруживања општина ради заједничког управљања отпадом, чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом.

При изради планске и урбанистичке документације, као регулаторни инструмент заштите животне средине кључну улогу има стратешка процена утицаја планова и програма на животну средину и процена утицаја конкретних пројеката тј. објеката на животну средину.

Заштита од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса: Основни циљ у области заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса је минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности.

На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

Одбрана земље: У поступку усаглашавања просторног развоја са потребама одбране, објекти и комплекси који се непосредно користе за функционисање Војске, најчешће у оквиру просторних структура (намена површина), подразумевају „зоне посебне намене“ и „зоне просторне заштите“ око војних комплекса, које се дефинишу као простори са посебним режимом планирања, уређења и коришћења. Зоне просторне заштите око војних комплекса, условљене су наменом истих и прописују се, у циљу обезбеђења услова за несметано функционисање војних комплекса, безбедности околине од активности у војним комплексима и последица могућих акцидената, и у циљу заштите и безбедности становништва, материјалних, културних добара и заштите животне средине.

3.2. ИЗВОДИ ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни планови подручја посебне намене од значаја за израду Просторног плана су:

- Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15);
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17) и
- Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени лист АПВ“, број 45/21).

3.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15)

Еколошки коридор Тисе представља коридор од међународног значаја и чине га река Тиса са обалским појасом, заштићена подручја ПП „Камараш“, ПП „Стара Тиса код Бисерног острва“, као и подручја предвиђена/резервисана за заштиту: Горња Тиса и Доња Тиса⁴.

Према Просторном плану подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (у даљем тексту ППППН), еколошки коридор Тисе поред водног тела, обухвата и катастарске парцеле небрањеног дела плавног подручја и одбрамбених насипа. Еколошки коридор већим делом се налази на простору водног земљишта⁵.

Одрживи развој мултифункционалног еколошког коридора Тисе захтева усклађеност планираних активности са потребама очувања природе и квалитета животне средине.

У оквиру целине еколошког коридора са заштитним зонама дефинишу се следеће подцелине:

- Еколошки коридор Тисе
- Заштитне зоне еколошког коридора до 50 m, 200 m и 500 m.

⁴ У складу са Уредбом о еколошкој мрежи

⁵ Чл. 8 и 9 Закона о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12) који одређује појам „приобалног земљишта“

Спровођење ПППН односи се на површине под режимом посебне намене, а реализује се кроз:

- директну примену ПППН у еколошком коридору;
- израду урбанистичке документације у еколошком коридору;
- примену мера заштите у заштитној зони еколошког коридора.

Услови за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и инфраструктуре у делу заштитне зоне се издају у складу са:

- важећим планским документом, уз примену мера заштите из овог ПППН, или
- новим планским документом, урађеним у складу са смерницама из овог ПППН.

У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија је посебна намена заштита природе, важиће правила и мере заштите који се односе на подручје са већим степеном заштите. У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија посебна намена није заштита природе, већ развој инфраструктурних система, важиће правила и мере заштите који се односе на предметну посебну намену. У циљу заштите еколошког коридора, у плановима чија је израда у току, морају се уважити мере заштите еколошког коридора дефинисане овим ПППН.

3.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17)

Концепција развоја планског подручја заснована је на сагледавању и међусобним усклађивању интереса локалног, регионалног и републичког нивоа. У фокусу концепције налази се планирана мрежа саобраћајне инфраструктуре, пре свега путне, ослоњене на државни пут I реда бр. 24, чијом се реализацијом значајно повећава ниво приступачности локалних самоуправа у обухвату Просторног плана и стичу неопходни претходни инфраструктурни услови за повећање његове конкурентности.

Основна планска решења мреже коридора на основном путном правцу државног пута I реда бр. 24, Суботица – Зрењанин – Ковин као и правила уређења и грађења из овог Плана ће се примењивати и у делу где се преклапа са Просторним планом подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице“.

3.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје обухваћено границом обухвата Просторног плана обухвата делове територија општине Чока и града Кикинде за које су донети следећи планови који су коришћени за израду Просторног плана:

- Просторни план града Кикинде („Службени лист општине Кикинда“, бр. 12/13 и 16/13 и „Службени лист града Кикинде“, број 17/20 и 4/22) и
- Просторни план општине Чока („Службени лист општине Чока“, број 11/13).

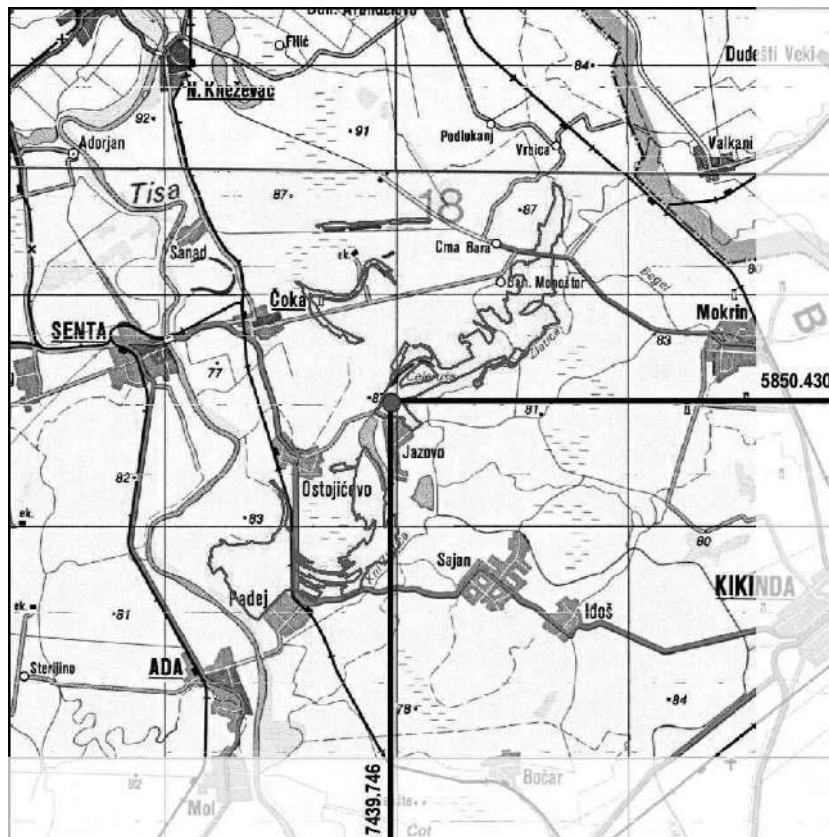
4. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

4.1. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА (ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА)

Положај

Парк природе „Слатине у долини Златице“ (у даљем тексту: Парк природе) налази се у северном делу Баната између Падеја, Остојићева, Чоке, Банатског Моноштора, Црне Баре, Врбице и Јазова односно пружа се у правцу североисток-југозапад дуж реке Златице од државне границе са Румунијом до Падеја.

Посматрано подручје се административно налази у Севернобанатској области, на територији општине Чока, на 7 катастарских општина (Санад, Чока, Падеј, Остојићево, Јазово, Црна Бара, Врбица,) и територији Града Кикинде односно на мањем делу њене катастарске општине Мокрин.

Слика 1. Географски положај заштићеног подручја ПП „Слатине и долини Златице“ у односу на окружење

4.1.1. Природни услови

4.1.1.1. Геолошке и геоморфолошке карактеристике

На основу геоморфолошке карте АП Војводине размере 1:300.000, на заштићеном подручју може се издвојити више геоморфолошких облика **флувијалног рељефа** (нижа речна тераса, алувијална раван, терасни одсек и трагови померања речног тока) и **флувио-барског рељефа** (мртваје, баре и мочваре). Основни правац нагнутости терена је од севера према југу пратећи ток реке Тисе, као и од североистока према југозападу што представља правац пружања Златице.

Банатска лесна тераса представља вишу степену у рељефу северног Баната. Она није јединствена целина већ је подељена на неколико лесних тераса, а једна од њих је и Новокнежевачка лесна тераса која се налази у делу заштићеног подручја.

Разуђеност лесне терасе представља резултат деловања бочне ерозије реке Тисе и Златице. Велика разуђеност лесне терасе јавља се на њеном јужном делу где она излази на алувијалну раван Златице.

Правцем пружања север-југ лесна тераса се простира дужином од 19 km. Највећу ширину од 15 km има у северном делу на линији Црна Бара-Санад, док је њен јужни део између насеља Остојићево и Јазово најужи са ширином од свега 750 m. Просечна надморска висина лесне терасе износи 84 m, док најниже делове терасе чине бројне депресије.

Алувијална раван реке Златице као и сама река Златица има правац пружања од североистока ка југозападу у дужини од 24 km. Алувијална раван има много депресија које представљају некадашње меандре и рукавце који су стално или повремено били испуњени водом све док није извршена регулација тока Златице. Регулацијом Златице скраћена је дужина тока, извршено је продубљивање корита и изградња насипа. Поменуте депресије уоквирују низ мањих и већих лесних острваца која представљају остатке некадашње јединствене лесне терасе.

Ширина алувијалне равни је несразмерно велика у односу на ток Златице, односно на количину воде која отиче па због тога многи истраживачи сматрају да је Златица наследила ток неке друге реке. Хидрографски режим реке Златице зависи од односа колебања воде у Моришу (у Румунији са којим је спојена), више него од хидрографског стања сливног подручја Златице.

Алувијална раван реке Тисе прати Тису и са бачке и са банатске стране. Оно што је карактеристично за банатску страну јесу бројна сужења и проширења алувијалне равни.

Једна од карактеристика алувијалне равни Тисе и Златице су депресије. У правцу исток-запад се пружају оне депресије које су удаљеније од Златице, док депресије које се налазе ближе Златици прате ток и правац пружања алувијалне равни Златице (североисток-југозапад). Депресије које се налазе у алувијалној равни реке Тисе углавном имају правац пружања север-југ, као што је и правац саме Тисе.

Флувио-барски рељеф обухвата облике настале комбинованим дејством флувијалног и барског процеса. Од ових облика рељефа на заштићеном подручју налазе се *баре, мочваре и мртваје*. Најзаступљеније су у појасу алувијалне равни Златице и Тисе. На територији заштићеног подручја налазе се баре: Чоканско Копово (Аренда) и Целеруша. Највећи број мртваја представља напуштене токове реке Тисе.

4.1.1.2. Хидрографске и хидролошке карактеристике

Површинске воде

Површинске воде Баната, поред највећих река Дунава и Тисе, чине и бројни водотоци. Од севера ка југу то су: Златица, Стари Бегеј, Бегеј, Тамиш, Надела, Брзава, Ројга, Моравица, Караш и Нера. Једна од карактеристика банатских водотока је да сви имају изворишта у Румунији, а ушћа на територији наше земље. У својим горњим деловима тока су изразито бујичног карактера, док у Војводину дотичу као мирније, равничарске реке. С обзиром да заштићено подручје обухвата делове сливног подручја водотока Златица, најзначајнији површински токови овог подручја су Тиса, притока Златица и канали, односно каналска мрежа Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав (Хс ДТД).

Тиса је највећа притока Дунава. У току године, Тиса има два максимума и два минимума водостаја (максимум у априлу и новембру, и минимум у августу, септембру и октобру). Такође, минимум настаје и крајем децембра и траје често цео јануар а ретко и фебруар (Букуров, 1978).

Колебљивост водостаја условљава разлике у протицајима:

Мале воде	=	122 m ³ /sec
Средње мале воде	=	215 m ³ /sec
Средње воде	=	786 m ³ /sec
Средње велике воде	=	2.200 m ³ /sec
Велике воде	=	3.480 m ³ /sec

Изградњом бране на Тиси издигнут је ниво водостаја узводно од Новог Бечеја.

Током прошлости бројни токови су се спуштали са побрђа и планина источног Баната у депресију између плавина Мориша и Тамиша, одакле се бројна корита рачвају ка Тиси (Роров, 2012). Једним таквим коритом, низводно од места Перјамош, усецала се речица Златица (Аранка), која је и сама некада меандрирала ка Тиси, градећи алувијалну раван.

Бројни меандри, мртваје и застарели токови упућују на то да је Златица, пре регулисања тока и изградње канала, стално мењала своје корито.

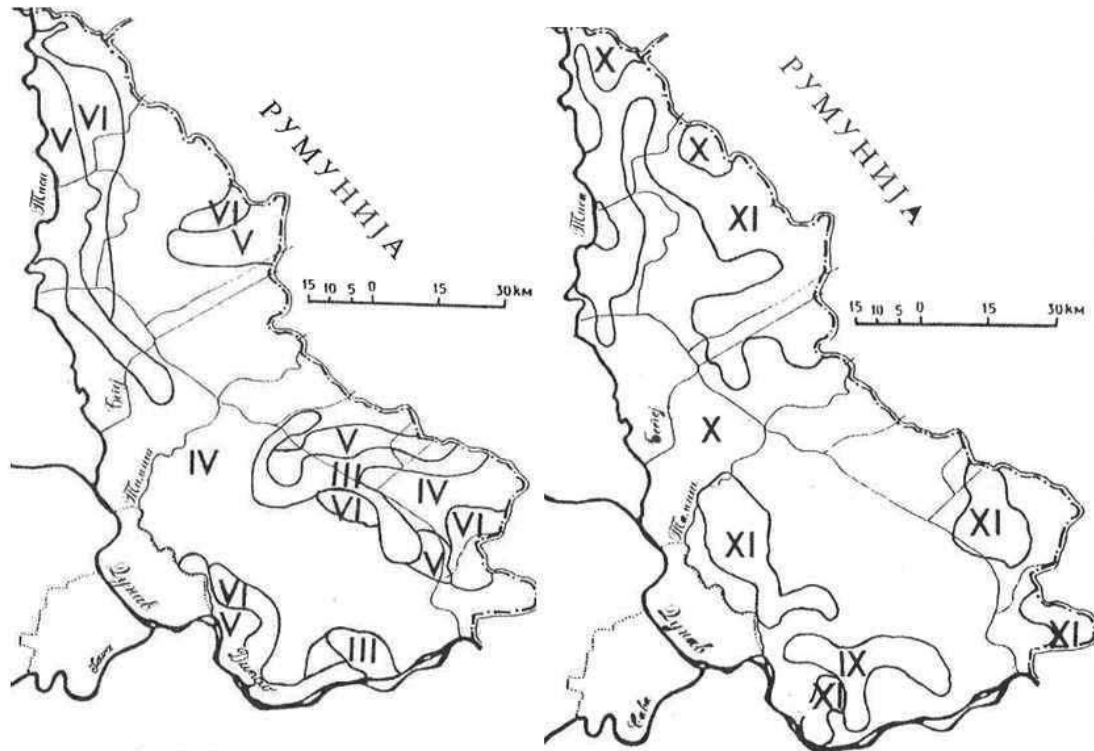
Златица, која је данас каналисани водоток, на територију наше земље дотиче из Румуније код насеља Врбица. Дужина корита је 117 km а доњим током дужине 34 km, налази се на територији наше земље. Дуж доњег тока изграђени су насипи на дужини од око 30 km. Златица се код Падеја улива у Тису. Од 1960-1971. године корито реке узводно од ушћа, у дужини од 10 km, знатно је продубљено и проширено, чиме је Златица преко Кикиндског канала повезана са главним системом канала Дунав – Тиса – Дунав (Богдановић, Ж., Марковић, С. 2005). Режим Златице зависи од режима реке Тисе. У време високог водостаја вода се из Златице улива у Тису, а у време ниског водостаја Златица се снабдева водом из Тисе преко уставе у Падеју у количини од 5 до 10 m³/s. Изградњом уставе код Сајана, вода се из Златице, гравитационо, улива у Кикиндски канал. Преко Кикиндског канала, Златица је повезана са магистралним каналом Банатска Паланка-Нови Бечеј.

Кикиндски канал по својој намени и начину функционисања припада групи магистралних и пловних канала ОКМ Хс ДТД. Протеже се од уставе у Сајану до ушћа у канал Банатска Паланка- Нови Бечеј, и на тај начин спаја Златицу са овим магистралним каналом.

ОКМ Хс ДТД у Банату од севера ка југу припадају: Златица, Кикиндски канал, канал Банатска Паланка-Нови Бечеј, Стари Бегеј, Пловни Бегеј, канал Бегеј, Тамиш, Брзава, Моравица и РојгаСнабдевање водом банатског дела Хидросистема је из Тисе, преко бране код Новог Бечеја. Главни водозахват је непосредно узводно од бране на почетку магистралног канала Банатска Паланка-Нови Бечеј а други, мањег капацитета, је код Падеја на ушћу Златице у Тису. Ту су изграђене упусно-испусне уставе. Водоснабдевање се одвија преко уставе у Падеју водом из реке Тисе, а затим преко уставе у Сајану која прихвата и воде из Златице. Кикиндски канал одводњава огромну површину северног Баната обухватајући истовремено и сливну површину Златице.

Подземне воде

Просторни распоред појаве максималних и минималних средњих месечних водостаја фреатске издани приказан је на изохронским картама (Слика 1). На делу заштићеног подручја ближе Тиси средњи месечни максимум је у месецу мају, док је у средњем делу тока Златице средњи месечни максимум у месецу јуну. Минимални средњи месечни водостај фреатске издани на подручју природног добра је у месецу новембру, осим у централном делу водотока Златице и њеног приобаља, где је најнижа средња месечна вредност у октобру.

Слика 2: Изохроне карте појаве максималних средњих месечних водостаја (лево) и минималних средњих месечних водостаја (десно) фреатске издани Баната (Марковић, 1996.)

У највећем делу заштићеног подручја егзистира тип умереног, уједначеног водног режима фреатске издани (Марковић, 1996) који углавном одговара особинама климатског типа водног режима. Правац отицања фреатске издани на заштићеном подручју је југозападни, према Тиси.

4.1.1.3. Климатске карактеристике

За приказ климатских карактеристика Парка природе коришћени су подаци са најближе метеоролошке станице у Кикинди (81 m n.v.), за период 1991-2020. године. Посматрано подручје има степско-континенталну климу.

Најтоплији месец је јули са средњом месечном температуром 22,8°C, а најхладнији јануар (0,4°C). Средња годишња температура износи 11,9°C. Средња годишња вредност влажности ваздуха за посматрани период износи 72,3%. Североисточни део АП Војводине прима мало падавина, али је повољна околност та што су добро распоређене по годишњим добима, те вегетациони период има довољно падавина. Годишњи просек падавина износи 571,2 mm. Месец јун има највећи средњи месечни просек који износи 74 mm., док је просечно најмање било падавина у фебруару 32,2 mm. Појава града се не јавља често, док се снежни покривач задржава у просеку 27,4 дана. Просечна инсолација у току године износи 2246 сати, док је број облачних дана 99. Доминантан ветар на овом подручју је југоисточни ветар тј. кошава са годишњим просеком честина 102%, средње брзине 3,6 m/s.

4.1.1.4. Педолошке карактеристике

На заштићеном подручју ПП „Слатине у долини реке Златице“ доминирају халоморфни типови земљишта. Најраспрострањенији је солоњец и то највише на површинама северно од Падеја, источно од Остојићева и Црне Баре.

Солончак налазимо у виду већих, издужених острва у реону Терјана и јужно од Банатског Моноштора. Ова земљишта позната као слатине, карактерише висок садржај штетних соли и адсорбованог натријума (Na), са високом алкалношћу и врло лошим водно-ваздушним карактеристикама.

Осим преовлађујућих халоморфних слатина, на овом подручју, у мањој мери присутна су и знатно квалитетнија аутоморфна земљишта у типу чернозема.

Чернозем бескарбонатни простире се у атару Јазова и Остојићева, источно од Терјана и југоисточно од Црне Баре. Ово је слабо кисело до неутрално земљиште, средње обезбеђено хумусом, али само у површинском слоју, док његов удео опада са дубином. Мање квалитетан је чернозем солончакасти, са већим присуством соли и тежим механичким саставом, иначе редовни пратилац изразитих слатина. Распростира се на већим површинама, у ширем реону, јужно од Банатског Моноштора.

Најизразитије хидроморфно земљиште на овом подручју је ритска црница и то њен бескарбонатни тип, светло сиве нијансе, збијени и призматичне структуре.

Лоцирана је на уском појасу уз реку Златицу и деловима атара источно од Црне Баре.

Ритска смоница је збијено, тешко, дубоко и глиновито земљиште, заслањено и алкализовано. Сусреће се уз реку Златицу, источно и западно од Падеја (уз реку Тису) и у виду издвојених острва северно од Јазова и јужно од Банатског Моноштора.

Мочварно глејно земљиште са изразито тамним хумусним слојем прожетим полураспаднутим остатцима барске вегетације је веома ретко и налазимо га у виду острваца источно од Црне Баре.

Југоисточни део обухвата Просторног плана, који се налази изван заштићеног подручја (северно од насеља Падеј), у свом пуном обиму представља солончак, неподесан за ратарску обраду.

Крајње источне и југоисточне рубове обухвата Просторног плана такође ван заштићеног подручја, покрива земљиште у типу ритске смонице доста скромних производних могућности.

Северни делови обухвата Просторног плана, ван заштићеног подручја, а у окружењу насеља Остојићево и северније од њега представљају чернозем бескарбонатни, знатно повољнији за обраду и много бољих производних својстава.

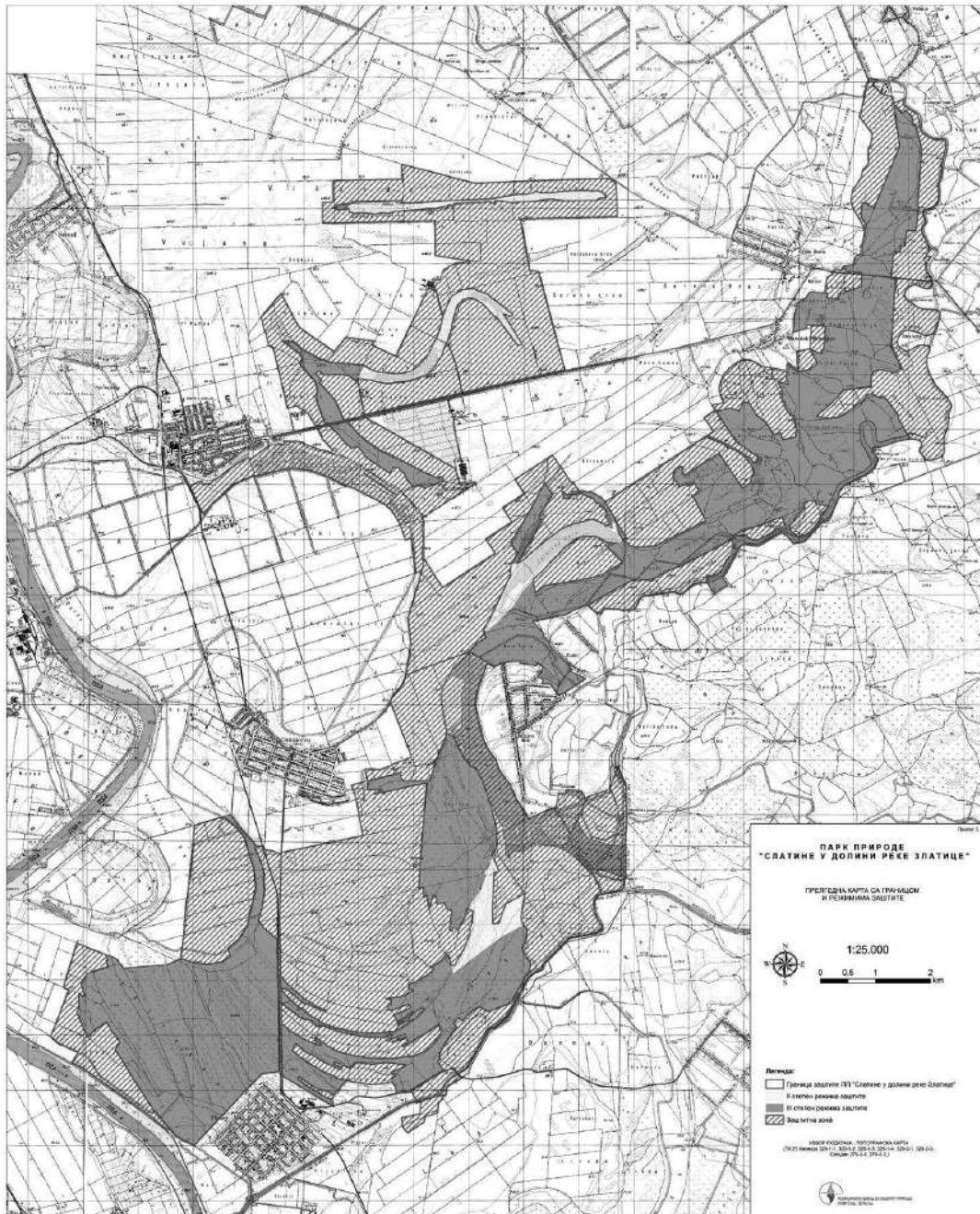
4.1.1.5. Сеизмолошке карактеристике

Према карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, посматрано подручје се налази у зони са могућим земљотресом VII-VIII степени макросеизмичког интензитета према MCS скали Европској макросеизмичкој скали (ЕМС-98), па су нужне мере заштите од трусних померања.

4.1.2. Природне вредности

4.1.2.1. Природна добра

Парк природе представља слатинска станишта, природно богатство велике вредности. Будући да се ради о станишним типовима чија је ревитализација условљена обновом или побољшањем водног режима па самим тим и изводљивија у односу на степска или шумска станишта на пример, нарушавање у виду повремене и периодичне ограничене обраде мање сланих делова терена (у годинама када су то локалне климатске и хидролошке прилике омогућавале) није реметило устаљену динамику вода, соли и живог света на њима.

Слика 3: Парк природе „Слатине у долини Златице“ са режимима заштите

На подручју Парка природе утврђују се режими заштите II и III степена. Према Правилнику о критеријумима вредновања и поступку категоризације заштићених подручја („Службени гласник РС“, број 97/15) ПП „Слатине у долини Златице“ сврстава се у II категорију – покрајинског/регионалног, односно великог значаја.

Према Уредби о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10) подручје слатина у долини Златице је у оквиру еколошки значајног подручја под редним бр. 2 – „Пашњаци велике дропље“ издвојено као међународно значајно подручје за биљке (ИРА) под називом „Слатинско подручје Чока-Остојићево“.

Поступак заштите природног подручја покренут је приликом валоризације дела простора за потребе израде ППППН Мултифункционалног еколошког коридора реке Тисе током 2012. године, тада су сарадници Покрајинског завода за заштиту природе указали на изузетан значај подручја Златице са становишта очувања биодиверзитета.

Подручје предложено за заштиту укупно заузима 3.640,60 ha и пружа се дуж реке Златице у правцу североисток-југозапад од државне границе са Румунијом до Падеја, од чега режим заштите II (другог) степена заузима површину од 229,68 ha, док режим заштите III (трећег) степена заузима 3.410,93 ha.

Научно-истраживачка функција заштићеног подручја подразумева пре свега потенцијал да путем проучавања основних процеса у његовим екосистемима и традиционалних знања у коришћењу и чувању ресурса поменутих екосистема пружи основу за дугорочну конзервацију слатинско-степских панонских станишта али и омогући њихов најбољи положај са становишта коришћења свих ресурса. Други важан елемент је фундаментално проучавање са флористичког и фаунистичког становишта, пошто је већина података о значајним врстама флоре и фауне овог дела Баната (а нарочито ендемима) старија од 30 година. Ова празнина је још већа ако се у обзир узму подаци о популацијама и субпопулацијама значајних врста, флукуацијама њихове бројности, разлозима овог варирања и слично. Сви поменути научно-истраживачки потенцијали подручја су остварљиви првенствено кроз његово очување и примену активних мера заштите.

Поред свега горе наведеног, подручје у поступку заштите има и васпитно-образовну функцију која је везана за промоцију природних и створених вредности подручја које су овде заступљене, тако да се може рећи да представљају узорак или репрезент типичног панонског предела и традиционалних знања проистеклих из живота у њему.

Развојна функција природног добра је усмерена ка прописивању и примени мера и режима у циљу очувања његових особености и ка активностима везаним за традиционално коришћење предела као што су сточарство, кошење ливада и трске, екстензивна ратарска производња, узгој старих раса и сорти, органска производња и контролисана туристичка промоција вредности подручја (пре свега кроз еко-туризам, контролисани лов и сл.), затим потенцијални терапеутски значај блата сланог језера Аренда.

4.1.2.2. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште има највећи удео на простору обухвата Просторног плана. Удео појединих категорија по начину коришћења земљишта је нетипичан, односно високо је учешће необрадивог пољопривредног земљишта ливада, пашњака, трстика и мочвара у односу на ораничне површине.

Пашњаци дугорочно обезбеђују и представљају материјалну основу за екстензивно сточарство и производњу здраве хране. Пашарење аутохтоним расама оваца и говеда представља најпожељнији вид одрживог развоја овог простора. На тај начин спречава се сукцесија и нестанак травне вегетације.

На предметном простору земљиште за обраду и гајење култура представља значајан ресурс, иако је заслањено и влажно. Његово коришћење је често у колизији са потребама очувања природних вредности. Може се користити само на површинама које су затечене преоране, обавезно уз укључивање агроеколошких мера којима се обрада земљишта подређује потребама заштите. Коришћење обрадивог земљишта требало би у будућности смањивати, како би се унапредио биодиверзитет станишта слатина.

На заштићеном подручју преовлађују слатинаста земљишта са високим садржајем соли, чију концентрацију може да поднесе мали број биљних врста.

Ова чињеница условљава начин коришћења таквог земљишта, пре свега као полуинтензивни пашњачки систем за напасане говеда и оваца (пожељно би било да удео аутохтоних раса животиња на пашњацима буде што већи).

У окружењу заштићеног подручја налази се обрадиво земљиште, које се углавном користи за интензивну пољопривредну производњу. Већина њива се налази у заштитној зони Парка природе.

Воде и водно земљиште

Водно земљиште, у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште текуће воде, у смислу овог Закона, јесте корито за велику воду и приобално земљиште. Водно земљиште стајаће воде, у смислу овог Закона, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја.

Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).

Водном земљишту се мора посветити посебна пажња интегралним решавањем проблема коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава јер је ово земљиште елемент простора од изузетне важности.

Водно земљиште у обухвату Просторног плана чине све површинске воде, природна језера, баре и канали.

Шуме и шумско земљиште

Шуме и шумско земљиште у обухвату Плана се налазе унутар режима заштите III степена и заузимају површину од 19,86 ha, односно 0,55 % од укупне површине Обухвата.

У долини Златице налазе се монокултуре хибридних топола и обрасле су багремцем, остатак „шумских“ засада у ствари чини шумостепска вегетација. Шуме у Обухвату плана немају вредност са еколошког аспекта.

Минералне сировине

На простору обухвата Просторног плана налазе се лежиште нафте и природног гаса „Чока“ са овереним билансним резервама у експлоатацији. Експлоатација минералних сировина се врши под условима које прописује Закон о рударству и надлежни Секретаријат за енергетику и минералне сировине.

Подручје обухвата Просторног плана се у потпуности налази у одобреном истражном простору Северни Банат бр. 5071 за истраживање нафте и природног гаса, од стране НИС а.д. Нови Сад.

4.1.3. Карактер предела

Основни тип карактера предела посматраног подручја дефинисан је рељефом и њеним хидролошким карактеристикама, које су у интеракцији са геолошком подлогом условиле заслањивање земљишта на нижим деловима терена. Мозаичност слатинске вегетације и слатински микрорељеф представљају основу предеоног обрасца заштићеног подручја. Присуство заслањених пустара је једна од значајнијих карактеристика Панонског региона и представља јединствену појаву у Европи. На посматраном подручју најраспрострањенији елементи карактера предела су: морфолошке форме речног рељефа, микрорељеф слатина и хумке. Целине травнатих, равничарских и отворених простора алувијалне равни реке Златице, значајно доприносе стварању препознатљивог обрасца предеоних елемената, типичних за

Панонску низију. Формирању основног типа карактера предела доприносе и спорадично присутне оранице, салаши и стада, као и компакне структуре насеља у окружењу.

Од елемената који значајно утичу на предеони образац подручја истичу се многобројне долине које представљају остатке старих токова Златице или неке друге веће реке, а морфолошки облици који се јављају су меандри, мртваје, обалске гредице и обалски брежуљци.

Због доминације обрадивих површина у окружењу и одсуства шумске вегетације наведени елементи који чине основни тип карактера предела приказује висок степен осетљивости на промене.

4.1.4. Непокретна културна добра

Према подацима добијеним од Републичког завода за заштиту споменика културе, на простору у оквиру границе обухвата Просторног плана не налазе се непокретна културна добра од изузетног значаја која су у надлежности Републичког завода за заштиту споменика културе.

Према подацима добијеним од Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица, на простору у оквиру границе обухвата Просторног плана нема споменика културе, нити објеката под претходном заштитом, али се бројни детектовани археолошки локалитети из свих периода налазе у оквиру границе обухвата Просторног плана.

4.1.5. Становништво

У обухвату Просторног плана не налази се ни једно насељено место, међутим за анализу демографског развоја подручја биће приказано становништво седам насеља која се налазе у непосредној близини Парка природе. Анализа је извршена на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991- 2022. године.

Може се закључити да је број становника севернобанатске области у опадању, што важи и за насеља која се налазе непосредно уз Парк природе. Депопулација је посебно изражена у мањим сеоским срединама. У посматраном периоду број становника се смањио за 44,4%. На смањење броја становника највећи утицај су имале емиграције, нарочито млађег становништва као и негативан природни прираштај. Миграције се врше на релацији село-град, а највећи центри имиграција су Зрењанин, Београд и Нови Сад. Смањење броја становника има директан утицај на број домаћинства и на просечан број чланова по домаћинству. Према Попису становништва из 2022. године у седам насеља ширег подручја живело је 7650 становника у 3450 домаћинства. Највеће насеље у непосредном окружењу заштићеног подручја је општинско средиште Чока са 3119 становника.

Табела 3. Број становника и домаћинства насеља која се налазе у непосредној близини Парка природе

Општина / Град	Насеље	Број становника				Укупан број домаћинства
		1991. г	2002. г	2011. г	2022. г	2022. год
Чока	Чока	5187	4707	4028	3119	1396
	Падеј	3158	2882	2376	1716	799
	Банатски Моноштор	152	135	102	62	32
	Врбица	546	404	238	141	80
	Јазово	1113	978	742	517	238
	Остојићево	3007	2844	2324	1800	770
	Црна Бара	588	568	437	295	135
Укупно		13751	12518	10247	7650	3450

Анализа структуре становништва по великим добним групама указује на изузетно неповољну старосну структуру становништва са високим индексом старења који износи 1,9. То значи да је процес старења на посматраном подручју прешао границе критичности, јер је индекс старења прешао однос 1:1 (индекс старења је однос броја старих преко 60 година и броја младих испод 20 година старости). Старије средовечно и старо становништво чини 62% укупне популације.

Од укупног броја становника који гравитирају Парку природе, према Попису из 2022. године, било је 1336 становника старости 0-19 година (младо становништво), 1563 становника старости 20-39 година (младо средовечно), 2130 становника старости 40-59 година (старије средовечно) и 2621 становника старости преко 60 година (старо становништво).

Анализа миграционих кретања извршена је на основу података Пописа из 2022. године (Подаци су на нивоу општине) и указује на то да су најобимније миграције становништва из општина у оквиру исте области (40,4%), потом следе миграције из другог насеља исте општине (35,6%), а затим миграције из друге области (23,8%). Из иностранства је досељено 17,7% становништва.

Кретање укупног броја домаћинстава има тренд перманентног пада од 1981. године када је евидентирано 5443 домаћинство, а по последњем Попису из 2022. године било је 3450 домаћинстава у подручју које се налази непосредно уз Парк природе. Просечна величина домаћинства је 2,1 члан по домаћинству. У укупном броју домаћинстава највеће учешће (37,1%) имају једночлана домаћинства, затим домаћинства са 2 члана (30,7%). Домаћинства са 5 и више чланова чине 6,1% од укупног броја домаћинстава.

4.1.6. Привреда

Основна делатност у ширем подручју посматрања је пољопривреда, са посебним акцентом на мала индивидуална газдинства и поједине занатске делатности.

4.1.6.1. Пољопривреда

Подручје третирано Просторним планом се највећим делом налази на триторији општине Чока која је изразито пољопривредно подручје, а ратарство је доминантна грана биљне производње. Од ратарских култура најзаступљенији су кукуруз, пшеница, сунцокрет, луцерка, остале културе укупно обухватају остатак површина.

Последњих година у успону је повртарска производња парадајза, краставаца и паприке, као и производња јагода и цвећа у пластеницима. Постоји богата традиција виноградарства, узгоја дувана, зачинског, ароматичног и лековитог биља.

У окружењу заштићеног подручја је обрадиво земљиште са интензивном пољопривредном производњом. Сетвена структура је слична као и у другим деловима општине, што значи да углавном преовлађују житарице, индустријско и крмно биље, уз знатне површине под поврћем.

Пашњаци на триторији општине Чока, представљају један од најважнијих природних ресурса а на подручју обухвата Просторног плана су преовлађујућа категорија. Захваљујући природним предиспозицијама постоји и богата традиција сточарства на овом подручју, тако да и поред многих потешкоћа егзистира значајан број грла говеда, претежно музних крава, оваца углавном аутохтоне расе Чоканска цигаја.

У зони непосредног утицаја на заштићено подручје забележени су полуинтензивни пашњачки системи са испашом оваца, говеда, коња и магараца на сланом и тешком земљишту са високим нивоом воде током пролећа и јесени.

4.1.6.2. Туризам

Вредности планског подручја, са аспекта туристичке валоризације, односе се на туристичко-географски положај, приступачност дестинацији, природне и антропогене вредности, еколошку очуваност, богатство мотива.

Туристичке вредности подручја су недовољно наглашене, а везане су пре свега за развој села у његовој околини, односно за туристичку понуду традиционалних етнокултурних елемената локалног живота укључујући и начине коришћења природе. Заштићено подручје има добру саобраћајну повезаност са свим насељима која се налазе у близини као и са већим градским центрима попут Кикинде, Сенте, Аде, Новог Сада, Суботице као матична места потенцијалних туриста.

Поред изузетних природних вредности од посебног значаја су и рибњачка језера која се налазе у непосредној близини, односно унутар граница заштићеног подручја.

На ширем подручју третираног Просторним планом, кључни туристички потенцијали су: специјални интереси са тежиштем на контролисаном лову, риболову и еко-туризму, сеоском туризму, циклотуризму и бањском туризму.

Заштићено подручје „Слатине у долини Златице“ има значај у очувању разноврсности панонског предела, станишних типова, биолошких врста и квалитета животне средине. Основне функције заштићеног подручја са аспекта туризма су: еколошка, научно-истраживачка, васпитно-образовна и развојна функција. Дакле, унутар самог заштићеног подручја је могућ развој научно-образовног и екотуризма.

4.1.6.3. Шумарство и лов

Шумарство као привредна грана није заступљено на територији обухвата Просторног плана – сходно површини коју заузимају шуме и шумско земљиште.

Парк природе се преклапа са подручјима 2 ловишта севернобанатског ловног подручја, којима газдују одређена ловачка удружења.

Територија највећег дела заштићеног подручја се преклапа са територијама ловишта „Велики рит“ којим газдује ловачко удружење „Дропља“ из Чоке. Површина ловишта је 23860,52 ha а главне врсте дивљачи су: срна, дивља свиња и зец. Југоисточни део заштићеног подручја преклапа се са површином ловишта „Шујмош“ којим газдује ловачко удружење „Падеј“ из Падеја. Укупна површина овог ловишта износи 7900,73 ha а главне врсте дивљачи су: срна, дивља свиња и зец.

4.1.6.4. Рибља фауна и риболов

Подручје обухваћено Просторним планом је део рибарског подручја „Банат“, који се простире на територији општине Чока и Града Кикинде.

Ток реке Златице, непосредно тангира простор заштићеног подручја. Ради се о спорој и плиткој реци, широкој свега двадесетак метара, богата рибом и то бројним аутохтоним и алохтоним врстама.

Рибњак Златица код места Јазово, представља рибњачки комплекс који се простире на три катастарске општине Јазово, Остојићево и Падеј. Рибњак је највећим делом направљен на слатинастом земљишту, уз водоток реке Златице. Снабдевање рибњачких језера водом се обавља пумпним преносом из водотока реке Златице крајем зиме и почетком пролећа.

Рибњак је полусистемски, специјализован за гајење риба од млађи до конзумне величине риба. Поред шарана, као најзаступљеније врсте рибе која се гаји у рибњаку, у малом проценту се гаји тзв.азијски комплекс риба (бели и сиви тостолобик и бели амур) а у мањем броју сом и смуђ.

Водом из реке Златице напаја се и рибњак Остојићево, који производи конзумну шаранску рибу.

Рибњаком „Златица – Јазово“ (газдује ДТД „Рибарство“ д.о.о. из Бачког Јарка. На рибњаку се лови барска перната дивљач.

4.1.6.5. Микро, мала и средња предузећа и предузетништво

У оквиру обухвата Просторног плана дефинисаног Нацртом плана на предметном простору се налази постојећа радна у катастарској општини Падеј, североисточно од насеља Падеј, која обухвата целу парцелу број 4150 и део парцеле број 4151, дефинисан продужетком правца северне међе парцеле број 4152 до међе парцела број 4150 и 4151. Укупна површина локације износи око 0,68 ha.

Имајући у виду укупне и посебне потенцијале подручја, досадашњи приоритетни правци развоја, у оквиру локалних самоуправа чији делови се налазе у обухвату Просторног плана, односили су се на ревитализацију укупне привреде, између осталог и развој малих и средњих предузећа, односно њихово кооперантско повезивање са великим предузећима. Међутим у оквиру наведене радне зоне у оквиру КО Падеј не постоје реализовани привредни капацитети.

4.1.7. Инфраструктура

4.1.7.1. Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана постоје следећи видови саобраћаја: путни – друмски, железнички. Путни - друмски саобраћај је основни вид саобраћаја у обухвату Просторног плана и својим капацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, док се железнички саобраћај користи само повремено, при превозу путника и масовних роба у транзиту.

Путни - друмски саобраћај омогућује доступност и комуникацију предметног простора са окружењем и субрегионима. Основни саобраћајни капацитети предметног простора у домену путног - друмског саобраћаја су:

- **Државни пут I6 реда бр.13/М-24**, Хоргош-Кањижа-Нови Кнежевац-Чока-Кикинда-Зрењанин-Чента-Београд;
- **Државни пут IIа реда бр. 104/Р-123**, Нови Кнежевац - Банатско Аранђелово - Мокрин - Кикинда - Војвода Степа - Српски Итебеј - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Међа) ;
- **Државни пут IIа реда бр. 105/Р-112**, државна граница са Мађарском (гранични прелаз Бајмок) - Бајмок - Бачка Топола - Сента - Чока - Мокрин - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Врбица).

Основни путни правци који омогућавају даљинска и транзитна кретања, као и везе са центрима међународног (Нови Сад) и националног ранга (Суботица, Зрењанин, Кикинда), су: ДП бр.13, ДП бр.104, ДП бр.105. То су саобраћајни капацитети који омогућавају субрегионално и регионално повезивање, и основни су апсорбери свих саобраћајних збивања у обухваћеним општинама. Такође су и путеви који омогућују изворно-циљна кретања и омогућују квалитетна међунасељска повезивања у обухвату Просторног плана.

Систем општинских путева у обухвату Просторног плана су различитог степена изграђености и омогућују доступност овом простору из свих праваца, са везама на државну путну мрежу високог ранга (ДП I и II реда).

У оквиру катастарских општина у обухвату Просторног плана, налазе се и некатегорисани путеви (приступни и атарски путеви), који су радијалног облика и повезују насеља и садржаје ван грађевинског подручја.

Железнички саобраћај је својевремено имао врло важну улогу у развоју овог подручја. Међутим, са експанзијом друмског саобраћаја, железнички саобраћај, због својих недостатака (фиксирани линије кретања, потребе преседања при промени правца кретања и друго), изгубио је позиције које је некад имао.

У ранијем периоду (седамдесетих и почетак осамдесетих година прошлог века), знатан број пруга регионалног и локалног значаја је укинут. Пруга која је у обухвату и у функцији је регионална пруга бр.205, Банатско Милошево – Сента – Суботица.

Железнички саобраћај има мали удео у туристичким кретањима на подручју обухваћеном Просторним планом. Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, постројења и превозна средства), због веће удобности у односу на аутобуски превоз, могао би имати значајно учешће у туристичким кретањима првенствено код путовања већег броја путника.

Водни саобраћај на простору обухваћеном Просторним планом није заступљен. (међународни/међудржавни пловни пут реке Тисе налази се у непосредној близини). Водоток Златица није категорисан као пловни водоток, у смислу транспорта нема значај, али се користи у спортске и рекреативне сврхе малим пловилима (мања пловила - чамци).

Немоторни саобраћај заступљен преко бициклических коридора међународног, националног и локалног ранга. Међународна бициклическа стаза – цикло коридор 13⁶, „Рута гвоздене завесе“, пролази кроз градове Суботицу, Кикинду, Вршац, и насеља између. Поред међународног у обухвату се налазе и стазе националног ранга – уз ДП бр. 104, бр. 105, као и мрежа стаза локалног нивоа.

Поред међународног у обухвату се налазе и стазе националног ранга – уз ДП бр. 104, бр. 105, као и мрежа стаза локалног нивоа.

Ваздушни даљински саобраћај за потребе овог подручја се одвија преко аеродрома "Никола Тесла" (за путнички и карго саобраћај), док се за спортско-туристичке намене користи аеродром Кикинда (Дракслеров салаш). Оба терминала у потпуности задовољавају садашње обиме транспортних захтева.

На основу саобраћајних анализа може се закључити да саобраћајна инфраструктура (путно-друмски, железнички саобраћај) у оквиру овог простора даје добре основе за надоградњу, реконструкцију, чиме би се омогућио брз и лак приступ овом подручју из више праваца, на нивоу високог комфора и саобраћајне услуге, као и брзе и лаке комуникације у оквиру овог простора.

4.1.7.2. Водна инфраструктура

ОКМ Хс ДТД у Банату од севера ка југу припадају: Златица, Кикиндски канал, канал Банатска Паланка-Нови Бечеј, Стари Бегеј, Пловни Бегеј, канал Бегеј, Тамиш, Брзава, Моравица и Ројга. Након изградње Хидросистема, у великој мери је измењена хидрографска мрежа Баната. Банатски део Хс ДТД почиње спојем са реком Тисом код Новог Бечеја и Падеја, са правцем пружања североисток-југоисток, и завршава се на Дунаву код Банатске Паланке. Успут пресеца (Бегеј, Тамиш) или прихвата велик број банатских водотока (Стари Бегеј, Брзава, Моравица, Вршачки канал, Караш) са којима чини јединствену хидротехничку целину.

Снабдевање водом банатског дела Хидросистема је из Тисе, преко бране код Новог Бечеја. Главни водозахват је непосредно узводно од бране на почетку магистралног канала Банатска Паланка-Нови Бечеј а други, мањег капацитета, је код Падеја на ушћу Златице у Тису. Ту су изграђене упусно-испусне уставе.

⁶ Cap du nord-Les lacs finlandais-Helsinki-Tallin-Tartu-Vilnius-Varsovie-Cracovie-Kosice-Belgrade-Skopje-Thessaloniki-Athens

Водоснабдевање се одвија преко уставе у Падеју водом из реке Тисе, а затим преко уставе у Сајану која прихвата и воде из Златице. Кикиндски канал одводњава огромну површину северног Баната, обухватајући истовремено и сливну површину Златице.

У обухвату граница заштићеног подручја „Слатине у долини Златице“ налазе се следећи системи за одводњавање у правцу од Тисе ка североистоку:

- На самом делу непосредно уз насип реке Тисе налази се систем за одводњавање Пешир, који се одводњава каналском мрежом преко главног канала „Главни Пеширски“ и црпне станице „Пешир парна“;
- У наставку се налази систем за одводњавање „Златица II“, који представља површину која се индиректно одводњава. Рибњаци „Карика“ и „Кифла“ се налазе унутар овог система непосредно уз десну обалу Златице, с тим да се налазе унутар граница заштитне зоне заштићеног подручја;
- Јазовачки слив за одводњавање обухвата рибњак „Јазово“ чији се већи део налази унутар;
- заштитне зоне заштићеног подручја. Овим системом за одводњавање се преко каналске мреже са главним Јазовачким каналом (канал Ј), одводњава бара Целеруша, као и остале површине заштићеног подручја;
- У систему за одводњавање Кере бара – Ђурђева бара налази се и бара „Велики рит“, обухваћена заштитном зоном заштићеног подручја. Иста се одводњава преко канала „V-Главни“ и црпне станице „Кере бара“, а посредно преко главног канала „Велика Ђурђева бара“ и црпне станице „Чока нова“;
- Систем за одводњавање Моношторски, где се сви канали у систему директно гравитационо уливају у Златицу, која је реципијент за цео систем;
- Бара „Копов“ се налази у систему за одводњавање „Чока II“, где је једини канал „Главни канал Чока II“. Није најјасније да ли се овај канал улива у бару „Велики рит“ и како функционише овај систем за одводњавање;
- Северно од баре Копов у систему за одводњавање „Црна бара“ налази се бара „Дугачка слатина“ и у наставку исте бара „Близаница“. Овај систем одводњава подручје слива главним каналом гравитационо у Златицу, с тим да наведене баре нису повезане каналима за одводњавање;
- Последњи слив у низу је „Врбица“ који са главним каналом „Канал V“ преко црпне станице „Врбица нова“ одводњава најсеверније делове овог заштићеног подручја у Златицу.

У будућем периоду је потребно размотрити утицај ове каналске мреже и прилагодити водни режим потребама станишта и строго заштићених и заштићених врста.

Шире подручје обухваћено Просторним планом, је под утицајем подземних вода које стижу из шире околине. Типичне сезонске осцилације нивоа подземне воде изазивају плављење депресија током пролећног максимума (када је ниво подземне воде изнад површине земље) и омогућују испаравање подземне воде преко земљишних капилара током сушног летњег периода, када је ниво подземне воде испод површине. Ако је количина воде изгубљена испаравањем већа од количине падавина, што је случај и са предметним простором, долази до заслањивања земљишта у депресијама, стварајући екстремне услове за живи свет. Како је заслањивање земљишта повезано са близином подземне воде (Molnár & Borhidi, 2003; Живковић и сар, 1972), структура рељефа одређује локације и степен заслањивања. Као резултат наведених утицаја, рељеф простора одређује мозаичан распоред заслањених и незаслањених станишних типова панонских пустара, а виши терени (лесна тераса и речне гредице) су у природном стању били покривени шумостепском вегетацијом (Molnár & al., 2012). Разноврсност и мозаичан распоред станишних типова условљава биолошку разноврсност предметног простора.

Канали за одводњавање убрзавају отицање ових вода и смањују ниво подземне воде, али ефикасност система за одводњавање је ограничена. Мелиоративни канали спречавају редовна плављења у пролећном периоду, (што је природна особина ових слатина), али су у влажним годинама нижи терени ипак под водом, што успорава, а местимично и онемогућује раслањивање подручја. Трајно очување слатинских

комплекса захтева адаптацију плана регулације вода са циљем осигурања што природније динамике осцилација нивоа подземних вода.

Загађење земљишта, површинских и подземних вода врши се углавном од стране комуналних и атмосферских отпадних вода насеља, претежно у виду површинских извора емисије загађујућих материја (због недовршене канализационе инфраструктуре).

Као површински емитери велики проблем представљају процедурне воде са баштенских површина, складишта стајњака, горива и депои других материјала који су периодично у контакту са подземним водама. Значајан угрожавајући фактор представљају органска једињења пореклом из објеката за чување животиња или баштенских површина.

4.1.7.3. Енергетска инфраструктура

4.1.7.3.1. Електроенергетска инфраструктура

Насељена места на широј територији, која је ван обухвата плана и непосредној близини, напајају се путем средњенапонске мреже (20 kV), припадајућих трансформаторских станица и нисконапонске мреже (0,4 kV).

У простору који је у обухвату плана не постоје изграђени објекти преносног и дистрибутивног система електричне енергије, осим у рубном подручју.

4.1.7.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Простор обухвата плана пресеца транспортни гасовод МГ-03 Мокрин-Сента, пречника DN600 притиска већег од 16 bar, до се у непосредној близини са западне стране обухвата плана на око 100 m, налази транспортни гасовод РГ 03-01 од МГ-03 до ГМРС „Чока“, DN80 притиска већег од 16 bar који са својим заштитним појасом ширине од 200 m са обе стране од гасовода, рачунајући од осе гасовода, у ком други објекти утичу на сигурност гасовода улази у обухват плана.

У обухвату Просторног плана, изграђена је дистрибутивна гасоводна мрежа од полиетиленских ПЕ цеви максималног оперативног притиска 4 bar и дистрибутивна гасоводна мрежа од челичних цеви максималног оперативног притиска 16 bar за снабдевање потрошача у насељима Падеј, Банатски Моноштор и Јазово, као и мерно регулационе станице за широку потрошњу у насељима Падеј, Банатски Моноштор и Јазово.

Изграђени су дистрибутивни гасовод за МРС Падеј од челичних цеви пречника DN100 положен у регулацији пута Остојићево-Падеј, дистрибутивни гасовод за МРС Банатски Моноштор j, од челичних цеви пречника DN80 положен у регулацији пута Чока-Банатски Моноштор и дистрибутивни гасовод за МРС Јазово, од челичних цеви пречника DN80 положен у регулацији пута Остојићево-Јазово, максималног оперативног притиска 16 bar.

МРС Јазово, се налази на делу парцеле 1617/1 у к.о. Јазово.

На простору обухвата Плана, налазе експлоатационо поље угљоводоника „Чока“ са изграђеним рударским објектима за експлоатацију нафте и природног гаса (сабирно отпремна станица СОС „Чока“, експлоатационе бушотине са приступним путевима и бушотински цевоводи).

4.1.7.3.3. Обновљиви извори енергије

На подручју Просторног плана не користе се обновљиви извори енергије (за сада нема података о коришћењу обновљивих извора енергије).

4.1.7.3.4. Енергетска ефикасност

Карактеристика енергетског система на предметном подручју, у функцији ефикасног коришћења енергије и енергената, није на високом нивоу, а заступљена је и нерационална потрошња енергената.

4.1.7.4. Електронска комуникациона инфраструктура

За потребе насеља и корисника на широј територији Просторног плана изграђена је савремена електронска комуникациона мрежа у коридорима саобраћајница, а преко спојног пута путем оптичког кабла повезана са главним комутационим центром у Зрењанину.

За потребе мобилних комуникација изграђене су базне радио-станице у власништву оператора мобилних комуникација.

4.1.8. Стање животне средине

Подручје обухваћено Просторним планом је делимично угрожено услед низа антропогених активности протеклих деценија. На подручју природног добра и заштитне зоне није успостављено континуално праћење квалитета животне средине за све медијуме животне средине.

На подручју обухвата Просторног плана не постоје доступни подаци и мониторингу квалитета **ваздуха**. Потенцијални извори загађења ваздуха су индивидуална ложишта из околних насеља, сметлишта, те саобраћај и привредни субјекти.

Проблеми загађења **вода** изражени су, практично, на свим водотоцима и воденим екосистемима Војводине, а посебно у каналима Хс ДТД. Позната је чињеница да су банатски водотоци, прикључени на Хс ДТД (као што је и Златица) са дотоком из Румуније, веома загађени, а још се додатно загађују испуштањем непречишћених отпадних вода са наше територије.

Према подацима који су прикупљени 2021. године испитивање квалитета воде водотока Златице обављено је на профилу Врбица (гранични профил)⁷. Водоток Златица припада Типу водотока 5 - реке са подручја Панонске низије, изузев великих низијских река. Вредности рН и суспендованих материја указују на I - IV класу, тј. I - II класу. По присуству укупног азота, нитрата, нитрита и амонијум јона, Златица спада у I класу, а за укупан фосфор и ортофосфате у II класу, односно II - III класу, респективно. На основу присуства хлорида, сулфида и електропроводљивости на 20⁰С, припада III класи, а по укупној минерализацији припада I класи. По присуству Арсена, Бора, Цинка, укупног Хрома, укупног Гвожђа и укупног Мангана припада I класи, а по присуству Цинка, припада III класи. Због повећаних фенола припада III класи, а по површински активним материјама I класи. Микробиолошке анализе реке на профилу Врбица указују на променљиво лимносапробно стање водотока, што указује на присуство јачег органског загађења.

Велики проблем представљају процедурне воде са баштенских површина, складишта стајњака, горива и депои других материјала који су периодично у контакту са подземним водама. Значајан угрожавајући фактор квалитета вода представљају органска једињења из објеката за чување животиња или са баштенских површина.

⁷ Резултати испитивања квалитета површинских и подземних вода за 2021. годину, Агенција за заштиту животне средине

Постојећа **насеља** у окружењу (Падеј, Јазово, Банатски Моноштор, Црна Бара, Остојићево, Чока, Врбица) имају непосредан утицај на природно добро, с обзиром на чињеницу да се грађевинска подручја ових насеља делом граниче са истим. Пре свега, доводе до погоршања квалитета животне средине. Распростирање загађујућих материја из насеља према природном добру најчешће се врши хидролошким и атмосферским путем.

Загађење **земљишта**, површинских и подземних вода врши се углавном од стране комуналних и атмосферских отпадних вода насеља, претежно у виду површинских извора емисије загађујућих материја (због недовршене канализационе инфраструктуре). Веома мали проценат домаћинства околних насеља има прописано изграђене септичке јаме. Велики проблем представљају и процедурне воде са баштенских површина, складишта стајњака, горива и депои других материјала који су периодично у контакту са подземним водама.

У обухвату плана се налазе делови парцела на којима се налазе регистроване **дивље депоније - сметлишта** (КО Падеј парцела бр. 3188/1 и КО Јазово, парцела бр. 1617/1), и које само мањим делом улазе у зону обухвата.

Рибњаци показују главни утицај који доводи до промене физичко - хемијског квалитета воде, седимента и морфологије терена. Периодично испуштање отпадних вода доводи до еутрофикације канала.

Привреда. Простор заштићеног подручја окружен је обрадивим површинама, које досежу до саме границе заштићеног подручја. Загађујуће материје, пестициди и минерална ђубрива имају могућност брзог распростирања и тиме негативно утичу на заштићено подручје, у облику загађења воде и земљишта.

Нарушавање водног режима, карактеристичног за континенталне слатине који подразумева сезонска узлазно-силазна кретања подземних и површинских вода богатих солима натријума, магнезијума, калијума, и то је један од најизраженијих **угрожавајућих фактора на подручју природног добра.**

Може се навести још неколико фактора који угрожавају животну средину која се налази у обухвату Просторног плана. Промене у структури предела, формирањем антропогених станишта (рибњаци, високо зеленило, далеководи, мрежа мелиоративних канала итд), фрагментација и физичко уништење станишта, те урбанизација, су само неки од њих. Негативан утицај на животну средину имају и пољопривреда, рибарство, те лов и кривољов, који такође угрожавају животну средину, те постојећи биодиверзитет. Неприлагођено управљање шумама, дрворедима, засадима дрвећа и појединачним стаблима, пошумљавање ливада и пашњака, кошење ливада, те унос алохтоних и инвазивних врста такође представљају озбиљне притиске на биљни и животињски свет у обухвату Просторног плана.

4.1.9. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације и одбрана

Елементарне непогоде

Подручје обухваћено Просторним планом може бити угрожено од: земљотреса, пожара, метеоролошких појава: атмосферско пражњење и атмосферске падавине (киша, град, суша), ветар.

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије за повратни период од 475 година, на подручју обухвата Плана могућ је земљотрес јачине VII-VIII степени макросеизмичког интензитета према MCS скали. У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације објеката. На основу интензитета и очекиваних последица земљотреса, сматра се да ће се за VII степен манифестовати „силан земљотрес“, а за VIII степен „штетан земљотрес“.

Настајање *пожара*, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Узроци избијања пожара (на отвореном и затвореном простору) могу настати услед људске непажње, атмосферског пражњења (муња, гром), топлотног деловања сунца, експлозије и техничких разлога.

Појава *града* је чешћа и интензивнија у летњем периоду, а штете се највише одражавају на пољопривредним културама које су у том периоду и најосетљивије. Посматрани простор не спада у подручја са изразитом појавом града, већ је подложен само повременим продорима олујних и градоносних облака. Према условима Републичког хидрометеоролошког завода (РХМЗ) у оквиру обухвата Просторног плана, у сврху заштите од града, изграђене су две лансирне (противградне) станице – Падеј и Чока, док се лансирна станица Ходич налази у непосредној близини те се њена заштитна зона од 500 m делимично налази у обухвату Плана.

Ветар има пресудну улогу за обликовање климе, у развоју живог света као и у многим људским делатностима, како непосредно тако и посредно: на приносе у пољопривреди, количину падавина, исправане тла и биљака, наносе штету психофизичком стању људи кроз повећану или смањену активност и сл. Преовлађујући ветар на овом простору дува из југоисточног правца (кошава) и северозападног правца. У пролећним месецима ветар изазива велика испаравања земљишта одузимајући велике количине влаге неопходне биљкама.

Акцидентне ситуације

На основу претраге Регистра севесо постројења, на простору обухваћеном предложеном границом обухвата Просторног плана не налазе се иста.

4.2. SWOT АНАЛИЗА

Предности	Недостаци
<ul style="list-style-type: none"> - Погољан геосаобраћајни положај; - Еколошки вредан простор, слатинско-степског карактера; - Парк природе, од покрајинског значаја II категорије; - Темељна вредност - са слатинама банатског Потисја представља природну очувану целину и део слатинско-степског коридора; - Велики број врста од међународног значаја и успостављена заштита над заштићеним дивљим врстама; - Међународно значајно подручје за птице (IBA), међународно значајно подручје за биљке (IPA); - Очуваност и разноврсност орографских и хидрографских ритских облика; - Разноврсност и богатство природних појава и облика и њихова међусобна повезаност и преплетаност; - Постојање институционалног система заштите природе и животне средине; - Све већа заинтересованост појединаца, стручне и шире јавности за заштиту природе и животне средине; - Препознат значај ПП „Слатине у долини Златице“ у контексту афирмације локалног идентитета; - Потенцијал обновљивих извора енергије; - Саобраћајни инфраструктурни ресурси: <ul style="list-style-type: none"> ▪ државна путна мрежа: ДП бр.13, бр.104,бр.105; ▪ регионална пруга бр.205 ; ▪ релативно густа путна мрежа некатегорисаних путева; 	<ul style="list-style-type: none"> - Промена водног режима, представља угрожавајући фактор за вегетацију на слатинама; - Еколошка осетљивост подручја, ограничава интензитет обраде и заштите; - Делимично загађени сегменти животне средине (вода, ваздух, земљиште); - Загађење ваздуха од саобраћаја и привредних активности у непосредном окружењу заштићеног подручја; - Загађење површинских и подземних вода непречишћеним комуналним и привредним отпадним водама и непостојање постројења за њихов третман; - Еутрофикација канала услед периодичног испуштања отпадних вода из рибњака; - Неадекватно управљање отпадом; - Непоштовање прописаних мера заштите у складу са Актом о заштити у заштићеном подручју; - Недовољна и неадекватна туристичка валоризација и презентација природних вредности; - Недовољно коришћење обновљивих извора енергије; - Експлоатација угљоводоника на експлоатационом пољу „Чока“; - Неадекватност саобраћајне мреже у смислу квалитета, стања, изграђености и опремљености саобраћајних (првенствено путних и железничких) капацитета; - Непостојање институционалне координације, - Економски дисконтинуитет у претходном периоду и непостојање сталних извора финансирања
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Максимално коришћење гео-саобраћајног положаја - Очување постојећих природних одлика, са специфичним еколошким садржајима; - Боља презентација Парка природе; - Развој еко туризма и туристичко позиционирање заштићеног подручја Парка природе; - Коришћење пољопривредног земљишта кроз пашарење (узгој аутохтоних раса оваца и говеда); - Развој органске пољопривредне производње; - Успостављање биомониторинга и мониторинга природних ресурса; - Идентификација станишта за европску еколошку мрежу NATURA 2000 и укључивање центара биодиверзитета и заштићених природних добара у еколошке мреже: Натура 2000, ЕМЕРАЛД и Паневропска еколошка мрежа; - Укључивање у програме и пројекте међународне и међурегионалне сарадње засноване на очувању, афирмацији и презентацији заједничких предеоних ресурса и пејзажних вредности; - Унапређена сарадња приватног, јавног и непрофитног сектора, нарочито за потребе организовања заштите животне средине; - Транспарентност у одлучивању о животној средини (учешће јавности); - Доступност фондова ЕУ за јачање система заштите животне средине и подршку одрживом развоју; - Могућност коришћења обновљивих извора енергије у складу са мерама заштите природе; - Развој прекограничне сарадње. 	<ul style="list-style-type: none"> -Уништавање примарних слатинско-степских станишта превођењем у пољопривредне површине и преоравањем; -Прекомерно коришћење природних ресурса; -Регулација водотокова, хидромелирациони радови, односно загађивање или губитак подземних вода и аквифера; -Низак ниво еколошке свести ; -Недостатак финансијских средстава за реализацију пројеката из области заштите природе; -Успорена изградња-реконструкција саобраћајне и туристичке инфраструктуре; -Угрожавање заштићеног природног добра линијском изградњом у оквиру путних коридора ; -Конфликт између коришћења енергетских ресурса, експлоатације минералних сировина, развоја термоенергетске инфраструктуре и заштите животне средине; -Нафтно гасно поље „Чока“ и изграђена термоенергетска инфраструктура преко заштићеног подручја представља опасност за заштићено подручје у случају акцидента; -Извођење радова који би оштетили или уништили археолошке локалитете; -Промена намене површина (изградња рибњака, инфраструктуре и објеката) нарушава укупне еколошке односе, карактеристичне за ово подручје; -Непоштовање законских прописа, успостављених по режимима заштите и програма заштите;

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Принципи просторног развоја су:

- Одржив и уравнотежен развој подручја посебне намене;
- Интегрисана заштита природе;
- Развој предеоног и културног идентитета и територијалне препознатљивости;
- Смањење негативних утицаја на животну средину;
- Регионална и међународна сарадња, посебно у функцији заштите природних добара;
- Већа транспарентност код одлучивања о просторном развоју подручја посебне намене.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни циљ просторног развоја подручја је очување карактера и диверзитета предела, дефинисање просторних могућности, посебно Парка природе, у интересу заштите, промоције, одрживог коришћења и одрживог развоја укупног подручја.

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Општи циљеви израде Просторног плана, дефинисани у складу са циљевима и опредељењима просторног развоја планова вишег реда и специфичностима овог подручја, у просторно - функционалном смислу су:

- заштита и одрживо и рационално коришћење природних добара и природних ресурса, у складу са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;
- унапређење и побољшање општих еколошких услова у заштићеном подручју и његовој заштитној зони, као и на осталим просторима од значаја за очување биолошке разноврсности;
- валоризација природних ресурса у складу са предностима, потребама и реалним могућностима уз очување и унапређење еколошких вредности подручја;
- туристичка валоризација природних и антропогених вредности на посматраном простору и обезбеђивање услова за развој различитих облика туризма, пре свега екотуризма (едукативног и научноистраживачког) ;
- очување и унапређење квалитета и режима воде;
- повећање површина под шумама, очување, заштита и унапређење постојећих шума, посебно шума у заштићеном подручју;
- дефинисање начина коришћења грађевинског земљишта у складу са условима заштите природе;
- валоризација, очување, заштита и презентација културних добара;
- утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја посматраног простора и опслуживати све садржаје и локалитете, уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума;
- утврђивање програма и смерница развоја енергетске инфраструктуре и синхронизација њеног развоја са свим активностима на овом подручју (чиме би се обезбедили најповољнији услови за заштиту животне средине, очување природних вредности, живот и рад људи на овом подручју) и њен даљи развој;
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања негативних утицаја, мониторинга и контроле свих облика загађивања животне средине;
- унапређење квалитета животне средине и примена мера заштите животне средине у домену свих антропогених активности и утицаја на подручју обухвата Просторног

- плана, као предуслов уравнотеженог развоја, коришћења и уређења овог фрагилног простора;
- интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратегије развоја.

2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

2.2.1. Заштита и коришћење природних вредности

2.2.1.1. Заштићено подручје

- очување и унапређење основних природних вредности;
- сагледавање стања природних вредности, уз вредновање флоре и фауне;
- идентификација и вредновање угрожавајућих фактора и њихово ублажавање;
- очување мозаичности природних станишта и предела;
- забрана свих активности чијим се спровођењем угрожавају јединке строго заштићених и заштићених врста, њихова станишта, станишни типови приоритетни за заштиту и интегритет подручја;
- подстицање традиционалних начина коришћења природних ресурса (на пр. испаша, кошење, сеча трске и друге вегетације) а нарочито оних који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета.

2.2.1.2. Заштита и коришћење природних ресурса

2.2.1.2.1. Пољопривредно земљиште

- заштита земљишта од штетних физичких или хемијских загађења, изазваних антропогеним дејством;
- заштита од деградације приликом пољопривредне обраде (механичко сабијање, прекомерно коришћење хемијских средстава и сл.);
- ублажавање утицаја свих врста ерозије (на овом подручју најизраженија је еолска).

2.2.1.2.2. Водни ресурси

- основни предуслов опстанка природних вредности је очување и унапређење квалитета и режима воде.
- рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе;
- смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења;
- рецикулација коришћених вода;
- унапређење система заштите од вода.

2.2.1.2.3. Шуме и шумско земљиште

- газдовање шумама у складу са одрживим развојем, еколошким принципима и условима заштите природних добара;
- унапређење стања ловишта и популације крупне и ситне дивљачи и усаглашавање активности са заштитом природе.

2.2.1.2.4. Минерални и енергетски ресурси

- одрживи развој коришћења минералних и енергетских ресурса и заштите животне средине;
- одржива експлоатација угљуводоника у складу са условима заштите природе;
- функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса, штедња произведене енергије и стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине, као и коришћењу обновљивих извора енергије.

2.2.2. Заштита предела

- очување, уређење и одрживо коришћење наслеђених геоморфолошких и хидрографских карактеристика које су важно обележје подручја и дефинишу вредности карактера предела;
- интегративно сагледавање простора и дефинисање предеоних елемената који чине јединствен предеони образац;
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика нарушавања препознатих вредности.

2.2.3. Заштита културног наслеђа

- Интегрална заштита, презентација културног наслеђа и његово усклађивање са принципима очувања природних вредности окружења, чиме би се допринело на значају и атрактивности подручја посебне намене и омогућило веће интересовање за научно-истраживачки и образовни рад и посету из рекреативних разлога;
- дефинисање археолошких локалитета као развојног потенцијала подручја посебне намене, а не као ограничавајућег фактора и коришћење непокретних културних добара у едукативне, културно-уметничке и туристичке сврхе;
- очување и заштита пронађених археолошких налазишта или археолошких предмета како се не би оштетили или уништили.

2.2.4. Становништво

- Успоравање негативних тенденција и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације.

2.2.5. Привреда

2.2.5.1. Пољопривреда

Остварење производних резултата, уз очување осетљивог еко-система и усклађивање активности у области пољопривреде са принципима одрживог развоја.

- постепена преорјентација производње ка економски исплативијим ратарским и повртарским културама;
- коришћење компаративних предности овог подручја за екстензивни узгој стоке (нарочито оваца);
- производња здраве хране.

2.2.5.2. Шумарство и лов

- усклађено коришћење шума као природног ресурса, уз строго поштовање Закона о заштити природе и Покрајинске скупштинске одлуке о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“;
- газдовање шумама у складу са одрживим развојем, еколошким принципима и условима заштите природних добара;
- планско газдовање ловиштем у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“.

2.2.5.3. Туризам

- развој пре свега екотуризма у склопу опште туристичке понуде;
- остваривање концепта одрживог развоја туризма, што подразумева минималан утицај на животну средину и заштиту локалних екосистема.

2.2.6. Инфраструктурни системи

2.2.6.1. Саобраћајна инфраструктура

- план развоја саобраћајне инфраструктуре у оквиру обухвата Просторног плана у складу са принципима интегралног/мултимодалног саобраћаја;
- формирање општинске саобраћајне матрице тако да саобраћајни правци према постојећим и планираним локалитетима представљају важне - засебне саобраћајне правце у оквиру обухваћених локалних самоуправа (општине Чока и Града Кикинде), како би се задовољили сви нивои будућег интеррегионалног и локалног повезивања овог простора са окружењем;
- мрежа путева (посебно нижег хијерархијског нивоа) треба да створи оптималне услове повезивања насеља са окружењем, у циљу остварења комуникација насеља са локалитетима који су у функцији афирмације предметног подручја;
- стварање услова за развој саобраћајних капацитета заснованих на европским стандардима тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине;
- планирање мреже путева у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

2.2.6.2. Водна и комунална инфраструктура

- интегрално коришћење, уређење и заштита водних ресурса на подручју Просторног плана, подразумева вишенаменски систем који је оптимално уклопљен у окружење и усклађен са свим другим корисницима;
- заштита обрадивих пољопривредних површина од сувишних унутрашњих вода и високих подземних вода из прве (фреатске) издани;
- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- успостављање контролисаног прихватања, спровођења и пречишћавања отпадних вода од свих потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода;
- контролисано прихватање и спровођење сувишне атмосферске воде путем система посебних каналских мрежа;
- планирање водне и комуналне инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

2.2.6.3. Енергетска инфраструктура

- обезбеђивање услова за унапређење енергетске ефикасности у обављању енергетске делатности у потрошњи енергије;
- супституција електричне енергије за добијање топлотне енергије обновљивим изворима енергије;
- планирање енергетске инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

2.2.6.3.1. Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

- стварање услова за повећање и одрживо коришћења потенцијала обновљивих извора енергије на овом простору;
- супституција електричне и топлотне енергије, енергијом произведеном из неконвенционалних извора.

2.2.6.3.2. Енергетска ефикасност

- повећање сигурности снабдевања енергијом и њено ефикасније коришћење;
- смањење негативних утицаја енергетског сектора на животну средину;
- подстицање одговорног понашања према енергији и повећање енергетске ефикасности, на основу спровођења политике ефикасног коришћења енергије и мера енергетске ефикасности.

2.2.6.4. Електронска комуникациона инфраструктура

- развој широкопојасне мреже на целом подручју;
- увођење савремених електронских комуникационих услуга ;
- обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мреже за ретко насељена и удаљена подручја и насеља, као и садржаје ван насеља;
- планирање електронске комуникационе инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

2.2.7. Заштита животне средине и управљање отпадом

- усклађивање интереса и рационално коришћење природних потенцијала планског подручја, водећи рачуна о еколошким условима и ограниченим капацитетима животне средине, односно захтевима уређења подручја посебне намене;
- одрживо коришћење ресурса и простора, уз предузимање превентивних мера заштите основних чинилаца животне средине (воде, ваздуха и земљишта);
- успостављање континуалног мониторинга загађујућих материја, санација и рекултивација еколошки најугроженијих подручја;
- одрживо управљање водама;
- санација и рекултивација еколошки најугроженијих подручја, пре свега неуређених депонија (сметлишта), на подручју обухвата Просторног плана;
- управљање комуналним отпадом сходно Програму управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031 и законским и подзаконским актима;
- интегрисање заштите животне средине у све секторе стратешког планирања и пројектовања, кроз инструменте процене утицаја (примена SEA, EIA и IPPC);
- примена савременијих технолошких решења, најбољих доступних технологија (BAT) и концепта чистије производње приликом реализације пројеката који могу имати негативан утицај на квалитет животне средине, а у складу са условима заштите природе;
- едукација грађана и унапређење еколошке свести.

2.2.8. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација

- израда Процене ризика од катастрофа, Плана смањења ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања - на регионалном и општинском нивоу;
- јачање превентивних мера и активности у контексту ванредних ситуација;
- приправност на потенцијалну манифестацију елементарних непогода и/или акцидентних ситуација;
- доношење политике превенције удеса, уколико у планском периоду дође до изградње у контактної зони Просторног плана, за сва севесо постројења/комплексе нижег реда и извештаја о безбедности и планова заштите од удеса за сва севесо постројења/комплексе вишег реда, уз разраду могућих сценарија удеса за постројења у контактної зони обухвата Просторног плана и забрана изградње севесо постројења на простору обухвата предметног Плана и у контактної зони у радијусу од мин 1000 m.

3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЋУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

У планском периоду је потребно ојачати везе између подручја посебне намене и осталог простора на територији општине Чока и града Кикинде , као и везе са суседним јединицама локалне самоуправе у циљу остваривања заједничких интереса. Потенцијали ове сарадње се односе, пре свега, на развој саобраћајне и остале инфраструктуре, заједничке привредне, посебно туристичке активности као и заштиту природних ресурса и добара.

Основни путни правци који омогућавају даљинска и транзитна кретања, као и везе са центрима међународног (Нови Сад) и националног ранга (Суботица, Зрењанин, Кикинда), су: ДП бр.13, ДП бр.104, ДП бр.105. То су саобраћајни капацитети који омогућавају субрегионално и регионално повезивање, кретања и квалитетна међунасељска повезивања у обухвату Просторног плана.

Систем општинских путева у обухвату Просторног плана су различитог степена изграђености и омогућују доступност овом простору из свих праваца, са везама на државну путну мрежу високог ранга (ДП I и II реда).

У оквиру катастарских општина у обухвату Просторног плана, налазе се и некатегорисани путеви (приступни и атарски путеви), који су радијалног облика и повезују насеља и садржаје ван грађевинског подручја.

Железнички саобраћај је са експанзијом друмског саобраћаја, изгубио позиције које је некад имао. Знатан број пруга регионалног и локалног значаја је укинут. Од пруга које су у обухвату и које тренутно функционишу је регионална пруга бр.205, Банатско Милошево – Сента – Суботица.

Железнички саобраћај има мали удео у туристичким кретањима на подручју обухваћеном Просторним планом. Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, постројења и превозна средства), могао би имати значајно учешће у туристичким кретањима првенствено код путовања већег броја путника.

Немоторни саобраћај је заступљен преко бицикличких коридора међународног, националног и локалног ранга. Међународна бицикличка стаза – цикло коридор 13⁸, „Рута гвоздене завесе“, пролази кроз градове Суботицу, Кикинду, Вршац, и насеља између. Поред међународног у обухвату се налазе и стазе националног ранга – уз ДП бр. 104, бр. 105, као и мрежа стаза локалног нивоа.

Саобраћајна интегрисаност и привредна повезаност ширег простора, омогућавају јединицама локалне самоуправе у региону повезивање у следећим областима:

- у области заштите природе,
- управљања еколошким коридорима ради одржавања и унапређивања функционалне целовитости еколошке мреже,
- у области привреде, посебно пољопривреде, кроз снабдевање ширег тржишта, уз максимално ангажовање постојећих и развој нових прерађивачких капацитета,
- разматрање могућег заједничког дугорочног решавања водоснабдевања, путем регионалних система,
- заједничко одржавање и унапређење енергетских система,
- постизање рационалније и усклађеније мреже насеља у сврху равномернијег размештаја центара услуга, њихове децентрализације и приближавања корисницима, уз смањење разлика у условима и стандардима коришћења,
- интегрисање туристичке понуде на подручју посебне намене са туристичком понудом ширег окружења,
- стални мониторинг животне средине на правцима могућег деловања извора загађења,
- трајно или за дужи период решавање проблема депоновања комуналног отпада, усмерењем ка центрима за регионално депоновање.

Заједничка сарадња јединица локалне самоуправе у региону, односи се на унапређивање еколошких критеријума у планирању и коришћењу простора, који подразумевају ефикаснију заштиту животне средине и рационалније коришћење природних ресурса, уз поштовање принципа одрживог развоја.

⁸ Cap du nord-Les lacs finlandais-Helsinki-Tallin-Tartu-Vilnius-Varsovie-Cracovie-Kosice-Belgrade-Skopje-Thessaloniki-Athens

4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ) И ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ

Подручје посебне намене обухвата једну просторну целину значајну за очување биодиверзитета - просторну целину заштићеног подручја – Парка природе.

У оквиру просторне целине заштићеног подручја – Парка природе дефинисане су просторне подцелине: просторна подцелина 1 коју чини режим II степена заштите и просторна подцелина 2 коју чини режим III степена заштите.

Простор изван подручја посебне намене (Парка природе), а који је у обухвату Просторног плана представља заштитну зону Парка природе.

Општа концепција просторног развоја подручја посебне намене – заштићеног подручја – Парка природе, као и заштитне зоне Парка природе, подразумева одрживост просторног развоја, еколошку повезаност и уређеност простора. Приоритет представља заштита природе и њених вредности, посебно наведеног заштићеног подручја, станишта заштићених и строго заштићених врста, еколошких коридора, очување биодиверзитета и развој локалног идентитета кроз заштиту предела и заштиту животне средине.

Услед специфичних просторних услова који формирају карактер подручја и потребе да се истакну природне вредности и значај, Просторним планом се доприноси већој интеграцији предметног простора у јединствену и препознатљиву целину.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ

1. ЗАШТИТА ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА И ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

1.1.1. Заштићено подручје

На простору Парка природе „Слатине у долини Златице“ на коме је установљен двостепени режим заштите, заштита се заснива на предузимању мера и активности како би се дугорочно заштитио и унапредио биодиверзитет и природни процеси од деловања претњи и угрожавајућих чинилаца. На заштићеном подручју се искључује свака активност која није у складу са циљевима заштите осетљивих екосистема, а негативне утицаје из околног простора треба свести на минимум.

Концепт заштите Парка природе се заснива на имплементацији националног законодавства и међународних уговора из области заштите природе. На првом месту је Закон о заштити природе и подзаконски акти који из њега проистичу.

Када је у питању заштита биодиверзитета, неопходно је придржавати се Покрајинске скупштинске одлуке о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“ („Службени лист АПВ“, број 24/23), и Плана управљања који доноси Управљач за период од десет година, као и међународних уговора који су потврђени законском регулативом Републике Србије.

Флексибилним и адаптивним управљањем смањити утицаје постојећих угрожавајућих фактора, а подстицати чиниоце који позитивно делују на простор и његове компоненте. Основе и планове управљања природним ресурсима подвргнути контроли, а нове планирати у складу са мерама заштите и законским прописима.

Мере и режими заштите природе за заштићено подручје имају за циљ да у највећој могућој мери, ускладе начин коришћења ресурса са важећом регулативом из области заштите природе. Мере унапређења целокупног подручја заснивају се на непосредној подршци (стручној, финансијској, саветодавној и едукативној), одређеним активностима и њиховој непосредној реализацији.

На рибњацима који су вештачки створена водена станишта ускладити постојеће привредне активности са потребама заштите природних вредности, што подразумева унапређење стања станишта строго заштићених и заштићених врста.

Заштиту, уређење и развој заштићеног подручја спроводити на основу плана управљања, студија, пројеката, резултата биомониторинга угрожених биљних и животињских врста, мониторинга вода и других бројних истраживања. Са мерама заштите усагласити план управљања заштићеним подручјем, шумске и ловне основе, хидротехничке и друге активности.

1.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста

На простору обухвата Просторног плана налазе се станишта на којима се заштита спроводи у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива.

Заштита строго заштићених врста се спроводи забраном коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама. Заштита заштићених дивљих врста се спроводи ограничењем коришћења, забраном уништавања и предузимања других активности којима се наноси штета врстама и њиховим стаништима као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама.

1.1.3. Еколошки коридори

Еколошки коридори на простору обухвата Просторног плана омогућавају комуникацију између заштићених подручја и/или станишта. Формирање и очување проходности еколошких коридора, који треба да преузму неке функције природне вегетације, је од приоритетног значаја за дугорочни опстанак биодиверзитета ширег региона.

Концепција заштите еколошких коридора подразумева и успостављање њихових заштитних зона, у којима је потребно уважавати мере заштите од штетних спољних утицаја како би ови коридори испуњавали своју функцију.

Еколошки коридори заједно са еколошки значајним подручјем Парком природе „Слатине у долини Златице „ према Уредби о еколошкој мрежи чине део еколошке мреже. Заштиту еколошке мреже спроводити на основу Уредбе о еколошкој мрежи, којом се обезбеђује спровођење мера заштите ради очувања предеоне и биолошке разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста.

1.2. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

У оквиру обухвата Просторног плана налазе се бројни археолошки локалитети, а Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица је утврдио услове заштите и мере техничке заштите.

Уређење и заштита простора подручја посебне намене, у циљу очувања и туристичке презентације, имаће за последицу и потребу да се очувају, заштите и уреде и археолошки локалитети на целокупном простору у обухвату Просторног плана.

Овај утицај уређења и заштите простора у посебној намени ће се пре свега огледати у:

- идентификацији културног наслеђа као туристичког потенцијала,
- ефикаснијем раду на појачаној заштити археолошких локалитета, са упоредним обезбеђењем саобраћајне, комуналне и туристичке инфраструктуре,
- адекватнијој презентацији археолошких локалитета.

1.3. ЗАШТИТА ВРЕДНОСТИ КАРАКТЕРА ПРЕДЕЛА

Полазиште за очување препознатих вредности карактера предела Парка природе, односно посебне намене дефинисане овим Просторним планом, представља утврђивање његовог подручја као јединствене целине, као и подручја подцелина, дефинисаних на основу оцене вредности елемената који учествују у његовом формирању и потреба за њиховом одрживом заштитом.

На подручју обухвата Просторног плана очуваће се и заштитити сва добра и амбијенталне целине које доприносе разноврсности и међусобним интеракцијама природних и културних (руралних) елемената подцелина. Приоритет имају следеће активности:

1. стварање услова за повезивање заштићеног простора у јединствену еколошко-функционалну целину и
2. ревитализација и рекултивација деградираних природних елемената предела.

За потребе заштите, презентације, контролисања и селективног развоја активности, начина и интензитета коришћења простора који могу да имају негативан утицај на доживљај, унапређење и очување препознатљиве слике предела Парка природе, морају се обезбедити механизми и услови за његовим интегрисаним управљањем, односно подручјем посебне намене као јединственим простором.

2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

У складу са Законом о пољопривредном земљишту, пољопривредно земљиште јесте земљиште које се користи за пољопривредну производњу (њиве, вртови, воћњаци, ливаде, пашњаци, рибњаци, трстици и мочваре) и земљиште које је планским актом намењено за пољопривредну производњу.

Обрадиво пољопривредно земљиште јесу њиве, вртови, воћњаци, виногради и ливаде.

Пољопривредно земљиште представља најзначајнији природни ресурс и као такво мора бити заштићено од свих природних и антропогених облика деградације.

У оквиру подручја посебне намене, коришћење природних ресурса, посебно пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, мора бити контролисано и усклађено са условима заштите природе.

У обухвату Просторног плана, на основу степена и мера заштите, а у вези са тим и начина коришћења пољопривредног земљишта, може се посматрати:

- пољопривредно земљиште у оквиру просторне целине заштићеног подручја – Парка природе и
- пољопривредно земљиште у оквиру просторне целине заштитне зоне заштићеног подручја.

На пољопривредном земљишту у просторној подцелини 1 - режиму II степена заштите и просторној подцелини 2 - режиму III степена заштите неопходно је примењивати услове и мере заштите и уређења за заштићено подручје – Парк природе, које су дефинисане у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, 1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара, „1.5.1.1. Заштићено подручје – Парк природе“ и „1.5.1.2. Заштитна зона Парка природе“.

Пољопривредно земљиште у оквиру просторне целине заштићеног подручја – Парка природе

На подручју посебне намене, коришћење природних ресурса, посебно пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, мора бити контролисано и усклађено са условима заштите природе. Ливаде и пашњаци су најзаступљенија категорија пољопривредног земљишта на укупној површини од 3020,46 ha (82,97%), потом њиве на површини од 374,47 ha (10,29 %), трстици, мочваре и баре на 154,55 ha (4,25%)...

Опште мере заштите пољопривредног земљишта, које се односе на цело заштићено подручје слатина у долини Златице односе се на забране, ограничења и мере очувања и унапређења.

Пољопривредно земљиште у оквиру просторне целине заштитне зоне заштићеног подручја

Највеће пољопривредне површине у оквиру ове просторне целине опредељене су за ратарску производњу, док ће остали начини коришћења бити знатно мање заступљени.

Ратарство на овом простору треба преусмеравати на оне културе које захтевају редуковану механичку обраду и минимални третман хемијским средствима.

Ово подручје је погодно за полуинтезивно сточарство, односно комбиновано држање стоке на пашњаку и у стаји.

2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Шумско земљиште, у складу са Законом о шумама, је земљиште на коме се гаји шума, или земљиште на коме је због његових природних особина рационалније да се гаји шума, као и земљиште на коме се налазе објекти намењени газдовању шумама, дивљачи и остваривању општекорисних функција шума и које не може да се користи у друге сврхе, осим у случајевима и под условима које прописује Закон о шумама.

У односу на проценат површина у обухвату Плана али и свеукупну вредност датог подручја, неопходно је очувати и неговати постојеће шуме и шумско земљиште. Ради очувања шума, осим уколико је Законом о шумама другачије прописано, забрањене су следеће радње:

- трајно смањивање површина под шумама;
- пустошење и крчење шума;
- чиста сеча шума која није планирана као редован вид обнављања шума;
- сеча која није у складу с плановима газдовања шумама;
- сеча стабала заштићених и строго заштићених врста дрвећа;
- подбељивање стабала;
- паша, брст стоке, као и жирење у шуми;
- сакупљање осталих шумских производа (гљива, плодова, лековитог биља, пужева и другог);

- сеча семенских састојина и семенских стабала која није предвиђена плановима газдовања шумама;
- коришћење камена, шљунка, песка, хумуса, земље и тресета, осим за изградњу инфраструктурних објеката за газдовање шумама;
- самовољно заузимање шума, уништавање или оштећивање шумских засада, ознака и граничних знакова, као и изградња објеката који нису у функцији газдовања шумама;
- одлагање смећа и штетних и опасних материја и отпадака, као и загађивање шума на било који начин;
- предузимање других радњи којима се слаби приносна снага шуме или угрожава функција шуме.

Промена намене шума и шумског земљишта није дозвољена осим:

- када је то утврђено планом развоја шумске области;
- ако то захтева општи интерес утврђен посебним законом или актом Владе;
- ради изградње објеката за заштиту људи и материјалних добара од елементарних непогода и одбране земље;
- у поступку комасације и арондације пољопривредног земљишта и шума;
- ради изградње економских или стамбених објеката сопственика шума на површини до 10 ари;
- ради изградње објеката за коришћење осталих обновљивих извора енергије малих капацитета (мале електране и други слични објекти, у смислу прописа којим се уређује област енергетике) и експлоатације минералних сировина, ако је површина шума и шумског земљишта за ове намене мања од 15 ha

У конкретном случају, промена намене на појединим деловима горе наведеног шумског комплекса би се могла спровести једино у случају утврђивања општег односно јавног интереса посебним законом или актом Владе. Шумом и шумским земљиштем за коју је у складу са претходним, извршена промена намене, до привођења планираној намени газдује сопственик, односно корисник шума, у складу са Законом о шумама.

2.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

Управљање водама мора се обављати у складу са начелом јединственог водног система, а према плану управљања водама на одређеном водном подручју, те није дозвољено мењање постојећег водног режима, без прибављања посебних водних услова, спровођења одговарајућих анализа и одговарајуће техничке документације. У складу са Законом о водама, воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.

Концепција заштите и коришћења водног ресурса у оквиру просторних целина у планском периоду је да се утврди стање, начин локалног оптимизирања режима вода и установи механизам мониторинга стања, односно мониторинг еколошких и хидролошких параметара и на основу њих уради модел управљања водом. Приликом ревизије хидролошког режима, потребно је обухватити хидролошки непосредно утицајне површине и део каналске мреже.

У контексту заштите воде, као природног ресурса у оквиру посебне намене, потребно је:

- ради заштите и коришћења подземних вода, пратити стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих и дубоких подземних вода;
- спровести мере забране упуштања отпадних вода свих врста у мелиорационе канале, језера, баре и водотоке, осим атмосферских и условно чистих вода, које по Уредби о категоризацији вода одговарају II класи;
- одржавати систем за одводњавање и наводњавање (чишћење канала од муља и растиња).

Планском и техничком документацијом предвидети одговарајућа решења којима ће бити спречено загађење подземних и површинских вода, као и промена постојећег режима воде.

Под управљањем водним земљиштем у јавној својини, у смислу Закона о водама, сматра се одржавање водног земљишта потребног за редовну употребу водних објеката у јавној својини, одређивање начина коришћења водног земљишта и коришћење водног земљишта.

Намена водног земљишта регулисана је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката. Водно земљиште је намењено за одржавање и унапређење водног режима у складу са овим законом и актима донетим на основу овог закона, а посебно за:

- изградњу, реконструкцију и санацију водних објеката;
- одржавање корита водотока и водних објеката;
- спровођење мера које се односе на уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, уређење и коришћење вода и заштиту вода.

2.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ

Геолошка истраживања, експлоатација резерви минералних сировина и ресурса, коришћење и одржавање рударских објеката, вршиће се на начин којим се обезбеђује оптимално геолошко, технички изводљиво и економски исплативо искоришћење лежишта минералних сировина и других геолошких ресурса, безбедност људи, објеката и имовине, а у складу са савременим стручним достигнућима и технологијама, прописима који се односе на ту врсту објеката и радова и прописима којима су утврђени услови у погледу безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и експлозије и заштите животне средине и заштите природних и културних добара и добара која уживају претходну заштиту.

Сагласно Покрајинској скупштинској одлуци о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“ на подручју Парка природе а нарочито на простору на којем је утврђен режим заштите 2. степена, забрањује се експлоатација земљишта и минералних сировина; постављање нафтовода, гасовода и продуктовода и извођење истражних бушења за потребе експлоатације нафте и гаса. Извођење геолошких истраживања и експлоатација резерви минералних сировина и геотермалних ресурса на осталом простору у обухвату Просторног плана може се одобрити само под условима, које у складу са посебним законом издају надлежни органи и организације за издавање услова за уређење простора, заштите природе и животне средине, културног наслеђа и други органи и организације надлежни за одговарајућу област која се односи на заштићени простор.

Подручје обухвата Просторног плана се у потпуности налази у одобреном истражном простору Северни Банат бр. 5071 за истраживање нафте и природног гаса, од стране НИС а.д. Нови Сад, стога се на овом простору могу очекивати основна и примењена геолошка истраживања.

Основна геолошка истраживања ће се изводити у циљу проналажења минералних ресурса, ресурса подземних вода и геотермалних ресурса и њихових иницијалних проучавања; вредновања укупних потенцијала геолошке средине као простора за потребе просторног и урбанистичког планирања и утврђивања подобности за изградњу објеката; утврђивања и елиминације штетних утицаја природних и техногених процеса на геолошку и животну средину.

Примењена инжењерскогеолошка-геотехничка истраживања која се према одредби члана 21. став 2. Закона о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник Републике Србије“ бр. 101/15, 95/2018 - др. закон и 40/2021), врше за потребе

просторног и урбанистичког планирања, пројектовања и изградње грађевинских, рударских и других објеката, заштите животне средине и природних добара и објеката геонаслеђа, санације и рекултивације терена, укључујући и подземна складишта гаса и других материја, издвајања повољних геолошких формација и структура као и исцрпљених лежишта минералних сировина за складиштење природног гаса и/или CO₂, ради дефинисања инжењерскогеолошких-геотехничких услова изградње и/или санације, као и других карактеристика геолошке средине, на подручју обухвата плана општине, до сада нису извршена.

Експлоатација минералних сировина врши се на експлоатационом пољу. Експлоатационо поље обухвата простор у коме су истражене и оверене билансне резерве минералних сировина, као и простор предвиђен за јаловишта и за изградњу објеката одржавања, водозавода и других објеката, а ограничено је одговарајућим линијама на површини или природним границама и простире се неограничено у дубину земље. Простори за ове намене, планирају се на основу решења Покрајинског секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај.

Истраживање и експлоатација минералних сировина није дозвољена на подручју од значаја за очување биолошке разноврсности, а у складу са актима о заштити природних добара, позитивном законском регулативом и посебним условима надлежне институције за заштиту природе.

Коришћење минералних ресурса на овом простору, пре свега геотермалних и подземних вода, базира се на принципима рационалне и контролисане експлоатације, у складу са циљевима концепта одрживог развоја.

У том смислу, планским мерама је потребно стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије, коришћење геотермалних и минералних подземних вода, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природних и створених вредности и животне средине.

Током истраживања и експлоатације минералних сировина, у циљу заштите животне средине, обавезно је перманентно спроводити мере неге и заштите, а по завршетку експлоатационог периода, извршити ревитализацију и/или рекултивацију.

Геолошка истраживања минералних и других геолошких ресурса у оквиру одобреног експлоатационог поља и простора и заштитиног простора, изводе се без одобрења за истраживање. За истраживања у оквиру заштитног простора потребно је претходно прибавити услове од надлежног завода за заштиту природе и надлежног завода за заштиту културног наслеђа или другог надлежног органа.

Одлагање и управљање рударским отпадом вршити на основу дозволе за управљање рударским отпадом коју издаје надлежни покрајински орган, у складу са планом управљања отпадом и другом пратећом документацијом, којом се дефинише врста, начин управљања и извештавања, као и друге обавезе по питању управљања рударским отпадом.

Исплака и флуид из бушотине могу се испуштати у текуће воде и рибњаке тек пошто су погодним уређајима пречишћени у складу са важећим прописима.

3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСKE И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ

3.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

У окружењу подручја посебне намене налазе се насеља Врбица, Црна Бара, Банатски Моноштор, Јазово, Падеј, Остојићево и општински центар Чока, те њихови становници имају непосредан утицај на посебну намену. У оквиру подручја посебне намене Просторног плана и границе заштитне зоне Парка природе не налазе се насеља.

Основне карактеристике становништва које живи у непосредном окружењу овог подручја огледају се у врло неповољним демографским трендовима које су последица негативног природног прираштаја и негативних миграционих токова (највећим делом миграција становништва у регионалне урбане центре и иностранство). Негативни демографски трендови у великој мери утичу на промене у свим структурама становништва, а најизраженије су у старосној и економској.

У планском периоду је неопходно укључивати локално становништво у промоцију и рационално коришћење природних потенцијала овог подручја. Парк природе поседује јединствени сплет природних вредности које представљају потенцијал за одрживи развој појединих привредних делатности, пре свега туризма (екотуризма, сеоског туризма, лова и риболова и др.), а у томе доприноси и положај предметног простора у близини великих урбаних центара (Суботица, Кикинда, Нови Сад). Веома је важно да локално становништво препозна свој интерес у очувању природних вредности као део могућности свог развоја у окружењу заштићеног подручја. Становништву у сеоским насељима потребно је пружити стручну помоћ и подршку у преласку на делатности које су у складу са заштитом природе, чиме би се створили услови да се задржи становништво на предметном подручју и повећа привредна активност. На тај начин се развој локалне заједнице, усмерен и на очување заштићених подручја, уклапа у опште усвојену концепцију одрживог развоја.

У погледу побољшања демографских трендова неопходно је активирање локалне самоуправе у популационој политици. Осим мера популационе политике морају се дефинисати и конкретне мере за подстицање одрживог и остварење просторно уравнотеженог демографског развоја, као и инструменти за њихово спровођење у конкретним условима и у зависности од просторно-демографских специфичности.

4. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ

4.1. ТУРИЗАМ

Природне карактеристике ширег подручја обухваћеног Просторним планом (рељеф, вода, флора, фауна...), близина већих градских центара Кикинде, Сенте, Аде, Новог Сада и Суботице, као значајних емитивних подручја, представља значајан потенцијал развоја туризма на заштићеном подручју.

Концепт развоја туризма на подручју посебне намене, заснива се пре свега на природним потенцијалима али и на туристичким културним садржајима на подручју ван посебне намене у непосредном окружењу заштићеног подручја.

Уз поштовање принципа одрживог развоја на подручју посебне намене, дефинисан је развој следећих туристичких производа/облика туризма: *научно-истраживачки, екотуризам (едукативни), рурални(сеоски), риболовни и ловни, циклотуризам и бањски туризам.*

Научно-истраживачки туризам, засниваће се на праћењу природних вредности у циљу спровођења адекватне заштите и очувања укупног биодиверзитета заштићеног подручја. Научно-истраживачки рад ће се обављати у сарадњи са Покрајинским заводом за заштиту природе као и другим научно-истраживачким институцијама и организацијама.

Еко-туризам на заштићеном подручју представља подршку заштити природног добра кроз повећање свести о заштити природних и културних добара, како међу локалним становништвом, тако и међу туристима. Најзначајнији видови екотуризма су *едукативни туризам* који подразумева различите активности на подручју Резервата, као што су:

школе у природи, курсеви и семинари, стручни и студијски боравци, у заштићеном подручју. Еко-туристичке и рекреативне активности ће се одвијати највише у заштитној зони и III зони заштите а делом у II зони заштите, односно на левој или десној обали Златице, води, или насипу. То су углавном једнодневне посете са највећим интензитетом у периоду пролеће - лето - јесен.

У функцији едукације биће уређене едукативне стазе са обележавањем посебних и специфичних природних вредности. У плану је постављање едукативних табли поред ових стаза, као и ангажовање стручне и чуварске службе. Близина већих градских центара пружа могућност организовања једнодневних посета заштићеном подручју уз одржавање предавања о природним вредностима истог. За посетиоце ће бити обезбеђени специјализовани водичи (биолози, орнитолози).

Рурални(сеоски) туризам подразумева активности везане за природу и културну баштину, а основни доживљај је упознавање руралног начина живота. Насеља која се налазе у непосредном окружењу заштићеног подручја и обухвата Просторног плана, уз улагања у туристичку инфраструктуру и едукацију, могу бити значајни центри руралног туризма. Развој *етно-туризма* је могуће остварити кроз очување објеката изграђених у традиционалном стилу градње, очувањем изворних обичаја и културних вредности, повезивањем насеља са оближњим природним добрима кроз развој туристичке понуде чиме би се постигла заштита природних и културних вредности јединствених руралних средина.

Риболовни туризам је представљен рекреативним и спортским риболовом, у складу са предложеним режимима заштите. Риболовна фауна је богата и разноврсна и представља значајан природни ресурс на рукавцима. У погледу развоја риболовног туризма стратешки приоритети су: развој спортског риболова, очување и побољшање рибљег фонда кроз стварање повољнијих природних услова за континуирану рибљу продукцију и унапређење чуварске службе на риболовним водама.

Река Златица, постојећи рибњаци у заштитној зони и режиму заштите III степена пружају могућност развоја рекреативног и спортског риболова туристичких и других садржаја, уколико нису потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света неодговарајућим коришћењем осветљења, на растојањима већим од 200 м од границе заштићеног подручја, а како је то прописано актом о заштити и у складу са Законом.

Ловни туризам. На простору заштићеног подручја егзистирају два ловишта („Велики рит“ и „Шујмош“) севернобанатског ловног подручја, којима газдују ловачка удружења, „Дропља“ из Чоке (срна, дивља свиња, зец) и „Падеј“ из Падеја. Такође, део заштићеног подручја се граничи и са ловиштем регистрованога рибњака „Златица-Јазово“ којим газдује ДТД „Рибарство“ д.о.о. из Бачког Јарка. На рибњаку се лови барска перната дивљач.

У Парку природе „Слатине у долини реке Златице“ гајење, заштита и лов дивљачи дозвољени су искључиво у режиму заштите III степена, и режиму заштите II степена у на установљеним ловиштима.

Циклотуризам. Међународна бициклистичка стаза-циклокоридор 13, која пролази кроз градове Суботицу, Кикинду, Вршац и насеља између њих, као и стазе националног ранга – уз ДП бр. 104, бр. 105 и локалног нивоа на простору посебне намене, односно подручју обухваћеног Просторним планом, представљају основу развоја циклотуризма.

Бањски туризам. Лековито блато у КО Чока недовољно се користи и представља потенцијал за развој бањског туризма.

У погледу туристичке опремљености простора у заштићеном подручју ПП „Слатине у долини реке Златице“, планирано је постављање *инфо-табли* које ће посетиоце обавештавати о режимима заштите, дозвољеним и забрањеним активностима у заштићеном подручју и основним природним вредностима истог.

Предложено је и формирање *пешачке/шетне стазе* на заштићеном подручју, како би посетиоци боље упознали крајолик и природне лепоте овог предела. Инфо-табле поред пешачких стаза обавештаваће посетиоце о удаљености од одређених локалитета у заштићеном подручју.

У складу са Планом управљања ПП „Слатине у долини реке Златице“ од 2022.-2031., туристичка понуда биће унапређена, у погледу уређења, опремања и коришћења садржаја у простору уз очување, заштиту и одрживо коришћење природних вредности. Посебна пажња биће усмерена на креирање туристичког идентитета на овом простору.

Одрживи туризам мора да се заснива на одговорности свих учесника туристичког промета према природној средини и културним вредностима локалне средине.

4.2. ПОЉОПРИВРЕДА

На подручју у обухвату Просторног плана, ван зона заштите, пољопривредна делатност се одвија на преовлађујућим ораничним површинама на којима доминира ратарска производња, пре свега житарице и у мањој мери индустријско и крмно биље. Приликом ове производње треба водити рачуна о мерама редовне заштите пољопривредних површина, у циљу очувања физичке структуре земљишта.

У зонама под режимом заштите, пољопривредна делатност се остварује у ограниченом обиму у складу са прописаним мерама. Површине под слатинама, представљају исконске пашњаке и основ су заштите овог подручја, као природна станишта ретких биљних и животињских врста, од којих су неке ендемичне. Управо су ти природни пашњаци, станишта најпре дивљих, а после и питомих преживара и као таква су представљали заокружени еко систем.

На овом подручју већ одавно нема дивљих преживара, а задњих деценија је све мање стада говеда и оваца, тако да се пашњаци закоровљују и губе своје природне карактеристике, па је за њихово одржавање потребна људска интервенција, односно кошење.

Увећањем сточног фонда, пре свега аутохтоних врста подолског говеда и нарочито оваца чоканске цигаје и витороге жује, проблем прорастања пашњака би се решио на најефикаснији начин. Ове аутохтоне врсте немају велике производне могућности, па су за стимулисање њиховог гајења неопходне значајне државне субвенције. Ипак, сви производи који се њиховим узгојем могу добити, представљају праве деликатесе, могу се брендирати и географски заштитити, што би знатно увећало њихову тржишну вредност.

На деловима изузетно заслањених пашњака у прошлости су напасане само напред наведене аутохтоне овце, производећи минималне количине врхунског млека, тако да је могућност њиховог одржања у овим оскудним условима већ потврђена. Од овог јединственог, ароматичног млека се може правити деликатесни сир (сличан чувеном пашком сиру). Овакав сир свакако би представљао најексклузивнији и највреднији пољопривредни производ са овог подручја.

Није потребно, а није ни реално да се ова специфична целина, велике природне и амбијенталне вредности, а невеликих производних могућности, пореди са другим деловима Војводине у квантитету ратарске производње, него је пуно сврсисходније да искористи своје посебности и оријентише се на мању палету понуде врхунских производа.

4.3. ШУМАРСТВО И ЛОВ

Парк природе се преклапа са подручјима 2 ловишта севернобанатског ловног подручја. Највећи део заштићеног подручја се преклапа са територијом ловишта „Велики рит“ којим газдује ловачко удружење „Дропља“ из Чоке. Површина ловишта је 23860,52 ha а главне врсте дивљачи су: срна, дивља свиња и зец. Југоисточни део заштићеног подручја преклапа се са површином ловишта „Шујмош“ којим газдује ловачко удружење „Падеј“ из Падеја. Укупна површина овог ловишта износи 7900,73 ha а

главне врсте дивљачи су: срна, дивља свиња и зец. Део заштићеног подручја се граничи и са ловиштем на површини регистрованог рибњака „Златица – Јазово“ (639,89 ha) којим газдује ДТД „Рибарство“ д.о.о. из Бачког Јарка. На рибњаку се лови барска перната дивљач.

Заједнички интереси ловства и будућег заштићеног подручја су многобројни и представљају основу за сарадњу. Повећање пољопривредних површина, посебно под монокултурама у којима се спроводе интензивне агротехничке мере, узрокује нестанак вредних станишта што угрожава не само врсте дивљачи него и све остале врсте. Све чешћи проблем је и преоравање међа, шумарака и живица које дивље врсте користе као заклон.

4.4. РИБАРСТВО

На подручју обухваћеном Просторним планом, основу развоја рибарства представљаће и даље река Златица, богата рибом и то бројним аутохтоним и алохтоним врстама, као и комплекс рибњака на простору катастарских општина Јазово, Остојићево и Падеј.

Природни услови омогућавају градњу рибњака, како за производњу конзумне рибе и рибље млађи, тако и за развој спортског риболова. Ови услови за сада су недовољно искоришћени. Рибњаци су одржавани водени системи за производњу рибе (најчешће конзумне), изграђени подизањем насипа око будућих језера, или уређењем већ постојећих водених станишта. Рибњаци поред Златице представљају полуекстензивне системе успостављене на некадашњим плавинама реке, или ливадама и утринама. У њима се најчешће узгаја шаран, мање толстолобик, сом, смуђ... Производња је сезонског карактера и траје од пуњења у фебруару, до излова у касну јесен. Риба се храни житарицама, а изловљава испуштањем воде из рибњака.

Обод ове водене површине обрастао је барским биљем (трском и рогозом), а обале шибљем, па представљају значајна станишта за гнезђење птица, на селидбеном коридору.

Поред постојећег рибњачког комплекса у заштитној зони заштићеног подручја, у наредном периоду постоје планови за изградњу нових рибњака. Предвиђена је могућност изградње рибњака мањих површина, у напуштеним ископима глине, тзв. јамурама лоцираним по ободима села. Ови рибњаци били би намењени преваходно у спортско-рекреативне сврхе.

5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА

5.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Основно планско одређење у домену путне-друмске инфраструктуре у обухвату Плана је побољшање капацитивних могућности предметних државних путева, безбедности и нивоа саобраћајне услуге (ДП бр.13/М-24, бр.104/Р-112/123, бр.105/Р-112)⁹, као основних путних капацитета, који ће нудити виши ниво комфора и бољу повезаност овог простора са окружењем. Предметни државни путеви такође ће у наредном периоду, поред своје основне функције у међурегионалном и међуопштинском повезивању, преузети и значајан део у обезбеђивању саобраћајне доступности локалитетима у оквиру заштићеног подручја Резервата.

⁹ Донета је Уредба о категоризацији државних путева, у складу са њом је направљена паралела са постојећим ДП: ДП I6 реда бр.13 је некадашњи М-24 ; ДП IIа реда бр.104 чине некадашње деонице Р-112 и Р-123 док је ДП IIа реда бр.104 је некадашњи Р-112;

Примарни задатак у развоју саобраћајне инфраструктуре је подизање квалитета и модернизација постојеће мреже.

У будућем развоју саобраћаја, посебно се мора инсистирати на реконструкцији и рехабилитацији путних праваца државне путне мреже као и на модернизацији-изградњи мреже општинског нивоа.

Такође планска решења домену путног-друмског саобраћаја су и задржавање свих саобраћајних капацитета најнижег хијерархијског нивоа (атарски, и други приступни путеви) уз потребу реконструкције и уклапања у нове функционално-саобраћајне матрице овог простора и окружења. Овакав принцип уређења саобраћајница у оквиру простора обухвата ППППН утицаће на формирање нове јединствене саобраћајне мреже, која ће у потпуности побољшати везе у зони заштићеног подручја са насељима, окружењем, свим садашњим и планираним туристичким и локалитетима под режимима заштите.

Мрежа приступних путева, осим основне функције у обезбеђивању доступности и повезивању свих микролокација, одвијању саобраћаја у оквиру простора обухваћеног Планом, врло је значајна и у функцији обезбеђења приступа до свих садржаја и микролокација у потенцијално ванредним, непредвиђеним и акцидентним ситуацијама. С обзиром на специфичност и „осетљивост“ оваквих природних паркова, ова функција се намеће као једна од најважнијих.

Планским сагледавањем могућих траса нових приступних путева ка предметном простору, предложена су решења (верификована кроз планове локалних самоуправа у обухвату: ППО општине Чока и Град Кикинда), која се лако могу реализовати, без повећања трајекторија путовања, експлоатационих трошкова и без значајнијих неповољних утицаја на одрживи развој и биодиверзитет овог простора.

Планска решења железничког саобраћаја такође се заснивају на усвојеним планским и стратешким документима (ППРС, РПП АПВ, Стратегија развоја саобраћаја РС) што подразумева задржавање постојеће пруге у оквиру утврђених коридора и побољшање експлоатационих параметара реконструктивним мерама и изградњом. Реконструкцијом / изградњом свих пружних капацитета, знатно ће се побољшати експлоатациони параметри (повећање носивости и експлоатационе брзине), железница ће се приближити захтеваном европском нивоу превозне услуге и створиће се солидни услови за интеграцију са осталим видовима саобраћаја (транспорт путника: возила-вагони-пловила).

Неопходна је ревитализација и модернизација практично целокупног система, чиме ће се повећати безбедност, ефикасност и економичност. Експлоатационе брзине су данас неприхватљиво ниске ($V_e = 40 \text{ km/h}$), услед чега потенцијални корисници железнице радије бирају друга средства превоза.

Планска решења водног саобраћаја у оквиру обухвата ППППН не подразумева коришћење канала Златице као пловног путева у функцији Природног парка, већ подразумева искључиво коришћење ових водотока кроз водни режим обухваћеног подручја.

План развоја немоторног саобраћаја на предметном простору подразумева формирање и развој капацитета немоторних-пешачко-бициклистичких кретања (кроз дефинисање коридора пешачких и бициклистичких стаза ван насеља и локалитета, као и делова траса међународне – цикло коридора 13, националне бициклистичке стаза уз водоток Златице као и локалне уз категорисану путну мрежу - ДП бр.104).

Немоторна кретања, као најважнија и еколошки најприхватљивија, доприносе смањењу негативних утицаја саобраћаја на животну средину, побољшању „суживота“ моторног саобраћаја и афирмацији природних, туристичких локалитета заштићеног подручја, што је и препорука која произилази из Атинске повеље ЕСУ (1998).

5.2. ВОДНА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

Развој водне и комуналне инфраструктуре на подручју посебне намене засниваће се на успостављању интегралних регионалних вишенаменских система за уређење, коришћење и заштиту вода. Потребно је обезбедити одговарајуће услове за ревитализацију и даље одржавање оптималног водног режима у заштићеном подручју, а у смислу комуналне опремљености простора обезбедити квалитетно водоснабдевање и уређење и обезбеђење водних ресурса од даљег загађивања и расипања, примењујући услове и мере заштите и уређења природних добара.

Планом је предвиђено такво уређење простора којим се интереси водопривреде неће угрожавати, у смислу несметаног спровођења одбране од поплава, несметаног одржавања и функционисања целокупног водопривредног система, којим се ни на који начин неће реметити могућности и услови одржавања и функција водних објеката, а којима ће бити обезбеђен слободан протицајни профил канала, стабилност његових косина и дна, као и слободан пролаз службеним возилима и механизацији у зони водних објеката. Планском документацијом предвиђена су одговарајућа решења којима ће бити спречено загађење подземних и површинских вода, као и промена постојећег режима воде.

Водни објекти за заштиту од штетног дејства унутрашњих вода – одводњавање

Решење одвођења вишка воде са мелиорационог подручја претпоставља коришћење постојеће каналске мреже за одводњавање, респектујући одржавање у њој толерантно максималне нивое воде. Системи главних канала и каналске мреже нижег реда диспозиционо су непромењени и остају као основно решење за прихватање вишка воде од падавина са парцела, уз истовремено регулисање нивоа подземних вода на угроженим површинама.

Обавеза водопривреде је да врши редовно одржавање канала, да врши измуљење корита и канала и депонује муљ у касетама на обали канала, да врши одржавање насипа механизацијом, коси траву, сече шибље, осигурава обалу, одржава инспекционе стазе и др.

Водни објекти за коришћење вода

Планско решење снабдевања водом у границама обухвата Просторног плана засновано је на захватању воде за пиће индивидуално, путем бушених бунара.

Водни објекти за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода

Површинске воде, природни и вештачки водотокови изложени су перманентној деградацији упуштањем отпадних индустријских и насељских вода. Зато се ове отпадне воде морају прихватити и одвести до реципијента. На предметном простору развијаће се сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно сувишне атмосферске отпадне воде.

Санитација на простору обухваћеним Просторним планом обављаће се по принципима руралне санитације са одвођењем отпадних вода у индивидуалне или групне водонепропусне објекте и комбинацију са секундарним биолошким пречишћавањем. Туристички локалитети и центри проблем одвођења отпадних вода ће решавати преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање. Након третмана, пречишћена вода ће се упуштати у реципијент преко одговарајућег испуста. Као алтернативно решење, оставља се могућност постављања водонепропусних септичких јама распоређених унутар комплекса које ће се периодично, у складу са потребама, празнити аутоцистерном ангажовањем надлежног комуналног предузећа, а садржај одвозити на депонију.

Условно чисте атмосферске воде са кровова и надстрешница могу се испуштати на околни терен. Евентуално зауљене отпадне воде са приступног пута и паркинга упуштати у реципијент након одговарајућег третмана на сепаратору масти и уља. Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша, итд.), а етапно реализовати тако да се изграђено рационално уклапа у будуће решење. Основни реципијент за ове локације су најближа каналска мрежа.

5.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

5.3.1. Електроенергетска инфраструктура

У оквиру посебне намене, на подручју обухвата Просторног плана нема изграђене електроенергетске инфраструктуре. У непосредног близини посебне намене изграђена је електроенергетска инфраструктура у функцији насеља и постојећих садржаја.

На подручју Просторног плана, ван посебне намене према Плану инвестиција и Плану развоја преносног система, надлежног оператора АД „Електро мрежа Србије“, планирана је изградња:

- новог далековода 110 kV бр. 1269 ТС Ада - ТС Кикинда 2 у дужини од 29,56 км који би повезао трансформаторске станице ТС Ада - ТС Кикинда 2 а који би био у непосредној близини обухвата Плана.
- Измештање 110 kV бр. 1269 ТС Ада - ТС Сента 2 због новог далековода (демонтажа два постојећа и уградња три нова стуба, око 0,43 км).

Потребе за електричном енергијом у оквиру посебне намене, обезбедиће се са најближе постојеће 20 kV мреже, преко подземног 20 kV кабловског вода и трансформаторске станице у складу са условима надлежног оператора дистрибутивног система електричне енергије. Од трансформаторске станице до планираних потрошача, градиће се подземни нисконапонски кабловски водови.

5.3.2. Термоенергетска инфраструктура

На подручју обухвата Просторног плана, у посебној намени, налази се транспортни гасовод (притиска већег од 16 bar) МГ-03 Мокрин-Сента пречника DN600 који се пружа само кроз заштитну зону. Не планира се изградња нових транспортних гасовода, нафтовода и продуктовода. Обавезно је прибављање услова заштите природе за све активности на реконструкцији, одржавању и заштити транспортног гасовода, обзиром да се транспортни гасовод налази у заштитној зони.

Изградња, реконструкција, заштита и одржавање бушотинских нафтовода, гасовода, бушотина и других рударских објеката на експлоатационом пољу на којем се врши експлоатација минералних сировина и других геолошких ресурса дозвољена је у заштитној зони, изводи се по претходно прибављеној сагласности, у складу са Законом којим се уређује рударство, уз обавезно прибављање услова заштите природе за све активности ове врсте на простору постојећег експлоатационог поља.

На подручју Парка природе, а нарочито режиму II и режиму и III степена заштите преко којих се пружа постојеће експлоатационо поље, забрањена је експлоатација земљишта и минералних сировина, постављање.

Постојећи капацитет и положај дистрибутивне гасоводне мреже (притиска до 16 bar) пружа могућност даљег развоја и проширења у циљу задовољења потреба за природним гасом свих корисника (постојећи и планирани потрошачи) у оквиру заштитне зоне Резервата, а да се при томе не наруши безбедно, квалитетно и стабилно снабдевање потрошача природног гаса, уз обавезно прибављање услова заштите природе за све активности, реконструкцији, одржавању и заштити дистрибутивних

гасовода, обзиром да се гасоводи једним малим делом налазе у заштитној зони у КО Остојићево уз општински пут, и северно у КО Чока у режиму III степена заштите и заштитне зоне.

5.3.3. Обновљиви извори енергије

Веће коришћење ОИЕ постизаће се реализацијом следећих активности:

- изградња нових објеката који задовољавају захтеве у погледу енергетске
- енергетска санација зграда и увођење ОИЕ у сектору зградарства;
- замена коришћења електричне енергије за производњу санитарне топле воде соларном енергијом и другим ОИЕ;
- производња електричне енергије из ОИЕ;
- увођење биогорива и других ОИЕ у сектор саобраћаја.

У оквиру подручја посебне намене могу се користити геотермална и соларна енергија (у виду топлотне и електричне енергије, постављање соларних панела (од материјала без сјаја (мат материјала)) на постојеће и планиране објекте.

5.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

На подручју Просторног плана развој електронског комуникационог система се реализује у складу са Генералним плановима електронске комуникационе мреже надлежних предузећа. Изграђени су нови капацитети уз главне, као и саобраћајне правце нижег ранга све до општинских. Као главни медиј, поред постојећих спојних кабловских веза и РР система, коришћен је оптички кабл. У протеклом периоду су обезбеђени савремени дигитални комутациони системи, чиме је постигнуто знатно повећање капацитета мреже, обезбеђење високог квалитета, поузданости и расположивости, као и увођење савремених електронских комуникационих услуга (широкопојасни сервис).

Целокупно подручје покривено је системом мобилне телефоније и омогућено је пружање квалитетних услуга.

6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА, КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

6.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Један од основних задатака у поступку планирања даљих активности на простору обухвата Просторног плана јесте заштита свих сегмената животне средине.

Све планиране активности и мере које ће смањити на минимум потенцијалне негативне утицаје планских решења на животну средину, имајући у виду како посебну намену простора, тако и ограничен капацитет животне средине која је у одређеној мери угрожена на посматраном подручју, морају се имплементирати у складу са основним принципима одрживог развоја.

Поштовање режима заштите заштићених подручја и осталих просторних целина од значаја за очување биолошке разноврсности, унапређење комуналне опремљености простора и усклађивање различитих потреба за уређењем овог простора, допринеће очувању и унапређењу услова за егзистенцију свих корисника овог простора.

Заштита природних ресурса, пре свега површинских и подземних вода, ваздуха и земљишта, подразумева дефинисање низа мера и активности чија ће имплементација у поступку даљег планирања простора, резултирати квалитетним и међусобно усаглашеним планским решењима.

Реализацијом планских активности, зауставиће се даља деградација природних ресурса и унапредиће се квалитет животне средине (Реферална карта бр. 3 Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара).

У циљу заштите животне средине, дефинишу се одређене планске активности које се односе на подручје посебне намене, односно обухват Просторног плана, а чији садржаји могу имати директан или посредан утицај на ово подручје и то:

- одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије, уз фаворизовање коришћења обновљивих извора енергије;
- успостављање континуираног праћења стања животне средине;
- забрана упуштања непречишћених вода у упојне бунаре, природне ретензије и водопрпусне септичке јаме или и на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним и површинским водама;
- забрана упуштања у природне реципијенте било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода;
- обавезно комплетно пречишћавање (примарно и секундарно) отпадних вода до траженог степена квалитета, уколико се планира њихово испуштање у реципијенте;
- коришћење биолошких и биотехничких средстава у пољопривреди, у циљу очувања биолошке разноврсности на територији заштићеног подручја и посебне намене;
- контролисана примена хемијских средстава у пољопривредној производњи, у складу са мерама заштите природе, а у заштићеним подручјима уз претходно прибављање одобрења и сагласност надлежног Министарства;
- санација и рекултивација неуређених одлагалишта отпада - сметлишта, као и осталих деградираних површина;
- одлагање комуналног и других врста отпада у складу са Регионални планом управљања отпадом за регион Кикинде и локалним планом за Општину Чока;
- нешкодљиво одлагање лешева животиња и других отпадака животињског порекла, које организују локалне самоуправе са својом зоохигијенском службом у складу са Законом о ветеринарству, до објеката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла, на начин који не представља ризик по људе и друге животиње или животну средину;
- правовремено реаговање у случају акцидентних ситуација, на подручју обухвата Просторног плана и у контактної зони.

6.2. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА

6.2.1. Заштита од елементарних непогода

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на појаве могућег ризика везано за простор за који се Просторни план ради, као и прописивање мера заштите за ограничавање последица ризика који могу имати карактер елементарне непогоде. Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама утврђују се конкретне мере и активности у циљу спречавања и ублажавања последица од катастрофа, кроз План смањења ризика катастрофа и План заштите и спасавања.

Настанак, обим и време трајања елементарних непогода у већини случајева се не могу унапред предвидети, али се за извесне појаве на основу искустава, статистичких података и метода моделовања, а с обзиром на место појаве, може претпоставити да ће до њих доћи, те се у том смислу планирају и спроводе конкретне мере заштите.

На основу *сеизмолошких* услова добијених од Републичког сеизмолошког завода, на посматраном подручју су утврђене регионалне вредности очекиваних максималних параметара осциловања тла на површини терена. У поступку просторног планирања потребно је користити параметре који су дати на карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 год. као мере ограничења употребе простора. При пројектовању и утврђивању врсте материјала за изградњу или реконструкцију објеката, обавезно је уважити могуће ефекте за наведене степене макросеизмичког интензитета према MCS скали, како би се максимално предупредиле могуће деформације објеката под сеизмичким дејством.

Превентивне мере заштите од *пожара* обухватају планске мере заштите које се односе на планирање приступних путева, окретница и платоа одговарајућих карактеристика за потребе ватрогасних возила, планирање изворишта за снабдевање водом и капацитете водоводне мреже који обезбеђују довољне количине воде за гашење пожара, размак између објеката којим се спречава ширење пожара и др.

Републички хидрометеоролошки завод врши систематска метеоролошка и хидролошка мерења и осматрања у државној мрежи метеоролошких и хидролошких станица, израђује карте угрожености и карте ризика од метеоролошких елементарних непогода, а такође издаје и обавештења, најаве и упозорења о *метеоролошким и хидролошким елементарним непогодама* и катастрофама. Праћење метеоролошке и хидролошке ситуације нарочито је битно у погледу заштите живота људи и материјалних добара од деловања метеоролошких и хидролошких елементарних непогода и катастрофа.

6.2.2. Заштита од акцидентних ситуација

Заштита простора од ванредних ситуација врши се у складу са одредбама Националне стратегије заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и других подзаконских аката.

Концепција планирања и заштите простора од елементарних непогода и технолошких удеса, базира се на смањењу ризика по људско здравље и животе, природне и створене вредности, као и на санацији простора који су евидентно угрожени овим појавама.

Усаглашавање националне законске регулативе са међународном, јачање институционалних капацитета за примену законских обавеза, сектора за рану најаву и одбрану, као и формирање јединствене базе о угроженим просторима, потенцијално угроженим просторима, постојећим и планираним објектима одбране, пружа основу за планирање намене простора и његовог савременог концепта развоја у складу са природним условима и ограничењима.

Као што је речено, на основу увида у Регистар севесо постројења, на подручју Просторног плана се не налазе севесо постројења нижег реда и нити вишег реда, која би својим радом могла да угрозе квалитет животне средине на посматраном подручју. У складу са важећом законском регулативом, овим Просторним планом се дају активности и мере које треба предузети у циљу спречавања и ограничавања утицаја који могу настати у случају акцидентних ситуација.

Постројења у којима се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних (у даљем тексту: севесо постројења), регулисана су Законом о заштити животне средине и другим подзаконским актима, на основу чега се одређује обавеза израде Политике превенције удеса или Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, у зависности од количина опасних материја којима се врше те активности. Такође, Правилником о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа који израђује оператер севесо постројења односно комплекса прописује се листа опасних материја и њихове количине и критеријуми за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса у коме се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја.

Локална самоуправа је у обавези да, на основу планова заштите од удеса оператера, који се налазе на територији те локалне самоуправе, изради План заштите од удеса локалне самоуправе (екстерни План заштите од удеса), чији је садржај и методологија израде уређена Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама. Повредиви објекти јесу они који се налазе на 1000 метара од граница севесо постројења.

6.3. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

За простор који је предмет израде Просторног плана **нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље** коју прописују надлежни органи.

7. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Табела 4. Подручје обухваћено Просторним планом према категоријама коришћења земљишта

Р. бр.	НАМЕНА ПРОСТОРА - ОСНОВНЕ КАТЕГОРИЈЕ ЗЕМЉИШТА	Површина	
		ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	8929,17	96,20
2.	Водно земљиште	341,88	3,68
3.	Шумско земљиште	9,15	0,09
4.	Грађевинско земљиште	1,27	0,03
УКУПНА ПОВРШИНА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА		9281,47	100

Основну намену простора у оквиру границе обухвата Просторног плана чини пољопривредно, водно, шумско и грађевинско земљиште.

Највећи део простора у обухвату Просторног плана предвиђен је за пољопривредно земљиште **8929,17 ha (96,20 %)** површине у оквиру обухвата Просторног плана, кога чине необрадиво земљиште (пашњаци, трстици, мочваре), рибњаци и остало пољопривредно земљиште. Пољопривредно земљиште се налази у заштићеном подручју – Парку природе и у заштитној зони Парка природе.

Водно земљиште заузима **341,88 ha (3,68 %)** површине у оквиру обухвата Просторног плана и чине га река Златица, баре и канали.

Шуме и шумско земљиште заузимају мали део површине у обухвату Просторног плана свега **9,15 ha (0,09 %)**. Шуме и шумско земљиште се налази у заштитној зони Парка природе.

Грађевинско земљиште заузима **1,27 ha (0,03 %)** површине у оквиру обухвата Просторног плана, чини постојећа радна зона ван грађевинског подручја насеља у општини Чока, у КО Падеј. Грађевинско земљиште се налази у заштитној зони Парка природе.

Табела 5. Површине подручја посебне намене (Парк природе) и заштитне зоне Парка природе у обухвату Просторног плана

Р. бр.	ПОДРУЧЈЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРК ПРИРОДЕ) И ЗАШТИТНА ЗОНА ПАРКА ПРИРОДЕ	Површина	
		ha	%
1.	Подручје посебне намене (Парк природе)	3640,59	39,22
2.	Заштитна зона Парка природе	5640,88	60,78
УКУПНА ПОВРШИНА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА		9281,47	100

Подручје посебне намене (Парк природе), површине **3640,59 ha**, заузима **39,22 %** укупне површине у обухвату Просторног плана, док заштитна зона Парка природе, површине **5640,88 ha**, заузима **60,78 %** укупне површине у обухвату Просторног плана.

Табела 6. Површине просторне целине и подцелина подручја посебне намене

Р. бр.	ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	Површина	
		ha	%
1.	Просторна целина заштићеног подручја – Парка природе	3640,59	100
1.1.	Просторна подцелина 1 - режим заштите II степена	229,67	6,31
1.2.	Просторна подцелина 2 - режим заштите III степена	3410,92	93,69
УКУПНА ПОВРШИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ		3640,59	100

У подручју посебне намене – у просторној целини заштићеног подручја – Парку природе, површине **3640,59** ha, дефинисане су просторне подцелине: подцелина 1 коју чини режим II степена заштите и просторна подцелина 2 коју чини режим III степена заштите.

Просторна подцелина 1 - режим заштите II степена, површине 229,67 ha, односно 6,31 % укупне површине подручја посебне намене – Парка природе, обухвата четири локалитета /природне целине: Дугачка слатина, Бара Аренда, Бара Целеруша и Слатина – Сакмар.

Просторна подцелина 2 - режим заштите III степена, површине 3410,92 ha, односно 93,69 % укупне површине подручја посебне намене – Парка природе, обухвата преостали део заштићеног подручја који није обухваћен режимом заштите II степена.

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

На целом подручју Парка природе и на подручју заштитне зоне Парка природе ограничава се формирање новог грађевинског земљишта на површине неопходне на изградњу објеката дефинисане планском документацијом усвојеном до покретања поступка заштите.

Постојећих објеката у границама Парка природе нема.

За објекте који се планирају у оквиру заштитне зоне Парка природе, потребно је испоштовати Закон о процени утицаја на животну средину, Уредбу о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја тих објеката на животну средину, као и правила утврђена Покрајинском скупштинском одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“ која се односе на уређење у заштитној зони Парка природе, правила уређења за заштитну зону Парка природе утврђена овим Планом. (Поглавље 1.2. Правила уређења у заштитној зони Парка природе).

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА (СА ЗОНАМА ЗАШТИТЕ)

1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА У ПРОСТОРНОЈ ЦЕЛИНИ И ПОДЦЕЛИНАМА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)

Подручје посебне намене обухвата једну просторну целину значајну за очување биодиверзитета - просторну целину заштићеног подручја – Парка природе.

У оквиру просторне целине заштићеног подручја – Парка природе дефинисане су просторне подцелине - просторна подцелина 1 - режим заштите II степена и просторна подцелина 2 - режим заштите III степена.

Простор изван подручја посебне намене (Парка природе), а који је у обухвату Просторног плана представља заштитну зону Парка природе.

Просторним планом дефинисана су правила уређења за просторну целину и подцелине подручја посебне намене (Парка природе) у циљу заштите предметног подручја, у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“ („Службени лист АПВ“, број 24/23) и условима заштите природе.

Правила уређења у просторној целини заштићеног подручја – Парка природе

Парк природе је стављен под заштиту ради остваривања следећих циљева:

- очувања геоморфолошких, хидролошких и предеоних карактеристика заштићеног подручја;
- унапређивања и очувања природних карактеристика панонског слатинско-степског мозаика, односно усмерене ревитализације и обнове нарушених и несталих станишних типова, нарочито сланих сукулентних заједница на подручју баре Аренде (Чоканског Копова) и Дугачке слатине;
- очувања и унапређивања стабилности популација панонских сукулентних халофитских биљних врста, чапљи и кашичара, чигри и галебова, шљукарица, модроврана, сиве ветрушке и текуница;
- усклађивања постојећих и планираних привредних активности с потребама заштите природних вредности;
- подршке контролисаном (одрживом) коришћењу екосистемских услуга које пружа природно добро, нарочито традиционалним видовима њиховог коришћења од стране локалних заједница, као што су екстензивно пашарење, кошење, употреба аутохтоних домаћих раса (чоканска цигаја, цигаја, подолско говече);
- повећања знања о заштићеном подручју и о његовим природним вредностима, уз успостављање мониторинга биодиверзитета.

На подручју Парка природе забрањује се следеће:

- преоравање, заоравање, обрада, пошумљавање и сви други видови нарушавања травних и влажних станишта (ливаде, пашњаци, мочваре и баре);
- узнемиравање, непланско сакупљање и уништавање дивљих врста животиња, биљака и гљива;
- уношење инвазивних алохтоних врста;
- непланско паљење вегетације;
- одлагање отпада, опасних материја и остали радови и активности којима се врши загађивање земљишта, ваздуха, подземних и површинских вода;
- непланско одлагање земљишта, песка и других инертних материјала;
- све активности чијим се спровођењем угрожавају јединке строго заштићених и заштићених врста, њихова станишта, станишни типови приоритетни за заштиту и интегритет подручја, осим за планске активности и активности водопривреде, које су у складу с циљевима заштите природе.

На подручју Парка природе ограничава се следеће:

- промена намене и културе површина (земљишта) на промене у смеру смањења степена коришћења простора (нпр. превођење обрадивих површина у пашњаке, као и промене с циљем ревитализације станишта);
- кошење и сеча вегетације на просторно, временски и технички планиране и ограничене активности које су усклађене с циљевима заштите подручја;
- формирање новог грађевинског земљишта на површине неопходне за изградњу објеката дефинисаних планском документацијом усвојеном до покретања поступка заштите;
- изградња саобраћајница вишег реда на оне које су плански предвиђене до покретања поступка заштите и које најкраћом трасом прелазе преко заштићеног подручја;
- промена морфологије терена на планске активности у грађевинском подручју, као и на активности за потребе ревитализације станишта;
- упуштање отпадних вода из канализационог система, односно након завршетка изградње канализационог система и пречистача насеља на оне код којих

концентрације материја испуштених у крајњи водени реципијент не прелазе законски утврђене граничне вредности емисије;

- подизање ограда на начин којим се обезбеђује слободна миграција дивљих животиња и кретање чувара заштићеног подручја;
- изградња електроенергетске структуре на ону која се гради применом посебних техничких решења која спречавају колизију и електрокуцију (уништавање) летећих животиња, са елементима инфраструктуре;
- смештање туристичких и других садржаја и активности, који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света на просторе који су од границе простора под режимом заштите II степена удаљени најмање 20 m унутар грађевинског земљишта односно 200 m ван грађевинског подручја;
- кретање транспортних возила и пољопривредне механизације на постојеће путеве и оранице;
- употреба ђубрива и средстава за заштиту биља на оранице, у складу с потребама очувања биолошке разноврсности;
- сузбијање и уништавање вегетације у оквиру радова на редовном одржавању објеката система за одводњавање и одбрану од поплава на оно приликом којег се не користе пестициди.

Правила уређења у просторним подцелинама заштићеног подручја – Парка природе

Просторна подцелина 1 - режим заштите II степена

Режим заштите II степена обухвата следеће природне целине:

- Дугачка слатина – заслањена депресија западно од Црне Баре и Обилићевих салаша, са очуваним низом станишних типова од мочварних, преко влажних ливада, сланих утрина, слатина до степске вегетације и шибљака трњине.
- Бара Аренда код Чоке – једно од четири очувана велика слана језера у Војводини, с развијеним панонским сукулентним заједницама халофита и околним слатинскостепским мозаиком станишта.
- Бара Целеруша код Јазова – велика слана бара у старом меандру Златице и непосредној околини, с развијеном мочварном и слатинско-степском вегетацијом.
- Слатина-Сакмар код Јазовачког рибњака – део пашњака и ливада између пута Остојићево–Јазово и Падеј–Сајан, са очуваним слатинско-степском вегетацијом.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, поред наведених ограничења која се односе на Парк природе ограничава се и следеће:

- постављање мобилијара на плански утврђено постављање за потребе управљања, едукације и истраживања природних вредности подручја;
- кретање посетилаца на кретање претходно најављено чуварској служби;
- асфалтирање и бетонирање постојећих некатегорисаних путева, као и изградња нових саобраћајница на оне које су плански предвиђене до покретања поступка заштите и које најкраћом трасом прелазе преко заштићеног подручја.

Просторна подцелина 2 - режим заштите III степена

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена примењују се наведена ограничења која се односе на Парк природе.

1.2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА У ЗАШТИТНОЈ ЗОНИ ПАРКА ПРИРОДЕ

Правила уређења и грађења дата за заштитну зону Парка природе, утврђена Актом о заштити природног добра, су обавезујућа правила која се морају испоштовати и применити приликом примене планске документације јединице локалне самоуправе по основу које се простор заштитне зоне Парка природе уређује (према карти спровођења).

У заштитној зони Парка природе **забрањује** се следеће:

- извођење радова и активности, који трајно утичу на промене водног режима, физичко-хемијских карактеристика заслањених станишта, као и активности које за резултат имају трајне негативне последице на природне вредности заштићеног подручја или угрожавају квалитет животне средине, осим активности водопривреде – у складу с циљевима заштите природе, као и на просторној целини две заштитне зоне;
- изградња депонија комуналног отпада и извођење радова, чиме се нарушава еколошки и визуелни интегритет простора.

На подручју заштитне зоне Парка природе **ограничава** се:

- формирање новог грађевинског земљишта на просторне целине које нису у саставу еколошке мреже, а чија је минимална удаљеност од границе заштићеног подручја 200 m, осим у случајевима формирања грађевинског земљишта за изградњу објеката за узгој стоке и рибе, као и објеката за потребе боравка чувара, осим на просторној целини број 2 заштитне зоне;
- изградња индустријских објеката осим објеката за узгој и прераду рибе и подземно одлагање свих врста опасних материја на простор грађевинског подручја чија је минимална удаљеност од границе заштићеног подручја 500 m односно ван зоне хидролошког утицаја на угрожене екосистеме;
- уношење инвазивних алохтоних врста и контролисано гајење шумских култура алохтоних врста - у складу са очувањем приоритетних станишних типова;
- одлагање стајњака, осоке и других извора еутрофикације на за ту сврху предвиђене, прописно опремљене локације које нису у контакту са подземним водама; осим на просторно) целини број 2 заштитне зоне;
- планирање туристичких и других садржаја који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света неодговарајућим коришћењем осветљења, на растојањима већим од 200 m од границе заштићеног подручја.

1.2.1. Правила уређења у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

Све активности и радови, као и уређење и изградња у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја морају бити у складу са условима и мерама заштите и уређења за станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаним у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, у тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите)“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.2. Заштитна зона Парка природе“ и „1.5.1.3. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја“.

Имајући у виду да је очување и унапређење заштићеног подручја оствариво само у оквиру система очуваних станишта еколошке мреже, **на пољопривредном земљишту у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја** могућа је ограничена изградња само монтажних објеката (салетле, надстрешнице и сл.) и изградња и реконструкција инфраструктурних објеката, у складу са посебним условима заштите природе које је неопходно прибавити.

Поред тога, потребно је прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: планирање рекреативних активности; геолошка и друга истраживања; подизање ваншумског зеленила; сечу дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња; паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запустеног бунара).

Забрањено је мењати намену и културу површина, осим у циљу еколошке ревитализације станишта (преоравати површине под природном вегетацијом, градити рибњаке), уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати соларне и ветрогенераторе, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња.

1.2.2. Правила уређења за еколошке коридоре и за простор у оквиру заштитних зона еколошких коридора

Све активности, радови и уређење у оквиру еколошких коридора, као и уређење и изградња у оквиру заштитних зона еколошких коридора морају бити у складу са условима и мерама заштите и уређења за еколошке коридоре и за простор у оквиру заштитних зона еколошких коридора, дефинисаним у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, у тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите)“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.4. Еколошки коридори“ и у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, у тачки „2. Правила грађења“, „2.6. Критеријуми којима се утврђује забрана грађења на одређеном простору или за одређене врсте објеката“, „2.6.9. Зона заштите еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја“.

Правила и мере очувања дата за станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и мере заштите еколошких коридора, утврђена Решењем о условима заштите природе и овим Просторним планом су обавезујућа правила за зону заштите природног добра, и иста се морају применити и испоштовати применом планске документације јединица локалне самоуправе.

1.2.3. Правила уређења на осталом земљишту у заштитној зони Парка природе

На **осталом пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе** дозвољена је изградња у складу са условима дефинисаним у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, у тачки „2. Правила грађења“, „2.6. Критеријуми којима се утврђује забрана грађења на одређеном простору или за одређене врсте објеката“.

На осталом пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе дозвољена је изградња:

- објектата за потребе пољопривредног домаћинства - салаша;
- пољопривредних објеката и радних садржаја у функцији пољопривреде (воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице; стакленици и пластеници; објекти за гајење печурака; рибњаци; фарме и газдинства - објекти за узгој животиња; објекти за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа);
- објектата чија је намена у функцији очувања и промоције подручја посебне намене (визиторски центар, осматрачнице, салетле, надстрешнице);
- лансирних (противградних станица).

Коришћење, уређење и заштита **водног земљишта** се може вршити у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара дефинисаних Просторним планом. Заштита и коришћење водног ресурса подразумева оптимизирање режима вода, праћење стања и анализу квалитета вода. Границе и намена водног земљишта не могу се мењати без посебне сагласности ЈВП „Воде Војводине“.

На осталом **шумском земљишту у заштитној зони Парка природе** могу да се граде објекти у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима којима се уређује област дивљачи и ловства:

- објекти за одржавање и коришћење шума (шумарске куће);

- техничка инфраструктура (шумске саобраћајнице и други објекти који служе за газдовање шумама);
- ловачке колибе и ловно-техничких објекти.

Грађевинско земљиште у заштитној зони Парка природе чини постојећа радна зона ван грађевинског подручја насеља.

У оквиру радне зоне ван грађевинског подручја насеља могућа је реализација различитих садржаја везаних за обраду и прераду пољопривредних производа и производњу и пласман хране, производњу сточне хране, производњу предмета од текстила, пластичних маса и другог материјала, односно пратећих делатности из области трговине на велико, складишта, стоваришта, логистички центри и слично. Могући су различити садржаји везани за обраду и прераду минералних сировина, као и производњу базирану на минералним сировинама, односно пратеће делатности из области трговине на велико, складишта, стоваришта и друго.

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону Парка природе и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, у тачки 2. Правила грађења“, „2.6. Критеријуми којима се утврђује забрана грађења на одређеном простору или за одређене врсте објеката“.

1.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Објекти јавне путне - друмске и железничке инфраструктуре (државни путеви у складу са Уредбом о категоризацији државних путева, као и постојећа и планирана железничка инфраструктура), као и пратећи садржаји уз путеве, неће се реконструисати/градити на основу услова из овог Просторног плана.

Путна мрежа

Државни и општински путеви се неће се реконструисати/градити на основу услова из овог Просторног плана. За правила уређења и грађења потребно је преузети елементе у просторним и урбанистичким плановима, уз придржавање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа управљача над предметним јавним путевима. Реализацију изградње / реконструкције путне инфраструктуре би требало извршити уз уважавање анализе постојећих и перспективних саобраћајних токова, као и експлоатационог стања коловозних површина и осталих елемената предметних јавних путева.

Железничка мрежа

Железничка инфраструктура се неће се реконструисати/градити на основу услова из овог Просторног плана. За правила уређења и грађења потребно је преузети елементе у просторним и урбанистичким плановима, уз придржавање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа - управљача над предметном инфраструктуром. Реализацију изградње/реконструкције железничке инфраструктуре би требало извршити уз уважавање анализе постојећих и перспективних саобраћајних токова, као и експлоатационог стања пружне инфраструктуре.

Некатегорисана путна мрежа

Атарски путеви

Изградња и одржавање у складу са препорукама и смерницама из просторних планова јединица локалне самоуправе уз обавезно прибављање услова заштите природе.

Остали приступни путеви

Изградња и одржавање у складу са важећом регулативом и техничким прописима (SRPS за путеве са малим саобраћајем). Уколико приликом реализације ових саобраћајних капацитета дође до потребе за заузимањем новог земљишта, обавезна је израда одговарајуће планске документације (план детаљне регулације).

Немоторни саобраћај

Пешачке и колско-пешачке стазе (до локалитета у оквиру посебне намене) могуће је градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина пешачке стазе 2 m;
- минимална ширина пешачко-колске стазе 7 m;
- изградња застора је могућа од доступних материјала (препука: земља, камени агрегат, шљунак и сл.) као и од савремених материјала (асфалт и др.). За колско-пешачке стазе обавезна је стабилизација застора.

Бицикличке стазе потребно је реконструисати/градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина бицикличке стазе 1,5 m (2,5 m –двосмерни саобраћај);
- изградња застора од доступних материјала уз обавезну стабилизацију истог, могућа је и примена савремених материјала (асфалт);
- застор мора бити раван, без улегнућа и одговарајуће носивости.

1.3.2. Водна инфраструктура

Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других водних објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења пролазавеликих вода и спровођења одбране од поплава, као и заштите животне средине, забрањено је вршити радње на начин како је дефинисано члановима 133. и 134. Закона о водама.

Тамо где нема услова за прикључење на јавни систем водоснабдевања, снабдевање водом обезбедити из бунара бушених на парцелама корисника, а у складу са Законом о водама и условима и мерама заштите и уређења природних добара.

Отпадне воде прикупљати путем водонепропусних септичких јама одговарајућег капацитета, у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара, које ће се периодично према потребама празнити аутоцистернама, ангажовањем надлежног комуналног предузећа, а садржај одвозити на депонију.

Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и подизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту.

У фази одбране од поплаве од унутрашњих вода, уважити податке о водним објектима у обухвату Плана:

- Златица од стационаже km 4+400 до km 10+300 уз следеће водостаје
  - Максимални 77,85 мнм,
  - Минимални 74,00 мнм,
  - Радни 74,20-74,80 мнм.
- Деонице насипа на водотоку Златица:
  - Десна обала
    - - km 10+930 до km 15+600

- - km 21+240 до km 25+640
- - km 35+600 до km 36+650
- Лева обала
  - - km 10+410 до km 13+910
  - - km 14+010 до km 14+560
  - - km 16+110 до km 21+160
- Деонице насипа на реци Тиси су од km 99+330 до km 101+640
- Од објеката на Златици лази се 10 мостова, 3 црпне станице, устава и сифон. У телу насипа се налази 12 мањих устава преко којих су канали детаљне каналске мреже спојени са Залтицом.

Забрањено је у водотоке испуштати било какве воде, осим условно чистих атмосферских. Уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у водотоке, морају се обавезно комплетно пречистити (предтретман, примарно, секундарно или терцијарно), тако да задовољавају прописане граничне вредности Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16) и прописане вредности квалитета ефлуента како се не би нарушило одржавање квалитета воде реципијента (II класе воде) у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС, број 50/12).

Улив атмосферских вода у мелиоративне канале извести путем уређених испуста, који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала/потока.

У водотоке који се користе за наводњавање, граничне вредности емисије комуналних отпадних вода које се испуштају у реципијент морају да задовоље и вредности прописане табелом 4 Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16).

У режиму заштите где је дозвољена изградња одређених објеката, диспозицију отпадних вода у површинске воде вршити у складу са режимом прописаног степена заштите, тј. применити степен пречишћавања отпадних вода за осетљива подручја (терцијарни степен пречишћавања), којим ће се обезбедити одржавање одличног еколошког статуса реципијента у складу са параметрима прописаним Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12), а којим се неће нарушити својства због којих је проглашено заштићеним природним добром.

Приликом израде предметног Просторног плана обрађивач се придржавао следећих законских и подзаконских аката: Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др закон); Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон), Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16), Уредба о класификацији вода („Службени гласник РС“, број 5/68), Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 24/14), и Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12).

1.3.3. Енергетска инфраструктура

1.3.3.1. Електроенергетска инфраструктура

За изградњу електроенергетске инфраструктуре у оквиру посебне намене морају се прибавити посебни услови заштите природе.

У оквиру посебне намене, II степена заштите могућа је изградња подземне електроенергетске инфраструктуре уз постојећу инфраструктуру, за потребе спровођења мера заштите и унапређења природног добра.

У оквиру посебне намене, III степена заштите могућа је изградња подземне електроенергетске инфраструктуре за потребе одрживог коришћења и управљања заштићеним подручјем, одржавање постојећих објеката и постојећих садржаја.

За изградњу електроенергетске мреже унутар посебне намене, морају се прибавити посебни услови заштите природе.

Правила за изградњу електроенергетске мреже

- Каблове полагасти у саобраћајним коридорима и уз постојећу инфраструктуру;
- Дубина полагања каблова треба да буде минимално 0,8 m;
- При паралелном вођењу енергетских каблова до 10 kV и електронских комуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,50 m, односно 1,0 m за каблове напона преко 10 kV;
- При укрштању енергетских и електронских комуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;
- Није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад електронских комуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5 m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни, при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,50 m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода, вертикално растојање мора бити веће од 0,30 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50 m;
- Далеководне објекте и електроенергетску инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдање услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама. Носаче изолатора обложити пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле а жице обележити на упаљив начин.

Правила за изградњу јавног осветљења

- У оквиру III степена заштите ограничава се осветљавање простора на неопходно и усмерено осветљавање објеката, приземних површина и површина осветљавања земљишта, као и за потребе безбедности саобраћајница, туристичких садржаја и културно-историјских вредности;
- Користити расветна тела у складу са новим технологијама развоја и условима надлежног завода за заштиту природе;

Правила за изградњу трафостаница 20/0,4 kV

- У оквиру посебне намене, трафостанице градити као монтажно-бетонске или компактне за 20/0,4 kV напонски пренос, у складу са важећим законским прописима и техничким условима надлежног оператора дистрибутивног система електричне енергије;
- Минимална удаљеност трафостанице од осталих објеката мора бити 3,0 m;
- Монтажно-бетонске трафостанице, градиће се као слободностојећи објекти. За изградњу оваквих објеката потребно је обезбедити слободан простор максималних димензија 4,0x5,5 m;

Правила уређења у заштитној зони:

- У појасу 200 m од еколошких коридора/станишта, изузимајући грађевинска подручја насеља применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског напона;

- У појасу 200 m од еколошких коридора/станишта, применити мере заштите од утицаја светлости;
- У појасу 200 m од еколошких коридора/станишта, на грађевинском земљишту (грађевинско подручје насеља и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља), применити мере заштите од утицаја светлости;
- Објекте који захтевају осветљење лоцирати мин. 20 m удаљености од границе еколошких коридора/станишта;
- У појасу 20 m од еколошких коридора/станишта, на пољопривредном, шумском и водном земљишту, изградња надземне инфраструктуре се ограничава на трасе које најкраћим путем прелазе преко станишта.

Услови за прикључење објеката на електроенергетску мрежу

- Напајање будућих потрошача ће се извести преко кабловских прикључних ормана по систему улаз-излаз;
- Уколико се на парцели предвиђа потрошња електричне енергије са максималном снагом мањом од 70 kW, који су од постојеће нисконапонске мреже удаљени од 40 до 150 m прикључиће се нисконапонским водом на постојећу нисконапонску мрежу;
- За парцеле које су на удаљености преко 150 m од постојеће нисконапонске мреже, прикључење ће се извршити на трансформаторску постојећу трансформаторску станицу, или нову коју је потребно изградити.

1.3.3.2. Термоенергетска инфраструктура

На подручју Парка природе а нарочито на простору на којем је утврђен режим заштите II степена, забрањује се постављање нафтовода, гасовода и продуктовода и извођење истражних бушења за потребе експлоатације нафте и гас

Правила одржавања, заштите, уређења и грађења за дистрибутивне гасоводе притиска до 16 бара

Приликом пројектовања, изградње, експлоатације одржавања и заштите дистрибутивне гасоводне мреже испоштовати услове који су дати у Правилнику о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС“, број 86/15), уз обавезу прибављања услова заштите природе.

Правила одржавања, заштите, уређења и грађења за транспортне гасоводе притиска већег од 16 бара

Приликом пројектовања, изградње, експлоатације, одржавања и заштите транспортних гасовода испоштовати услове који су дати у Правилнику о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar („Службени лист РС“, бр. 37/13 и 87/15) ,уз обавезу прибављања услова заштите природе.

1.3.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије

Коришћење енергије из обновљивих извора енергије (соларна и геотермална енергија) на подручју посебне намене мора бити усагалшено са актом о заштити природног добра.

У оквиру заштитне зоне Просторног плана могу се користити геотермална и соларна енергија (у виду топлотне и електричне енергије, постављање соларних панела).

Соларни колектори који се не прикључују на елетродистрибутивну мрежу и постројења инсталисане снаге до 50 kW за производњу енергије из енергије сунца, који ће ову енергију користити за сопствене потребе, а такође и потребе других корисника (за потребе крајњег купца који стиче статус купца – произвођача у складу са прописима којима се уређује коришћење обновљивих извора енергије) конекцијом у јавну дистрибутивну електричну и топлотну мрежу, могу се постављати без ограничења на простору обухвата Плана изван подручја посебне намене. У границама посебне намене могуће је постављање ове опреме само на постојећим и планираним објектима. За њихово постављање није потребно прибављати акт надлежног органа.

1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура

За изградњу електронске комуникационе мреже у оквиру посебне намене морају се прибавити посебни услови заштите природе.

У оквиру посебне намене II степена заштите могућа је изградња подземне електронске комуникационе инфраструктуре уз постојећу инфраструктуру, за потребе управљања заштићеним подручјем.

У оквиру посебне намене III степена заштите могућа је изградња подземне електронске комуникационе инфраструктуре уз постојећу инфраструктуру, за потребе одрживог коришћења и управљања заштићеним подручјем, одржавање постојећих објеката и постојећих садржаја (викенд зона, туристичких локалитета, културно-историјских садржаја и др.).

За изградњу електронске комуникационе мреже унутар станишта, морају се прибавити посебни услови заштите природе.

Правила грађења подземне електронске комуникационе мреже

- Електронску комуникациону мрежу градити подземно у коридорима саобраћајница;
- Дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1,2 m;
- За потребе удаљених корисника, ван насеља, може се градити бежична (PP) електронска комуникациона мрежа.

Правила за прикључење на електронску комуникациону мрежу

- У циљу обезбеђења потреба за новим прикључцима на електронску комуникациону мрежу и преласка на нову технологију развоја у области електронских комуникација, потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем канализације од планираног окна до просторије планиране за смештај електронске комуникационе опреме унутар парцела корисника.

Услови грађења бежичне ЕК мреже (PP) и припадајућих објеката:

- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне комуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио-релејних станица, као и антене и антенски носачи, могу се поставити на објекте у оквиру подручја посебне намене;
- Сензори у оквиру система надзора за аутоматско рано откривање пожара се могу постављати на постојеће или нове антенске стубове.

1.3.5. Правила за подизање заштитних појасева зеленила

Планско подизање зелених појасева уз постојеће и планиране државне саобраћајнице I и II реда у обухвату Плана треба да се одвија у складу са предеоним карактеристикама подручја:

- није дозвољено стварање пошумљеног коридора уз сам појас саобраћајнице који би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација,
- на степским и слатинским стаништима заштићених и строго заштићених врста, није дозвољено подизање високог зеленила.

Приликом подизања дрвореда, саднице је неопходно планирати изван заштитног појаса државног пута, а уколико је висина дрвета у пуном расту виша од прописане ширине заштитног појаса пута, растојање планирати на минималној удаљености за висину дрвета у пуном расту, мерено од границе путног земљишта.

1.4. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

Оптимална комунална опремљеност грађевинског земљишта у оквиру заштитне зоне Парка природе:

- саобраћајна инфраструктура (обезбеђен колски, бициклически и пешачки приступ);
- снабдевање водом за пиће из јавне водоводне мреже или сопственог бунара, а за потребе снабдевања водом нижег квалитета, за заливање и прање, захватањем из каналске мреже или из подземља (захватањем прве издани), а у просторним целинама од значаја за очување биолошке разноврсности (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја) снабдевање водом нижег квалитета обезбедити у складу са условима за заштиту природе;
- одвођење површинских атмосферских и отпадних вода у складу са условима заштите природе и заштите животне средине (све зауљене воде пре упуштања у атмосферску канализацију пречистити на сепаратору уља и брзоталоживих примеса);
- одвођење фекалних вода у складу са условима заштите природе и заштите животне средине (до изградње јавне канализационе мреже, фекалне отпадне воде се могу упуштати у водонепропусне септичке јаме које се граде на истој парцели као и главни објекат);
- енергетска инфраструктура (електроенергетска и гасна инфраструктура или енергија из обновљивих извора) у складу са условима заштите природе;
- електронска комуникациона инфраструктура (неопходна за одвијање електронског комуникационог саобраћаја) у складу са условима заштите природе.

Минимална комунална опремљеност грађевинског земљишта у заштитној зони Парка природе потребна за издавања локацијских услова и грађевинске дозволе подразумева:

- саобраћајни прикључак парцеле на некатегорисани (атарски) или други јавни пут;
- снабдевање водом прикључењем на јавну водоводну мрежу или из сопственог извора (бунара);
- одвођење отпадних вода (уколико не постоји могућност прикључења на јавну канализациону мрежу, дозвољена је изградња водонепропусних септичких јама);
- снабдевање електричном енергијом, прикључењем на јавну дистрибутивну мрежу или из сопственог извора.

За потребе издавања локацијских услова и грађевинске дозволе неопходно је обезбедити одређени минимални степен комуналне опремљености грађевинског земљишта, односно обезбедити прикључке на ону комуналну инфраструктуру која је неопходна за оптимално функционисање планираних објеката и уређених површина.

За сва прикључења на комуналну инфраструктуру неопходно је прибавити услове и сагласности надлежних предузећа.

1.5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара

1.5.1.1. Заштићено подручје – Парк природе

На подручју Парка природе основна смерница генералног концепта заштите, развоја, уређења и управљања подручјем је очување природних добара. Услови и мере заштите подразумевају мониторинг популација аутохтоне флоре и мониторинг животињских врста (пре свега, фауне инсеката, птица и сисара), као и едукацију и популаризацију очуваних вредности укупног биодиверзитета природног добра.

Планирати мере и активности како би се испунили **општи циљеви заштите природе и унапређења стања** на планском подручју (на целом подручју Парка природе):

Забрањено је:

- преоравање, заоравање, обрада, пошумљавање и сви други видови нарушавања травних и влажних станишта (ливаде, пашњаци, мочваре и баре);
- узнемиравање, непланско сакупљање и уништавање дивљих врста животиња, биљака и гљива;
- уношење инвазивних алохтоних врста;
- непланско паљење вегетације;
- одлагање отпада, опасних материја и остали радови и активности којима се врши загађивање земљишта, ваздуха, подземних и површинских вода;
- непланско одлагање земљишта, песка и других инертних материјала;
- све активности чијим се спровођењем угрожавају јединке строго заштићених и заштићених врста, њихова станишта, станишни типови приоритетни за заштиту и интегритет подручја, осим за планске активности и активности водопривреде које су у складу са циљевима заштите природе.

На целом подручју Парка природе се **ограничава:**

- промена намене и културе површина (земљишта) на промене у смеру смањења степена коришћења простора (нпр. превођење обрадивих површина у пашњаке, као и промене с циљем ревитализације станишта);
- кошење и сеча вегетације на просторно, временски и технички планиране и ограничене активности, које су усклађене с циљевима заштите подручја;
- формирање новог грађевинског земљишта на површине неопходне за изградњу објекта дефинисаних просторно-планском документацијом усвојеном до покретања поступка заштите;
- изградња саобраћајница вишег реда на оне које су плански предвиђене до покретања поступка заштите и које најкраћом трасом прелазе преко заштићеног подручја;
- промена морфологије терена на планске активности у грађевинском подручју, као и на активности за потребе ревитализације станишта,
- упуштање отпадних вода из канализационог система, односно након завршетка изградње канализационог система и пречистача насеља на оне код којих концентрације материја испуштених у крајњи водени реципијент не прелазе законски утврђене граничне вредности емисије;
- подизање ограда на начин којим се обезбеђује слободна миграција дивљих животиња и кретање чувара заштићеног подручја;
- изградња електроенергетске структуре на ону која се гради применом посебних техничких решења која спречавају колизију и електрокуцију летећих животиња, са елементима инфраструктуре;
- смештање туристичких и других садржаја и активности који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света на просторе који су од границе простора под режимом заштите II степена удаљени најмање 20 m унутар грађевинског земљишта односно 200 m ван грађевинског подручја;
- кретање транспортних возила и пољопривредне механизације на постојеће путеве и оранице;
- употреба ђубрива и средстава за заштиту биља на оранице, у складу са потребама очувања биолошке разноврсности;
- сузбијање и уништавање вегетације у оквиру радова на редовном одржавању објекта система за одводњавање и одбрану од поплава на оно приликом кога се не користе пестициди.

На подручју са режимом заштите **II (другог) степена**, поред забрана наведених за обухват целог заштићеног подручја, **забрањено** је и:

- промена намене земљишта са катастарском културом пашњака у земљиште друге намене и/или ненаменско коришћење пашњака;

- експлоатација земљишта и минералних сировина;
- постављање нафтовода, гасовода и продуктовода и извођење истражних бушења за потребе експлоатације нафте и гаса;
- изградња нових и проширење површина постојећих рибњака;
- кошење без примене заштитних мера за флору и фауну;
- организовање јавних скупова и манифестација;
- шетање паса без повоца током периода репродукције строго заштићених врста птица (од 1. априла до 30. јуна), осим паса који се користе за чување стоке.

На подручју са режимом заштите **II (другог) степена**, поред ограничења наведених за обухват целог заштићеног подручја, **ограничава** се и:

- постављање мобилијара на плански утврђено постављање за потребе управљања,
- едукације и истраживања природних вредности подручја;
- кретање посетилаца на кретање претходно најављено чуварској служби;
- асфалтирање и бетонирање постојећих некатегорисаних путева, као и изградња нових саобраћајница на оне које су плански предвиђене до покретања поступка заштите и које најкраћом трасом прелазе преко заштићеног подручја.

1.5.1.2. Заштитна зона Парка природе

На подручју заштитне зоне Парка природе се **забрањује**:

- извођење радова и активности, који трајно утичу на промене водног режима, физичко-хемијских карактеристика заслањених станишта, као и активности које за резултат имају трајне негативне последице на природне вредности заштићеног подручја или угрожавају квалитет животне средине, осим активности водопривреде-у складу са циљевима заштите природе, као и на просторној целини број 2 заштитне зоне;
- изградња депонија комуналног отпада и извођење радова. чиме се нарушава еколошки и визуелни интегритет простора.

На подручју заштитне зоне Парка природе **ограничава** се:

- формирање новог грађевинског земљишта на просторне целине које нису у саставу еколошке мреже, а чија је минимална удаљеност од границе заштићеног подручја 200 m, осим у случајевима формирања грађевинског земљишта за изградњу објеката за узгој стоке и рибе, као и објеката за потребе боравка чувара, осим на просторној целини број 2 заштитне зоне;
- изградња индустријских објеката осим објеката за узгој и прераду рибе и подземно одлагање свих врста опасних материја на простор грађевинског подручја чија је минимална удаљеност од границе заштићеног подручја 500 m односно ван зоне хидролошког утицаја на угрожене екосистеме;
- уношење инвазивних алохтоних врста и контролисано гајење шумских култура алохтоних врста - у складу са очувањем приоритетних станишних типова;
- одлагање стајњака, осоке и других извора еутрофикације на за ту сврху предвиђене, прописно опремљене локације које нису у контакту са подземним водама; осим на просторно) целини број 2 заштитне зоне;
- планирање туристичких и других садржаја који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света неодговарајућим коришћењем осветљења, на растојањима већим од 200 m од границе заштићеног подручја.

1.5.1.3. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

- ЧОК 04 „Рибњак Златица код Јазова“, површина 247, 64 ha (слатине, рибњак. ровови и мали канали), на коме живе следеће строго заштићене врсте: дивља гуска (*Anser anser*), црвена чапља (*Ardea purpureo*), патка њоркз (*Aythya nyroco*), еја мочварица (*Circus aeruginosus*), модроврана (*Corocios garrulus*), мала бела чапља (*Egretto*), сива ветрушка (*Falco vespertinus*) и гак (*Nyccorax nycticorax*);

- ЧОК 07 „Велика бара“, површина 169, 43 ha (слатине, ровови и мали канали), на коме живе следеће строго заштићене врсте: велики трстењак (*Acrocephalus orundinoceus*), трстењак рогожар (*A. schoenobaenus*), трстењзк цвркутић (*A. scirpaceus*), црвена чапља (*Ardeo purpureo*), црвентрби мукач (*Bombina bombina*), еја мочварица (*Circus aeruginosus*), обична кукавица (*Cuculus canorus*), барска стрнадица (*Emberizo schoeniclus*), ветрушка (*Folco tinunculus*), мали мрмољак (*Lissotriton vulgaris*), црвеноноги спрудмик (*Tringa totanus*) и вивак (*Vanellus vanellus*);

Наведена станишта се целом површином налазе у Обухвату и то унутар граница заштитне зоне ПП „Слатине у долини Златице“, планирати мере заштите природе за заштитну зону Парка природе (тачка 1.5.1.2. Заштитна зона Парка природе).

1.5.1.4. Еколошки коридори

Опште мере:

- за израду планова, пројеката и реализацију активности у оквиру међународног еколошког коридора реке Златице и регионалних еколошких коридора пловних канала основне каналске мреже ДТД, потребно је прибавити услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе;
- није дозвољена промена намена површина под вегетацијом у природном и блиско-природном стању (ливаде, пашњаци, тршњаци итд.) као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора;
- обезбедити повезивање станишта строго заштићених и заштићених врста на стаништима у оквиру слатинско - степског предела очувањем постојећих травних и влажних станишта уз еколошки коридор, а степских и шумостепских станишта подизањем пољозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;
- поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора свести на минимум, уз примену еколошки повољних техничких решења;
- поплочани или бетониран делови обале морају садржати појас нагиба до 45°, а структура овог појаса треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија, првенствено током малих и средњих водостаја;
- поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m) прекидати мањим зеленим површинама које су саставни део заштитног зеленила. Обезбедити надовезивање зелених површина између вештачких деоница обале, односно зелених површина формираних код еколошких типова обалоутврде, на мрежу зеленила на копну;
- обезбедити отвореност канала/водотока са улогом еколошких коридора на целој дужини (извршити ревитализацију коридора код зацевљених деоница) и обезбедити проходност уређењем зеленила у зони црпних станица;
- обезбедити очување и редовно одржавање травне вегетације насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта;
- прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује безбедно кретање животиња уз еколошки коридор за израду техничке документације приликом:
  - регулације водотока (пресецање меандара, изградња насипа и обалоутврда, продубљивање корита), поплочавања и изградње обала.
  - изградње и/или обнављача саобраћајница које се укрштају са еколошким коридорима.
  - изградње нових и обнављања старих мостова.
- избегавати директно осветљење обале и применити одговарајућа техничка решења заштите природних и блиско природних делова коридора од утицаја светлости, применом одговарајућих планских и техничких решења (смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајницама и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим локацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи и сл.). Изабрати моделе

- расвете за директно осветљење са заштитом од расипања светлости према небу, односно према осетљивим подручјима еколошке мреже;
- на грађевинском земљишту, наменити што већи део приобаља деонице еколошког коридора за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности;
  - очувати појас приобалне **вегетације** на што већој дужини обале водотока/канала;
  - на деоницама где се грађевинско земљиште пружа у већој дужини од 500 m, поред предвиђеног континуалног зеленог појаса 20-50 m ширине, планским документима обезбедити и блокове заштитног зеленила на сваких 200-500 m дужине обале. Минимална површина ових блокова заштитног зеленила је 0,1 ha, а минимална ширина блока је 20 m;
  - приобално земљиште канала/водотока треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m код локалних коридора, (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведених вредности, обезбедити травни појас до границе водног земљишта). Травна вегетација се одржава редовним кошењем. Забрањено је узурпирати приобално земљиште коридора преоравањем, изградњом објеката и сл.;
  - на деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља стимулирати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета.

Посебне мере очувања функционалности и проходности коридора:

- током изградње и функционисања објеката чија је намена директно везана за воду и/или обалу спречити ширење последица евентуалног акцидентног изливања горива и уља у еколошки коридор, постављањем пливајућих завеса на одговарајућим локацијама. Гориво и уље просуто на површину воде, као и друге загађујуће материје, морају се покупити у најкраћем могућем року. За заштиту околних екосистема од последица евентуалне дисперзије горива воденом површином предвидети одговарајуће хемијско - физичке мере и биолошке мере санације (према посебним условима);
- није дозвољено складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) у небрањеном делу плавног подручја водотокова. На простору еколошког коридора управљање отпадом вршиће се у складу са Законом о управљању отпадом и другим важећим прописима;
- у зонама водопривредних објеката применити техничка решења којима се обезбеђује континуитет травне вегетације приобалног појаса и проходност терена за слабо покретљиве ситне животиње;
- далеководне објекте и електроенергетску инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама: носаче изолатора обложити пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле а жице обележити на упадљив начин;
- на простору изван зона становања, забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на растојању мањем од 50 m од линије средњег водостаја водотока;
  - планско подизање зелених појасева уз постојеће и планиране државне саобраћајнице I и II реда у обухвату Плана треба да се одвија у складу са предеоним карактеристикама подручја;
  - није дозвољено стварање пошумљеног коридора уз сам појас саобраћајнице који би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација,
  - на степским и слатинским стаништима заштићених и строго заштићених врста, није дозвољено подизање високог зеленила.
- због еколошког значаја простора, план озелењавање треба да буде саставни део планске и пројектне документације. Озелењавање треба да се остварује паралелно са изградњом објеката;

- забрањено је сађење инвазивних врста у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста;
- обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста шумостепског подручја (брест, храст лужњак, дивља крушна, глог, трњине итд.) који је неопходно обогатити аутохтоним жбунастим врстама;
- обезбедити редовно одржавање зелених површина;
- приликом парцелисања обезбедити континуитет обале са вегетацијом у природном или блископриродном стању, у ширини од 10-20 m од линије средњег водостаја, односно у ширини од 5 m код високих обала. Овај појас приобаља, поред своје улоге кључног станишта и еколошког коридора, може да садржи пешачку стазу;
- уређењем окућница и простора око не стамбених објеката, дефинисањем правила озелењавања и удаљености објеката од обале, као и дефинисањем типова ограда уз обалу (забрана изградње ограда непроходних за ситне животиње, уз примену еколошки прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm) обезбедити проходност обале канала и водотокова за ситне животиње Приликом легализације захтевати прилагођавање постојећих ограда функцији еколошког коридора (померање ограда или измене делова ограда код међних тачака суседних парцела према обали).

1.5.1.5. Посебни услови заштите природе

1. Планирати активности везане са концептом озелењавања унутар граница Плана:
  - Очувати зелене површине у зони породичног (индивидуалног) и вишепородичног становања и блокова са становањем као преовлађујућом наменом и, где је то могуће, повезати их у целину;
  - На степским и слатинским стаништима није дозвољено подизање појаса од високог зеленила;
  - Приликом озелењавања комплекса, блокова и локација намењених за производњу, пословање и услуге, формирати више спратова зеленила са што већим процентом аутохтоних врста и користити примерке егзота са које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине и не спадају у категорију инвазивних, како би се обезбедила заштита околног простора од ширења последица загађивања;
  - У случају озелењавања путног појаса фреквентних саобраћајница, формирати и одржавати густ зелени појас од врста отпорних на аерозагађење, са израженом санитарном функцијом, средњег и високог ефекта редукције буке, у комбинацији са жбуњем, а паркинг просторе равномерно покрити високим лишћарима,
  - Није дозвољено вршити озелењавање путног појаса са врстама са јестивим плодовима које би привукле дивље врсте ка близини путног коридора. Избежавати врсте дрвећа и жбуња које представљају прелазне домаћине штетних патогена пољопривредних култура и воћака (врсте из родова *Berberu*, *Cotoneaster*, *Pyrocontha*, *Sorbus*);
  - Није дозвољено уношење врста које су на подручју Војводине препознате као инвазивне (агресивне, алохтоне) као што су: циганско перје (*Asclepias syriaca*), јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus altissimo*), багремац (*Amorpha fruticosa*), обични копривић (*Celtis oustralis*), западни копривић (*Celtis occidentalis*), дафина (*Elaeagnus angustifolio*), пенсилванијски јасен (*Froxinus pennsylvanica*), трновац [*Gleditsia trioconthos*), жива ограда (*Lycium borbarum*), петолисни бршљан (*Parthenocissus quinquefolia*), касна сремза (*Prunus serotina*), фалопа (*Folloria spp.*), багрем (*Robinio pseudoacacio*) и сибирски брест (*Ulmus pumila*)”.
  - Приликом подизања пољозаштитног зеленила са улогом вишефункционалног пуфер појаса потребно је да учешће аутохтоних дрвенастих врста буде најмање 50% ради очувања биодиверзитета аграрног предела уз одговарајућу разноврсност врста и физиогномије, тј. спратовности дрвенасте вегетације заштитних појасева будући да монокултуре не испуњавају функције заштитног зеленила.

2. Сви планирани радови и активности морају се изводити у складу са правилником о унутрашњем реду и чуварској служби и осталим актима које доноси Управљач ПП „Слатине у долини Златице“, Привредно друштво „Еко оаза-Натурпарк д.о.о. за заштиту природе и биодиверзитета и управљање природним вредностима Ада“.
3. Уколико се планирају мере и активности које треба да обављају субјекти који нису запослени код Управљача, обавезно је стално присуство Управљача ПП „Слатине у долини Златице“, Привредно друштво „Еко оаза-Натурпарк д.о.о. за заштиту природе и биодиверзитета и управљање природним вредностима Ада“, који је у складу са чланом 68. став 1. тачка 6. Закона о заштити природе дужан да обезбеди надзор над спровођењем услова и мера заштите природе.
4. За свако проширење локација или евентуално формирање радних комплекса (у заштитним зонама и у просторној целини остала посебна намена), при чему се мења намена земљишта из пољопривредног у грађевинско, обавезна је израда плана детаљне регулације уз прибављање неопходних услова надлежних институција, као и поштовање смерница дефинисаних овим Просторним планом.
5. Планирати мере и активности ради очувања и унапређења екосистемског диверзитета и предеоне разноликости у обухвату Плана:
  - а) Травна влажна, слатинска и степска станишта:
    - откуп и/или замена површина у циљу рестаурације станишта и еколошких коридора,
    - промена намене обрадивих у необрадиве површине,
    - стимулисање традиционалних видова коришћења простора,
    - планске активности на промоцији гајења и гајењу аутохтоних раса стоке.
    - стварање пашњака и њихова екстензивна експлоатација на парцелама или деловима парцела на којима није могуће спречити периодичне утицаје високих подземних вода.
  - б) Водена и мочварна станишта:
    - очување геоморфолошких, хидролошких и предеоних карактеристика,
    - очување и поспешивање чиналаца који утичу на регулацију природних карактеристика појединих категорија станишта,
    - усмерена еколошка ревитализација нарушених и несталих станишта,
    - остваривање услова који су неопходни за очување стабилности популација свих дивљих врста и станишних типова,
    - усклађивање постојећих привредних активности са потребама заштите природних вредности.
  - в) Пољопривредни предео са блиско-природним и природним стаништима:
    - усаглашавање циљева пољопривредне производње са мерама заштите строго заштићених и других приоритетних врста, нарочито кроз:
      - коришћење пестицида на начин који неће довести до повећаног морталитета строго заштићених врста,
      - забрану сече појединих стабала и група стабала у агрокултурном пределу, о забрану сече и уништавања (уклањања) живица, међа, зелених појасева, ленија и сличних станишта,
      - преиспитивање економске и еколошке оправданости коришћења њива слабијих бонитета на гредама слатинских комплекса и њихова конверзија у кошанице или пашњаке,
      - сејање култура које користе строго заштићене врсте птица за животни циклус (као што је велика дропља), као и међуредну обраду која не уништава строго заштићене врсте које се гнезде на њивама,
      - како су многе активности везане за коришћење земљишта и природних ресурса на подручју у обухвату Плана због свог традиционалног карактера већ одрживе с тим да је постојеће стање потребно унапређивати и развијати, као приоритетне активности се издвајају: одрживо пашарење

аутохтоним сортама, остваривање субвенција за производњу меса и млека у оквиру развоја агро-еколошких програма у Србији уз учешће управљача и корисника простора и развој органске производње лековитог биља, меса, млека и млечних производа и њихово брендирање.

1.5.2. Услови и мере заштите и уређења непокретних културних добара

Условима добијеним од Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица утврђени су услови и мере техничке заштите археолошких налазишта у обухвату Просторног плана.

Радови на простору детектованих археолошких локалитета условљени су претходним заштитним археолошким ископавањима. Тек након спроведених истраживања може се приступити планираној изградњи. Обавеза инвеститора је да, у складу са чланом 110. Закона о културним добрима, обезбеди средства за заштитна археолошка ископавања, заштиту, чување, публиковање и излагање добра под претходном заштитом, након чега може несметано да изврши реализацију пројекта.

Претходна заштита археолошких локалитета (евидентираних и неевидентираних), односно археолошког подручја, је трајна, по члану 32. Закона о културном наслеђу.

У циљу заштите археолошких налазишта неопходно је за сваку појединачну или блок изградњу, или код изградње подземних инсталација или инфраструктуре, обезбедити услове надлежне установе заштите.

За све радове у близини наведених локалитета обратити се служби заштите.

Мере заштите археолошких налазишта укључују и археолошку контролу приликом земљаних радова већег обима у оквиру целог обухвата Просторног плана, и ван наведених локација и парцела на којима су евидентирани археолошки локалитети, што подразумева благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе.

Обезбедити услове праћења свих земљаних радова од стране стручњака Завода приликом копања канала (канализације, електро-инсталације, ПТТ каблова, водовода и сл.), а у случају посебно занимљивих и вредних случајних налаза неопходно је извршити заштитна археолошка ископавања у непосредној зони налаза.

Забрањено је неовлашћено прикупљање површинског археолошког материјала.

Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или на археолошке предмете, извођач радова је дужан одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да преузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен (чл. 109. Закона о културним добрима).

Обавеза инвеститора је да, у складу са чланом 110. Закона о културним добрима, обезбеди средства за заштитна археолошка ископавања на подручју на коме се током извођења радова наиђе на археолошки локалитет, након чега може несметано да изврши реализацију пројекта.

1.5.3. Услови и мере заштите и уређења предела

Осим наведених услова и мера заштите и уређења природних добара, наводе се и мере које се односе на очување и унапређење специфичне композиције и конфигурације структуре предела и заштиту вредности предеоних елемената као основне идеје уређења подручја Просторног плана, а односе се на простор дефинисане целине и подцелина, односно на цео обухват Просторног плана:

- забрањена је изградња ветроелектрана и соларних електрана на пољопривредном, шумском и водном земљишту, као и малих хидроелектрана на водном земљишту у подручју посебне намене;

- забрањена је изградња објеката који неповољно утичу на ваздух, воде, земљиште и шуме, изгледом, прекомерном буком или могућношћу да на други начин наруше вредности карактера предела, природне и остале вредности подручја, а посебно геоморфолошких формација и станишта биљака и животиња у подручју посебне намене;
- забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност система водотока и канала;
- одржавати еколошке коридоре успостављањем континуитета зелених површина чија структура и намена подржава функције коридора;
- забрањени су радови и интервенције који могу изазвати процес водне ерозије;
- одржавати мозаичне структуре обрадивог пољопривредног земљишта, ливада и пашњака, водотокова и канала, као и земљишта уз њих, површина за рекреацију, саобраћајне инфраструктуре, и др.;
- неопходно је очување влажних и забарених подручја и ритова.

1.5.4. Услови и мере заштите живота и здравља људи

Адекватна имплементација планских решења у области заштите животне средине, пре свега, препоруке и обавеза израде студија процена утицаја пројеката на животну средину и других стратешких процена планова и докумената, као и успостављање мониторинга параметара животне средине и инспекцијски надзор имају важну улогу у очувању квалитета живота и здравља људи на подручју Просторног плана.

Одрживо управљање животном средином је кључни фактор у сузбијању бројних болести чији су директни изазивачи фактори животне средине, пре свега антропогени утицаји и њихово синергијско дејство са природним, као и њихови међусобни утицаји.

Утицаји животне средине на здравље људи су велики и представљају последичну реакцију те је становништво које се налази у насељима која гравитирају заштићеном подручју свакодневно изложено низу физичких, хемијских и биолошких агенаса, природног и антропогеног порекла.

У Републици Србији, заштита здравља дефинише се са пет нивоа мера и активности усмерених на: унапређење и очување здравља, спречавање и сузбијање обољења, рано откривање болести, благовремено лечење и рехабилитацију.

Јавно здравље подстиче одговорност државе и друштва у обезбеђењу добробити за све грађане путем унапређења здравља и очувања здраве животне средине.

Здравствена заштита је организована и свеобухватна делатност друштва са основним циљем да се оствари највиши могући ниво очувања здравља грађана и породице. Здравствена заштита је све оно што једна држава или друштво (заједница) у целини, као и здравствена служба посебно, чине да заштите и побољшају здравље становништва. То могу бити разноврсне активности и мере на различитим нивоима.

Мере заштите живота и здравља људи могу се поделити у неколико кључних области дејства, према доминантном утицају у складу са законском регулативом из појединих области:

- обезбеђење околине неопходне за здрав живот становништва, посебно деце, кроз заштиту и очување квалитета животне средине;
- елиминисање загађења ваздуха које настаје као продукт сагоревања чврстих горива у контактної зони обухвата Просторног плана, које може бити у вези са многим обољењима;
- благовремено упозоравање и превенција од штетних ефеката дејства хемикалија које представљају потенцијални ризик за здравље људи;
- заштита здравља људи од електромагнетног зрачења;
- заштита живота и здравља људи у ванредним ситуацијама планирањем превенције и адекватним реаговањем на насталу ситуацију, чиме би се смртност и болести од

последица ванредних ситуација, несрећа и избијања епидемија који су повезани са факторима ризика животне средине значајно смањили;

- заштита живота и здравља људи од последица климатских промена као глобалне опасности по здравље људи, које изазивају оштећења озонског омотача, губљење биодиверзитета и др.

1.5.5. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине

Одрживо просторно планирање подразумева, између осталог и заштиту, уређење и унапређење животне средине која подразумева примену мера и активности чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни утицаји на животну средину које могу имати поједини оператери и/или активности.

Опште мере заштите природних ресурса

Опште мере заштите природних ресурса односе се на:

- вођење регистра извора загађивања животне средине од стране надлежних општинских управа за послове заштите животне средине у Чоки и Кикинди, као дела интегралног националног регистра извора загађивања који води Агенција за заштиту животне средине;
- успостављање континуиране контроле и систематско праћење квалитета параметара животне средине (ваздуха, воде, земљишта, буке и нејонизујућег зрачења) од стране овлашћених организација;
- формирање заштитних појасева зеленила у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре и пољопривредног земљишта, у циљу заштите од еолске ерозије-одношења површинског слоја земљишта и усева у фази семена.

Посебне мере заштите природних ресурса

Мере заштите ваздуха

Заштита ваздуха ће се обезбедити кроз примену следећих мера:

- поштовати Закон о заштити ваздуха и пратећа подзаконска акта;
- коришћење еколошких енергената (електрична енергија, соларна енергија, енергија ветра, биомаса, геотермална енергија) за грејање будућих туристичких капацитета. За све нове привредне објекте, као потенцијалне загађиваче, и постојеће загађиваче, уколико не поштују правило употребе еколошких енергената ради задовољавања нивоа квалитета ваздуха обавезна је уградња филтера у димњацима;
- вршење сталног и/или повремених мерења/узимања узорак на фиксним локацијама и повремених мерења на мерним местима која нису обухваћена мрежом мониторинга квалитета ваздуха;
- успостављање заштитних зона са заштитним зеленилом уз саобраћајнице за све категорије путева у складу са Законом, као мера заштите од буке и аерозагађења;
- дефинисање и других мера заштите квалитета ваздуха кроз поступак процене утицаја на животну средину.

Мере заштите вода

У циљу заштите вода (површинских и подземних) успостављају се следеће мере заштите:

- забрањено је испуштање отпадних вода у површинске и подземне воде, које прелазе граничне вредности емисије, тј. квалитет пречишћеног ефлуента мора задовољавати прописане критеријуме за упуштање у канализациони систем насеља, односно крајњи реципијент;
- забрањено је испуштање отпадних вода које су прекомерно термички загађене;
- вршити прихват зауљених отпадних вода преко сепаратора уља и масти;
- вршити биохемијско и механичко испитивање параметара квалитета отпадних вода;

- обавезно очување квалитета површинских и подземних вода у складу са захтеваном класом;
- забрана неконтролисаног каптирања извора без обзира на издашност;
- контрола квалитета воде за пиће (физичко-хемијски и микробиолошки стандарди) од стране стручних служби на локалном нивоу;
- поштовање услова и критеријума за унапређење и заштиту животне средине при уређењу водотока, а у зонама посебних природних вредности тежити остварењу „натуралне регулације“;
- приликом непосредне реализације пројеката изградње водопривредних и других објеката и захвата у коришћењу водних ресурса или коришћењу водних система обавезна је израда студије о процени утицаја на животну средину, а пре свега са становишта: процене ризика од свих врста и степена загађења вода и тла и процене и прогнозе „оводњености“ као основног чиниоца опстанка живота у постојећим екосистемима, у зонама утицаја;
- санација и ревитализација објеката и опреме водоводне инфраструктуре и изградња нових објеката у складу са санитарно-техничким условима изградње и уређења;
- решавање снабдевања становништва водом у насељима, упоредо са решавањем питања одвођења и третмана отпадних вода;
- сакупљање и евакуација отпадних вода преко сепарационог канализационог система (раздвајање колектора за отпадне воде од колектора кишне канализације) за постојеће и планиране туристичке локалитете;
- строго контролисана примена хемијских средстава у пољопривреди, у циљу заштите површинских и подземних вода од загађивања;
- забрана трајног депоновања отпада на целом подручју обухвата Просторног плана,
- побољшање систематског мерења и осматрања квалитета површинских вода, увођењем нових тзв. система засебних мерних станица (мерних места) са или без континуиране регистрације података и са резервним (допунским) местима за повремена или ад хок мерења ради потпунијег увида у квалитет вода;
- развијање културе становништва о потреби чувања водних ресурса.

Мере заштите земљишта

Заштита земљишта најуже је повезана са заштитом ваздуха и воде, јер се многи од загађивача преко падавина, нагиба и пукотина у тлу и сл. преносе из вода у земљиште.

Посебни услови и мере у функцији заштите земљишта су:

- применити биоразградиве материјале у зимском периоду за одржавање паркинга, улица и манипулативних платоа;
- примењивати мере којима се спречава расипање и развејавање прашкастих материја и отпада по околини, приликом манипулисања или привременог чувања:
  - У случају изливања опасних материја (гориво, машинско уље и сл.), загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној локацији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта;
  - заштита функције земљишта, заустављање деградације земљишта и рекултивација деградираних површина;
  - примена концепта органске пољопривреде и замена конвенционалне методе примене хемијских средстава заштите и агротехничких мера у пољопривреди;
  - рекултивација и ревитализација свих површина деградираних услед коришћења минералних сировина;
  - забрана стихијског одлагања отпада на територији обухвата Просторног плана и санација неуређених одлагалишта отпада - дивљих депонија, у циљу заштите земљишта;
  - сакупљање, прерада или уништавање анималног отпада у објектима намењеним за прераду, обраду или уништавање лешева животиња и других отпадака животињског порекла, у складу са Законом о ветеринарству;
  - спречавање непланског претварања пољопривредног у грађевинско земљиште, чиме се иницира нежељена промена намене простора.

Заштиту земљишта од потенцијалне деградације обезбедити адекватним одвођењем отпадних вода, као и предузимањем превентивних мера при претакању или претовару материја које имају загађујући карактер.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима.

Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности изврши испитивање квалитета земљишта.

Забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште. Особине земљишта могу да се мењају само у циљу побољшања квалитета, а у складу са његовом наменом.

Остале посебне мере заштите

Мере заштите од буке

Јединица локалне самоуправе утврђује мере и услове заштите од буке у складу са Законом о заштити од буке у животној средини. Обавезе јединице локалне самоуправе-Града Кикинде и општине Чока на чијем се простору налази обухват Просторног плана, односе се на акустичко зонирање на територији локалне самоуправе, одређивање мера забране и ограничења у складу са Законом, доношење локалног акционог плана заштите од буке у животној средини, обезбеђење и финансирање мониторинга буке у животној средини и вршење надзора и контроле примене мера заштите од буке у животној средини.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10) прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи.

Према потреби, надлежни орган може утврдити потребу мониторинга буке у складу са Правилником о методологији за одређивање акустичких зона, Законом и важећим подзаконским актима.

Посебни услови и мере заштите од буке за радне садржаје су:

- пројектовати и извести одговарајућу звучну заштиту, којом се обезбеђује да бука, која се емитује при прописаним условима коришћења и одржавања уређаја и опреме, не прелази прописане граничне вредности;
- након пуштања погона у рад или при пробном раду погона извршити контролно мерење нивоа буке на граници комплекса и извршити оцену ефикасности примењених мера заштите, при чему се узима као меродаван критеријум за ноћ, будући да емитована бука не зависи од доба дана, већ од режима рада погона (у случају да измерени нивои буке прелазе дозвољене вредности, побољшати звучну изолацију према осетљивим и угроженим објектима).

Мере заштите при управљању отпадом

Сваки генератор отпада је обавезан да изврши карактеризацију и категоризацију отпада код надлежних организација и да се у зависности од његове природе са њим поступа у складу са законским прописима.

Обавеза генератора отпада је да, у складу са Законом о управљању отпадом и осталим законским и подзаконским актима, који непосредно регулишу ову област: обезбеди потребан простор за одлагање отпада, обезбеди потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја, а да секундарне сировине, опасан и други отпад, предаје субјекту који има одговарајућу дозволу за управљање отпадом (складиштење, одлагање, третман и сл.).

Посебне мере и услови су:

- комунални отпад је потребно сакупљати и обезбедити његову редовну евакуацију на локацију која је утврђена од стране комуналне службе;
- привремено складиштење евентуално присутног опасног отпада вршити у складу са Законом о управљању отпадом. Отпад мора да буде прописно обележен и привремено складиштен на прописан начин до његовог коначног збрињавања;
- разношење чврстог отпада спречити његовим систематским прикупљањем и депоновањем на за то уређеним локацијама;
- на свакој грађевинској парцели обезбедити посебан простор, тако да се омогући лак приступ надлежне службе, као и потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја, у складу са законом и другим прописима;
- примењивати опште и посебне санитарне мере предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора.

У случају потребе за простором за селективно сакупљање отпада који се не може чувати у контејнерима за комунални отпад, обавеза је власника/корисника да прибави услове, односно дозволу/сагласност надлежног органа за потребе уређења или коришћења наведеног простора.

На основу овог Закона и подзаконских аката, ће се спроводити планско управљање отпадом на територији јединица локалних самоуправа у оквиру обухвата Просторног плана.

Концепцију одлагања комуналног отпада треба усагласити са Програмом управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031 („Службени гласник РС“, број 12/22).

Третман животињског отпада ће се спроводити у складу са Законом о ветеринарству, који подразумева нешкодљиво уклањање лешева животиња и других отпадака животињског порекла до објеката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла на начин који не представља ризик по животиње, људе или животну средину.

С обзиром на то, да ће се разрада појединих планских решења вршити изразом одговарајуће планске документације, за наведене планове орган надлежан за њихову припрему, може донети одлуку о изради стратешке процене, према критеријумима, прописаним Законом о стратешкој процени, ако утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

За постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, која је дефинисана Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, прописано је да ће, за постојећа постројења и активности оператер прибавити дозволу најкасније до 2015. године у складу са Програмом усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог Закона. На основу Уредбе о утврђивању Програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС“, број 108/08), утврђују се рокови у оквиру којих се подносе захтеви за издавање интегрисане дозволе, по врстама активности и постројења.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган мора прописати израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 114/08).

1.5.6. Услови и мере заштите од елементарних непогода и акцидентних ситуација

Заштита од елементарних непогода, подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи, или да проузрокују штету већег обима на простору за који се Просторни план ради, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавање њиховог дејства. Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама установљене су обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама.

Подручје обухваћено Просторним планом може бити угрожено од: земљотреса, пожара, метеоролошких појава: атмосферско пражњење, атмосферске падавине (киша, град, снег), ветар, техничко-технолошких несрећа/акцидената, ратних разарања.

Према подацима Републичког сеизмолошког завода, на карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, у обухвату Просторног плана је могућ *земљотрес* јачине VII-VIII степени макросеизмичког интензитета према MCS скали.

Мере заштите од земљотреса подразумевају правилан избор локације за градњу објеката, примену одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др., као и строго поштовање и примену важећих грађевинско-техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју. Такође, мере заштите од земљотреса обезбедиће се и поштовањем регулационих и грађевинских линија, односно прописаном минималном ширином саобраћајних коридора и минималном међусобном удаљеношћу објеката, како би се обезбедили слободни пролази у случају зарушавања.

Настајање *пожара*, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Могућност настанка пожара је већа у насељеним местима која имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. Могућа појава пожара је и на пољопривредном земљишту, због држања запаљивих пољопривредних усева у летњим месецима, који је најчешће проузрокован људском непажњом.

У погледу мера заштите од пожара, у фази пројектовања и изградње објеката са свим припадајућим инсталацијама, опремом и уређајима, потребно је применити мере заштите од пожара утврђене важећим законима, техничким прописима, стандардима и другим актима којима је уређена област заштите од пожара. Такође, неопходно је да надлежни орган у процедури издавања локацијских услова, за објекте који су обухваћени Планом, прибави посебне услове у погледу мера заштите од пожара и експлозија од Министарства унутрашњих послова (Одељења у саставу Сектора за ванредне ситуације).

Заштита објеката од *атмосферског пражњења* обезбедиће се извођењем громобранске инсталације, у складу са одговарајућом законском регулативом.

Организована одбрана од града, нарочито током лета, значајна је за заштиту пољопривредних култура које су у том периоду и најосетљивије. Законом о одбрани од града предвиђено је увођење заштитне зоне око лансирних (противградних) станица у којима је ограничена изградња нових и реконструкција постојећих објеката и извођење радова који могу нарушити испаливање противградних ракета. Изградња нових објеката на одстојању мањем од 500 m од лансирних станица Центра за одбрану од града могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења РХМЗ. У сврху заштите од града у обухвату Просторног плана изграђене су две лансирне станице – Падеј и Чока, док се лансирна станица Ходич налази у непосредној близини те се њена заштитна зона од 500 m делимично налази у обухвату Плана.

Преовлађујући ветрови на овом простору дувају из јужног-југоисточног правца (кошава) и северозападног правца. Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере. Смањење ризика и штете од јаких ветрова остварује се подизањем ветрозаштитног зеленила одговарајуће ширине уз саобраћајнице, канале и као заштита пољопривредног земљишта.

Акцидентне ситуације (удеси)

Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама дефинисане су Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама.

Одредбе овог закона односе се на израду планова заштите од удеса и предузимање мера за спречавање и ограничавање утицаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама - удесима и катастрофама.

На утврђивање концепције просторног развоја, утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора.

Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције, има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

Ове мере се односе на:

- адекватно просторно планирање и зонирање насеља (подразумева одређивање зона заштите, удаљености опасних активности од насеља, дислокацију постојећих ризичних садржаја, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијалних удеса, итд.);
- специфичне услове за изградњу објеката и инфраструктуре са повећаним ризиком од удеса;
- израду анализе ризика од удеса и давање мишљења и сагласности на њих;
- избор и примену технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења;
- благовремено отклањање свих уочених техничко - технолошких недостатака;
- утврђивање траса транспорта опасних материја изван насељених места.

1.5.7. Уређење простора од интереса за одбрану земље

У случају непосредне ратне опасности и у рату, све мере цивилне заштите (заштита људи и материјалних добара, померање становништва, збрињавање становништва и др.) спроводе се у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18) и прописима који регулишу ову област.

У евиденцији Центра за разминурање, у границама Просторног плана, не воде се површине као системски загађене неексплодираним убојним средствима, односно, нису загађене минама (минским пољима) и касетном муницијом.

Центар за разминурање у границама Просторног плана не искључује могућност присуства експлозивних остатака рата (ЕОР), услед чињенице да база података није потпуна, те да се континуираним процесом допуњује сазнањем нових чињеница о постојању ЕОР, и услед непотпуних података о прецизним локацијама на којима је дејствовано током НАТО бомбардовања.

Скреће се пажња на опрезност приликом извођења земљаних радова, полазећи од чињенице да су се на територији РС током два Светска рата одвијали оружани сукоби различитих интензитета.

Према Правилнику о заштити на раду, при извођењу грађевинских радова („Сл. гласник РС“, број 53/97), када се земљани радови изводе на старим ратним попрштима, пре почетка радова проверава се постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја.

Центар за разминурање израђује пројекте за разминурање и издаје уверења да је одређена површина очишћена и безбедна за даљу употребу у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљањем ванредним ситуацијама, Уредбом о заштити од неексплодираних убојних средстава и Међународним стандардима за противминско деловање. Стога, Центра за разминурање врши израду пројекта за разминурање/чишћење одређене локације и врши послове контроле квалитета радова које спроводи извођач радова, а кога изабере наручилац, односно инвеститор радова разминурања. Након реализације пројекта за разминурање, Центра издаје Уверење о очишћености и предаје очишћену површину кориснику на даљу употребу.

Члановима 113. и 114. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама дефинисан је појам прекршаја за физичко и правно лице, као и прекршајне казне, односно предвиђена је обавеза да се казни лице које о откривеном ЕОР не обавести најближу полицијску станицу или оперативни центар 112, не обележи видљивим знаком или не обезбеди место где се налазе ЕОР док не дођу овлашћена лица.

1.5.8. Услови и мере којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом

Приступачност јесте резултат примене техничких стандарда у планирању, пројектовању, грађењу, реконструкцији, доградњи и адаптацији објеката и јавних површина помоћу којих се свим људима, без обзира на њихове физичке, сензорне и интелектуалне карактеристике или године старости, осигурава несметан приступ, кретање, коришћење услуга, боравак и рад.

С обзиром на то да се на предметном простору могу очекивати и корисници са посебним потребама при планирању, пројектовању и грађењу саобраћајних површина (колских и пешачких површина), прилаза до објеката, као и при пројектовању објеката јавне намене (објеката намењених за јавно коришћење) неопходно је обезбедити услове за несметано кретање истих у простору, у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС“, број 2215).

Поред ових мера, приликом израде одговарајуће пројектно техничке документације за објекте намењене за јавно коришћење, треба предвидети уобичајене мере за заштиту инвалидних лица у самом објекту, као што су прилагођавање улазне партије и омогућавање несметане комуникације унутар објекта.

1.5.9. Услови и мере енергетске ефикасности изградње

На заштићеном подручју Парка природе „Слатине у долини Златице“, основне мере за унапређење енергетске ефикасности потребно је применити приликом изградње објеката који би се користили за потребе управљања природним добром као и објеката у функцији очувања и промоције природног добра, у складу са позитивним прописима којима се уређују правила од значаја за дефинисање енергетских својстава објеката.

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Пољопривредно земљиште се налази у оквиру просторне целине заштићеног подручја – Парка природе (у оквиру режима заштите II и III степена) и у оквиру заштитне зоне Парка природе.

2.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја – Парку природе

Правила грађења на пољопривредном земљишту, у просторној целини заштићеног подручја – Парку природе дефинисана су у складу са утврђеним режимом заштите Парка природе.

2.1.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја – Парку природе, у просторној подцелини 1 Парка природе - режиму заштите II степена

На пољопривредном земљишту, у просторној подцелини 1 Парка природе - режиму II степена заштите дозвољена је изградња само монтажних објеката чија је намена у функцији очувања површина посебне намене, као и задовољења едукативних и истраживачких активности – осматрачница, у складу са посебним условима заштите природе које је неопходно прибавити.

Осматрачнице извести као слободностојеће, од природних материјала (дрвена конструкција, могућа трска као кровни покривач), што приближније природном амбијенту. За конструктивне делове објекта могу се користити метални профили који морају бити обложени природним материјалом (дрво, трска). Висину објекта одредити у складу са наменом и окружењем, односно условима Управљача.

2.1.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја – Парку природе, у просторној подцелини 2 Парка природе - режиму заштите III степена

На пољопривредном земљишту, у просторној подцелини 2 Парка природе - режиму III степена заштите дозвољена је изградња само монтажних објеката за потребе управљања природним добром и одрживог пашарења, као и изградња монтажних објеката чија је намена у функцији очувања површина посебне намене, као и задовољења едукативних, истраживачких и туристичких активности - осматрачница.

Правила грађења за објекте за потребе управљања природним добром и за објекте за потребе одрживог пашарења

Дозвољено је постављање монтажних објеката за потребе управљања природним добром и одрживог пашарења.

Изградња објеката мора бити у корелацији са одрживим пашарењем, односно очувањем природних вредности, у складу са посебним условима заштите природе које је неопходно прибавити.

Природне ресурсе користити на начин и у мери у којој се не угрожава биодиверзитет и функционисање природних система и процеса, као ни пејзаж и мирна атмосфера заштићеног подручја – Парка природе.

Максимална површина објекта је 20 m².

Максимална спратност објеката је П (приземље), а минимална удаљеност објеката од суседне парцеле је 10,0 m.

Обезбедити одговарајући ниво инфраструктурне опремљености.

Архитектонска обрада објекта треба да буде прилагођена непосредном амбијенту и околном пејсажу. Делови објекта, структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед морају се уклопити у околни амбијент, уз примену природних материјала.

Правила грађења за објекте чија је намена у функцији очувања и промоције подручја посебне намене

Осматрачнице извести као слободностојеће, од природних материјала (дрвена конструкција, могућа трска као кровни покривач), што приближније природном амбијенту. За конструктивне делове објекта могу се користити метални профили који морају бити обложени природним материјалом (дрво, трска). Висину објекта одредити у складу са наменом и окружењем, односно у складу са посебним условима заштите природе које је неопходно прибавити.

2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе

Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе дефинисана овим Просторним планом неопходно је применити приликом израде планске документације нижег реда, односно имплементирати при усклађивању планских докумената нижег реда са овим Просторним планом.

2.1.2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

Имајући у виду да је очување и унапређење заштићеног подручја оствариво само у оквиру система очуваних станишта еколошке мреже, на пољопривредном земљишту у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја могућа је ограничена изградња само монтажних објеката (салетле, надстрешнице и сл.) и изградња и реконструкција инфраструктурних објеката, у складу са посебним условима заштите природе које је неопходно прибавити.

Салетле и надстрешнице извести као слободностојеће, од природних материјала (дрвена конструкција, могућа трска као кровни покривач), што приближније природном амбијенту. Максимални хоризонтални габарит објекта је 20 m², а максимална висина 3,5 m.

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, у тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите)“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.3. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја“.

2.1.2.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру заштитних зона еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

За изградњу на пољопривредном земљишту у оквиру заштитних зона еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја неопходно је поштовати правила грађења дефинисана у оквиру ове тачке, уз обавезно прибављање посебних услова заштите природе.

Правила грађења у појасу до 50 m од еколошког коридора/станишта

На пољопривредном земљишту, у појасу до 50 m од еколошког коридора/станишта, дозвољена је изградња само надземне инфраструктуре, чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора, станишта или комплекса станишта од већег броја субјединица, као и водопривредних објеката и њихове пратеће инфраструктуре.

Услови за изградњу инфраструктуре дефинисани су у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите)“, „1.4. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре подручја посебне намене.“

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите)“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.4. Еколошки коридори“.

Правила грађења у појасу од 50 m до 200 m од еколошког коридора/станишта

На пољопривредном земљишту, у појасу од 50 m до 200 m од еколошког коридора/станишта, дозвољена је изградња салаша (уз прописивање посебних мера заштите за изградњу нових салаша); воћарско-виноградарских, повртарских и цвећарских кућица и остава за смештај воћа, поврћа, цвећа и алата; објеката неопходних за одрживо коришћење коридора или станишта (водопривредни објекти, објекти за потребе одрживог пашарења) и инфраструктуре, у складу са условима заштите природе.

За салаше, воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице и оставе за смештај воћа, поврћа, цвећа и алата применити правила грађења дефинисана у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, тачки „2. Правила грађења“, „2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту“, „2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе“, „2.1.2.3. Правила грађења на осталом пољопривредном земљишту у оквиру подручја посебне намене“, „2.1.2.3.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства - салаша“ и „2.1.2.3.2. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде“, у оквиру поднаслови „Воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице“.

За објекте за потребе одрживог пашарења применити правила грађења дефинисана у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, тачки „2. Правила грађења“, „2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту“, „2.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја – Парку природе“, „2.1.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту, у просторној подцелини 2 Парка природе - режиму III степена заштите“.

Услови за изградњу водопривредних објеката и друге инфраструктуре дефинисани су у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите)“, „1.4. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре подручја посебне намене.“

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите)“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.4. Еколошки коридори“.

Правила грађења у појасу од 200 m до 500 m од еколошког коридора/станишта

На пољопривредном земљишту, у појасу од 200 m до 500 m од еколошког коридора/станишта, дозвољена је изградња:

- објекта за потребе пољопривредног домаћинства - салаша;
- објекта у воћарско-виноградарској зони;
- пољопривредних објекта и радних садржаја у функцији пољопривреде (воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице; стакленици и пластеници; објекти за гајење печурака и објекти за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа).

За објекте за потребе пољопривредног домаћинства - салаше, објекте у воћарско-виноградарским зонама, пољопривредне објекте и радне садржаје у функцији пољопривреде (воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице; стакленици и пластеници; објекти за гајење печурака), објекте за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа применити правила грађења дефинисана у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, тачки „2. Правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, „2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту“, „2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе“, „2.1.2.3. Правила грађења на осталом пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе“, „2.1.2.3.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства - салаша“, „2.1.2.3.2. Објекти у воћарско-виноградарској зони“, „2.1.2.3.3. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде“, у оквиру поднаслови „Воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице“, „Стакленици и пластеници“, „Објекти за гајење печурака“, „Објекти за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа“.

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите)“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.3. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја“ и „1.5.1.4. Еколошки коридори“.

2.1.2.3. Правила грађења на осталом пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе

На осталом пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе **неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону Парка природе, за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја** дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите)“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.2. Заштитна зона Парка природе“, „1.5.1.3. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја“ и 1.5.1.4. Еколошки коридори.

Правила грађења за изградњу објеката у зони заштите природног добра, (салаши, пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде - воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице, стакленици и пластеници, објекти за гајење печурака, рибњаци, фарме и газдинства, објекти за узгој животиња, објекти за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа) уређује се планском документацијом из надлежности јединице локалне самоуправе (просторним планом општине) обзиром да се ови објекти могу градити у заштитној зони Парка природе. Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону Парка природе у складу са Актом о заштити.

2.1.2.3.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства – салаши

На пољопривредном земљишту могућа је изградња објеката пољопривредних домаћинства - салаша који садрже објекте намењене породичном становању и пољопривредној производњи, а могу да садрже и друге садржаје који су компатибилни са основном наменом - пословни објекат (објекат за пружање услуга хране, пића и смештаја, за потребе организовања туристичке понуде на салашу), као и објекат/површину за спорт и рекреацију за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде.

Под салашима се подразумева ангажована површина на пољопривредном земљишту на којој се уз породични стамбени објекат одвија пољопривредна производња у области повртарства, воћарства и виноградарства, бави се екстензивним сточарством, а може да се организује и туристичка понуда у виду пласирања салашарских производа, пружања услуга хране, пића и смештаја и спортско-рекреативних садржаја.

Пољопривредна производња, као и бављење екстензивним сточарством одвијаће се на посебно уређеном простору, што подразумева, осим простора за изградњу стамбеног објекта, издвајање просторних целина за башту, економско двориште са капацитетима за смештај ратарских култура и механизације, простор за изградњу објеката за смештај стоке са уређеним делом за одлагање стајњака и сл.

У оквиру комплекса салаша обавезна је изградња стамбеног објекта и бављење пољопривредном производњом. Простори који немају наведене садржаје пољопривредног домаћинства не могу се сматрати салашем. Као пратећа функција у оквиру комплекса салаша могу се дозволити садржаји за потребе организовања туристичке понуде (пословни објекат за пружање услуга хране, пића и смештаја), као и спортско-рекреативни садржаји (објекат/површина за спорт и рекреацију) за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде.

Услови за избор локација намењених салашима:

- изградња салаша дозвољава се на парцелама индивидуалних пољопривредних произвођача у виду изградње нових салаша или доградње и адаптације постојећих салаша;
- не дозвољава се изградња нових салаша на просторима коридора планираних инфраструктурних капацитета који су дефинисани важећом просторно планском документацијом;
- минимална величина парцеле за изградњу новог салаша је 5000 m²; просторних ограничења у смислу максималне величине површине ангажоване за салашарску производњу нема;
- постојећи салаши на мањој парцели могу се реконструисати, дограђивати и сл. до дозвољеног индекса заузетости.

Услови за изградњу објеката и просторна организација салаша

На осталом пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону Парка природе у складу са Актом о заштити.

Изградња и просторна организација објекта пољопривредног домаћинства уређује се планском документацијом из надлежности јединице локалне самоуправе (просторним планом општине) обзиром да се ови објекти могу градити у заштитној зони Парка природе.

2.1.2.3.2. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде

Воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице

На парцелама плодног земљишта под културама воћњак, виноград, повртњак или цвећњак дозвољена је изградња воћарско-виноградарске/повртарске/цвећарске кућице, бунара, пољског wc-а и остава за смештај механизације, алата, воћа, поврћа и цвећа.

Минимална величина парцеле на којој се може одобрити изградња ових објеката износи 10 а (1000 m²). Најмање 95% површине парцеле мора се користити као обрадиво земљиште (воћњак, виноград, повртњак или цвећњак).

Изградња и просторна организација пољопривредних објеката и радних садржаја у функцији пољопривреде (воћарско-виноградарских, повртарских и цвећарских кућица) уређује се планском документацијом из надлежности јединице локалне самоуправе (просторним планом општине). Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону Парка природе у складу са Актом о заштити.

Стакленици и пластеници

У циљу побољшања пољопривредне производње на пољопривредном земљишту дозвољена је изградња или постављање стакленика и пластеника. Удаљеност оваквих објеката од међних линија је минимално 5,0 m. Максимални индекс заузетости парцеле под пластеницима је 80 %, док је максимални индекс заузетости парцеле под стакленицима 50 %. Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,2 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије.

Објекти за гајење печурака

Изградња ових комплекса и објеката је усмерена на мање квалитетном земљишту, а у складу са нормама и правилницима који регулишу ову област. Минимална удаљеност свих објеката од суседних парцела је 10,0 m. Максимална спратност објеката је П, са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Изградња и просторна организација пољопривредних објеката и радних садржаја у функцији пољопривреде (стакленици и пластеници, објекти за гајење печурака), уређује се планском документацијом из надлежности јединице локалне самоуправе (просторним планом општине), уз поштовање забрана и ограничења утврђених Актом о заштити Парка природе за зону заштите.

Рибњаци

Рибњаци се могу градити на пољопривредном земљишту одређених катастарских култура: пашњаци, трстици и мочваре, након детаљних анализа о расположивим количинама и квалитету воде и земљишта, уз претходну сагласност министарства надлежног за област пољопривреде и уз поштовање основних техничких услова на основу којих рибњак:

- мора да је заштићен од високих вода;
- мора да располаже објектима и уређајима за регулацију нивоа и протока воде и објектима и уређајима који спречавају пролаз рибе, млађи и икре у или из рибњака.

Избор локације за изградњу рибњака вршити након претходних анализа расположивих количина и квалитета воде, која ће се користити за пуњење рибњака.

Границе рибњака морају бити обележене видљивим обележјима. Уколико постоји могућност комплекс рибњака треба да буде ограђен.

У заштитној зони се могу планирати/градити нови рибњаци али по основу просторног плана општине, уз поштовање услова и мера заштите и уређења за заштитну зону Парка природе у складу са Актом о заштити.

Фарме и газдинства - објекти за узгој животиња

Фарме и газдинства су радни комплекси са објектима и простором за држање и узгој животиња.

Дозвољено је држање и узгој коња, говеда, оваца и коза. Фарма је газдинство у којем се држи или узгаја 20 и више грла копитара, папкара (20 и више грла говеда, 150 и више грла оваца и коза), при чему условно грло јесте животиња или скуп животиња тежине 500 kg рачунајући највећу тежину производне категорије.¹⁰

Удаљеност фарми од грађевинског подручја насеља, спортско-рекреативних и других јавних комплекса, као и међусобна удаљеност фарми на којима се узгајају исте, односно различите врсте животиња, мора бити у складу са законима и правилницима који регулишу ову област. Ови објекти морају се лоцирати на компактном и добро оцедитом земљишту, по могућству слабије бонитетне класе. Фарме се не смеју лоцирати на правцу главних ветрова који дувају према насељеном месту. Величину парцеле дефинисати у складу са капацитетом и врстом производње, с тим да се мора обезбедити довољно простран круг фарме, који ће омогућити повезаност свих функционалних делова.

Изградња и просторна организација објеката за узгој животиња - фарме и газдинства, уређује се планском документацијом из надлежности јединице локалне самоуправе (просторним планом општине), уз поштовање услова и мера заштите и уређења за заштитну зону Парка природе у складу са Актом о заштити.

Објекти за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа

Ово су објекти за примарну прераду (прање, сушење и сл.), складиштење и чување пољопривредних производа (житарица, индустријског, крмног и лековитог биља, цвећа, воћа и поврћа), као и пратећи и други слични објекти у функцији пољопривредне производње.

Објектима за складиштење пољопривредних производа и репроматеријала сматрају се све врсте складишта (полуотворене и затворене хале, надстрешнице, силоси, трапови, подна складишта, хладњаче и др).

Објекти у којима се пољопривредни производи могу примарно прерађивати су сушнице, пушнице и сл. објекти. Минимална удаљеност ових објеката од границе суседне парцеле је 10,0 m. Максимална спратност објеката је П, изузетно и више, ако то захтева технолошки процес (силоси и сл.), са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Простор за стационарање возила организоваће се у зависности од технологије транспорта, односно врсте планираних објеката за примарну прераду, складиштење и чување пољопривредних производа, пратећих и других сличних објеката у функцији пољопривредне производње у оквиру комплекса.

¹⁰ У складу са Правилником о ветеринарско-санитарним условима објеката за узгој и држање копитара, папкара, живине и кунића („Службени гласник РС”, број 81/06)

Дозвољена је изградња наведених објеката уз примену хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и др. услова и потребну инфраструктурну опремљеност: приступни пут, електроинсталације, трафостаница, вода, водонепропусна септичка јама и сл.

Изградња ових објеката врши се по основу просторног плана општине, уз поштовање услова и мера заштите и уређења датих за заштитну зону Парка природе у складу са Актом о заштити.

2.1.2.3.3. Правила грађења за објекте чија је намена у функцији очувања и промоције подручја посебне намене

На пољопривредном земљишту ван заштићеног подручја, а у оквиру заштитне зоне Парка природе, дозвољена је изградња монтажних објеката чија је намена у функцији очувања површина посебне намене, као и задовољења едукативних, истраживачких и туристичких активности:

- визиторског центра;
- осматрачница;
- салетли;
- надстрешница.

Визиторски центар подразумева комплекс у оквиру кога су предвиђене различите врсте садржаја и активности у циљу едукације и промоције Парка природе.

Визиторски центар

У случају потребе изградње визиторског центра, визиторски центар се може лоцирати на осталом пољопривредном земљишту у оквиру заштитне зоне Парка природе, уз обавезу да парцела на којој се планира визиторски центар има приступ јавној саобраћајној површини. За изградњу визиторског центра у заштитној зони обавезна је израда одговарајућег документа просторног односно урбанистичког планирања у складу са Законом о планирању и изградњи, уз прибављање и поштовање услова заштите природе, при чему правила уређења и грађења дата овим Просторним планом имају усмеравајући карактер.

Приликом израде одговарајућег документа у складу са Законом за визиторски центар важе следећа усмеравајућа правила уређења и грађења, уз поштовање свих прибављених услова надлежних органа, организација и јавних предузећа:

- изградња визиторског центра се може реализовати само на грађевинској парцели у складу са Законом;
- приликом избора локације за изградњу визиторског центра неопходан је приступ јавној саобраћајној површини, а потребно је обезбедити и услове за прикључење на неопходну инфраструктуру;
- у склопу локалитета могућа је изградња следећих садржаја: објекта у функцији туризма (едукативни, излетнички), салетли, надстрешница, као и постављање мобилијара од дрвета (столови, клупе) у циљу формирања пунктова на отвореном за потребе едукације и презентације природних вредности (школа у природи, летња позорница и сл.);
- дозвољена максимална површина планираног објекта у функцији туризма износи 100 m²;
- дозвољена спратност објекта је максимално П+Пк;
- архитектонска обрада објекта треба да буде прилагођена непосредном амбијенту и околном пејсажу. Делови објекта, структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед морају се уклопити у околни амбијент, уз примену природних материјала;
- салетле и надстрешнице у комплексу извести као слободностојеће, од природних материјала (дрвена конструкција, могућа трска као кровни покривач), што

- приближније природном амбијенту. Максимални хоризонтални габарит објекта је 20 m², а максимална висина 3,5 m;
- комплекс мора бити опремљен неопходном комуналном инфраструктуром и санитарно-техничким уређајима;
  - зелене површине треба да чине мин. 50% парцеле, уз примену аутохтоних врста, а где год је то могуће сачувати постојећу вегетацију;
  - урбанистичко, архитектонско и пејзажно уређење мора се ускладити са условима заштите природе;
  - режими коришћења морају да буду такви да осигурају земљиште од појаве ерозивних и др. негативних процеса и поремећаја;
  - у оквиру комплекса потребно је обезбедити довољан број паркинг површина за очекиван број посетилаца и запослено особље, потребне саобраћајно-манипулативне површине, као и прилазе возилима специјалне намене;
  - објекте и површине намењене јавном коришћењу изградити у складу са потребама особа са инвалидитетом, деце и старих лица.

Осматрачнице

Осматрачнице извести као слободностојеће, од природних материјала (дрвена конструкција, могућа трска као кровни покривач), што приближније природном амбијенту. За конструктивне делове објекта могу се користити метални профили који морају бити обложени природним материјалом (дрво, трска). Висину објекта одредити у складу са наменом и окружењем, односно условима Управљача.

Салетле и надстрешнице

Салетле и надстрешнице извести као слободностојеће, од природних материјала (дрвена конструкција, могућа трска као кровни покривач), што приближније природном амбијенту. Максимални хоризонтални габарит објекта је 20 m², а максимална висина 3,5 m.

2.1.2.3.4. Правила грађења за лансирне (противградне) станице

Грађење објеката лансирних (противградних) станица могуће је изван Парка природе, изван грађевинског земљишта ван грађевинских подручја насеља, на пољопривредном земљишту, на основу услова дефинисаних овим Просторним планом и посебних услова надлежног Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Минимална површина за изградњу противградне станице треба да буде око 10,0 m X 10,0 m. Објекат треба градити од чврстог стандардног материјала. Висина објекта је до 2,0 m и на њега се поставља громобранска заштита. Око објекта треба поставити ограду висине мин. 2,0 m.

Изградња/реконструкција објеката односно извођење радова на одстојању мањем од 500 m од лансирне (противградне) станице, могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ

На шумском земљишту на коме се прогласи општи интерес промена намене ће се вршити се у складу са Законом о шумама.

На шумском земљишту, у оквиру заштићеног подручја – Парка природе, у просторној подцелини 2 - режиму заштите III степена дозвољена је изградња објеката за одржавање и коришћење шума и техничке инфраструктуре.

На шумском земљишту, у заштитној зони Парка природе, изван станишта заштићених и строго заштићених врста, осим објеката за одржавање и коришћење шума и техничке

инфраструктуре, могу се градити у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима којима се уређује област дивљачи и ловства:

- објекти за одржавање и коришћење шума (шумарске куће);
- ловачке колибе и ловно-техничких објекти,

на основу планске документације јединица локалне самоуправе, уз поштовање услова (забране и ограничења) заштите заштитне зоне Парка природе утврђене овим Планом.

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, у тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите)“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.3. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја“ и „1.5.1.4. Еколошки коридори“.

Шумарске куће и ловачке колибе је дозвољено градити само као приземне (П), од природних материјала, уз максимално уклапање у природно окружење.

Максимална површина објекта је 100 m². Објекти морају да имају минимално простор за смештај запослених (односно гостију) и тоалет. Мора се обезбедити: приступ објекту са јавног/некатегорисаног пута, као и снабдевање водом, електричном енергијом и одвођење отпадних вода. Снабдевање водом могуће је из бунара бушених у близини објекта или прикључењем на локални водовод ако за то постоје техничке могућности, а према условима надлежног дистрибутера. Одвођење отпадних вода решити на начин да се не угрози животна средина, затвореним канализационим системом, упуштањем у водонепропусни објекат. Објекти се енергијом могу снабдевати коришћењем обновљивих извора енергије, а ако се прикључују на линијску енергетску мрежу, дозвољено је извести само подземни прикључак према условима дистрибутера.

Шумарске куће и ловачке колибе могу се градити под условом да се не изазову трајна оштећења, загађивање или на било који други начин деградирање природних добара и животне средине.

У ловиштима предвидети изградњу ловно-техничких објеката (хранилишта, солишта, појилишта, осматрачнице, чеке итд.) у зависности од бројног стања дивљачи, у складу са ловном основом за газдовање ловиштем, а градити их од природних материјала и уклопити у природни амбијент ловишта. Ремизе подизати на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивљачи.

2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ

На водном земљишту могу се градити и постављати само објекти у складу са Законом о водама, Законом о планирању и изградњи и на основу посебних општинских Одлука о коришћењу обале и воденог простора.

Водно земљиште је намењено за одржавање и унапређење водног режима у складу са Законом о водама и актима донетим на основу тог закона, а посебно за:

- изградњу, реконструкцију и санацију водних објеката;
- одржавање корита водотока и водних објеката;
- спровођење мера које се односе на уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, уређење и коришћење вода и заштиту вода;
- остале намене утврђене Законом о водама.

Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода, и заштитних и других водних објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења пролаза великих вода и спровођења одбране од поплава, као и заштите животне средине, у свему уважити одредбе члана 133. и 134. Закона о водама, па је тако забрањено:

- на насипима и другим водним објектима копати и одлагати материјал, напасати крупну стоку, вући посечено дрвеће, прелазити и возити моторно возило, осим на местима на којима је то дозвољено и обављати друге радње којима се може угрозити стабилност тих објеката;
- на водном земљишту:
  - градити објекте којима се смањује пропусна моћ корита,
  - одлагати чврсти отпад и опасан и штетан материјал,
  - складиштити дрво и други чврст материјал на начин којим се ремете услови проласка великих вода,
  - вађење речног наноса супротно издатој водној сагласности или без водне сагласности;
  - прати возила и друге машине,
  - вршити друге радње, осим у случају:
    - спровођења мера очувања, унапређења и презентације природних вредности,
    - предузимања радњи ради заштите људи, животиња и имовине
- у поплавном подручју градити објекте на начин којим се омета протицање воде и леда или супротно прописима за градњу у поплавном подручју;
- садити дрвеће на одбрамбеном насипу, у инундацијском појасу ширине најмање 10 m од небрањене ножице насипа према водотоку, а у брањеној зони супротно издатој водној сагласности;
- копати бунаре, ровове и канале поред насипа у појасу ширине најмање 10 m од небрањене ножице насипа према водотоку, односно до 50 m према брањеном подручју, осим ако је њихова функција заштита од штетног дејства вода или је техничком документацијом, урађеном у складу са овим законом, доказано да није угрожена стабилност насипа;
- мењати или пресецати токове подземних вода, односно искоришћавати те воде у обиму којим се угрожава снабдевање питком или технолошком водом, угрожавају минерална и термална изворишта, стабилност тла и објеката;
- мењати правац и јачину тока површинске воде која природно протиче или отиче са водног земљишта које је у приватној својини;
- градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и у обостраном појасу ширине од најмање 5 m од тих канала предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала;
- одлагати чврсти отпад и друге материјале у водотоке, акумулације, ретензије, мелиорационе и друге канале, упуштати загађене воде или друге материје и вршити радње, којима се може оштетити корито и обала водотока, утицати на промену његове трасе, нивое воде, количину и квалитет воде, угрозити стабилност заштитних и других водних објеката или отежати одржавање водног система;
- вршити, без одговарајућих водних аката, интервенције у кориту (осигурање обала, преграђивање корита, проширење и продубљење корита и друго);
- изводити радове који би могли угрозити стабилност бране или њену намену, као и мењати природне услове у околини акумулационих и ретензионих басена на начин којим би се проузроковало клизања терена, појаве ерозије или настајање вододерина и бујица;
- изводити друге радове који би могли да угрозе стабилност и отежају одржавање регулационих, заштитних и других водних објеката.

Забрана вршења радњи из члана 133. Закона о водама, може се проширити и изван граница водног земљишта, ако би се тим радњама угрозио водни режим или водни објекти.

Коришћење водног земљишта може се вршити само у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“ и условима и мерама заштите и уређења природних добара дефинисаних Просторним планом.

2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ

2.4.1. Правила грађења за радну зону ван грађевинског подручја насеља

За постојећу радну зону уколико се буде планирала нова изградња, доградња или уређење, неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону Парка природе и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите)“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.2. Заштитна зона Парка природе“ и „1.5.1.3. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја“.

2.5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОВРШИНА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈУ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА

Приликом експлоатације минералних сировина придржавати се следећих закона:

- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, бр. 101/15, 95/18 -др. закон и 40/21),
- Правилник о техничким нормативима при истраживању и експлоатацији нафте, земних гасова и слојних вода („Службени лист СФРЈ“, бр. 43/79, 41/81 и 15/82),
- Правилник о техничким нормативима за безбедност од пожара и експлозија постројења и објеката за запаљиве и гориве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих и горивих течности („Службени гласник РС“, број 114/17 и 85/21),
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18 - др.закон),
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник РС“, бр. 44/77, 45/85. 18/89. 53/93-др закон, 67/93-др. закон. 48/94-др. закон, 101/05-др. закон и 54/15-др. закон) и др.

На подручју Парка природе а нарочито на простору на којем је утврђен режим заштите II и III степена, забрањује се експлоатација земљишта и минералних сировина; извођење истражних бушења за потребе експлоатације нафте и гаса и изградња бушотинских цевовода нафте и гаса.

Извођење геолошких истраживања и експлоатација резерви минералних сировина и геотермалних ресурса на осталом простору у обухвату Просторног плана (зона заштите) може се одобрити само под условима, које у складу са посебним законом издају надлежни органи и организације за издавање услова за уређење простора, заштите природе и животне средине, културног наслеђа и други органи и организације надлежни за одговарајућу област која се односи на заштићени простор.

Постројења за истраживање и експлоатацију нафте, земних гасова и слојних вода

Постројења за истраживање и експлоатацију нафте, земних гасова и слојних вода морају бити заштићена од статичког електрицитета према важећим прописима.

У току бушења и освајања и испитивања бушотине, око ушћа бушотине зона опасности од пожара мора да износи најмање 30,0 m.

При доцнијим рударским радовима (ремонт, обрада слојева и сл.), око ушћа бушотине зона опасности од пожара мора да износи, и то за отворен систем најмање 30,0 m, а за затворен систем - најмање 7,5 m.

При експлоатацији нафте и земних гасова, око ушћа бушотине зона опасности од пожара мора да износи најмање 7,5 m за затворени систем. При експлоатацији нафте дубинским пумпама, око ушћа бушотине зона опасности од пожара мора да износи најмање 7,5 m за затворени систем. Око уређаја за сабирање и транспорт нафте и земних гасова за затворени систем, зона опасности од пожара мора да износи најмање 15,0 m од ивице тог уређаја.

Техничке мере заштите бушотина:

- удаљеност бушотине од јавних објеката и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине;
- од ивице појаса путева првог и другог реда, удаљеност осе бушотине мора износити најмање 30,0 m, а од других јавних саобраћајница, шумских и атарских путева најмање 15,0 m.

Удаљеност бушотина рачуна се од средишта осе бушотине, а код осталих објеката и постројења од најистакнутијег дела у правцу мерења.

Минималан потребан ограђен простор (површина) за појединачне бушотине износи 25x25 m.

Минимална ширина приступних путева износи 3,0 m.

Правила за изградњу бушотинских цевовода гасовода, нафтовода, продуктовода и објеката за експлоатацију нафте, природног гаса и слојних вода дата су у Правилнику о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar („Службени лист РС“, бр. 37/13 и 87/15), Правилнику о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима („Службени гласник РС“, број 37/13) и Правилнику о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС“, број 86/15).

Експлоатационо поље

Изградња гасовода, нафтовода и продуктовода и других инфраструктурних објеката који нису у функцији експлоатације на експлоатационом пољу на којем се врши експлоатација минералних сировина и других геолошких ресурса, може се изводити само по претходно прибављеној сагласности, у складу са законом којим се уређује рударство, уз обавезно прибављање услова завода за заштиту природе.

Рударски објекти се граде на експлоатационом пољу, у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима. Рударским објектима, постројењима и уређајима, сматрају се објекти, постројења, машине и уређаји који су у функцији истраживања, експлоатације, транспорта минералних сировина, и то: објекти и постројења у саставу рудника који су непосредно везани за технолошки процес истраживања, експлоатације и припреме минералних сировина и одлагање јаловине и минералних сировина на депонијама за хомогенизацију; машине и уређаји намењени свим фазама технолошких процеса подземне и површинске експлоатације минералних сировина и припреми минералних сировина.

Изградња стационарних рударских објеката, изградњу нових сабирних станица при експлоатацији нафте и гаса, изградњу постројења за припрему минералних сировина, поновно покретање неактивних рудника, утврђивање изведеног стања рударских објеката и наставка експлоатације на експлоатационом пољу, изводи се по Главном рударском пројекту у складу са законом који уређује рударство.

Заштитни простор око експлоатационог поља потребан ради могућег проширења поља по захтеву носиоца експлоатације, и то:

- за експлоатациона поља површине до 25 ha заштитни простор у ширини до 10,0 m од одговарајуће границе експлоатационог поља;
- за експлоатациона поља површине од 25 ha до 100 ha заштитни простор у ширини до 250,0 m од одговарајуће границе експлоатационог поља;
- за експлоатациона поља површине веће од 100 ha заштитни простор у ширини до 500,0 m од одговарајуће границе експлоатационог поља.

Ради заштите вода и животне средине, привредни субјект који врши експлоатацију дужан је да:

- планира мере којима се спречава угрожавање режима вода и животне средине, односно мере рекултивације и санације и да обезбеди извршење прописаних мера;
- води податке о врстама и количинама опасних и штетних материја које користи у вршењу делатности, односно да води податке о врстама и количинама опасних, штетних и отпадних материја које испушта или одлаже у животну средину;
- спроводи мере и услове за спречавање угрожавања режима вода и животне средине садржане у анализи утицаја обављања делатности на животну средину и режим вода у складу са посебним законом.

Мерама заштите вода и животне средине обезбеђује се:

- непосредна контрола спровођења прописаних мера заштите вода и животне средине;
- израда планова заштите од хаварија, акцидентата и других удеса;
- праћење утицаја вршења делатности на режим вода и на животну средину;
- давање предлога за предузимање мера заштите и унапређивања животне средине и режима вода у складу са посебним законом.

2.6. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ОБЈЕКТА

2.6.1. Заштитни појас јавних путева

Зоне заштите јавних путева чине заштитни појас пута и појас контролисане изградње, који су дефинисани Законом о путевима. Заштитни појас, са сваке стране јавног пута, има следеће ширине:

1) ДП I реда	20 m;
2) ДП II реда	10 m;
3) општински путеви	5 m.

У заштитном појасу поред јавног пута ван насеља, забрањена је изградња грађевинских или других објеката, као и постављање постројења, уређаја и инсталација, осим изградње саобраћајних површина пратећих садржаја јавног пута, као и постројења, уређаја и инсталација који служе потребама јавног пута и саобраћаја на јавном путу.

У заштитном појасу може да се гради, односно поставља линијски инфраструктурни објекат: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура и слично, по претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута.

У појасу контролисане изградње (који је исте ширине као и заштитни појас), у складу са Законом о путевима, дозвољена је изградња по селективном принципу, у складу са донетим плановима.

2.6.2. Заштитни пружни и инфраструктурни појас

Заштитни пружни појас дефинисан је Законом о железници и износи 100,0 m са обе стране пруге, рачунајући од осе крајњих колосека. У заштитном пружном појасу могу се градити објекти и инфраструктура по селективном приступу и условима Управљача у складу са наведеним Законом.

Инфраструктурни појас је земљишни појас са обе стране пруге, у ширини од 25 m, мерећи од осе крајњих колосека који функционално служи за употребу, одржавање и технолошки развој капацитета инфраструктуре.

У инфраструктурном појасу, осим у зони пружног појаса, изузетно се могу градити објекти који нису у функцији железничког саобраћаја, а на основу издате сагласности управљача инфраструктуре, која се издаје у форми решења, и уколико је изградња тих објеката предвиђена урбанистичким планом локалне самоуправе која прописује њихову заштиту и о свом трошку спроводи прописане мере заштите тих објеката.

2.6.3. Зоне санитарне заштите изворишта водоснабдевања

На подручјима која се користе као изворишта за снабдевање водом за пиће и за санитарно-хигијенске потребе одређују се три зоне санитарне заштите, и то: шира зона заштите, ужа зона заштите и зона непосредне заштите. Заштитна зона око изворишта дефинисана је Законом о водама и *Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања* („Службени гласник РС”, број 92/08), а кроз израду елабората о зонама санитарне заштите изворишта.

Зона непосредне заштите (зона I) - Зона I изворишта подземне воде формира се на простору изворишта непосредно око водозахватног објекта. Зона I изворишта подземне воде засађује се декоративним зеленилом и растињем које нема дубоки корен и може се користити као сенокос. Зона I изворишта подземне воде, у којој не борави стално запослена особа, оградњу се ради спречавања неконтролисаног приступа људи и животиња заштитном оградом, која не може бити ближа од 3,0 m од водозахватног објекта који окружује.

У зони I не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- изградња или употреба објеката и постројења, коришћење земљишта или вршење друге делатности из члана 28. овог правилника;
- постављање уређаја, складиштење опреме и обављање делатности који нису у функцији водоснабдевања;
- кретање возила која су у функцији водоснабдевања ван за то припремљених саобраћајница, прилаз возилима на моторни погон која нису у функцији водоснабдевања, коришћење пловила на моторни погон, одржавање спортова на води и купање људи и животиња;
- напајање стоке;
- узгајање рибе ради комерцијалног изловљавања.

Ужа зона заштите (зона II) - У зони II не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- изградња или употреба објеката и постројења, коришћење земљишта или вршење друге делатности из члана 27. овог правилника;
- стамбена изградња;
- употреба хемијског ђубрива, течног и чврстог стајњака;
- употреба пестицида, хербицида и инсектицида;
- узгајање, кретање и испаша стоке;
- камповање, вашари и друга окупљања људи;

- изградња и коришћење спортских објеката;
- изградња и коришћење угоститељских и других објеката за смештај гостију;
- продубљивање корита и вађење шљунка и песка;
- формирање нових гробља и проширење капацитета постојећих.

Шира зона заштите (зона III) - У зони III не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- трајно подземно и надземно складиштење опасних материја и материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
- производња, превоз и манипулисање опасним материјама и материјама које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
- комерцијално складиштење нафте и нафтних деривата;
- испуштање отпадне воде и воде која је служила за расхлађивање индустријских постројења;
- изградња саобраћајница без канала за одвод атмосферских вода;
- експлоатација нафте, гаса, радиоактивних материја, угља и минералних сировина;
- неконтролисано депоновање комуналног отпада, хаварисаних возила, старих гума и других материја и материјала из којих се могу ослободити загађујуће материје испирањем или цурењем;
- неконтролисано крчење шума;
- изградња и коришћење ваздушне луке;
- површински и подповршински радови, минирање тла, продор у слој који застире подземну воду и одстрањивање слоја који застире водоносни слој, осим ако ти радови нису у функцији водоснабдевања;
- одржавање ауто и мото трка.

2.6.4. Зоне заштите око водних објеката

Дуж обала водотока/канала, обострано планирати стално проходну и стабилну радно-инспекциону стазу ширине минимум 5 m, за пролаз и рад механизације која одржава водоток/канал. У овом појасу није дозвољена изградња објеката, садња дрвећа, орање и копање земље и обављање других радњи којима се ремети функција или угрожава стабилност водотока и предузимање радњи којим се омета редовно одржавање водотока/канала.

Законом о водама, чланом 16. дефинисано је шта се сматра заштитним појасом насипа и колика је његова потребна ширина, односно да се саставним делом насипа за одбрану од поплава сматра заштитни појас са шумом и заштитним зеленилом (заштитне шуме) у инундационом подручју, у ширини од 50 метара поред насипа, одводни канали паралелни насипу у брањеном подручју, на удаљености од 10 m до 50 m од ножице насипа (зависно од карактеристика водотока и објекта), као и сервисни путеви у брањеном подручју за спровођење одбране од поплава.

За планирање извођења објеката и радова у зони насипа поштовати следеће:

- забрањено је на насипима копати и одлагати материјал и обављати друге радње којима се може угрозити стабилност насипа;
- није дозвољено планирати изградњу објеката који предвиђају укопавање у тело насипа, тј. нису дозвољени никакви објекти и радови којима би се могла довести у питање општа стабилност и функционалност насипа као заштитног објекта од високих вода.

У зони одбрамбене линије, са небрањене стране одбрамбеног насипа поштовати следеће:

- у појасу ширине 10 m од небрањене ножице насипа оставити слободан простор за радно-инспекциону стазу и пролаз возила и механизације службе одбране од поплава и спровођења одбране од поплава. У том појасу није дозвољено планирати

изградњу никаквих ни подземних ни надземних објеката, нити постављање ограда и слично;

- у инундационом појасу насипа на удаљености од 10 до 50 метара од ножице насипа у којем постоји, или је планиран заштитни појас са шумом и заштитним зеленилом, није дозвољено планирати изградњу никаквих надземних и подземних објеката, и овај појас је саставни део одбрамбене линије.

За планирање извођења објеката и радова у зони одбрамбене линије, са брањене стране насипа поштовати следеће:

- у појасу ширине 10 m од брањене ножице насипа оставити слободан простор за радно-инспекциону стазу и пролаз возила и механизације службе одбране од поплава и спровођења одбране од поплава. У том појасу није дозвољено планирати изградњу никаквих ни подземних ни надземних објеката, нити постављање ограда и слично;
- у појасу од 10 m до 30 m од брањене ножице насипа могу се планирати приступни путеви, паркинг простори и слични објекти нискоградње, као и садња ниског растиња. Није дозвољено планирати изградњу надземних објеката, постављање ограда, копање бунара, канала и сл., нити планирати радове који би штетно утицали на насип прве одбрамбене линије и који би умањили његову сигурност са гледишта водопривреде;
- у појасу од 30 m до 50 m од брањене ножице насипа могућа је изградња, адаптација, доградња и реконструкција објеката плитко фундираних (дубине фундирања максимално 1 m од постојеће коте терена). Није дозвољено планирати изградњу сутерена (подрума). У овом појасу може се планирати постављање цевовода, каблова и друге подземне инфраструктуре (дубине рова максимално до 1 m од постојеће коте терена);
- на растојању већем од 50 m од брањене ножице насипа могу се градити објекти, копати бунари, ровови, канали и др.;
- на високом обалном терену водотока, тамо где нема насипа, ширина радно инспекционих стаза је такође 10 метара и на њима није дозвољено планирати изградњу објеката, јер су оне предвиђене за пролаз тешке грађевинске механизације која ради на одржавању водних објеката;

2.6.5. Зона заштите електроенергетских објеката

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са обе стране вода од крајње фазног проводника дефинисан је Законом о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 145/14, 95/18-др. закон, 40/21, 35/23-др. закон и 62/23) и износи:

- 1) За напонски ниво од 1 kV до 35 kV:
  - за голе проводнике 10 m;
  - за слабо изоловане проводнике 4 m;
  - за самоносеће кабловске снопове 1 m;
- 2) За напонски ниво 35 kV, 15 m;
- 3) За напонски ниво 110 kV, 25 m.

Заштитни појас за подземне водове (каблове) износи:

- 1) За напонски ниво од 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 m;

Заштитни појас за трансформаторске станице на отвореном износи:

- 1) за напонски ниво од 1 kV до 35 kV, 10 m;
- 2) за напонски ниво 110 kV и изнад 110 kV, 30 m.

Свака градња испод или у близини далековода напона 110 kV условљена је: Законом о енергетици, Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV („Службени лист СФРЈ“, број 65/88 и „Службени лист СРЈ“, број 18/92), Правилником о

техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1000 V („Службени лист СФРЈ“, број 4/74), Правилником о техничким нормативима за уземљења електроенергетских постројења називног напона изнад 1000 V („Службени лист СРЈ“, број 61/95), Законом о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, број 36/09) са припадајућим правилницима, од којих се посебно издвајају: Правилник о границама нејонизујућим зрачењима („Службени гласник РС“, број 104/09) и Правилник о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Службени гласник РС“, број 104/09), SRPS N.CO.105-Техничким условима заштите подземних металних ценовода од утицаја електроенергетских постројења („Службени гласник РС“, број 91/09), SRPS N.CO.101-Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења-Заштита од опасности („Службени гласник РС“, број 91/09), SRPS N.CO.102-Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења-Заштита од сметњи („Службени лист СФРЈ“, број 68/86), као и SRPS N.CO.104-Заштита телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Увођење телекомуникационих водова у електроенергетска постројења („Службени гласник РС“, број 91/09).

У случају градње испод или у близини далековода, потребна је сагласност АД „Електромержа Србије“ Београд.

Остали општи технички услови:

- Приликом извођења радова као и касније приликом експлоатације планираних објеката, водити рачуна да се не наруши сигурносна удаљеност од 5 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 kV;
- Испод и у близини далековода не може се садити високо дрвеће, које се својим растом може приближити на мање од 5 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 kV;
- Забрањено је коришћење прскалица и воде у млазу за заливање уколико постоји могућност да се млаз воде приближи на мање од 5 m од проводника далековода напонског нивоа 110 kV;
- Забрањено је складиштење лако запаљивог материјала у заштитном појасу далековода;
- Нисконапонске, телефонске прикључке, прикључке на кабловску телевизију и друге прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом;
- Приликом извођења било каквих грађевинских радова, нивелације терена, земљаних радова и ископа у близини далековода, ни на који начин се не сме угрозити статичка стабилност стубова далековода. Терен испод далековода се не сме насипати;
- Све металне инсталације (електроинсталације, грејање и сл.) и други метални делови (ограде и сл.) морају да буду прописно уземљени. Нарочито водити рачуна о изједначењу потенцијала.

2.6.6. Зона заштите коридора електронских комуникационих система веза

Ван посебне намене постоје коридори електронских комуникационих система. Заштита телекомуникационих коридора, и изградња инфраструктурних и других објеката у близини електронских комуникационих коридора мора бити у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава радио-коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС“, број 16/12).

2.6.7. Зона заштите термоенергетске инфраструктуре

Појас шире заштите гасовода - заштитни појас гасовода¹¹, је појас ширине 400,0 m (по 200,0 m са обе стране од гасовода, рачунајући од осе гасовода), у ком други објекти утичу на сигурност гасовода, али и обрнуто, гасовод утиче на друге објекте у свом окружењу.

¹¹ У складу са Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16bar.

Експлоатациони појас гасовода је простор у ком се не смеју постављати трајни или привремени објекти за време експлоатације гасовода или предузимати друга дејства која би могла да утичу на стање, погон или интервенције на гасоводу, сем објеката у функцији гасовода.

Табела 7. Ширина експлоатационог појаса гасовода у зависности од притиска и пречника гасовода

Пречник гасовода	Ширина експлоатационог појаса за притисак 16 до 55 bar (m)
до DN 150	10,0
изнад DN 150 до DN 500	12,0
изнад DN 500 до DN 1000	15,0

Вредност из табеле представља укупну ширину експлоатационог појаса тако да се по једна половина дате вредности простире са обе стране осе гасовода.

У експлоатационом појасу гасовода могу се градити само објекти који су у функцији гасовода.

У експлоатационом појасу гасовода не смеју се изводити радови и друге активности (постављање трансформаторских станица, пумпних станица, подземних и надземних резервоара, сталних камп места, возила за камповање, контејнера, складиштења силиране хране и тешкотранспортујућих материјала, као и постављање ограде са темељом и сл.), изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m, без писменог одобрења оператора транспортног система.

У експлоатационом појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1,0 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода.

Табела 8. Ширина заштитног појаса насељених зграда, у зависности од притиска и пречника гасовода

Пречник гасовода	Радни притисак 16 до 55 bar (m)
до DN 150	30,0
изнад DN 150 до DN 500	30,0
изнад DN 500 до DN 1000	30,0

У заштитном појасу насељених зграда ширине од 30,0 m лево и десно од осе гасовода, након изградње гасовода, не могу се градити зграде намењене за становање или боравак људи, без обзира на коефицијент сигурности са којим је гасовод изграђен и без обзира на то у који је разред појас гасовода сврстан. У заштитном појасу насељених зграда пројектни фактор је 0,4 без обзира на класу локације гасовода. При изградњи гасовода не сме се угрозити стабилност објекта.

У зависности од притиска, заштитни појас гасовода је:

- 1) за ПЕ и челичне гасоводе $MOP \leq 4 \text{ bar}$ - по 1,0 m од осе гасовода на обе стране;
- 2) за челичне гасоводе $4 \text{ bar} < MOP \leq 10 \text{ bar}$ - по 2,0 m од осе гасовода на обе стране;
- 3) за ПЕ гасоводе $4 \text{ bar} < MOP \leq 10 \text{ bar}$ - по 3,0 m од осе гасовода на обе стране;
- 4) за челичне гасоводе $10 \text{ bar} < MOP \leq 16 \text{ bar}$ - по 3,0 m од осе гасовода на обе стране.

У заштитном појасу гасовода не смеју се изводити радови и друге активности изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m без писменог одобрења оператора дистрибутивног система. У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

Приликом пројектовања, изградње, експлоатације одржавања и заштите нафтовода и продуктовода придржавати се одредби Правилника о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима („Службени гласник РС“, број 37/13).

Заштитни појас нафтовода и продуктовода је појас ширине од 200,0 m са обе стране цевовода, рачунајући од осе цевовода, у ком други објекти утичу на сигурност нафтовода и продуктовода.

Заштитни појас насељених зграда је простор око пословних и стамбених зграда, ширине 30,0 m, рачунајући од спољних ивица зграда. У заштитном појасу насељених зграда коефицијент сигурности је 2,5 без обзира на разред појаса нафтовода и продуктовода.

У појасу ширине од 30,0 m лево и десно од осе нафтовода или продуктовода, након изградње нафтовода или продуктовода, не могу се градити зграде намењене за становање или боравак људи, без обзира на коефицијент сигурности са којим је нафтовод или продуктовод изграђен и без обзира на то у који је разред појас цевовода сврстан.

У радном појасу ширине 5,0 m на једну и другу страну, рачунајући од осе нафтовода или продуктовода, није дозвољено садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1,0 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

У радном појасу нафтовода и продуктовода не могу се изводити радови и друге активности осим пољопривредних радова дубине до 0,5 метара без писменог одобрења енергетског субјекта који је власник или корисник нафтовода или продуктовода.

У радном појасу нафтовода и продуктовода могу се градити само објекти који су у функцији нафтовода и продуктовода.

Бушотине

Услов за нове објекте у непосредној близини око бушотине је да у појасу ширине минимум од 30,0 m мерено од осе бушотина буде слободног простора за евентуално обављање радова на бушотинама.

Приликом избора локације, пројектовања и изградње објеката обезбедити несметани путни прилаз према свим објектима (бушотинама) са постојећих и планираних саобраћајница.

Ветрогенератор

Најмања удаљеност ветрењаче ветрогенератора од осе дистрибутивних гасовода до 16 bar, транспортних преко 16 bar, нафтовода, продуктовода и гасних, нафтних, термалних и бушотина подремних вода и бушотинских цевовода, мора бити као укупна висина ветрењаче (висина стуба ветрењаче + максимална висина тачке елисе у вертикалном положају + 3,0 m у случају да ветрењача улази у заштитни појас гасовода). У заштитном појасу се не сме ништа градити.

2.6.8. Зона заштите око противградних станица

Заштитна зона око лансирних (противградних) станица, у којој је ограничена изградња нових и реконструкција постојећих објеката и извођење радова који могу нарушити испаливање противградних ракета на градоносне облаци, према условима Републичког хидрометеоролошког завода Србије (РХМЗ) је 500 m. Изградња/реконструкција објеката односно извођење радова на одстојању мањем од 500 m од лансирне станице, могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења РХМЗ.

2.6.9. Зона заштите еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

Заштитна зона	Прописане мере
<p>1. У појасу од 500 m од еколошког коридора/станишта:</p>	<p>Забрањује се изградња ветропаркова и појединачних ветрогенератора (турбина). Забрањују се планска решења којима се нарушавају карактеристике хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова.</p>
<p>2. У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта:</p>	<p>Услов за изградњу укопаних складишта је да се њихово дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде, уз примену грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор. Планским решењима мора се обезбедити: примена мера заштите коридора/станишта од утицаја светлости, буке и загађења; дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста.</p>
<p>3. У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта, изузев у грађевинском подручју насеља:</p>	<p>Прописују се посебне мере заштите за изградњу нових салаша. На постојећим салашима дозвољена је реконструкција, доградња и надоградња постојећих објеката, без промене постојеће намене објекта, у циљу побољшања санитарно - хигијенских услова живота и рада на салашу.</p> <p>На постојећим салашима дозвољена је:</p> <ul style="list-style-type: none"> - доградња постојећих објеката до 50% - надоградња постојећих објеката <p>Изградња надземних објеката ограничава се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - На пољопривредне и водопривредне објекте неопходне за одрживо коришћење коридора или датог станишта (објекти сточарства на пашњацима, рибарства код рибњака и сл.), који су лоцирани и изграђени у складу са условима заштите природе; <p>Изградња инфраструктуре, уз примену следећих услова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Трасе саобраћајница планирати најкраћим путем преко еколошких коридора или комплекса станишта; - Применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона; <p>Обезбедити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - примену мера заштите коридора/станишта од утицаја светлости, буке и загађења; - дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста;
<p>У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта:</p>	<p><u>Забрањује се:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Примена техничких решења којима се формирају рефлектујуће површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору или значајном станишту;

<p>4.</p>	<p>- Уситњавање парцела за потребе формирања грађевинског земљишта, изузев за инфраструктурне објекте.</p> <p><u>Примењују се следеће мере:</u> Очувати проходност еколошког коридора површинских вода: забраном ограђивања појаса уз обалу или применом типова оградe које омогућују кретање ситних животиња;</p> <p>Обезбедити континуитет зеленог тампон појаса између простора људских активности и коридора/станишта у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора/станишта. Овај појас графички приказати у планској и пројектној документацији.</p> <p>Објекте који захтевају попличавање и/или осветљење лоцирати на мин. 20 m удаљености од границе коридора/станишта.</p>
<p>5.</p> <p>У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта на пољопривредном, шумском и водном земљишту:</p>	<p><u>Забрањена је изградња објеката, осим:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Надземне инфраструктуре, чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора, станишта или комплекса станишта од већег броја субјединица. - Водопривредних објеката и њихове пратеће инфраструктуре.
<p>6.</p> <p>У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта на грађевинском земљишту (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.):</p>	<p>Саобраћајнице са тврдим застором за моторна возила (у насељима, као и приступних саобраћајница водопривредним објектима ван насеља) градити уз примену техничких мера којима се обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње и смањују утицаји осветљења, буке и загађења коридора/станишта.</p>

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Имплементација Просторног плана представља процес примене и спровођења циљева и решења утврђених Просторним планом. Реализација овог процеса захтева дефинисање система управљања просторним развојем (у оквиру актуелног законодавства и институционалног амбијента), утврђивање потребних активности, мера и инструмената за имплементацију, утврђивање приоритета у имплементацији, као и утврђивање учесника у процесу имплементације и њихових обавеза, овлашћења и одговорности.

Управљање просторним развојем се заснива на постојећем систему управљања у Републици Србији и подразумева координиране активности различитих нивоа органа државне управе у процесу коришћења, уређења, развоја и заштите планског подручја: државни ниво - ресорна министарства Владе Републике Србије; покрајински ниво - ресорни покрајински секретаријати и Покрајинска влада и ниво локалних самоуправа (град Кикинда и општина Чока) - ресорни секретаријати и одељења јединица локалне самоуправе.

Управљање просторним развојем представља процес доношења одлука, заснованих на реализацији циљева и решења утврђених Просторним планом, при чему приоритет имају функције и садржаји од заједничког, јавног значаја. Примарну одговорност за реализацију ових садржаја имају наведени органи државне управе, у складу са својим нивоом, овлашћењима, обавезама и одговорностима, који морају бити међусобно усклађени у процесу имплементације.

Овај Просторни план представља основу за одрживи просторни развој предметног подручја, у контексту очувања природних добара и предела од околних негативних антропогених утицаја.

Просторни план дефинише услове, правила и смернице за очување и презентацију природних вредности кроз усклађен развој еколошки прихватљивих облика пољопривредних делатности, еко-туризма и сл., а све активности су усклађене са мерама заштите природе и животне средине.

Учесници у остваривању Просторног плана у Републици Србији су органи, институције, организације, предузећа и удружења на националном, регионалном и локалном нивоу, која се пре свега баве заштитом природних и културних добара и природних ресурса, као и развојем привреде, првенствено туризма, пољопривреде, шумарства и водопривреде.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Спровођење у обухвату Просторног плана приказано је на Рефералној карти број 4 - Карта спровођења.

За подручје посебне намене дефинисано овим Просторним планом предвиђено је директно спровођење овог Просторног плана.

Просторни план се директно спроводи у границама подручја посебне намене на следећи начин:

- применом дефинисаних правила уређења и грађења, у складу са којима се издају локацијски услови;

Обзиром да је Просторним планом дата могућност изградње визиторског центра-објекта намењеног презентацији и промовисању природног добра, предвиђеног на пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе, за ову врсту објекта потребно је израдити одговарајући плански документ у складу са Законом о планирању и изградњи и условима заштите (забране и ограничења) природног добра из овог Плана који се односе на заштитну зону Парка природе (IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА; 1.ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА (СА ЗОНАМА ЗАШТИТЕ), део 1.2 ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА У ЗАШТИТНОЈ ЗОНИ ПАРКА ПРИРОДЕ, и поглавље 1.5 УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ, наслов 1.5.1.2. Заштитна зона Парка природе).

Правила која су дата за уређење и грађење тих објеката имају усмеравајући карактер (наслов 2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА, 2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе, 2.1.2.3. Правила грађења за објекте чија је намена у функцији очувања и промоције подручја посебне намене).

На шумском земљишту унутар заштитне зоне Парка природе изградња објеката – објекти за одржавање и коришћење шума (шумарске куће), ловачке колибе и ловно-технички објекти, изводи се на основу планске документације јединица локалне самоуправе, уз поштовање услова (забране и ограничења) заштитне зоне Парка природе утврђене овим Планом.

У делу подручја посебне намене дефинисаног овим Просторним планом који се преклапа са делом обухвата Просторног плана подручја посебне мултифункционалног еколошког коридора Тисе примењује се овај Просторни план, уз поштовање мера заштите за заштитну зону од 200m-500m еколошког коридора Тисе дефинисаних ППППН мултифункционалног еколошког коридора Тисе.

У делу подручја посебне намене дефинисаног овим Просторним планом који се преклапа са делом обухвата Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) примењује се овај Просторни план, уз поштовање правила која се односе на уређење и грађење инфраструктурног коридора као и мера заштите природног добра утврђене овим просторним планом.

2.1. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ГРАДА КИКИНДЕ

Просторни план града Кикинде потребно је ускладити са овим Просторним планом, у делу у коме се преклапа са обухватом овог Просторног плана.

2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ЧОКА

Просторни план општине Чока потребно је ускладити са овим Просторним планом, у делу у коме се преклапа са обухватом овог Просторног плана.

У складу са Покрајинском скупштинском одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“ радну зону ван грађевинског подручја насеља у функцији пољопривреде и сточарства, у КО Падеј, није могуће планирати у Парку природе, у просторној подцелини 2 - режиму заштите III степена.

Опис границе планиране радне зоне ван грађевинског подручја насеља у функцији пољопривреде и сточарства (дефинисане Просторним планом општине Чока) која мења намену

Планирана радна зона ван грађевинског подручја насеља у функцији пољопривреде и сточарства која се укида, а налази се у Парку природе, у просторној подцелини 2 - режиму заштите III степена, у КО Падеј, обухвата:
- део катастарске парцеле број 4114.

Површина планиране радне зоне ван грађевинског подручја насеља у функцији пољопривреде и сточарства која се укида износи око 35,19 **ha**. Након укидања планиране радне зоне ван грађевинског подручја насеља у функцији пољопривреде и сточарства предметни простор се намењује пољопривредном земљишту, осталом пољопривредном земљишту.

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Заштита предела и природних добара

- Омогућити заштиту и развој природних вредности на простору посебне намене (заштита и унапређење стања еколошких коридора и станишта заштићених врста);
- Туристичка валоризација предела (идентификованих природних и културних вредности и система природне и геолошке разноврсности);
- Ревитализација отворених барских и ливадских станишта уз усклађене видове коришћења простора (кошење и пашарење) са другим начинима коришћења простора;
- Научно-истраживачки рад усмерен ка ретким, осетљивим и угроженим врстама и стаништима, а у области образовног рада ка посетиоцима и локалном становништву;
- Озелењавање простора у обухвату Просторног плана;
- Сузбијање инвазивних врста биљака.

Привреда

- Усклађивање привредних и других делатности са заштитом подручја;

Пољопривреда

- Усклађивање пољопривредних активности са потребама очувања велике дропље;
- очување травних станишта развојем екстензивног сточарства са акцентом на одрживом пашарењу аутохтоним расама стоке;
- производња здраве хране.

Туризам

- Развој еко-туризма (научно-истраживачког, едукативног) прилагођеног условима заштите;
- Контролисано кретање посетилаца;
- Укључивање локалног становништва у програм едукације.

Шумско земљиште и заштитни појасеви

- Повећање површина под шумама према програмима заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта тамо где је то реално могуће;
- Формирање заштитних појасева зеленила у складу са условима заштите природе.

Саобраћајна инфраструктура

- Реконструкција/изградња путне мреже нижег хијерархијског нивоа: општинских, атарских и приступних путева;
- реконструкција/изградња инфраструктуре немоторног саобраћаја: пешачких и бициклических стаза свих нивоа.

Водна и комунална инфраструктура

- Ревитализација и одржавање оптималног водног режима;
- обезбеђење адекватне водне и комуналне инфраструктуре.

Електроенергетска инфраструктура

- Реконструкција/изградња електроенергетске инфраструктуре у складу са потребама.

Електронска комуникациона инфраструктура

- Реконструкција/изградња електронске комуникационе инфраструктуре у складу са новим захтевима и потребама.

Термоенергетска инфраструктура

- Реконструкција/изградња термоенергетске инфраструктуре у складу са потребама.
- Примене нових технологија производње, транспорта и дистрибуције енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу и штедњи енергије (енергетска ефикасност) и заштити животне средине, као и коришћењу обновљивих извора енергије.

Заштита културног наслеђа

- Валоризација, очување, заштита и презентација непокретних културних добара као развојног ресурса;
- интегрална заштита и презентација културног наслеђа са подручјем посебне намене, што подразумева усклађивање презентације културног наслеђа са принципима очувања природних вредности окружења.

Заштита и унапређење животне средине

- Успостављање одговарајуће заштите биодиверзитета, водног режима, антропогених активности и предела;
- Контролисана примена пестицида и агрономских мера у окружењу заштићеног добра;
- Континуирано унапређење локалног регистра извора загађивања животне средине Града Кикинда и општине Чока;

- Израда техничке документације и санација и рекултивација неуређених одлагалишта отпада и других деградираних простора, као и почетак одлагања комуналног отпада на регионалне депоније на територији градова Кикинда и Суботица.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Управљање заштитом, развојем, уређењем и коришћењем подручја посебне намене засниваће се на стратешким, развојно-управљачким документима (програми и планови), изворима финансирања, стимулативним политикама, институционалној подршци, информатичкој, промотерско-маркентишкој, истраживачкој и другим подршкама.

Приликом имплементације Просторног плана потребно је испоштовати и следеће:

- јачање стручних и материјалних капацитета управљача и укључивање заинтересованих страна у управљање (локалне самоуправе, НВО) повезивањем интереса заштите природне и културне баштине са традицијом и одрживим развојем локалних заједница;
- успостављање одговарајућег мониторинга биодиверзитета, водног режима, антропогених активности и предела;
- мониторинг и научно-истраживачки рад усмерен ка ретким, осетљивим и угроженим врстама и стаништима, а у области образовног рада ка посетиоцима и локалном становништву.

Извори финансирања развоја и заштите подручја посебне намене зависиће од врсте приоритетних пројеката који ће се реализовати и нивоа надлежности. Основне линије финансирања чиниће буџетска средства републичког, покрајинског и локалног нивоа, кредитна средства фондова и банака, као и учешће у различитим програмима Европске Уније ради коришћења средстава из претприступних и структурних фондова за реструктурирање привреде и изградњу капиталних објеката.

Финансијско-економске мере подразумевају и учешће града Кикинде и општине Чока и јединица локалне самоуправе из окружења приликом реализације регионалних пројеката.

Средства за финансирање активности могу бити обезбеђена из средстава АП Војводине, града Кикинде и општине Чока, посебних фондова, могућих концесионара, иностраних донатора и спонзора, као и средстава заинтересованих грађана, корисника и инвеститора.

Институционална подршка се односи на активно учешће свих субјеката који су наведени као учесници у имплементацији. Неопходна је сарадња свих учесника како на вертикалном, тако и на хоризонталном нивоу.

Стратешко опредељење Републике Србије је да у што скоријој будућности постане држава кандидат за учлањење у Европску Унију (ЕУ), што отвара могућности за приступ читавом низу специфичних фондова, конституисаних управо као подршка просторном развоју, са циљем да се унапреде и усагласе постојеће и потенцијалне просторне структуре са европским, те је неопходно обезбедити стратешке пројекте којима би се конкурисало за подршку из ових фондова.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

В) ПРИЛОГ

Списак прописа од значаја за израду Просторног плана

Законски оквир Просторног плана:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/19);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21);
- Закон о култури („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 13/16, 30/16-исправка, 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон и 6/20);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 18/16, 47/18 и 9/20-др. закон);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 18/10, 65/13, 15/15-УС, 96/15, 113/17-др. закон, 27/18-др. закон и 9/20-др. закон);
- Закон о поступку уписа у катастар непокретности и водова („Службени гласник РС“, број 41/18, 95/18, 31/19, 15/20 и 92/23);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16 и 47/18);
- Закон о јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 42/91, 71/94 и 79/05-др. закон и 83/14-др. закон);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95, 23/01-СУС, „Службени лист СРЈ“, број 16/01-СУС и „Службени гласник РС“ број 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18-др. закон);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 10/13-др. закон и 101/16, 67/21-др. закон и 114/21);
- Закон о сточарству („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 93/12 и 14/16);
- Закон о ветеринарству („Службени гласник РС“, бр. 91/05, 30/10, 93/12 и 17/19-др. закон);
- Закон о добробити животиња („Службени гласник РС“, број 41/09);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/10 и 95/18-др. закон);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 128/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Закон о туризму („Службени гласник РС“, број 17/19);
- Закон о угоститељству („Службени гласник РС“, број 17/19);
- Закон о спорту („Службени гласник РС“, број 10/16);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, број 101/15, 95/18-др. закон и 40/21);
- Закон о путевима („Службени гласник РС“, број 41/18, 95/18-др. закон и 92/23-др. закон);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. закон, 9/16-УС, 24/18, 41/18, 41/18-др. Закон, 87/18, 23/19, 128/20-др. закон и 76/23);
- Закон о железници („Службени гласник РС“, број 41/18 и 62/23);
- Закон о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС“, број 41/18);
- Закон о интероперабилности железничког система („Службени гласник РС“, број 62/23);
- Закона о превозу путника у друмском саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 68/15, 41/18, 44/18-др.закон, 83/18, 31/19 и 9/20);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 145/14, 40/21, 35/23-др. закон и 62/23);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка б) и став 2. у делу који се односи на тачку б) и члан 14. став 2.);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 35/23);
- Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник РС“, бр. 40/21 и 35/23);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 25/15);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);

- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 10/13 и 26/21);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 96/21);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15)
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 25/19 и 92/23);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“ број 36/09);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23);
- Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС“, број 109/21);
- Закон о хемикалијама („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);
- Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС“, број 104/09),
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник РС“ бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Службени гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 -др закон и 54/15 - др. закон; престао да важи у делу којим се уређује област запаљивих и горивних течности и запаљивих гасова);
- Закон о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Службени гласник РС“, број 54/15);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18);
- Закон о транспорту опасне робе („Службени гласник РС“, бр. 104/16, 83/18, 95/18-др. закон и 10/19-др. закон);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон, 104/09-др. закон, 10/15 и 36/18);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон);
- Закон о одбрани од града („Службени гласник РС“, број 54/15);
- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС“, број 87/23);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник РС“, број 5/68);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, број 31/12);
- Уредба о утврђивању локација метеоролошких и хидролошких станица државних мрежа и заштитних зона у околини тих станица, као и врсте ограничења која се могу увести у заштитним зонама („Службени гласник РС“, број 34/13) и др.

Документи релевантни за просторно планирање су стратегије развоја појединих области донете на државном и покрајинском нивоу. У овај Просторни план уграђене су смернице и стратешка опредељења из следећих докумената:

- Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. године („Службени лист РС“, број 85/14);
- Стратегија безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије за период од 2015. до 2020. године („Службени лист РС“, број 64/15);
- Стратегија развоја водног саобраћаја Републике Србије од 2015. до 2025. године („Службени лист РС“, бр. 3/15 и 66/20);
- Стратегија развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године („Службени гласник РС“, број 98/16);
- Маркетинг стратегија туризма у Војводини („Службени гласник АПВ“, број 6/10);
- Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године („Службени гласник РС“, број 13/11);
- Национални програм заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 12/10);
- Стратегија развоја шумарства Републике Србије („Службени гласник РС“, број 59/06);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС“, број 101/15);
- Стратегија паметне специјализације у Републици Србији за период од 2020. до 2027. године („Службени гласник РС“, број 21/20 и 96/23);
- Стратегија индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године („Службени гласник РС“, број 35/20);
- Програм развоја винарства и виноградарства политике Републике Србије за период од 2021. до 2031. године („Службени гласник РС“, број 154/20) и др.

Опис границе просторне целине подручја посебне намене (Парка природе)¹

Парк природе „Слатине у долини реке Златице“ састоји се од четири просторне целине.

Просторна целина број 1

Ова просторна целина налази се у целости у КО Санад, Општина Чока. Почетна тачка описа ове целине јесте северозападна међна тачка парцеле 2101. Граница иде северном ивицом парцеле 2101, према западу. Држећи тај правац, граница прати северну ивицу парцела 2098, 2095, 2092/2 и 2091/2. Граница се ломи најпре на југ, а потом на исток, пратећи обод парцеле 2091/2 и прелази на јужну ивицу ове парцеле. Јужним ободом парцела 2092/2, 2095 и 2098, граница добра обухвата ове парцеле и наставља правцем истока. Граница иде јужним ободом парцеле 2104 и у истом правцу наставља ивицом парцеле 2107, 2110 и 2113. Код јужне међне тачке парцеле 2113, граница помера правац на исток и иде јужном ивицом парцела 2113, 2116, 2119, 2122, 2125, 2128, 2131. Код југоисточне међне тачке парцеле 2131, граница благо мења правац, обухватајући и даље јужним ободом парцела 2134, 2137, 2140, 2143 и 2146. Код југоисточне међне тачке парцеле 2146, граница благо мења правац идући више ка североистоку, обухватајући јужним ободом парцеле 2149 и 2152, да би потом ишла више према истоку уз јужни обод 2152 и 2155, а код међне тачке с парцелом 2158, благо се ломи на североисток. Идући овим правцем, прати југоисточну ивицу парцела 2158, 2161/1, 2161/2, прати цео обод парцеле 2164, и наставља југоисточним ободом парцеле 2169 према парцели 2508. Граница иде јужном ивицом парцеле 2508, односно у целости прати јужну међну линију с парцелом 2509, све до северозападне међне тачке парцеле 3157. Граница иде источном ивицом парцеле 2508, уз међну линију с парцелом 3157, потом 3158, ломи се оштро на исток и иде северном ивицом парцеле 3158 према истоку. Граница прати овај правац све до југозападне међне тачке парцеле 3176. Граница се ломи на север, пратећи ивицу парцеле 3176 и наставља да прати ивицу, скрећући на исток. Северном ивицом парцеле 3176, а потом парцела 3181, 3182, 3187, 3188, 3193 3194, 3199/1, 3199/4, 3199/2 и 3199/3, граница изузима ове парцеле из заштићеног подручја и враћа се на северну ивицу парцеле 3158. Граница у овом правцу прати јужну међну линију парцела 3200, 3203, 3204, 3207, 3208, 3211, 3212, 3215, 3216/1, 3216/2, 3219/1, 3219/2, 3220 и 3223. Код међне тачке с парцелом 3224, граница се ломи на север, те потом скреће на исток, пратећи ивицу парцеле 3224 и иде јужним ободом парцела 3225, 3228 и 3231. Граница их обухвата и скреће након јужне на источну ивицу парцеле 3231, а потом обухвата је и са северне ивице, настављајући северном ивицом парцела 3228, 3225, 3223, 3220, 3219/2, 3219/1, 3216/2, 3216/1, 3215, 3212, 3211, 3208, 3207, 3204, 3203, 3200, 3198/3, 3198/2, 3198/4, 3198/1, 3195, 3192, 3189, 3186, 3183, 3180, 3177, 3175, 3172, 3170/2, 3170/1, 3167, 3166, 3163, 3162 и 3159, идући правцем запада.

Код северозападне међне тачке парцеле 3159, граница иде северном линијом парцеле 2508, и прати њен правац уз међну линију с парцелом 2507. Код међне тачке с парцелом 2170, граница се ломи на север, а потом на запад, пратећи ивицу парцеле 2170. Граница наставља северном ивицом парцелом 2163, уз међну линију с парцелом 2171 до северозападне међне тачке парцеле 2109. На овој тачки, граница се ломи на југ, западном ивицом парцеле 2109, а потом скреће на запад, пратећи северну ивицу парцела 2107, 2104 и 2101, па до почетне тачке описа ове просторне целине.

Просторна целина број 2

Целина број два се налази у целости у КО Чока, општине Чока. Почетна тачка описа ове целине јесте југоисточна међна тачка парцеле 3630. Граница иде северно уз источну ивицу парцеле 3630. Код северне међне тачке парцеле 3630, граница се ломи на исток и прати јужну ивицу парцеле 3633, а потом иде на север, обухватајући парцелу 3633, уз североисточну ивицу парцеле 3636. Пратећи правац уз североисточну ивицу парцеле 3636, код међне тачке с парцелом 3635, граница скреће благо ка северозападу и прати северну ивицу парцеле 3635. Граница наставља након међне тачке с парцелом 3620, уз североисточну и северну ивицу парцеле, пратећи обод ове парцеле до северне међне тачке с парцелом 3613. Код ове међне тачке, граница се слама на југ и прати ивицу парцеле 3613. Граница пресеца парцелу 3609, наставља западном ивицом парцеле 1369, идући према југозападу, пратећи ивицу парцеле.

Граница наставља уз западну ивицу парцеле 1370/1, благо ломећи се према западу, пратећи путању ивице парцеле до северне међне тачке с парцелом 1372. Граница иде северним ободом парцеле 1372, настављајући северном ивицом парцеле 1148/1. Код међне тачке с парцелом 1611, граница пресеца парцелу и иде североисточном ивицом парцеле 1610, према северној међној тачки и међној линији с парцелом 1609. Граница прати северну ивицу парцеле 1610, ломећи се на југ, потом опет пресеца парцелу 1611 и наставља западном ивицом парцеле 1148/1. Граница прати ивицу парцела, идући уз канал до међне тачке с парцелом 3182, пресеца ту парцелу и иде према западној ивици парцеле 3241. Идући западном ивицом, уз канал, граница описује јужну ивицу парцеле 3241, обухвата ивицом и парцеле 3240, 3239, 3236 и потом наставља ивицом парцеле 3235, идући и даље уз канал, обухватајући парцелу 3235 до међне тачке с парцелом 3389. Граница се ломи идући јужном ивицом парцеле 3235, пратећи међне линије с парцелама 3389 и 3388; након тога, граница иде североисточном страном парцеле 3235. Граница иде североисточном страном парцеле, обухвата и парцеле 3236, 3237 и 3238 и идући уз канал наставља североисточном ивицом парцеле 3241. Граница пресеца парцелу 3182 и наставља североисточном ивицом парцеле 1148/1. Граница прати ивицу парцеле, ломећи правац више пута. Ивицом парцеле 1148/1, граница иде дуж међне линије с парцелама 1169, а потом и 1168. Граница се ломи на североисток, ивицом парцеле 1148/1, прати међну линију ове парцеле с парцелама 1168, 1167, 1166, потом се ломи на северозапад уз међну линију парцеле 1165. Граница се опет ломи на североисток и прати ивицу парцеле 1148/1, уз међну линију парцела 1165, 1164 и 1163. Граница се ломи на исток и јужном ивицом парцеле 1148/1 иде до међне тачке с парцелом 1372.

Граница иде ивицом парцеле 1372 с јужне стране и иде правцем истока. Наставља, пратећи јужну ивицу парцеле 1370/1, односно северну међну линију с парцелом 1353. Граница прати путању парцеле 1370/1 и после међне линије с парцелом пута, према северу и наставља источном ивицом парцела 1368/1, 1368/2, 1368/3, 1367, 1366/2, 1366/1 и 1365. Код југоисточне међне тачке, парцела 1369 граница иде оштрије ка северу, пратећи источну ивицу парцеле 1369.

Граница пресеца парцелу 3609, а потом иде источном ивицом парцеле 3613. Држећи правац ивице парцеле 3613, граница на-ставља јужном ивицом парцеле 3620. Граница обухвата и парцелу 3621, идући њеном југозападном ивицом, према југу до међне тачке с парцелом 3631/8, кад се оштро ломи на југ до северне међне тачке с парцелом 3630, где се опет оштро ломи на југ и прати југозападну ивицу парцеле 3630. Спушта се јужно до њене најјужније међне тачке с парцелом 3610, граница наставља у истом правцу, пресецајући парцеле 3610, 3626/26, 3626/25, 3626/24, 3626/23, 3626/22, 3626/21, 3626/20, 3626/19, 3626/18, 3626/32, 3626/16, 3626/15, 3626/14. Граница се ломи оштро на север све до парцеле 3626/18, где се оштро ломи на северозапад и долази до почетне тачке описа ове просторне целине.

Просторна целина број 3

Просторна целина број 3 протеже се кроз КО Врбица, КО Црна Бара, КО Остојићево и КО Јазово, Општине Чока.

Почетна тачка описа ове просторне целине јесте северна међна тачка парцеле 1350 КО Врбица. Граница иде од северне међне тачке парцеле, западном ивицом у правцу југа. Граница прати источну међну линију парцеле 1606/2 до јужне међне тачке с парцелом 1434. У истом правцу граница пресеца парцелу 1658, према источној међној линији парцеле 1606/3 и наставља ка југу до међне тачке с парцелом 1404/1 до КО Црна бара. У КО Црна бара, граница иде северном ивицом парцеле 1344/1, потом прелази на парцелу 1292/2 и код међне тачке с парцелом 1295/3 прелази на источну, а потом северну и западну страну парцеле. Надаље, граница се ломи низ западну страну парцеле и иде на југ, западном ивицом парцела 1295/2, 1295/1 и 1294. Код међне тачке с парцелом 1344/1, прелази на западну ивицу ове парцеле, ломи се на запад и иде северном ивицом парцеле 979/47 и пресеца парцелу 1356. Овде се граница ломи на југ и спушта западном ивицом парцеле 1356, до јужне преломне тачке парцеле, кад парцела иде ка истоку граница се ломи на запад и пресеца парцелу 979/1 према северној међној преломној тачки парцеле 979/2. Граница се ломи на југ и иде источном ивицом парцеле 979/2 до јужне међне тачке с парцелом 979/1, те се ломи и иде ивицом парцеле 979/1, уз међну линију с парцелама 979/43 и 1326. Граница се ломи, северном ивицом парцеле 1849, ка истоку до тачке насрам северне међне тачке парцеле 1836 и

1837 граница се ломи на југ, пресеца парцеле 1849 и 2284, наставља западном ивицом парцеле 1837. Граница опет пресеца парцелу 2284, наставља западном ивицом парцеле 1820, лемећи се благо на запад и потом на југ према међној тачки с парцелом 1761/2. Граница се ломи на запад и иде северном ивицом парцеле 1761/2, а потом се ломи на југ и западном ивицом исте парцеле долази до међне тачке с парцелом 1768. Граница пресеца парцелу 2283, затим се ломи на запад и прати правац јужне ивице парцеле 2283. Граница се ломи на север западном ивицом исте парцеле, а потом опет иде правцем запада дуж јужне ивице и на крају југоисточном ивицом ове парцеле, граница иде југозападно. Код југоисточне међне тачке парцеле 2283, граница наставља у правцу ивице парцеле ка северној ивици парцеле 1799, идући јужном страном парцеле 1802. Овде се граница ломи оштро на запад, а потом скреће на југ, ивицом парцеле 1799. С јужне ивице парцеле 1799, граница иде на југ, од тачке тромеђе парцела 1799, 1566 и 1778. Граница иде источном ивицом парцеле 1566 и наставља истом ивицом парцеле 1567 ка југу. Код југоисточне међне тачке парцеле 1567, граница скреће на исток, пратећи северну ивицу парцеле 1746. Граница прати ивицу парцеле, мењајући правац на север и потом поново на исток, до тачке наспрам међне линије парцела 1681 и 1685.

Граница пресеца парцелу 1746 код ове тачке, оштро лемећи се на југ и иде западном ивицом парцеле 1685 до међне тачке с парцелом 1674. Граница прелази на северну ивицу парцеле 1674, прати је лемећи се на запад, потом на југ и даље на запад, а наспрам међне линије парцела 4057 и 4058, граница се вишеструко ломи на југ, пресецајући парцелу 1674.

Граница иде западном ивицом парцеле 4058, ломи се на југоисток и иде југозападном ивицом парцеле до међне тачке с парцелом 4077. Граница пресеца парцелу 4077, и северном ивицом парцеле 2188 иде правцем југозапада. Граница иде међном линијом с парцелом 4077, преко међне линије с парцелама 2186 и 2188 до међне тачке с парцелом 2181. Граница иде северном ивицом парцеле 2181, ломи се правцем ивице парцеле према југу и спушта се до међне тачке с парцелом 4012. Граница се ломи оштро на запад и северном и потом западном ивицом парцеле 4012 прелази на западну ивицу парцеле 2183. Граница прати међну линију с парцелом 2164, иде њеном источном ивицом, према југу до тачке наспрам међне тачке парцела 3682 и 3681. Граница се ломи на запад, пресеца парцелу 2164, иде северном ивицом 3681, прати правац ивице до међне тачке с парцелом 3683, потом иде на север, источном ивицом парцела 3686/1, 3686/2, 3689, 3694 и 3695. Ломи се на запад и иде северном ивицом парцела 3695 и 3692, пресеца парцелу 3815 и ломи се на север, идући западном ивицом парцеле 3815. Пратећи овај правац, граница наставља западном ивицом парцеле 3814, идући на север до међне тачке с парцелом 2248. Граница се ломи на запад, јужном ивицом парцеле 2248, и иде до међне тачке с парцелом 2246. Граница се ломи на југ, и прати ивицу парцеле 2246, прво са источне ивице, а потом с јужне до међне тачке с парцелом 3906, када граница прелази на северну ивицу ове парцеле, потом северну ивицу парцела 3907 и 3908. Овде се граница ломи на југоисток и иде источном међном линијом парцеле 3402 до јужне ивице парцеле 3818 у КО Црна Бара. Граница иде јужном ивицом парцеле 3818 до тачке наспрам међне линије парцела 5112 и 5111 у КО Остојићево, кад се граница ломи на југ и улази у КО Остојићево - пресецајући парцелу 3402 (КО Црна Бара) и парцелу 4629 (КО Остојићево).

У КО Остојићево граница иде дуж западне ивице 5111, потом се оштро ломи уз североисточну ивицу парцеле 5113, пресеца парцелу пута 5101 и иде североисточном ивицом парцела 5099/3, 5099/2, 5099/1, 5095, 5092 и 5090 до међне линије с парцелом 5097. Граница пресеца парцелу 5097, идући ка међној линији парцела 4891/1 и 4889. Граница прати источну, а потом северну ивицу парцеле 4891/1, наставља северном ивицом парцела 4891/3, 4891/2, 4894 ка међној линији с парцелом 4883. Граница се ломи југозападном, идући јужном ивицом парцеле 4883, а потом се ломи на југоисток, уз међну линију парцела 4896 и 4897/2. Граница иде западном ивицом парцеле 4896, према југоистоку. Пратећи ову ивицу, граница иде ивицом парцела 4894, ломи се уз југозападну ивицу парцеле 4891/2 и долази до међне линије с парцелом 5097. Граница пресеца парцелу 5097, према међној линији парцела 5088 и 5089, оштро скреће на североисток, а потом се ломи низ југозападну ивицу парцела 5090, 5092, 5095, 5099/1, 5099/2, 5099/3 и пресеца парцелу 5101 и наставља југозападном ивицом парцеле 5116. Граница се ломи више ка југу пратећи западну ивицу парцела 5118 и 5120, потом

северозападном ивицом парцела 5123, 5125/1, 5128, 5129, 5132, 5133 и 5136 и наставља ивицом парцеле 5226. Граница прати североисточну, потом се ломи и прати северозападну ивицу парцеле 5226 и наставља истом ивицом парцеле 5079. Код северне међне тачке парцеле 5079, граница се ломи ка југозападу и спушта до међне тачке с парцелом 5077. Граница се ломи ивицом парцеле 5077, иде на север, прелази на ивицу парцеле 4933, обухвата ову парцелу, ломи се и наставља ивицом парцеле 5077. Пратећи ивицу парцеле 5077, граница се ломи од правца ка југу, према југоистоку и истоку и прелази на западну ивицу парцеле 5079. Граница иде ивицом, пресеца парцелу 5080, наставља ивицом парцеле 5226, пратећи западну и потом северозападну ивицу.

Граница иде ивицом парцеле 5226, према парцели 5009, уз југозападну ивицу парцеле 5080, скреће ка североистоку, јужном ивицом парцеле 5009. Граница иде потом источном ивицом парцеле 5009, пресеца парцелу 5001 у истом правцу, долазећи до југоисточне ивице парцеле 4996. Граница се ломи на североисток, пратећи ивицу парцеле, а потом се оштро ломи ка северозападу пратећи и даље ивицу парцеле 4996. Идући овим правцем, граница пресеца парцелу 4883, и скреће ка североистоку, јужном ивицом парцеле 4759. Правац границе се ломи, пратећи ивицу парцеле 4759, идући ка северозападу, а потом прелази на северну ивицу парцела 4757/2, 4757/1, а потом прати међну линију парцеле 4728 с парцелама 4757/5 и 4757/4. Наспрам међне линије парцела 4710 и 4709, граница се ломи оштро ка северозападу и пресеца парцелу 4728, те наставља ивицом парцеле 4711. Пратећи источну, а потом северну ивицу парцеле 4711, граница наставља северном ивицом парцеле 4716. Граница прати правац ивице ове парцеле, обухватајући је у целисти, до јужне међне тачке с парцелом 4711. Граница се спушта ка југоистоку, јужном ивицом парцеле 4711, пресеца парцелу 4728 и наставља јужном ивицом парцела 4757/3, 4757/4, 4757/5, 4757/1 до међне тачке с парцелом 4883. Граница пресеца парцелу 4883, према међној линији парцела 4998/1 и 4996, спуштајући се југозападном ивицом парцеле 4996. Граница се спушта до међне тачке с парцелом 5001. Овде се ломи на југозапад и северном ивицом парцеле 5001 иде ка међној тачки с парцелом 3808/1.

Граница наставља северном ивицом парцеле 3808/1, пратећи правац ивице парцеле до преломне тачке парцеле када се ломи на северозапад, наставља ивицом парцеле према међној тачки с парцелом 4512. Граница иде ка североистоку, пресецајући парцелу 4512, идући према југоисточној ивици парцеле 4521. Граница иде ивицом парцеле 4521, према северозападу, а потом ка југозападу и пресеца парцелу 4512, наставља у истом правцу северозападном ивицом парцеле 4030, код преломне тачке се ломи на југ, прати и даље ивицу парцеле, пресеца парцелу 3900 и прелази на западну ивицу парцеле 3808/1, и спушта се према КО Јазово.

У КО Јазово, граница добра иде преко западне ивице парцеле 1612, потом прати правац западне ивице парцеле 1617/1. Држећи правац ове ивице, граница се ломи од правца југозапада, према југоистоку, пратећи изломљен правац ивице. Код североисточне међне тачке, парцела 1617/13 граница пресеца парцелу 1617/1, пратећи ивицу грађевинске зоне према источној међној тачки парцеле 550. Овде се правац границе ломи ка североистоку, пресецајући парцелу 1617/1 иде према међној линији парцела 1623/2 и 1623/1 и прелази на јужну ивицу парцеле 1623/2.

Граница прати јужну, потом североисточну ивицу парцеле 1623/2, ломи се према северозападу и пресеца парцелу 1622, да би наставила ивицом парцеле 1621. Граница иде источном ивицом парцеле 1621, према северозападу, прелази на ивицу парцеле 1620/2 а потом на ивицу парцеле 1617/1, и западном међном линијом с парцелом 1616, идући ка северозападу прелази у КО Остојићево.

НАПОМЕНА: У КО Остојићево постоји енклава које граница добра изузима. Опис границе која обухвата ове парцеле у енклави, налази се у овој напмени. Напоменуто подручје је просторна целина, чија почетна тачка описа је источна међна тачка парцеле 3861/2. Граница иде северно, источном ивицом ове парцеле, потом се ломи југоисточном ивицом парцеле 3862, да би пресекла парцелу 3878 и сломила се на запад, северном ивицом парцеле 3878. Граница прати ову ивицу парцеле од правца северозапада, преко правца југозапада до југозападне међне тачке с парцелом 3809, кад се ломи на југ и иде западном ивицом парцеле 3809, потом 3813 и најзад ивицом парцеле 3809, према истоку, до почетне тачке описа ове просторне целине.

У КО Остојићево, граница иде границом катастарских општина Остојићево и Јазово, према североистоку, односно прати ивицу парцеле 3809, КО Остојићево. Након јужне ивице парцеле 3809, граница прелази на јужну ивицу парцеле 5226. Код међне тачке парцеле 5242, граница се ломи ка југу, до међне тачке с парцелом 5277/1, где наставља северном ивицом ове парцеле, а потом прелази на северну ивицу парцела 5276, 5275/5, 5275/4, 5275/3, 5275/2 и 5275/1 код тачке тромеђе парцела 5275/1, 5274 и 5224, граница се оштро ломи на југ западном ивицом парцеле 5275/1 а потом иде границом КО Остојићево и КО Јазово, односно прати северну ивицу парцеле 2724 у КО Јазово. Граница се ломи на југ и иде западном ивицом парцела 2724, 2725, 2726, потом скреће ка југозападу ивицом парцела 2727, 2728, 2729/2, 2729/1 и благо скреће ка западу северном ивицом парцеле 2730. Граница се ломи на југ западном ивицом парцеле 2730 а потом на запад јужном ивицом парцеле 2731 до тачке наспрам међне линије парцела 2718 и 2717. Граница пресеца парцелу 2723 и иде западном ивицом парцеле 2717, потом прелази на западну ивицу парцеле 2710 и северном ивицом парцеле 2708 иде према западу. Код тачке наспрам међне линије парцела 5389 и 5388/1 КО Остојићево, граница се ломи у правцу ове међне линије, пресеца парцелу 2708 и наставља западном ивицом парцеле 5388/1 КО Остојићево. У КО Остојићево, граница се спушта ивицом парцеле 5388/1 до међне тачке с парцелом 5413, где се оштро ломи на североисток пратећи северозападну ивицу парцеле 5413 до источне међне тачке с парцелом 5381, одакле се граница ломи ка северозападу идући североисточном ивицом парцеле до границе КО Остојићево и Јазово. У КО Јазово граница прати јужну и југоисточну ивицу парцеле 2708, идући према североистоку да би, преласком у КО Остојићево скренула више ка истоку, и пратила јужну ивицу парцеле 5286. Пратећи ову ивицу, граница иде од истока ка североистоку, а потом се ломи на југоисток, да би преласком у КО Црна Бара наставила јужном ивицом парцеле 3456. Граница иде североисточно ивицом ове парцеле и прелази у општину Кикинда у КО Мокрин. У КО Мокрин граница иде јужном и североисточном ивицом парцеле 2247 до међне тачке с парцелом 22450, потом прелази на јужну ивицу парцеле 22450. Пратећи ову ивицу, граница се ломи ка североистоку, а потом северном ивицом исте парцеле скреће ка северозападу и прелази на источну ивицу парцеле 22447. Идући овом ивицом граница, ломи правац више ка истоку, потом ка северу и код међне тачке с парцелом 15789 оштро скреће ка истоку, настављајући ивицом парцеле 22447. Граница прати ивицу ове парцеле све до источне међне тачке с парцелом 15819. Овде се граница оштро ломи ка северу према међној линији парцела 4243 и 2082. Идући источном, а потом северном ивицом парцеле 4243, граница долази до тачке наспрам међне линије парцела 4244 и 4241 у КО Црна Бара, општина Чока, када се оштро ломи, пресеца парцелу 4242 и улази у КО Црна Бара.

Граница иде ивицом парцеле 4241 у правцу северозапада потом прелази на западну ивицу парцеле 4198. Идући ивицом парцеле 4198, граница се ломи ка југозападу и иде ка међној тачки с парцелом 4275. Граница прелази северном ивицом ове парцеле, према западу, ка јужној ивици парцеле 2120 и ивицом ове парцеле иде до парцеле 2165. Граница се код међне тачке прелама и западном ивицом парцеле 2165, ломи се у правцу североистока и потом севера, идући ивицом парцеле долази до међне тачке с парцелом 2029. Граница се овде ломи на исток, иде јужном ивицом парцеле 2029, наставља јужном ивицом парцеле 2031, лагано лемећи правац ка северу и потом прелази на јужну ивицу парцела 2032, 2039 и 2040 до међне тачке с парцелом 2028. Граница иде западном ивицом ове парцеле на север, пратећи правац западне међне линије ове парцеле, до крајње северозападне међне тачке парцеле 2028. Граница се ломи на запад, иде северном ивицом парцеле 1848, пресеца парцелу 1849 у правцу источне међне линије парцеле 982/1 и иде на север. Код међне тачке с парцелом 1253/2, граница се ломи на исток и претећи јужну, а потом и источну ивицу парцеле 1253/2 долази до међне тачке с парцелом 1349/1, пресеца парцелу и наставља јужном и потом источном ивицом парцеле 1254/2. Граница иде северно, ломи се на запад, јужном ивицом парцеле 1343/2 и наспрам међне линије парцела 1607 (КО Врбица) и 1501 (КО Врбица) пресеца парцеле 1343/2 (КО Црна Бара) и 1658 (КО Врбица) и улази у КО Врбица.

У КО Врбица, граница наставља у истом правцу и иде до међне тачке с парцелом 1607. Граница наставља на север, идући источном ивицом парцеле 1607. Пратећи ову ивицу, граница се након преломне тачке парцеле ломи према северозападу, држећи правац уз

међну линију парцеле 1607 до међне тачке с парцелом 1605/2, кад пресеца ову парцелу и наставља североисточном међном линијом парцеле 1605/2. Граница иде до тачке наспрам јужне међне тачке парцеле 1321/1, када оштро скреће ка североистоку, према овој међној тачки, пресецајући парцелу 1320/2. Граница иде ивицом парцеле 1321/1, пратећи југоисточну и потом североисточну ивицу парцеле, а потом наставља према северозападу, северо-источном ивицом парцела 1321/2 и 1321/3. Код преломне тачке парцеле 1321/3, граница прати ивицу парцеле и спушта се југозападно, пресеца парцелу 1605/2 и поново ломећи се, прати ивицу парцеле 1350, према северозападу, до северне међне тачке ове парцеле почетне тачке описа ове просторне целине.

НАПОМЕНА: У КО Остојићево постоји енклава које природно добро изузима. Граница енклаве иде источном ивицом парцеле 5242 до међне тачке с парцелом 5240, а потом југоисточном ивицом парцела 5240, 5237, одатле пресеца парцеле 5233 и 5232 у правцу јужне ивице 5231 и наставља ивицом парцеле 5228/34 и правцем ивице парцеле прелази у КО Црна Бара. У КО Црна Бара граница иде северном ивицом парцеле 3473, према истоку до међне тачке с парцелом 3474 пресеца ову парцелу и ломи се на југ западном ивицом парцеле 2106, а потом на исток јужном ивицом исте парцеле. Граница прелази на источну ивицу парцеле 2105 и спушта се јужно уз међну линију с парцелом 2101 до међне тачке ове парцеле с парцелом 3460. Граница се спушта југоисточно низ ивицу парцела 3460 и 3459 и пратећи југоисточну и јужну ивицу парцеле 3459 улази у КО Остојићево. Јужном и источном ивицом парцеле 5236, граница скреће више ка северозападу и прелази на северну ивицу парцеле 5277/4 и долази до почетне тачке описа ове енклаве.

Просторна целина број 4

Ова целина налази се у општини Чока, а мањим, северним делом у КО Остојићево, док је остатак целине у КО Падеј. Просторна целина број 4 раздељена је железничком пругом на два дела источни и западни део.

Источни део целине број 4

Почетна тачка описа је у КО Остојићево, најсевернија међна тачка парцеле 1378. Граница иде источном ивицом парцеле према југу и пратећи обод парцеле, наставља источним делом парцеле 1379/1 и истим правцем улази у КО Падеј.

У КО Падеј граница прати источну ивицу парцеле 3614, правцем југа. Код јужне међне тачке с парцелом 8082, граница иде у парцелу 3614 држећи правац према југу. Након 303 м, граница се оштро ломи на исток и након 108 м се опет ломи у правцу североистока, према јужној ивици парцеле 8082, односно према међној тачки. Граница овако описује ивицу око рибњака на парцелу 3614.

Надаље, граница иде уз северну ивицу парцеле 3614, обухватајући је и пратећи њен правац. Код најсеверније међне тачке с парцелом 7898, граница се оштро ломи на југ, потом југоисток, пратећи међну линију с парцелом 7898, обухватајући парцелу 3614. Код међне тачке с парцелом 7977, ломи се на југоисток и даље држећи правац ивице парцеле 3614. Граница пресеца парцелу 7977 и прати североисточну међну линију парцеле 4270/1 све до тремеђе парцела 4270/1, 7900/1 и 4270/4. Затим се граница ломи на југ пратећи западну ивицу пољског пута који се налази на обали рибњака (координате преломних тачака пољског пута јесу: Т1 - Y=7439940,433м X=5079583,553м и Т2 - Y=7440072,777м X=5079165,059м), долази до међне тачке поменутог пута и западне међне линије парцеле 4270/2 (координате ове тачке јесу: Y=7440116,272м и X=5079131,546м), након чега наставља ка југу пратећи западну линију парцела 4270/2 и 4270/3 до тремеђе парцела 4270/3 4272 и 4270/1. Граница иде рубом парцеле 4272, изузи-мајући је и наставља међном линијом с парцелом 4270/3 до међне тачке с парцелом 4275, када се ломи низ источни и југоисточни руб ове парцеле и потом спушта до јужне ивице парцеле 4270/1. Граница иде јужним рубом, уз међну линију с парцелом 7979/1 правцем југозапада. Прелазећи уз руб парцеле 7903, граница наставља рубом парцеле 4370/1 и даље пратећи међну линију с парцелом 7979/1. Наспрам источне међне тачке парцеле 4371, граница се ломи на север као овој тачки, пресеца парцелу 4370/1, наставља међном линијом парцеле 4370/1 с парцелом 4371. Граница иде северно и потом опет пресеца парцелу 4370/1 са северније међне тачке парцеле 4371 ка југоисточној међној тачки парцеле 7906. Пратећи западну ивицу парцеле 4370/1, граница прати путању међне линије ове

парцеле с парцелама 4369, 4368 и 4367, ломи се оштро на запад, прати северни руб парцеле 4367. Код међне тачке с парцелом 7905, граница се оштро ломи на север, и даље идући западном ивицом парцеле 4370/1, прати међну линију с парцелама 4333, 4332/2, 4332/1 и 4331. Граница пресеца парцелу 7904 и оштро се ломи на запад, идући јужним рубом парцеле 4330. Граница прати путању међне линије ове парцеле с парцелом 7904, до међне тачке с парцелом 7977. Граница пресеца ову парцелу, прелази на источну ивицу парцеле 3862 и спушта се према југу уз међну линију с парцелом 7977, а код најјужније међне тачке - оштро се ломи на север, пратећи ивицу парцеле 3862, односно идући уз међну линију парцела 3860 и 3861. Граница након јужне међне тачке парцеле 3861 с парцелом 3862, иде уз јужни руб парцеле 3860, пратећи путању руба парцеле 3862. Граница иде ка северозападу, пратећи међну линију с парцелом 7977, рубом 3862, пресеца парцелу 7887 и наставља рубом парцеле 3802. Код северне међне тачке парцеле 3806, граница се ломи и спушта низ западну ивицу ове парцеле, а потом се ломи на југоисток, пратећи облик парцеле 3802. Граница иде међном линијом ове парцеле с парцелама 3806, 3807, 3808, 3809/1, 3809/2, 3809/3, 3810 и 3811, по-том пресеца парцелу 7887 и наставља ивицом парцеле 3812. Ивицом ове парцеле, пратећи међну линију с парцелама 3855, 3854, 3853, 3852, 3851, 3850, 3849, 3848, 3844, 3843, 3842, 3840, 3839 и 3838 граница се спушта у правцу југоистока. Код међне тачке с парцелом 7977, граница се оштро ломи на југозапад и западним рубом ове парцеле, спушта се до међне тачке парцеле 3812 с парцелом 3832. Граница се ломи на запад и прати руб парцеле 3812. Граница иде ка северозападу уз међну линију с парцелама 3833, 3834, 3836/2, затим се ломи ка југозападу уз руб парцела 3836/2 и 3836/1, те потом, опет лемећи се ка југоистоку, иде међом с парцелама 3836/1, 3835, 3833 и 3828 - пратећи ивицу парцеле 3812. Граница изузима парцеле 3832, 3829, 3830, 3831, 3833, 3834, 3836/2, 3836/1, 3835 и 3828; пратећи путању руба парцеле 3812, граница се након јужне међне тачке ломи на северозапад и прати међну линију с парцелом 3813 и даље обухватајући само парцелу 3812. Граница иде северозападно до међне тачке парцеле 3812 с парцелом железничке пруге 7989/1.

Пруга је граница која раздваја источну просторну целину од западне просторне целине.

Граница иде оштро ка северу, уз источни руб пруге до северне међне тачке парцеле 3802. Граница се овде ломи оштро на југоисток и спушта северним рубом парцеле 3802, пресеца парцелу 7887 и наставља северним рубом парцеле 3862. Граница изузима парцелу 3857, обилазећи је по међној линији с парцелом 3862. Након међне тачке с парцелом 7887, граница иде северно до северне међне тачке парцеле 3862, ломи се на југоисток и спушта ивицом парцеле 3862 пратећи правац ивице парцеле. Граница иде уз међне линије с парцелама 3863, 3864, 3865, 3866, 3867, 3868, 3869, 3870, 3871, 3872, 3873, 3874, 3875, 3876, 3877, 3878, 3879, 3882/1, 3883, 3884, 3885, 3886, 3887, 3889, 3890, 3891, 3892, 3893, 3894, 3895, 3896, 3897 и 3898. Граница пресеца парцелу 7977, прелази на северни руб парцеле 4330 и иде на исток до међне тачке с парцелом 7902.

Граница се ломи ка југу идући западном ивицом парцеле 7902, а потом се ломи оштро на исток идући јужном ивицом ове парцеле. Граница иде међном линијом ове парцеле с парцелом 4270/1, најпре на исток, потом се ломи на североисток, потом на север, северозапад, а затим оштро на југозапад према међној тачки с парцелом 7901. Граница прати ивицу парцеле 4270/1, идући најпре на север, затим се ломи на североисток, уз међну линију с парцелама 4299 и 4298. Пратећи правац ивице парцеле 4270/1 граница иде источно, уз међну линију с парцелом 4298, потом северним рубом парцела 4298, 4299, 4300, 4301, 4302, 4303 и 4304. Ломи се на север уз источни руб парцеле 4305, а потом оштро на исток јужним рубом 4306, пратећи и даље правац ивице парцеле 4270/1. Идући међном линијом с парцелом, граница иде северном ивицом парцеле 4306, преко северне ивице 4307, а потом се оштро ломи на североисток, и даље пратећи ивицу парцеле 4270/1 - иде међном линијом с парцелом 7977, те након 112 м, код преломне међне тачке парцеле 7977, граница се ломи према северозападу и пресеца парцелу 7977 и иде према наспрамној међној тачки с парцелом 3956. Граница прати ивицу парцеле међном линијом с парцелом 3906, прелазећи с јужне на северну страну парцеле, потом наставља јужном ивицом парцеле 3955/2 према западу. Идући западно ка међној тачки с парцелом 3955/1, граница прати јужну ивицу ове парцеле,

потом пресеца парцелу 7887 и наставља јужном ивицом парцеле 3773, пратећи ивицу парцеле лагано ка северозападу. Граница долази до међне линије, односно источне ивице парцеле 7989/1 парцела пруге; ломи се оштро на север и источном ивицом пруге иде уз ивицу парцеле 3773, потом западну ивицу парцела 7884 и 3745. Код северне међне тачке парцеле 3745, гра-ница се ломи и спушта низ ивицу парцеле правцем југоистока. Граница пресеца парцелу 7884 и наставља ивицом парцеле 3756, држећи правац југоистока. Граница иде ивицом парцеле 3756 до источне међне тачке, ломи се на југ, обухвата је са источне стране, а потом и се опет ломи и иде јужном ивицом исте парцеле идући правцем северозапада, ка међној тачки с парцелом 7884. Граница прати међну линију с парцелом 3772, са северне и северозападне стране, спушта се ивицом парцеле 3773 према југоистоку и пресеца поново парцелу 7887. Настављајући ивицом парцела 3955/1 и 3955/2, граница иде ка југоистоку и касније више ка правцу истока пратећи северну ивицу парцеле 3955/2. Идући јужном страном међне линије с парцелом 7889, граница наставља према истоку иде северном ивицом парцеле 3956, а потом прелази на источну ивицу парцеле 7889, иде на северну међну тачку парцеле и пресеца парцелу 7977 у правцу северне ивице парцеле 4270/1. Граница иде ивицом парцеле 4270/1, уз међну линију с парцелом 7977, до наспрамне међне тачке са источном међном тачком парцеле 4112, ту граница пресеца парцелу 7977, иде на северозапад, а потом на југозапад, пратећи ивицу парцеле 4113 односно међном линијом ове парцеле с парцелама 4112, 4111 и 4110. Пратећи ивицу парцеле 4113, граница се спушта до међне линије с парцелом 7977, а потом се пење на север међном линијом с парцелама 4109 и 4108. Граница иде северозападном ивицом парцеле 4108, и даље пратећи ивицу парцеле 4113 до међне линије с парцелом 7887. Ломи се на север и иде источном ивицом парцеле 7887, пратећи и даље ивицу парцеле 4113. Обилази ивицом међних линија 4107/1 и 4107/2, односно прати путању ивице парцеле 4113. Кад поново дође до међне тачке с парцелом 7887, граница се поново ломи на север иде источном ивицом парцеле 7887. Потом прелази западном ивицом парцеле 7894 на западну ивицу парцеле 4038, а код преломне тачке ове парцеле, граница се ломи на исток и иде ивицом те парцеле, пресеца парцелу 7894 и поново иде ивицом парцеле 4113. Граница иде међном линијом с парцелом 4106, најпре с јужне, потом са источне и на крају са северне стране пратећи путању ивице парцеле 4113. Потом, граница пресеца парцелу 7894, спушта се југозападно, јужном ивицом парцеле 4040 и пратећи правац којим иде западни обод ове парцеле међна линија с парцелама 7887 и 4048, граница се северним ободом парцеле 4040 и пресецањем парцеле 7894 поново враћа и прати ивицу парцеле 4113. Граница изузима парцеле 4105 и 4104, идући јужним, потом источним и на крају северним ободом парцела описујући по међним линијама и пра-тећи ивицу парцеле 4113. Код међне линије с парцелом 7894, граница иде источном страном ове парцеле, потом скреће источно код међне тачке с парцелом 4095, идући њеним јужним ободом, односно северном ивицом парцеле 4113. Идући правцем североистока, пратећи ивицу парцеле 4113, дуж међне линије с парцелама 4095 и 4101, граница пресеца парцелу 8018, да би ишла северном ивицом парцеле 3623. Граница пресеца парцелу 3390 и прелази на западну ивицу парцеле 3621. Пратећи међну линију парцела 3480/1 и 3621, граница иде ка североистоку и северу, а код северне међне тачке парцеле 3621 ломи се ка југоистоку и прати међну линију с парцелом 7896, идући ивицом парцеле 3621. Наспрам западне међне тачке парцеле 3613, граница пресеца парцелу 7896 и иде јужним ободом парцеле 3613, односно прати северозападну ивицу парцеле 3614. Пратећи ивицу ове парцеле, граница иде на север, западном ивицом парцеле 3614, да би се код преломне тачке, међне тачке с парцелом 3590 сломила на запад и северном ивицом парцеле 3590, дошла до међне тачке с парцелом 7897. Граница пресеца ову парцелу и иде њеном западном ивицом, ломећи ка југу и пратећи ивицу парцеле 3551. Граница прати облик ивице парцеле 3551, најпре ка југу, потом ка северу, идући њеном источном, јужном а потом и западном ивицом. Граница прати међну линију коју парцела 3551 дели с парцелама 3572, 3571, 3567,3566, 3565, 3564, 3563 и потом поново 3564. Код тромеђне тачке парцела 3564, 3551 и 7896, граница пресеца парцелу 7896 и прелази на западну ивицу парцеле 3550. Граница се слама на север и иде западном ивицом парцеле 3550, пратећи међну линију коју парцела има с парцелама 3526, 3527, 3528, 3529, 3530, 3531, 3532, 3533, 3534, 3535, 3536, 3537, 3538, 3539, 3540, 3541, 3542, 3543, 3544, 3545, 3546, 3547, 3548 и 3549 - до преласка у КО Остојићево.

У КО Остојићево граница иде на север, западном ивицом парцеле 1380, пратећи овај правац до преломне тачке ове парцеле, кад се оштро ломи на запад и иде ивицом ове парцеле до међне линије с парцелом 1486/39. Граница се потом ломи рубом парцеле 1380, иде уз међну линију, североисточно, потом се ломи на запад - ломи се на север и пресеца парцелу 1381 и иде јужном ивицом парцеле 1487/2. Наспрам међне тачке 1485/2, граница се ломи, пресеца парцелу 1487/2, идући према јужној ивици парцеле 1485/2. Пратећи ову ивицу, скреће ка североистоку и прати северну, а потом источну ивицу парцеле 1487/2. Код југозападне међне тачке с парцелом 1385/4, граница прелази преко парцеле 1487/2, према северној ивици и међној тачки парцеле 1381. Граница иде северном ивицу парцеле 1380, односно прати међну линију с парцелом 1381 и иде на исток. Наспрам међне тачке парцеле 1382, граница се ломи и пресеца парцелу 1381, да би наставила западном ивицом парцеле 1382 правцем севера. Граница прати ивицу парцеле 1382, ка северу, потом кратко се ломи на исток и поново наставља ка северној међној тачки парцеле 1382, да би наставила ивицом парцеле 1374. Граница иде северно, западном ивицом парцеле до преломне тачке парцеле, кад скреће на исток и спушта се потом на југ, идући источном ивицом парцеле, односно границом КО Остојићево и КО Јазово. Код међне тачке с парцелом 1375, граница пресеца ову парцелу и спушта се њеном западном ивицом ка југу, пратећи ивицу парцеле 1376. Граница пресеца парцелу 1377, да би код северне међне тачке парцеле 1378 стигла до почетне тачке описа ове целине.

Западни део просторне целине број 4

Западни део просторне целине број 4 налази се у КО Остојићево и КО Падеј, Општине Чока. Почетна тачка описа ове просторне целине јесте у КО Остојићево, парцела 2380/1, најјужнија међна тачка. Граница иде северно, западном ивицом парцеле, потом се ломи на североисток и прати ивицу исте парцеле, идући северозападном ивицом парцела 2381/3, 2381/2, 2381/1 и 2379/2. Граница наставља северно западном ивицом парцела 2403, 2409, 2435/1, 2434, 2434/2, 2441 и 2440, до северозападне међне тачке парцеле 2440 с парцелом 2448/2. Граница се ломи на исток и иде северном ивицом парцела 2440, 2439/2 и 2438/2, да би се правац оштро сломио на југоисток, пратећи североисточну ивицу парцеле 2348/2. Пратећи ивицу ове парцеле, граница наставља у истом правцу, према југу, идући источно ивицом парцела 2438/1, 2437/3, 2437/2, 2437/1, 2407 и 2406. Идући источном ивицом парцеле 2379/1, граница долази до јужне међне тачке ове парцеле с парцелом 2378, где се оштро ломи на исток, идући јужном ивицом ове парцеле, улазећи у КО Падеј.

У КО Падеј граница иде на исток, најпре северном ивицом парцеле 3231 и 7881, да би се правац сломио на југ и потом југоисток, источном ивицом парцеле 3246. Граница прати ивицу парцеле 3246 до међне тачке с парцелом пруге, 7989/1, када се оштро ломи на југ и иде западном ивицом ове парцеле, пратећи ивицу парцеле до јужне међне тачке с парцелом 3208/1. Граница се ломи на запад, потом југозапад и прати ивицу парцеле 3208/1, иде у истом правцу југоисточном ивицом парцеле 7880/2 и наставља низ ивицу парцеле 3190/1. Граница изузима парцелу 3190/2, пратећи и даље ивицу парцеле 3190/1, иде уз ивицу парцеле 7879/1, не мењајући правац и наставља ивицом парцеле 3188/2. Граница пресеца парцелу 7869/2 не мењајући правац, идући ка југоисточној ивици парцеле 1933/2. Код јужне међне тачке ове парцеле, граница се ломи ивицом парцеле и иде према северозападу. Идући овим правцем, граница иде уз ивицу парцеле 3187, 3186, пресеца парцелу 7877 и наставља пратећи западну и потом северну ивицу парцеле 3183. Код северне међне тачке парцеле 3183, граница се ломи више западно и иде западном ивицом парцеле 3179. Код међне тачке с парцелом 7873, граница пресеца ову парцелу, ломи се на југозапад и иде јужном ивицом парцеле 2235. Идући правцем југозапада, граница прати међну линију парцеле 7873, односно иде ивицом парцела 2236 и 2238/1. Код јужне међне тачке парцеле 2238/1, граница се ломи на север и наставља западном ивицом парцеле, затим од међне тачке с парцелом 2243/2, граница иде јужном, потом западном и северном ивицом парцеле, до наспрамне међне тачке парцела 3178 и 3179, када пресеца парцелу 7873 и иде северно, западном ивицом парцеле 3179. Код преломне тачке парцеле 3179, граница прати северну ивицу, а код тачке наспрамне међној тачки парцела 3196 и 3166, граница пресеца парцелу 7869/2 и иде западном ивицом парцеле 3196, према северу. Граница наставља истим правцем ивицом парцеле 3109, потом се ломи на исток, затим на север и потом оштро на југ, пратећи ивицу парцеле 3109. Граница прати међну линију с парцелом

7864/1 до југоисточне међне тачке с парцелом 3109, кад граница пресеца парцеле 7864/1, 3195 и 3194 лемећи се на исток, прелазећи преко парцеле 3195 према западној међној тачки парцеле 3193. Граница иде северном ивицом парцеле 3193, држећи правац ивице пресеца парцелу 3195, 7881 и 3198, да би североисточном ивицом парцела 3198 и 3210, односно границом између КО Падеј и КО Остојићево - дошла до почетне тачке описа ове целине.

Опис граница просторних подцелина подручја посебне намене (Парка природе)²

Површине под режимом II степена заштите састоје се од четири просторне целине.

Просторна целина број 1

Целина број 1 налази се у целости у КО Санад, Општина Чока. Почетна тачка описа ове целине јесте северозападна међна тачка парцеле 2101. Граница иде западном ивицом парцеле 2101, према југу и прати обод парцеле. Дуж међне линије с парцелом 2100 граница прати ивицу парцеле 2101 и скреће на југоисток. Граница иде јужним ободом парцеле 2104 и у истом правцу наставља ивицом парцеле 2107, 2110 и 2113. Код јужне међне тачке парцеле 2113, граница помера правац на исток и иде јужном ивицом парцела 2113, 2116, 2119, 2122, 2125, 2128, 2131. Код југоисточне међне тачке парцеле 2131, граница благо мења правац, обухватајући и даље јужним ободом парцеле 2134, 2137, 2140, 2143 и 2146. Код југоисточне међне тачке парцеле 2146, граница благо мења правац идући више ка североистоку, обухватајући јужни обод парцела 2149, 2152, потом више према истоку уз јужни обод 2152 и 2155, а код међне тачке с парцелом 2158, благо се ломи на североисток. Идући овим правцем, прати југоисточну ивицу парцела 2158, 2161/1, 2161/2, прати цео обод парцеле 2164, те наставља југоисточним ободом парцеле 2169 према парцели 2508. Граница иде ивицом парцеле 2508, односно у целости прати јужну међну линију с парцелом 2509, све до северозападне међне тачке парцеле 3157. Граница иде западном ивицом парцеле 2508, уз међну линију с парцелом 3157, потом 3158, ломи се оштро на исток и иде северном ивицом парцеле 3158 према истоку. Граница прати овај правац све до југозападне међне тачке парцеле 3176. Затим, граница се ломи на север, пратећи ивицу парцеле 3176 и наставља да прати ивицу скрећући на исток. Северном ивицом парцеле 3176, а потом 3181, 3182, 3187, 3188, 3193 3194, 3199/1, 3199/4, 3199/2 и 3199/3, граница изузима ове парцеле из заштићеног подручја, односно из другог степена и враћа се на северну ивицу парцеле 3158. Овај правац држи, пратећи јужну међну линију парцела 3200, 3203, 3204, 3207, 3208, 3211, 3212, 3215, 3216/1, 3216/2, 3219/1, 3219/2, 3220 и 3223. Код међне тачке с парцелом 3224, граница се ломи на север, и потом скреће на исток, пратећи ивицу парцеле 3224 и иде јужним ободом парцела 3225, 3228 и 3231. Граница их обухвата и скреће након јужне на источну ивицу парцеле 3231, а потом обухвата је и са северне ивице, као и парцеле 3228, 3225, 3223, 3220, 3219/2, 3219/1, 3216/2, 3216/1, 3215, 3212, 3211, 3208, 3207, 3204, 3203, 3204, 3200, 3198/3, 3198/2, 3198/2, 3198/4, 3198/1, 3195, 3192, 3189, 3186, 3183, 3180, 3177, 3175, 3172, 3170/1, 3170/2, 3167, 3166, 3163, 3162 и 3159, идући правцем запада. Код северозападне међне тачке парцеле 3159, граница иде северном линијом парцеле 2508, те прати њен правац уз међну линију с парцелом 2507. Код међне тачке с парцелом 2170, граница се ломи на југ, а потом на запад, пратећи ивицу парцеле 2170. Код југоисточне међне тачке с парцелом 2163, граница другог степена наставља овај правац уз јужну ивицу парцеле 2163, а потом пратећи источну ивицу парцеле 2161/2 ломи се на север, те прати облик парцеле 2161/2 до северне ивице парцеле 2161/1. Граница наставља ка западу, пратећи северни обод парцела 2158, 2155, 2152, 2149, 2146, 2143, 2140, 2137, 2134, 2131, 2128, 2125, 2122, 2119, 2113, 2110, 2107, 2104 и 2101. Спуштајући се западном ивицом 2101, долази до почетне тачке описа ове целине другог степена.

Просторна целина број 2

Целина број два налази се у целости у КО Чока, општине Чока. Почетна тачка описа ове целине јесте јужна међна тачка парцеле 3627. Граница иде северно уз источну ивицу парцеле 3627, пресеца парцелу 3610, а потом прати источну ивицу парцеле 3630. Код северне међне тачке парцеле 3630, граница се ломи и прати јужну ивицу парцеле 3633, а потом иде на север обухватајући парцелу 3633, уз североисточну

ивицу парцеле 3636. Пратећи правац уз североисточну ивицу парцеле 3636, код међне тачке с парцелом 3635, граница скреће благо ка северозападу и прати северну ивицу парцеле 3635. Граница наставља након међне тачке с парцелом 3620, уз североисточну и северну ивицу парцеле, пратећи обод ове парцеле до северне међне тачке с парцелом 3613. Код ове међне тачке, граница се слама на југ и прати ивицу парцеле 3613. Граница пресеца парцелу 3609, наставља западном ивицом парцеле 1369, идући према југозападу, пратећи ивицу парцеле. Граница наставља уз ивицу парцеле 1370/1, благо се лемећи према западу, пратећи путању ивице парцеле до северне међне тачке с парцелом 1372.

Граница иде ивицом парцеле 1372 с јужне стране и иде правцем истока. Наставља пратећи јужну ивицу парцеле 1370/1, односно северну међну линију с парцелом 1353. Граница прати путању парцеле 1370/1 и после међне линије с парцелом пута, према северу и наставља источном ивицом парцеле 1369, пресеца парцелу 3609, а потом иде источном ивицом парцеле 3613. Држећи правац ивице парцеле 3613, граница наставља јужном ивицом парцеле 3620. Граница обухвата и парцелу 3621, идући њеном југозапад-ном ивицом, према југу и затим обухвата парцелу 3634. Граница прелази на ивицу парцеле 3630 и спуштајући се јужно, пресеца парцелу пута 3610, као и парцеле 3626/26, 3626/25, 3626/24, 3626/23, 3626/22, 3626/21, 3626/20, 3626/19, 3626/18, 3626,32, те прелази на југозападну ивицу парцеле 3627 и спуштајући се до њене најјужније међне тачке - долази до почетне тачке описа ове целине.

НАПОМЕНА: Опис граница целине другог степена не захвата парцелу 3609 - која се налази у режиму трећем степена заштите.

Просторна целина број 3

Ова просторна целина налази се у целости у КО Остојићево, Општина Чока. Почетна тачка описа јесте најјужнија међна тачка парцеле 3808/1. Граница иде западном ивицом ове парцеле, правцем севера, те се ломи на исток и пресеца парцелу 3808/1, настављајући уз северозападну ивицу парцеле 3808/1. Потом, граница прати путању ивице парцеле, правцем од североистока, до југоистока до међне тачке с парцелом 3808/2. Граница иде ивицом парцеле 3808/2 и не обухвата је, већ наставља уз ивицу парцеле 3808/1. Ломећи се на југ, иде међном линијом с парцелом 5009, а код међне линије с парцелом 3878, ломи се на запад и наставља путању, држећи се ивице парцеле 3808/1. Граница прати ивицу парцеле 3808/1 обухватајући је и прати међну линију коју има с парцелом 3878 до јужне ивице парцеле, а потом и до најјужније међне тачке парцеле 3808/1 - односно почетне тачке описа ове целине.

Просторна целина број 4

Целина се налази у општини Чока, те мањим, северним делом у КО Остојићево, док је остатак целине у КО Падеј.

Почетна тачке описа је у КО Остојићево, најсевернија међна тачка парцеле 1378. Граница иде источном ивицом парцеле према југу и пратећи обод парцеле - улази у КО Падеј.

У КО Падеј граница прати источну ивицу парцеле 3614, правцем југа. Код јужне међне тачке с парцелом 8082, граница иде у парцелу 3614 држећи правац према југу. Након 303 м, оштро се ломи на исток и након 108 м се опет ломи у правцу североистока, према јужној ивици парцеле 8082, односно према међној тачци. Граница иде уз северну ивицу

парцеле 3614, обухватајући је и пратећи њен правац. Код најсеверније међне тачке с парцелом 7898, граница се оштро ломи на југ, потом југоисток, пратећи међну линију с парцелом 7898, обухватајући парцелу 3614. Код међне тачке с парцелом 7977, ломи се на југозапад и даље држећи правац ивице парцеле 3614. Код најјужније међне тачке парцеле 3614 с парцелом 7977, граница се ломи западном ивицом парцеле 3614, обухватајући је, и иде уз међну линију с парцелом 7896. Код најсеверније међне тачке парцеле 7896 с парцелом 3614, граница се ломи на исток и наставља да прати правац ивице парцеле 3614 до јужне међне тачке с парцелом 7897. Граница наставља да обухвата парцелу 3614, пратећи северозападни ивицу, односно идући источним делом међне линије с парцелом 7897. Граница иде северно и улази у КО Остојићево.

У КО Остојићево граница целине иде западном ивицом парцеле 1378, пратећи ивицу парцеле до њене најсеверније међне тачке, односно до почетне тачке описа ове целине.

Опис границе заштитне зоне Парка природе, „Слатине у долини Златице,,³

Површина под заштитном зоном састоји се од две просторне целине.

Просторна целина број 1

Почетна тачка описа граница заштитне зоне јесте у КО Врбица, Општина Чока, парцела 1341, северна међна тачка. Граница се спушта према југу, западном страном парцеле 1341. Потом, граница прелази на западну ивицу парцеле 1659 и даље држећи правац југа, прати правац ивице парцеле све до преласка у КО Црна Бара, кад наставља западном ивицом парцеле 1356.

У КО Црна Бара граница иде ивицом парцеле 1356, до преломне тачке парцеле, када парцела скреће источно, а граница се од преломне тачке ломи ка западу, пресеца парцелу 979/1, према северној међној тачки парцеле 979/2. Од северне међне тачке ове пар-целе, граница наставља јужно, идући источном ивицом парцеле 979/2, односно прати међну линију ове парцеле с парцелом 979/1, да би се код јужне тачке парцеле 979/2, оштро заломила на запад и наставила да прати ивицу парцеле 979/1 до међне тачке с парцелом 1326. Граница заштитне зоне иде северном ивицом парцеле 1326 и 981, а потом пресеца парцелу 1326 у правцу према међној линији парцела 1813 и 1816. Граница се спушта међном линијом ове две парцеле, ка југу, потом прелази на источну ивицу парцеле 2283. Граница долази до јужне ивице парцеле 2283, оштро скреће на запад и прати ивицу парцеле 2283 до најјужније међне тачке, одосно до парцеле 1802. Овде граница наставља у истом правцу, пресеца парцелу 1802, прелази на њену јужну ивицу и слама се низ западну ивицу парцеле 1799. Граница скреће јужном ивицом парцеле 1799, да би се оштро сломила на југ код међне линије парцела 1566 и 1778. Граница иде западном ивицом парцеле 1778, наставља источном ивицом парцеле 1567, све до међне линије с парцелом 1746, када се ломи на исток и прати северну ивицу парцеле 1746. Пратећи ову ивицу, граница мења правац на север и потом се поново ломи на исток, да би наспрам међне линије пар-цела 1662 и 1669, оштро сломила правац на југ, пресекла парцелу 1746 и држала овај правац све до међне линије с парцелом 1674. Држећи правац ове међне линије, граница пресеца парцелу 1674, прелази на њену јужну ивицу и ломи се оштро на запад. Граница прати јужну ивицу парцеле 1674, до њене западне међне тачке, када се ломи на југ и прати западну ивицу парцеле 4042, све до међне тачке с парцелом 4038. Овде се граница слама на запад, иде северном ивицом парцеле 4038, обухвата ову парцелу са западне ивице и прелази на северну ивицу парцеле 2181. Граница иде ивицом ове парцеле до међне линије с парцелом 3998, када северном ивицом ове парцеле скреће на запад према парцели 4013. Граница пресеца ову парцелу држећи исти правац, прелази на југозападну ивицу, односно ивицу коју ова парцела дели с парцелом 2224 и иде на северозапад, да би код крајње међне западне тачке ове парцеле, наставила да прати северну ивицу парцеле 2224. Граница има правац који се ломи лагано према југозападу, прати ивицу парцеле 2224 и долази до парцеле 3950. Граница наставља југозападно, прати југоисточну и источну ивицу парцела 3950 и 3949, да би код међне тачке с парцелом 2246, наставила њеном западном ивицом, а потом се оштро заломила на запад северном ивицом парцела 3914 и 3910. Граница обухвата парцелу 3910 и са западне ивице и ломи се наспрам међне линије парцела 4728 и 4882 (КО Остојићево). Граница пресеца парцелу 3402 и прелази у КО Чока.

У КО Остојићево граница наставља југоисточном ивицом парцеле 4728, све до међне тачке с парцелом 4864/3, када се оштро ломи на југоисток и прати ивицу парцела 4865 и 4866. Граница долази до међне тачке с парцелом 4883, пресеца ову парцелу и опет се ломи на југозапад. Граница иде југоисточном ивицом парцеле 4883, до тачке наспрам међне линије парцела 4760/1 и 4759. Граница овде пресеца парцелу 4883, прати међну линију парцела 4760/1 и 4759, према северу и северном ивицом парцела 4757/2 и 4757/1 долази до југоисточне ивице парцеле 4728. Граница се спушта ка југозападу, идући ивицом ове парцеле до тачке наспрам међне линије парцела 4709 и 4711. Граница се опет ломи на северозапад, пресеца парцелу 4728 и прати међну линију парцела 4709 и 4711. Граница обухвата парцелу 4711 са северне стране и код међне тачке с парцелом 4713 - ломи се на север, ивицом те парцеле. Обухватајући парцелу 4713 са североисточне и северне стране, граница долази до тачке која наспрамно гледа међну линију парцела 4352/2 и 4534/3, пресеца парцелу 4630 и идући на северозапад и пратећи међну линију парцела 4352/2 и 4534/3 долази до

јужне ивице парцеле 4511. Граница пресеца ову парцелу и наставља према северозападу међном линијом парцела 4491/2 и 4491/3. Граница прелази на североисточну ивицу парцеле 4492/3, потом на северну ивицу ове парцеле, ломи се на југозапад и пратећи југоисточну ивицу парцеле 4496 иде према југозападу, све до међне тачке с парцелом 4510. Овде се граница ломи низ ивицу парцеле 4509, скреће на југоисток, пресеца парцелу 4511 и опет се ломи на југозапад, идући ивицом парцела 4512 и 4181. Граница прати југоисточну ивицу парцеле 4181, све до међне тачке с парцелом 4159, када се ломи на југоисток, уз ивицу парцеле 4160/1. Граница прати ову ивицу парцеле, пресеца парцелу 4099 у истом правцу и опет ломи правац на југозапад, пратећи југоисточну ивицу парцеле 4099. Граница иде овом ивицом све до међне тачке с парцелом 4053, када се ломи на југоисток ивицом парцеле 4052, долази до међне линије с парцелом 4031, пресеца је и наставља ка југозападу, пратећи југоисточну ивицу парцеле 4031. Граница иде овом ивицом парцеле 4031, све до тачке наспрам међне линије парцела 4085 и 4086. Граница се овде слама према међној линији ових парцела, пресеца парцелу 4031, прати североисточну ивицу парцела 4086 и 4102, пресецајући пре тога парцелу 4099, све до међне линије парцеле 4102 с парцелом 4181. Граница се ломи ка југозападу и пресеца парцелу 3635, долази до њене западне ивице и оштро се ломи ка северу, те прати границу општина Остојићево и Јазово. Граница заштитне зоне иде западном ивицом парцеле 3635 до границе се општином Чока, кад скреће на исток и прати границу двеју општина - Чока и Остојићево, све до северне међне тачке парцеле 3560, наспрам међне линије парцела 3359 и 3561, када се ломи на север, улази у КО Чока.

У КО Чока граница иде источном и потом северном ивицом парцеле 3559, пратећи међну линију парцеле 3559 с парцелом 3342, до тачке наспрам међне линије парцела 3374 и 3377. Граница се оштро ломи у правцу ове међне линије и држи овај правац, идући на север, источном ивицом парцела 3377, 3376, 3333 и 3334, док пресеца парцеле 3355, 3317, 3316, 3315, 3314 и 3313. Граница долази до међне тачке с парцелом 3318, када се слама на северозапад и прати југозападну ивицу ове парцеле до крајње северне међне тачке, када обухвата парцелу и са северне стране и прелази на западну ивицу парцеле 1189/1. Граница иде најпре западном, а потом се ломи ка истоку и прати северну ивицу парцеле 1189/1, до источне међне тачке парцеле 3650/22, односно до међне тачке са општином Црна Бара. Граница се овде оштро ломи на север и прати границу општина Чока и Црна Бара, односно источну ивицу парцеле 3642 у КО Чока. Граница иде овим правцем до тачке тромеђе општина Чока, Црна Бара и Санад, када се ломи на запад, јужном ивицом парцеле 3078/2 (КО Чока). Граница заштитне зоне, прати границу општина Чока и Санад, до тачке наспрам парцеле 2524 (КО Санад), када се ломи на север и пресеца парцелу 3078/2 у КО Чока, улази у КО Санад и наставља источном ивицом парцела 2525, 2526/2, 2526/1 и 2526/5. Код јужне тачке међе с парцелом 3080, граница наставља у истом правцу северно, пресеца парцелу 3080 према међној линији парцела 3155 и 3154, и ломи се на исток, пратећи северну ивицу парцеле 3080. Граница иде источно, северном ивицом ове парцеле, потом парцеле 3081 до источне међне тачке с парцелом 3102/2, када се оштро ломи на север и прати источну ивицу парцеле 3102/2. Држећи овај правац, граница пресеца парцелу 3158, наставља источном ивицом парцеле 3241 и ломи се на северозапад, јужном ивицом парцеле 3251. Граница пратећи ивицу ове парцеле долази до границе Општине Чока и Општине Нови Кнежевац, када се ломи на запад, пратећи границу општина, односно јужну ивицу парцела 3253 и 2506 (КО Санад - Општина Чока).

Код источне међне тачке ове парцеле с парцелом 2504, граница се ломи оштро на југ и прати ивицу парцеле 2507. Граница се спушта јужно све до међне тачке с парцелом 2282, када се оштро ломи на запад, пратећи јужну ивицу парцеле 2282. Држећи овај правац, граница иде западно све до међне тачке с парцелом 2224, кад се ломи на југ и спушта западном ивицом парцеле 2223, пресеца парцелу 2171 и ломи се на запад идући јужном ивицом парцеле 2171. Граница иде на запад све до међне тачке парцеле 2171 с парцелом 2082, кад се ломи на југ, идући западном ивицом парцела 2083, 2084 и 2085. Граница долази до северне ивице парцеле 2167, те се оштро ломи на исток, северном ивицом парцела 2167 и 2510, долази до тачке наспрам међне линије парцела 2572/1 и 2571, када се оштро ломи на југ, пратећи међну линију парцела 2572/1 и 2571, а потом западну ивицу парцеле 2569. Држећи исти правац, граница заштитне зоне пресеца парцелу 3077, наставља западном ивицом парцела 3041 и 3040, до

граница Општине Санад са Општином Чока. Граница заштитне зоне прати међну линију општина, односно јужну ивицу парцеле 3078/2 (КО Санад) до источне међне тачке парцеле 1396/39 у КО Чока.

Граница у КО Чока иде благо ка југозападу, пратећи јужну ивицу парцела 1396/39, 1396/38 и 1396/37, до тачке наспрам међне линије парцела 3618/22 и 3616/7, када се ломи на југ, пресеца парцелу 1395 и потом опет оштро скреће на запад и прати ивицу парцеле 1395. Пратећи ивицу парцеле 1395, граница се спушта јужније, пратећи изломљен правац ивице парцеле, међну линију парцеле 1395 с парцелом 3616/1 и долази до међне тачке с парцелом 3609. Овде се граница ломи на југ, идући западном ивицом парцеле 3616/1, потом пресеца парцелу 3609 према међној линији парцела 1389/2 и 1384 и наставља северном ивицом парцеле 1384. Потом, граница прелази на ивицу парцеле 1383/2, лагано се лемећи ка југу. Граница иде јужно ивицом парцеле 1382/2, а код преломне тачке парцеле 1382/2, граница наставља у истом правцу, пресеца парцелу 1382/1 и долази до северне ивице парцеле 1381/9. Граница обухвата ову парцелу са северне ивице, потом се ломи на југозапад и спушта се низ северозападну ивицу парцела 1381/9, 1381/34, 1381/33, 1381/32, 1381/27, 1381/8, 1381/13, 1381/12, 1381/11, 1381/10, 1381/7, 1381/29, 1381/6, 1381/5, 1381/20, 1381/38, 1381/4, 1381/31, 1381/21, 1381/19, 1381/18, 1381/17, 1381/3, 1381/16, 1381/15, 1381/14, 1381/39, 1381/2, 1381/23 и 1381/1.

Граница се слама на северозапад, идући јужном ивицом парцеле 1377/24, долази до међне тачке с парцелом 1388, кад се ломи уз источну ивицу парцеле, да би наспрам међне линије парцела 1375 и 1376/1, оштро скренула ка западу, пресекала парцелу 1388 и наставила северном ивицом парцеле 1375 до парцеле 1556. Граница се ломи уз источну ивицу парцеле 1556, иде југозападно и код јужне међне тачке с парцелом 1560 оштро скреће ка југозападној ивице парцеле 1562, пресеца парцелу 1556 и пратећи југозападну ивицу парцеле 1560, лагано скреће северно до међне линије ове парцеле с парцелом 1667. Граница се овде оштро ломи на југозапад, ивицом парцеле 1667 и спушта се до тачке међе с парцелом 1661. Југозападном ивицом парцеле 1662/2, граница иде ивицом парцеле 1656, коју најпре пресеца, а потом њеном ивицом долази до тачке међе с парцелом 1674/2, те њеном југозападном ивицом долази до парцеле 1635, пресеца је и јужном ивицом те парцеле иде ка југоистоку. Код међне тачке с парцелом 1617, граница се слама уз западну ивицу парцеле 1617, идући јужно најпре пресеца парцелу 1611 и наставља источном ивицом парцеле 1085 до јужне међне тачке с парцелом 1096/2. Граница се ту ломи на исток, прати ивицу парцеле 1096/2, а потом поново скреће, пратећи правац ивице парцеле 1110. Од јужне ивице парцеле 1110, граница пресеца парцелу 3182, у правцу источне ивице парцеле 3183, идући јужно, благо скрећући ка југоистоку, да би североисточном ивицом парцела 3170, 3168, 3167/3, 3167/2, 3167/1 и 3166 дошла до северне међне тачке парцеле 3165. Граница прелази на западну ивицу ове парцеле, пресеца парцелу 3164/2, да би јужном страном те парцеле нагло скренула ка северозападу, пратећи међни линију с парцелом 3132. Граница наставља ивицом парцеле 3132, северном, потом западном страном, потом прелази на северну ивицу парцеле 3106, лемећи се све више ка југу. Код тачке тремеђе парцела 3106, 3105/2 и 3110, граница иде северно, пратећи ивицу парцеле 3310, потом скреће оштро на југозапад, пресеца парцеле 3110, 3110 и 3087/1, да би наставила у том правцу пратећи југоисточну ивицу парцеле 3087/1, 3087/2 и 3087/3. Пратећи ивицу ових парцела, граница иде југозападно, мењајући правац уз путању ивице и долази до источне међне ивице парцеле 3084/2. Овде се граница оштро ломи на југоисток, прати ивицу парцеле 3084/2, до међне тачке с парцелом 3091. Граница ту оштро скреће правац ка североистоку, пратећи ивицу парцеле 3091, њену северну страну. Граница прати ивицу парцеле, све до међе с парцелом 3087/1, када прелази на јужну ивицу ове парцеле, пресеца поново парцелу 3100 и 3110, да би уз међну линију парцела 3107 и 3110, наставила ка истоку. Граница наставља северном ивицом парцеле 3110, према истоку, лагано мењајући правац ка југоистоку, до крајње источне међне тачке парцеле 3110, кад прелази на ивицу парцеле 3133. Јужном ивицом парцеле 3133, граница долази до тачке тремеђе парцела 3133, 3157 и 3116, када граница пресеца парцелу 3116 у правцу међне линије парцела 3155 и 3135, обухвата парцелу 3155 с јужне стране и спушта се ка југоистоку, јужном ивицом парцеле 3154. Граница пресеца парцелу 3139, наставља југозападном ивицом 3140 и спуштајући се све више јужно пресеца парцелу 3121/2 и прелази из КО Чока у КО Јазово.

У КО Јазово граница наставља јужно, идући западном ивицом парцеле 4541, а скреће на исток код северне ивице парцеле 4557. Долази до међне линије с парцелом 3784, пресеца је и поново се оштро слама на југ, идући источном ивицом парцеле 3784. Граница се спушта све до међне тачке с парцелом 3716/1, када се јужном ивицом ове парцеле слама на исток, пресеца парцелу 3640 и наставља јужном ивицом парцеле 3716/2. Граница долази до КО Остојићево и прелази у ту општину преласком преко парцеле 3635, на југоисточну ивицу ове парцеле.

У КО Остојићево, граница се уз ивицу парцеле 3635 ломи ка југу и спушта се изломљеним правцем ове парцеле до њене најјужније међне тачке, односно до северне међне тачке парцеле 1384. Граница овде опет ломи правац и иде североисточном ивицом парцеле 1384 према југоистоку, до међне тачке ове парцеле с парцелом 3685. Граница овде поново оштро скреће према југозападу односно ка међној линији парцела 1396/2 и 1396/1, прати ову линију, обухвата парцелу 1396/1 са западне стране и потом пресеца парцелу 1436 према северној ивици парцеле 1464. Идући северном ивицом парцела 1464, 1463/6 и 1463/1, граница пресеца парцелу 1462, у правцу ка северној ивици парцела 1469/3 и 1470/1. Граница обухвата парцелу 1470/1 и са западне стране, а потом се ломи уз северну ивицу парцеле 1485/2 до западне међне тачке парцеле 1487/2. Граница мења правац и обухвата парцелу 1487/2 њеном западном ивицом, пресеца парцелу 1301 и наставља ка југу, идући западном ивицом парцела 1486/39, 1531/2 и 1680/1, притом пресецајући парцелу 1606. Код југозападне међне тачке парцеле 1680/1, граница заштитне зоне пресеца парцелу 1736 и скреће на југозапад њеном јужном ивицом, држећи овај правац до међне тачке с парцелом 2112. Ову парцелу граница пресеца у правцу југозапада, односно ка северној ивици парцеле 2334 и иде северном ивицом ове парцеле до међне тачке с парцелом 2102. Овде границе иде источном ивицом парцеле 2102, а код међне тачке с парцелом 2331/2, окомито скреће на запад, пресеца парцелу 2102, према јужној ивици парцеле 2245 и прелази на ивицу парцеле 2438/2. Од ивице ове парцеле, граница иде према северу и северозападу, до међне тачке ове парцеле с 2448/2. Граница овде прелази на јужну ивицу парцеле 2448/2, пресеца парцелу 6118 и наставља јужном ивицом парцеле 2448/1 ка југозападу, до међне тачке с парцелом 2463/1.

Граница на овом месту оштро скреће ка југу, идући источном ивицом парцеле 2463/1, пресеца парцелу 6121 и наставља источном ивицом парцеле 6122. Идући том ивицом, граница прелази с јужне стране ове парцеле на источну ивицу парцеле 2425/1 и наставља ка југу. После међне тачке с парцелом 6125, граница иде западном ивицом ове парцеле до крајње јужне међне тачке ове парцеле, када прелази западну ивицу парцеле 2382/11, најпре пресецајући у том правцу парцелу 2384/11. Идући западном ивицом парцеле 2382/11, граница заштитне зоне долази до границе са КО Падеј.

У КО Падеј граница најпре сече парцеле 3198, 7881 и 3195, идући југозападно и то од југозападне међне тачке парцеле 2328/11 (КО Остојићево), према северној ивици парцеле 3193 (КО Падеј). Од ове северне ивице, с крајње западне међне тачке, граница опет пресеца парцелу 3195, идући према тачки тромеђе парцела 7864/1, 3196 и 3109. Овде граница скреће ка северозападу, пратећи западну, односно југозападну ивицу парцеле 7864/1 све до међне тачке ове парцеле с парцелом 7868. Граница се ломи ка југу, низ источну ивицу парцеле 7868, држи овај правац до јужне међне тачке парцеле, пресеца парцеле 8006 и 7869/1 у истом правцу, а потом се ломи на југоисток, низ јужну ивицу парцеле 7869/1, до међне тачке с парцелом 3167. У овој тачки, граница се ломи на југозапад, пратећи источну ивицу парцеле 7872, до међне тачке с парцелом 8007. Граница се северном ивицом парцеле 8007 ломи оштро на југоисток, прати ивицу парцеле 8007 до међне тачке ове парцеле с парцелом 2288. Код ове тачке, граница заштитне зоне се ломи оштро према међној линији парцела 2300 и 2289. Граница у том правцу иде источном ивицом парцеле 2300 до међне тачке с парцелом 7876. Северном ивицом парцеле 7876, граница се ломи на југоисток, потом наставља истом ивицом парцеле 8073/1 до међне тачке с парцелом 2080/1. Граница у истом смеру наставља северном ивицом парцеле 2080/1, прати правац ивице ове парцеле, ломећи се према североистоку до међне тачке с парцелом 2080/2. Граница иде према североистоку ивицом парцеле 2080/2, северозападном ивицом ове парцеле, пресеца парцелу 8007, према међној линији парцела 3186 и 3187. На тој тачки, граница се ломи на југоисток, пратећи ивицу парцеле 8007, њеном североисточном ивицом до међне тачке с парцелом 2027/5. Граница наставља одавде пратећи правац ивице парцеле

1933/2, уз међну линију с парцелом 8007, до међне тачке с парцелом 1933/1. Граница се оштро ломи код ове међне тачке, идући на североисток, пратећи источну ивицу парцеле 1933/2, пресеца парцелу 7869/2 и наставља источном ивицом парцела 3188/2, 7879/1 и држећи исти правац ивицом парцеле 3190/1, према североистоку. Граница заштитне зоне изузима парцелу 3190/2, обилазећи је пратећи ивицу парцеле 3190/1. Граница иде међном линијом парцела 7880/2 и 7880/1, наставља југоисточном и јужном ивицом парцеле 3208/1, скрећући источно до међне тачке с парцелом 7989/1. Граница пресеца парцелу 7989/1 према међној линији парцела 3812 и 3813, лomeћи се према југоистоку, идући јужном ивицом парцеле 3812. Граница прати ивицу ове парцеле до међне линије с парцелом 7977, кад се ломи на север, идући западном ивицом парцеле 7977, лагано скрећући према североистоку. Код тачке наспрам међне линије парцела 7906 и 4370/2, граница се ломи на исток, пресеца парцелу 7977, наставља јужном ивицом парцеле 7906, до крајње источне међне тачке парцеле. Граница заштитне зоне од ове тачке ломи се ка југоистоку, пресеца парцелу 4370/1, идући према источној ивици парцеле 4371. Од југоисточне међне тачке ове парцеле, у истом правцу као и источна ивица парцеле, граница иде јужно, пресеца парцелу 4370/1, према северној ивици парцеле 7979/1. Граница прати северну ивицу ове парцеле, до преломне тачке, кад граница пресеца парцелу 7979/1 у правцу према међној линији парцела 4441/1 и 4440/1. Граница наставља међном линијом парцела 4440/2 и 4441/2, 4449/2 и 4411/2, пресеца парцелу 8079 и 8064 до северне ивице парцеле 5760. Граница иде северном, источном и јужном ивицом парцеле 5760, лomeћи правац од истока ка западу, до тачке наспрам међне линије 5770 и 5751, када се оштро ломи на југ, према овој међној линији, пресеца парцелу 5917 и прати западну ивицу парцеле 5751. Код најјужније међне тачке парцеле 5751, граница прелази на јужну ивицу 5750. Ту граница иде североисточно, а потом се ломи источном ивицом парцеле 5750, потом од североисточне ивице парцеле 5750, ломи се на исток и наставља јужном ивицом парцела 5748/1, 5747/1, 5745/1, 5744/1, 5743/1, 5742/1, 5741/1, 5740/1, 5739/1, 5738/1, 5737/1, 5736/1, 5735/1, 5734/1 и 5733/1. Граница од југоисточне међне тачке парцеле 5733/1, пресеца парцелу 7952, долази до њене источне ивице, кад се ломи на север и наставља ивицом ове парцеле. Граница прати источну ивицу парцеле до међне линије с парцелом 7943, пресеца је и прелази на североисточну ивицу парцеле 7943, према југоисточној ивици парцеле 8064. Граница се ломи уз ивицу парцеле 8064, идући ка североистоку. Граница идући ивицом ове парцеле, обухвата ову парцелу и са североисточне стране и долази до међне линије с парцелом 8079. Код ове тачке, граница се ломи у правцу североистока, идући југоисточном ивицом парцеле 8079. Граница прати југоисточну и источну ивицу ове парцеле, скрећући све више ка северу, ка истоку и код преломне тачке парцеле граница, пратећи исту ивицу парцеле иде северозападно, те потом северно и на крају према североистоку до преласка у КО Остојићево.

У КО Остојићево, граница наставља ка североистоку, идући од јужне међне тачке парцеле 1326, њеном југоисточном ивицом, потом истом ивицом парцеле 1316, да би ову парцелу обухватила и са северне стране до међне тачке с парцелом 1317. У овој тачки се граница ломи оштро на север и прати источну ивицу парцеле 1317. Граница иде до најсеверније међне тачке парцеле 1317, да би од ове тачке пратила границу општина Остојићево и Јазово. Граница заштитне зоне прати границу општина идући правцем југозапада, скрећући више ка западу, односно иде јужном ивицом парцеле 1995 (КО Јазово), до међне тачке ове парцеле с парцелом 1625/2 (КОЈазово), када се ломи на север, идући источном ивицом парцеле 1625/2.

У КО Јазово граница иде источном, потом северном ивицом парцела 1625/2 и 1624/2, затим се ломи се на југ западном међном линијом парцеле 1624/2, пресеца парцеле 1624/3 и 1092/1 до североисточне међне тачке парцела 1091/4 и 1092/1. Граница наставља своје кретање у правцу југозапада пратећи северозападну међну линију парцела 1092/1, затим пратећи јужну ивицу парцела 117 и 4553/1, потом се јужном ивицом парцеле 4554/2 спушта југозападно, до западне међне тачке ове парцеле. Из ове тачке парцеле 4554/2, граница иде ка северу, источном ивицом парцеле 1179, односно прати правац међне линије ове парцеле с парцелом 4551, до међне тачке с парцелом 1609. Правац границе се ломи ка југоистоку, пратећи јужну ивицу парцеле 1609, а потом прелази на јужну ивицу парцеле 1617/1, и иде више ка истоку. Пратећи ову ивицу, граница мења правац, обухватајући парцелу 1617/1, код међне линије с

парцелом 376, граница од источне међне тачке парцеле 376, пресеца парцелу 1617/1 у правцу северне ивице парцеле 1617/2, односно да би наставила да прати ивицу парцеле 1617/1 до североисточне међне тачке парцеле 1617/13. Код ове тачке, правац границе се са источног мења на југоисточни, када с те тачке иде ка правцу међне линије парцела 550 и 546. Граница пратећи овај правац, пресеца парцелу 1617/1, да би северном ивицом пар-цела 550, 551, 552 и 1617/33 дошла до источне међне тачке парцеле 1617/33. Граница са ове тачке иде према међној линији парцела 1620/1 и 1620/2 односно 1623/1 и 1623/2. Ту граница иде југоисточном ивицом парцела 1620/2 и 1623/2, обухвата парцелу 1623/2 са североисточне стране и пресеца у том правцу парцелу 1622 ка југоисточној ивици парцеле 1621. Граница иде на североисток до међне линије с парцелом 615/1, прати ову међну линију скрећући ка северозападу и северу, потом међну линију с парцелом 615/2 до северне међне тачке парцеле 1621. Граница са северне ивице парцеле 1620/2, прелази на источну страну парцеле 1617/1, и пратећи међну линију с парцелом 1616, иде ка северу и долази до границе са општином Остојићево.

Граница заштитне зоне прати границу општина Остојићево и Јазово, идући ка истоку, јужном ивицом парцеле 3809 (КО Остојићево), потом улази у КО Остојићево, изузимајући парцеле 3810 и 3812, и даље пратећи јужну ивицу парцеле 3809, да би по-ново ушла у КО Јазово, ломећи се ка југоистоку у правцу међне линије парцела 3811 (КО Остојићево) и 851/2 (КО Јазово), при томе пресецајући парцелу 3810 (КО Остојићево).

У КО Јазово граница иде југозападном ивицом парцеле 2750/1, обухвата је и с јужне и југоисточне стране и прелази на југозападну ивицу парцеле 2749. Од ове ивице граница иде југозападном ивицом парцеле 2749, у истом правцу пресеца парцелу 2639 и прелази на југоисточну ивицу ове парцеле. Пратећи ову ивицу, граница иде ка истоку, јужном ивицом парцеле 2639, до међне тачке с парцелом 2533. Од северозападне међне тачке парцеле 2533 граница се ломи низ источну ивицу исте парцеле, пресеца парцелу 2531 и прелази на јужну ивицу ове парцеле. Граница скреће ка истоку, пратећи јужну ивицу парцеле, пењући се североисточно. Граница наставља у истом правцу, јужном ивицом парцела 2739 и 2708. Граница јужном ивицом парцеле 2708, прати и границу из-међу општина Јазово и Остојићево, до северозападне међне тачке парцеле 5388/1 (КО Остојићево). Граница низ ивицу ове парцеле улази у КО Остојићево.

У КО Остојићево, граница иде југозападном ивицом парцеле 5388/1 до северне ивице парцеле 5413, ломи се на североисток уз северну ивицу парцеле 5413. Граница прати овај правац до међне тачке с парцелом 5380, кад се ломи на северозапад, уз ивицу пар-цела 5381. У северној међној тачки парцеле 5381, граница заштитне зоне се ломи на североисток, пратећи јужну ивицу парцеле 2708 (КО.Јазово) односно прати границу општина Остојићево и Јазово. Пратећи границу општина, граница заштитне зоне долази до међне тачке с парцелом 5286 (КО Остојићево), и прелази у КО Остојићево, идући јужном ивицом парцеле 5286.

У КО Остојићево, граница прати јужну ивицу парцеле 5286 до преласка у општину Црна Бара. У КО Црна Бара, граница заштитне зоне иде јужном ивицом парцеле 3456, идући од истока према североистоку, до преласка у КО Мокрин у Општини Кикинда.

У КО Мокрин граница заштитне зоне иде од јужне међне тачке парцеле 22447, иде јужном ивицом ове парцеле, потом прати међну линију парцела 22447 и 22451 и долази до тачке тромеђе парцела 22447, 22451 и 22450. Од ове тачке, граница прелази на јужну ивицу парцеле 22450, обухвата ову парцелу са источне стране, иде северно и потом прелази на источну ивицу парцеле 22447. Пратећи ову ивицу, граница иде правцем ивице, ломећи се дуж правца којим иде ивица парцеле, идући према североистоку до међне тачке с парцелом 16295. Пратећи међну линију коју ова парцела дели с парцелом 22447, до тачке наспрам правца међне линије парцела 16294 и 22453, кад се оштро ломи на запад, пресеца парцелу 22447, према северној ивици парцеле 22453. Пратећи ову ивицу парцеле 22453, правац границе заштитне зоне јесте по-лукруг и иде од запада, преко севера до истока. Граница долази до источне међне тачке, северне ивице парцеле 22590, па с међне линије коју дели с парцелом 22453, иде према међној линији пар-цела 22591 и 16330, пресецајући притом парцелу 22447. Граница долази поново до источне ивице парцеле 22447, ломи се на север и наставља да прати правац ивице парцеле 22447. Код северне међне тачке парцеле 22447, са

северне стране парцеле, граница прелази на северну ивицу парцеле 22452, идући источно. Граница прати правац ове ивице, који се ломи више пута и долази до најсеверније међне тачке парцеле 22452, где прелази на источну ивицу парцеле 1852, настављајући пут ка северу. Идући ка северу, граница прелази са источне ивице парцеле 1852, на западну ивицу парцеле 1351 и долази до међне северне међне тачке с парцелом 1248/1. Граница се ломи уз северну ивицу парцеле 1248/1 (КО Црна Бара), иде према западу и излази из КО Мокрин, Општине Кикинда и улази у Општину Чока, КО Црна Бара.

У КО Црна Бара граница иде северном ивицом парцела 1248/1 и 1247/1, а код међне тачке с парцелом 1244/3, граница се ломи на север, прати источну ивицу парцеле 1244/3 и источну ивицу парцеле 1241/4. Затим, скреће на запад северном међном линијом парцеле 1241/4, након чега се ломи на север, пратећи источну међну линију парцеле 1253/2, те долази до тромеђе парцела 1253/2, 1349/1 и 1253/1. Ту се граница ломи на исток северном међном линијом парцела 1253/1 и 1241/1, све до тромеђе парцела 1241/1, 1352/1 и 1238, након чега пратећи источну међну линију парцеле 1238 граница наставља у правцу севера до парцеле 1350. Граница заштитне зоне пресеца парцелу 1350 и прелази из КО Црна Бара у КО Врбица.

У КО Врбица граница наставља ка северу из правца међне линије парцела 1238 и 1352/1 (КО Црна Бара), пресеца парцелу 1658, да би скренула ка североистоку правцем који ова парцела има с парцелом 1501/8. Граница наставља североисточно, држећи правац који има ивица парцеле 1658. Граница лагано иде од североистока, све више ка северу и долази до југозападне међне тачке парцеле 1649, када прелази на западну ивицу ове парцеле и наставља ка северу. Правац ивице ове парцеле се мења од правца севера, преко запада до северозапада, који граница заштитне зоне прати до међне тачке парцеле 1649 с парцелом 1328/2. Правац границе се у овој тачки ломи низ севернусеверозападну ивицу парцеле 1328/1, иде према југозападу и долази до источне ивице парцеле 1606/2. У овој тачки, правац границе ломи се на север, идући источном ивицом парцеле 1606/2 и долази до тачке тромеђе парцела 1606/2, 1333 и 1332. Из ове тачке, правац границе заштитне зоне иде западно, према правцу јужне ивице парцеле 1349/1, пресеца парцеле 1606/2 и 1349/2, и долази до југозападне међне тачке парцеле 1349/1, односно до тачке тромеђе парцела 1349/1, 1349/2 и 1344/6. Из ове тачке, граница заштитне зоне иде северозападно, према тачки тромеђе парцела 1343, 1344/3 и 1344/5, пресецајући парцеле 1344/6, 1344/5 и наставља северозападно ивицом парцеле 1344/3 до тромеђе парцела 1344/3, 1342 и 1344/4. Граница заштитне зоне од ове тачке обухвата парцелу 1344/4 са источне и потом северне стране, прелази на северну ивицу парцела 1344/7, 1659 и долази до северне међне тачке парцеле 1341, односно до почетне тачке описа ове просторне целине.

НАПОМЕНА: Из описане границе Просторне целине број 1 изузима се парцела 2103 у КО Црна Бара. Такође, изузима се и Просторна целина број 2, чији опис следи у наставку.

Просторна целина број 2

Опис просторне целине број 2 почиње у катастарској општини Падеј од јужне тачке парцеле 4270/2, пратећи источну међну линију парцеле, креће се у правцу североистока. Не мењајући правац, граница наставља источном међном линијом парцела 4269/2, 4252/2, 7900/2, 4236, 4237/2, 4161/3, све до границе с катастарском општином Остојићево, односно тромеђе парцела 4161/3, 8079 и 1327 (КО Остојићево), након чега улази у катастарску општину Остојићево.

Уласком у КО Остојићево, граница просторне целине број 2 иде у правцу севера, пратећи источну међну линију парцела 1327, 1325 и 1324. Затим се граница ломи и на запад северном међном линијом парцела 1324 и 1329, све до тромеђе парцела 1329, 1625/2 (КО Јазово) и 1995 (КО Јазово), након чега улази у катастарску општину Јазово. У КО Јазово граница најпре иде у правцу севера источном ивицом парцеле 1625/2, затим скреће на запад северном међном линијом парцела 1625/2 и 1624/2, ломи се на југ западном међном линијом парцеле 1624/2, пресеца парцеле 1624/3 и 1092/1 до североисточне међне тачке парцела 1091/4 и 1092/1. Граница наставља своје кретање у правцу југозапада пратећи северозападну међну линију парцела 1092/1, 1331 (КО Остојићево) и 4553/2 до тромеђе парцела 4553/2, 1371 и 4554/2. Након тога, скреће на

север пратећи источну међну линију парцеле 4551 до парцеле 1609, пресеца парцелу 1609 и долази до јужне међне тачке парцеле 1617/1, чиме граница просторне целине број 2 долази до границе заштићеног природног добра. Граница се ломи на северозапад, пратећи границу заштићеног природног добра до тремеђе парцела 1609, 1617/1 и 3750 (КО Остојићево), након чега прелази у КО Остојићево.

Уласком у КО Остојићево, граница просторне целине број 2 иде у правцу југозапада, пратећи југоисточну границу парцела 3750 и 6100, чиме долази до тремеђе парцела 6100, 1179 (КО Јазово) и 1374, односно долази до границе заштићеног природног добра.

Граница просторне целине број 2 креће се у правцу југа, пратећи границу заштићеног природног добра све до тремеђе парцела 4270/1, 4270/2 и 4270/3 у КО Падеј, те наставља у истом правцу западном међном линијом парцеле 4270/2 и долази до тремеђе парцела 4270/2, 8079 и 4273/3, односно до почетне тачке описа, чиме се завршава опис ове просторне целине.

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ПАРКА ПРИРОДЕ „СЛАТИНЕ У ДОЛИНИ ЗЛАТИЦЕ“
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Немања Ерцег

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ПАРКА ПРИРОДЕ „СЛАТИНЕ У ДОЛИНИ ЗЛАТИЦЕ“ НА
ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

E - 2882/1

ОДГОВОРНО ЛИЦЕ

др Тамара Зеленовић Васиљевић

ВД ДИРЕКТОРА

Предраг Кнежевић, дипл. правник

Нови Сад, 2024. године

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА: др Тамара Зеленовић Васиљевић

СТРУЧНИ ТИМ:

- мр Драгана Дунчић, дипл. простор. план.
- мр Рита Барјактаровић, дипл. биол.
- Лана Исаков, маст. инж. арх.
- др Оливера Добривојевић, дипл. простор. план.
- мр Владимир Пихлер, дипл. инж. арх.
- Тања Ковачевић, маст. инж. арх.
- Бранко Миловановић, дипл. инж. мелио.
- Мирољуб Љешњак, дипл. инж. пољ.
- Милан Жижић, дипл. инж. маш.
- Наташа Медић Королија, маст. инж. пејз. арх.
- Зоран Кордић, дипл. инж. саобр.
- Зорица Санадер, дипл. инж. електр.
- Радованка Шкрбић, дипл. инж. арх.
- Теодора Томин Рутар, дипл. правник
- Иван Тамаш, маст. простор. план.
- Далибор Јурица, дипл. инж. геодез.
- Милко Бошњачић, маст. инж. геодез.
- Дејан Илић, грађ. техн.
- Ђорђе Кљаић, геод. техн.
- Драгана Митић, екон.техн.
- Бранка Поптешин, дактилограф - оператер
- Душко Ђоковић, копирант

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ.....	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	2
1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	2
2. ПРЕДМЕТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	2
2.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ	3
2.1.1. ПРАВНИ ОСНОВ.....	3
2.1.2. ПЛАНСКИ ОСНОВ	5
2.1.2.1. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА	5
2.1.2.2. ИЗВОДИ ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	12
2.1.2.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	14
3. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ), ОПИС ГРАНИЦА ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ) И ОПИС ГРАНИЦЕ ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ.....	14
3.1. ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	14
3.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)	15
3.3. ОПИС ГРАНИЦЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ И ГРАНИЦА ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)	15
3.3.1. ОПИС ГРАНИЦЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ.....	15
3.3.1.1. ОПИС ГРАНИЦЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)	15
3.3.1.2. ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНИХ ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРК ПРИРОДЕ)	15
3.4. ОПИС ГРАНИЦЕ ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ	16
4. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	16
4.1. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	16
4.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	20
4.2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ.....	20
4.2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ.....	21
4.2.2.1. ЗАШТИТА И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ	21
4.2.2.1.1. ЗАШТИЋЕНО ПОДРУЧЈЕ	21
4.2.2.1.2. ЗАШТИТА И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА	21
4.2.2.1.2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ.....	21
4.2.2.1.2.2. ВОДНИ РЕСУРСИ	21
4.2.2.1.2.3. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ	21
4.2.2.1.2.4. МИНЕРАЛНИ И ЕНЕРГЕТСКИ РЕСУРСИ	21
4.2.2.2. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА	22
4.2.2.3. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА	22
4.2.2.4. СТАНОВНИШТВО.....	22
4.2.2.5. ПРИВРЕДА	22
4.2.2.6. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ	23
4.2.2.6.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	23
4.2.2.6.2. ВОДНА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	23
4.2.2.6.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	23
4.2.2.6.3.1. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ (ОИЕ)	23
4.2.2.6.3.2. ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ	23
4.2.2.6.3.3. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	24
4.2.2.7. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	24
4.2.2.8. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА.....	24
5. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	25
5.1. ПРИРОДНИ УСЛОВИ	25
5.1.1. ГЕОЛОШКЕ И ГЕОМОРФОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	25
5.1.2. ХИДРОГРАФСКЕ И ХИДРОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ.....	26
5.1.3. КЛИМАТСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	27

5.1.4. ПЕДОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ.....	28
5.1.5. СЕИЗМОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ.....	29
5.2. ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ.....	29
5.2.1. ПРИРОДНА ДОБРА.....	29
5.2.2. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ.....	30
5.3. КАРАКТЕР ПРЕДЕЛА.....	31
5.4. СТАНОВНИШТВО.....	31
5.5. ПРИВРЕДА.....	32
5.5.1. ПОЉОПРИВРЕДА.....	32
5.5.2. ТУРИЗАМ.....	33
5.6. ИНФРАСТРУКТУРА.....	33
5.6.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	33
5.6.2. ВОДНА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	34
5.6.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА.....	36
5.6.3.1. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА.....	36
5.6.3.2. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА.....	36
5.6.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	37
5.7. ЕЛЕМЕНТАРНЕ НЕПОГОДЕ И АКЦИДЕНТНЕ СИТУАЦИЈЕ.....	37
6. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ.....	38
7. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА.....	39
II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА.....	40
1. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	41
2. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	42
3. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	42
III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	46
1. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	46
2. АНАЛИЗА КАРАКТЕРИСТИКА УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	57
3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ.....	57
3.1. ОПШТЕ МЕРЕ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОБЈЕКТА.....	57
3.2. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ И УРЕЂЕЊА ПРИРОДНИХ ДОБАРА.....	58
3.2.1. ЗАШТИТНА ЗОНА ПАРКА ПРИРОДЕ.....	59
3.2.2. СТАНИШТА ЗАШТИЋЕНИХ И СТРОГО ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА.....	60
3.2.3. ЕКОЛОШКИ КОРИДОРИ.....	60
3.2.4. ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ.....	62
3.3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ И УРЕЂЕЊА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА.....	64
3.4. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ И УРЕЂЕЊА ПРЕДЕЛА.....	65
3.5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ.....	65
3.6. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	66
3.7. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА.....	71
3.8. УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ.....	72
3.9. УСЛОВИ И МЕРЕ КОЈИМА СЕ ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЧИНЕ ПРИСТУПАЧНИМ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ.....	73
3.10. УСЛОВИ И МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ.....	73
IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	75
1. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ГРАДА КИКИНДЕ.....	76
2. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ЧОКА.....	76
3. СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА.....	76
4. ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	77
V ПРОГРАМ ПРАЂЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	78
1. ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	78
2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЂЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	79
2.1. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА.....	79
2.2. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ.....	80
2.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА.....	80

3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА	81
4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА.....	84
VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	84
1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ	84
2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	86
VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА.....	86
VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	87
IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	88

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Простори потенцијално негативних утицаја на животну средину и мере заштите Р - 1:50 000

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА**ТАБЕЛЕ**

Табела 1.	Обухват Просторног плана.....	15
Табела 2.	Целине, потцелине, режими заштите са њиховим површинама.....	15
Табела 3.	Број становника и домаћинстава насеља која гравитирају Парку природе	32
Табела 4.	Табела органа и институција од значаја за израду ППППН ПП Слатине у долини Златице.....	39
Табела 5.	Преглед посебних циљева стратешке процене и индикатора заштите животне средине релевантних за подручје Просторног плана	42
Табела 6.	Веза између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене утицаја	43
Табела 7.	Компатибилност циљева Просторног плана и СПУ	45
Табела 8.	Процена утицаја сектора Просторног плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у односу на варијантна решења	48
Табела 9.	Критеријуми за оцењивање величине утицаја.....	49
Табела 10.	Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја.....	49
Табела 11.	Скала за процену вероватноће утицаја.....	49
Табела 12.	Планска решења у Нацрту Просторног плана обухваћена проценом утицаја.....	50
Табела 13.	Процена величине утицаја области Просторног плана у односу на циљеве стратешке процене	52
Табела 14.	Процена просторних размера планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја	53
Табела 15.	Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја.....	54
Табела 16.	Вредновање карактеристика утицаја Просторног плана.....	55
Табела 17.	Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката	56

СЛИКЕ

Слика 1:	ИЗОХРОНЕ КАРТЕ ПОЈАВЕ МАКСИМАЛНИХ СРЕДЊИХ МЕСЕЧНИХ ВОДОСТАЈА (ЛЕВО) И МИНИМАЛНИХ СРЕДЊИХ МЕСЕЧНИХ ВОДОСТАЈА (ДЕСНО) ФРЕАТСКЕ ИЗДАНИ БАНАТА (МАРКОВИЋ, 1996.).....	27
----------	---	----

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, бр. 135/04 и 88/10) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину врши и за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања плана.

Одлуку о изради извештаја о стратешкој процени доноси орган надлежан за припрему плана, по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација.

Изради Просторног плана подручја посебне намене Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице“ (у даљем тексту: Просторни план), приступило се на основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице“ („Службени лист АПВ“, број 16/23).

Паралелно са израдом Просторног плана приступило се и изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице“ на животну средину, на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице“ на животну средину („Службени лист АПВ“, број 16/23), која чини саставни део Одлуке о изради Просторног плана (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени).

За обрађивача Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице“ на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени) одређен је ЈП „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад.

Извештајем о стратешкој процени су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана, и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у просторним плановима, с циљем избегавања, спречавања или ограничења негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Извештај о стратешкој процени утицаја структурално обрађује:

- (1) полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене),
- (2) циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисање проблема и проналажења решења),
- (3) стратешку процену утицаја (стратешка процена утицаја на животну средину у ужем смислу - дефинисање матричног оквира процене),
- (4) смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења Просторног плана посебне намене),
- (5) програм праћења стања животне средине (мониторинг - оквир за праћење спровођења измена и допуна планских решења, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју),
- (6) коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену),
- (7) начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене),
- (8) закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређење стратешке процене).

Разлози за вршење Стратешке процене су сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину које би на предметном простору могла узроковати планска решења, као и дефинисање мера које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Стратешком проценом се оцењују, односно утврђују потенцијални негативни утицаји на животну средину и дефинишу мере за спречавање или смањење штетних утицаја планских решења. Резултати стратешке процене утицаја доприносе евентуалном редефинисању фазних планских концепција и решења и одговарајућем доношењу одлука у планском процесу - оптималних са становишта заштите животне средине, применом мера заштите животне средине у току спровођења Плана.

За изналагање оптималних планских решења коришћена је релевантна информациона и студијска документација, добијени услови од надлежних органа и организација у чијој је надлежности њихово издавање, актуелна планска и друга документација, као и остали подаци и информације доступне за простор у обухвату Просторног плана.

2. ПРЕДМЕТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни план подручја посебне намене доноси се за подручја која захтевају посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора, у складу са чланом 21. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20 и 52/21).

Разлози за доношење Просторног плана проистичу из потребе реализације стратешких приоритета у области заштите и управљања вредностима карактера предела, уређења и унапређења природних добара, који су утврђени Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11).

У припреми и изради Просторног плана успостављена је сарадња са стручним институцијама и организацијама, као и предузећима који имају надлежност на планском подручју. Прибављени су подаци, услови и мишљења надлежних органа, посебних организација, имаоца јавних овлашћења и других институција.

Међузависност природно-еколошког, социјалног и економског система је посматрана у временском хоризонту од 10 година, са стратешким идејама за она решења којима се дугорочно усмерава просторни развој планског подручја. За избор оптималних стратешких опредељења коришћена је релевантна информациона, студијска и техничка документација, као и актуелна планска, урбанистичка и друга документација за ово подручје.

Просторни план представља плански основ за дефинисање активности пре свега у области заштите природе, туризма и руралног развоја, а биће створени услови за реализацију националних, регионалних и локалних интереса. Овим Просторним планом дефинисана су правила уређења и грађења у складу са условима заштите природе и условима надлежних органа, посебних организација, имаоца јавних овлашћења и других институција.

Стварање просторних услова за усклађено и одрживо коришћење природних добара у обухвату Просторног плана ће допринети заштити биодиверзитета, угрожених природних ресурса и очувању предела.

Просторно-планска решења су усклађена са прописима који посредно или непосредно регулишу ову област.

Овај Просторни план се ради у GIS-у, технологији намењеној управљању просторно оријентисаним подацима, што ће омогућити размену просторних података, формирање информационог система планских докумената и стања у простору, као и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

2.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

2.1.1. Правни основ

Правни основ за израду Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице“ представља Покрајинска скупштинска одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице“ („Службени лист АПВ“, број 16/23).

Како је наведено у делу уводних напомена, правни основ за израду Извештаја о стратешкој процени је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице“ („Службени лист АПВ“, број 16/23), која чини саставни део Одлуке о изради Просторног плана.

План се израђује на основу Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20 и 52/21) и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“ број 32/19), те пратећих закона:

- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 18/10, 65/13, 15/15-УС, 96/15, 113/17-др. закон, 27/18-др. закон и 9/20-др. закон);

- Закон о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95, 23/01-СУС и „Службени лист СРЈ“, број 16/01-СУС и „Службени гласник РС“, бр. 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. закон, 9/16-УС, 24/18, 41/18, 41/18-др. закон, 87/18, 23/19 и 128/20-др. закон);
- Закон о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, број 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15-др.закон, 83/18 и 9/20);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06 и 65/08-др.закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18-др. закон);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 25/15 и 109/21);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др. закон);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 96/21);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, бр. 101/15, 95/18-др. закон и 40/21, одредбе чл. 54-57. овог закона примењују се од дана приступања Републике Србије Европској унији);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС, 62/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 145/14, 95/18-др. закон и 40/21);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка б) и став 2. у делу који се односи на тачку б) и члан 14. став 2.);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС, 62/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Службени гласник РС“, број 10/21);
- Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник РС“, број 40/21);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, број 36/09);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18);
- Закон о транспорту опасне робе („Службени гласник РС“, бр. 104/16, 83/18, 95/18-др. закон и 10/19-др. закон);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон, 104/09-др. закон, 10/15 и 36/18);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон);
- Закон о одбрани од града („Службени гласник РС“, број 54/15);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон, 6/20 и 35/21-др. пропис);

- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16 и 95/18-др. закон и 71/21);
  - Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10);
  - Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, број 31/12);
- као и други законски и подзаконски акти који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

2.1.2. Плански основ

При изради Просторног плана уважене су обавезе, услови и смернице из планова вишег реда:

- Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и
- Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11).

Просторни план је усклађен и са смерницама планова вишег реда који се налазе у фази усвајања ППРС 2035 и РП АПВ.

При изради Просторног плана сагледани су и:

- Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15);
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17) и
- Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени лист АПВ“, број 45/21).

2.1.2.1. Изводи из планова вишег реда

Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10)

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (у даљем тексту: ППРС) утврђене су дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији. Утврђено је да ће се развој, заштита и уређење заштићених природних добара вршити на основу просторних планова подручја посебне намене. ППРС утврђени су кључни приоритети, надлежности и циљеви просторног развоја Републике Србије.

Биодиверзитет: Основни циљ и принцип заштите биодиверзитета је одрживо коришћење биолошких ресурса.

Концепција развоја заштите биодиверзитета Републике Србије ће се заснивати на: заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара; заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста и успостављању тзв. „еколошке мреже“.

Природно наслеђе: Основни циљ заштите и одрживог коришћења природног наслеђа је очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и националног са међународним системом заштите природе.

Заштита, уређење и развој предела: Концепт предела као целине у ППРС, постављен је као окосница разраде заштите и уређења предела Србије. Предела на територији Србије, подељени су на природне и културне пределе, а културни на урбане и руралне. Основни циљ заштите, уређења и развоја предела су рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета, заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Заштита и одрживо коришћење културног наслеђа: Основни циљ је да се културно наслеђе артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета у складу са европским стандардима заштите.

Туризам: Основни циљ просторног развоја туризма је остваривање концепта одрживог развоја туризма, као и заштита и уређење туристичких простора, уз оптимално задовољавање просторно-еколошких и културних потреба националног и локалног нивоа.

Пољопривредно земљиште: Основни циљ заштите пољопривредног земљишта је очување екосистемских, агроеколошких, економских, пејзажних, социокултурних и других важних функција, упоредо с унапређивањем просторно-хетерогених услова за производњу квалитетних пољопривредно-прехранбених производа.

Шуме и шумско земљиште и ловно газдовање: Основни циљ управљања шумама у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво, којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашње и будућих генерација, како на локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Одрживо *ловно газдовање* подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких, економских и социјалних функција ловства, одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Воде и водно земљиште: Основни циљ је интегрално уређење, заштита и коришћење вода на подручју Републике Србије, третираног као јединствени водопривредни простор.

Демографија: Основни дугорочни циљ демографског развоја је ублажавање негативних тенденција, које би се остварило кроз пораст нивоа плодности и позитиван миграциони биланс и достизање нивоа простог обнављања становништва (стационарне популације).

Саобраћајна инфраструктура: Просторни план Републике Србије је утврдио саобраћајне капацитете који се односе на простор у обухвату Плана.

У оквиру концепта *путног (друмског)* саобраћаја планиране су одређене активности на следећим путним правцима:

- државни пут Iб бр. 13/М-24

Хоргош-Кањижа-Нови Кнежевац-Чока-Киkinда-Зрењанин-Чента-Београд
активности на путном правцу, државни пут I реда: Бала (веза са Румунијом) –
Чока (Р-112) - Киkinда - Зрењанин - Панчево - Ковин (М-24), (Банатска магистрала);

- државни пут II реда бр. 104/P-123 Нови Кнежевац - Банатско Аранђелово - Мокрин - Кикинда - Војвода Степа - Српски Итебеј - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Међа)).
- државни пут II реда бр. 105/P-112 државна граница са Мађарском (гранични прелаз Бајмок) - Бајмок - Бачка Топола - Сента - Чока - Мокрин - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Врбица)

Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног (или више регионалног) значаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијалних целина уз сагласност надлежних републичких институција. На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција, које подразумевају скуп мера (интервенција) у циљу подизања нивоа квалитета саобраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута.

Активности на одређеном путном правцу, подразумевају скуп различитих планских и пројектних решења и извођења грађевинских радова на рехабилитацији и реконструкцији, доградњи и изградњи, на појединим деоницама утврђеног путног правца (или на целокупној дужини).

У оквиру концепта развоја *железничке мреже* Србије на подручју обухвата Плана егзистираће регионална железничка пруга бр. 205:

- Банатско (Ново) Милошево – Сента – Суботица.

Планира се ревитализација и модернизација (респективно електрификација) постојеће једноколосечне пруге.

Концептом *ваздушног саобраћаја* у оквиру гравитационог подручја овог простора егзистираће аеродром у Кикинда (Дракслеров салаш), док ће и даље основни капацитет у трансферу путника и CARGO саобраћаја за овај део Војводине бити аеродром „Никола Тесла“ у Београду.

Водопривреда и водопривредна инфраструктура: Основни циљ је оптимизација интегралних водопривредних система на јединственом водопривредном простору Републике Србије и усклађивање њиховог развоја са циљевима очувања животне средине и других корисника простора.

Простор обухваћен овим Планом припада Новосадском регионалном систему за водоснабдевање (насеља и општине које снабдева: Нови Сад, Беочин, Бачки Петровац, Бачка Паланка, Темерин, Жабаљ, Зрењанин). Постоји потреба каснијег повезивања са Сремским системом и Бачким системом.

Предметни простор припада банатском регионалном систему коришћења, уређења и заштите речних вода (кључне постојеће акумулације и објекти: Банатски ХС ДТД, брана на Тиси, регулације; кључне нове акумулације и објекти: повећање проточности, МХЕ уз уставе, регулације, ППОВ насеља и индустрије).

Енергетска инфраструктура: Основни циљ развоја енергетске инфраструктуре је активно учешће Републике Србије у планирању и изградњи стратешке-регионалне и паневропске енергетске инфраструктуре за пренос електричне енергије и транспорт нафте и гаса из нових извора снабдевања, укључујући и ургентну градњу подземног складишта гаса у Републици Србији, у циљу поузданог и сигурног снабдевања потрошача.

Електроенергетска инфраструктура: Општи циљ развоја електроенергетске инфраструктуре је њихова синхронизација са свим активностима на овом подручју и обезбеђење најповољнијих услова за заштиту животне средине и очување природних вредности.

Минералне сировине: Основни циљ је строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење минералних сировина и подземних вода, уз адекватне мере заштите, како би се постигла конкурентност на домаћем и светском тржишту.

Коришћење обновљивих извора енергије (ОИЕ): Основни циљ је повећање коришћења ОИЕ, уз смањење негативних утицаја на животну средину, што је у економском интересу Републике Србије.

Енергетска ефикасност у зградарству, индустрији, саобраћају и комуналним услугама: Основни циљ је повећање енергетске ефикасности у секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу Републике Србије, од значаја за заштиту животне средине у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.

Електронска комуникациона инфраструктура: Развој електронских комуникација, подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградња сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима.

Заштита животне средине и одрживи развој: Концепција заштите и унапређења животне средине заснива се на:

- очувању природних вредности, што подразумева квалитетну животну средину (чист ваздух, квалитетна вода за пиће, очувано пољопривредно земљиште, постојаност екосистема и биодиверзитета);
- заштити природних вредности и непокретних културних добара кроз делотворно управљање заштићеним подручјима;
- планирању на основама одрживог развоја односно рационалног коришћења природних ресурса - земљишта, воде, сировина и других природних ресурса, уважавајући „еколошки“ капацитет простора, уз повећано коришћење обновљивих извора енергије;
- процени утицаја планова, програма, објеката и активности на животну средину, као основе за планирање мера заштите (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте).

Према просторној диференцијацији животне средине у ППРС, заштићено подручје обухваћено Просторним планом припада подручју веома квалитетне животне средине.

Природне непогоде и технолошки удеси: Концепција заштите од природних непогода и технолошких удеса полази од чињенице да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од природних непогода и технолошких удеса у циљу спречавања њиховог настанка, односно смањивања последица непогода на прихватљив ниво. Да би се могла извршити правилна процена степена повредивости простора, односно ограничења за његово коришћење, потребно је приступити изради катастра угрожености простора од природних непогода у функцији просторног планирања.

Одбрана земље: Основни циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране земље је стварање просторних услова који ће у потпуности одговарати потребама савременог система одбране.

Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11)

Оквир просторног развоја АП Војводине до 2020. године утврђен је Регионалним просторним планом АП Војводине (у даљем тексту: РПП АПВ).

На основу РПП АПВ, просторни планови подручја посебне намене ће се радити за просторне целине, чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког, односно покрајинског интереса (подручја заштићених природних добара и др.).

За потребе израде овог Просторног плана, посебно се издвајају следеће одредбе:

Заштита природних добара и биодиверзитета: Основна концепција заштите природних добара и биодиверзитета заснива се на повећању укупне површине под заштитом, њиховом сагледавању у оквиру еколошке мреже Републике Србије, односно еколошке мреже на територији АП Војводине.

РПП АПВ дефинисани су оперативни циљеви заштите и унапређења природних добара и биодиверзитета:

- обнова нарушених делова природе;
- спровођење мера (конзервације, санације-ревитализације и рекултивације, и др.) и режима заштите и мониторинга стања заштићених подручја, уз стално праћење стања и промена у природи;
- смањивање губитка и притисака на биодиверзитет“.

Заштита, уређење и развој предела: Основни циљ заштите, уређења и развоја предела је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности. Простор АП Војводине се диференцира у односу на степен модификације природног предела на природне и културне пределе, где се у оквиру културних разликују рурални и урбани пределе.

Предеоне карактеристике и препознатљивост АП Војводине видно наглашавају лесни одсеци и терасе, простране пешчаре, меандрирајући токови великих панонских река као што су Дунав, Тиса, Сава, Тамиш и Бегеј, као и низ мањих водотока значајних за бројне природне и привредне функције. Од посебног значаја су ритови, који подлежу заштити, углавном као делови специјалних резервата природе или паркови природе.

Шумске оазе аутохтоних шума у њиховом окружењу су од посебног еколошког значаја.

Заштита, уређење и унапређење културних добара: Основни циљ је заштита, уређење и коришћење културних добара као развојног ресурса ради истицања регионалног, субрегионалног и локалног идентитета.

Туризам: Подручје обухваћено Просторним планом припада туристичкој дестинацији Суботица и Горње Потисје. За даљи развој туризма на ширем подручју ПП „Слатине у долини Златице“ од значаја су река Тиса, река Златице, природни потенцијали (биљни и животињски свет), села и салаши... Кључни туристички производи са одређеним облицима туризма су: екотуризам (едукативни и научноистраживачки туризам), рурални, рекреативни и ловни и риболовни туризам.

Пољопривредно земљиште: Заштита и коришћење пољопривредног земљишта на подручју АП Војводине заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја. Захваљујући својим особинама и комплексним функцијама, земљиште представља есенцијални природни ресурс, а његово одрживо коришћење и заштита један је од кључних елемената остваривања одрживог развоја.

Шуме и шумско земљиште и ловно газдовање: Основни циљ развоја шумарства и ловства је одрживи развој шума и ловног газдовања и повећање површина под шумама. Просторни развој шумарства подразумева континуирано газдовање шумом кроз одржавање производних потенцијала шумског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора.

Развој ловства се обезбеђује кроз одрживо газдовање популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

Водни ресурси: Основни циљ је одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите. Оперативни циљеви су успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса на целој територији АП Војводине, рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе, искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема, успостављање економске цене воде, смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења, рецикулација коришћених вода, унапређење система заштите од спољних вода (поплава).

Демографија: Основни циљ демографског развоја АП Војводине је стационарно становништво, тј. становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће, уз прилагођавање очекиваним демографским променама.

Реализујући принципе из ППРС-а, Регионални просторни план АП Војводине је утврдио концепцију развоја **саобраћајне инфраструктуре** кроз успостављање - системско формирање (путна мрежа државних путева II реда, регионалне и локалне пруге, национални пловни путеви, луке и објекти, регионални аеродром) интегрисаног саобраћајног система који ће имати основну улогу међуопштинског, регионалног и субрегионалног повезивања, као трансграничну сарадњу региона са обе стране границе. Развој регионалне саобраћајне мреже има и значајну улогу у употпуњавању основне мреже државних путева I реда и аутопутева.

Осим планских активности која су дата и у ППРС-е подразумеване активности су рехабилитацији и изградњи: на путном правцу регионалног значаја (Нови Кнежевац) – Црна Бара – обилазница око Мокрина, на државном путу Iб бр. 13/М-24, као и на државном путу I реда: Ђала (веза са Румунијом) - Чока (Р-112) - Кикинда - Зрењанин - Панчево - Ковин (М-24), (Банатска магистрала)

У РПП АП Војводине, дефинисана је међународна бицикличка стаза Eurovelo 11 уз реку Тису, националне бицикличке стазе (мрежа бицикличких рута, уз путну мрежу нижег нивоа). За развој бицикличког саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама као што су специјални резервати природе.

Водни саобраћај је присутан на међудржавном пловном путу реке Тисе. Поред овога потребно је радити на развоју наутничког туризма у АП Војводини на међународним/ међудржавним пловним путевима, планирањем марина и наутничко туристичких центара.

У оквиру развоја *железничког саобраћаја* планира се реконструкција, модернизација, регионалног пружног правца Банатско Милошево – Сента – Суботица.

У домену **водне инфраструктуре** циљеви су: усаглашавање и хармонизација законских и институционалних основа у свим областима са захтевима директива ЕУ о водама, спровођење мера контроле емисије из расутих и других извора загађења са циљем побољшања квалитета воде у водотоцима, ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина, изградња и ревитализација регионалних система (Бачка, Банат и Срем) за обезбеђење воде за наводњавање, технолошке потребе индустрије и друге садржаје, доградња, реконструкција и ревитализација ХС ДТД, изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода и одбрана од поплава.

Енергетска инфраструктура: Посебан приоритет представља повећање коришћења природног гаса и обновљивих извора енергије, коришћење нових енергетски ефикаснијих и еколошки прихватљивих енергетских технологија и уређаја и опреме за коришћење енергије. Од посебног значаја је улагање у нове енергетске изворе са новим гасним технологијама и когенерацијске производне објекте са комбинованом производњом топлотне и електричне енергије.

Електроенергетска инфраструктура: Електроенергетска мрежа ће се развијати у складу са Стратегијом развоја енергетике Републике Србије, односно развојним плановима ЕМС-а. Поред технолошке модернизације објеката, развој електроенергетске преносне мреже условљен је и обезбеђивањем нове преносне мреже, услед растуће потрошње.

Обновљиви извори енергије: Потенцијална енергија добијена из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал обновљивих извора на простору АП Војводине, с обзиром на заступљеност пољопривредног и шумског подручја, односно заступљеност ресурса остатака ратарске и шумске производње, а такође и коришћење соларне и енергије ветра.

Енергетска ефикасност: Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије. Изградњом нових, енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника, али и укупна енергетска зависност овог простора.

Минералне сировине: Коришћење геолошких ресурса АП Војводине мора да полази од економски расположивих сировина, чија се експлоатација и прерада заснива на принципима одрживог развоја, који истовремено обезбеђују оптимално управљање еколошким конфликтима, који су значајно присутни у АП Војводини, а нарочито у подручју заштићених природних добара. Ограниченост и необновљивост расположивих геолошких ресурса условљавају да се планска решења заснивају на принципу одрживости.

Електронска комуникациона инфраструктура: У циљу достизања једног од главног покретача нове економије, електронске комуникације се морају развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградња сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавременијих медијума преноса.

Заштита животне средине и одрживи развој: У контексту заштите и унапређења животне средине неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа: одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности, смањење нивоа загађења животне средине, санација најугроженијих подручја, успостављање локалних регистара извора загађивања животне средине, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара који карактеришу квалитет животне средине. Такође, неопходно је предвидети заштиту, обнову и санацију заштићених природних подручја, уз очување еколошке равнотеже.

Мере и активности у делу заштите животне средине, дефинисане РПП АПВ, спроводе се према просторној диференцијацији животне средине, према којој предметно заштићено подручје спада у подручја веома квалитетне животне средине.

У области управљања отпадом дефинисана је неопходност удруживања општина ради заједничког управљања отпадом, чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом.

При изради планске и урбанистичке документације, као регулаторни инструмент заштите животне средине кључну улогу има стратешка процена утицаја планова и програма на животну средину и процена утицаја конкретних пројеката тј. објеката на животну средину.

Заштита од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса: Основни циљ у области заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса је минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности.

На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

Одбрана земље: У поступку усаглашавања просторног развоја са потребама одбране, објекти и комплекси који се непосредно користе за функционисање Војске, најчешће у оквиру просторних структура (намена површина), подразумевају „зоне посебне намене“ и „зоне просторне заштите“ око војних комплекса, које се дефинишу као простори са посебним режимом планирања, уређења и коришћења. Зоне просторне заштите око војних комплекса, условљене су наменом истих и прописују се, у циљу обезбеђења услова за несметано функционисање војних комплекса, безбедности околине од активности у војним комплексима и последица могућих акцидентата, и у циљу заштите и безбедности становништва, материјалних, културних добара и заштите животне средине.

2.1.2.2. Изводи из Просторних планова подручја посебне намене од значаја за израду Просторног плана

Просторни планови подручја посебне намене од значаја за израду Просторног плана су:

- Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15);
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17) и
- Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени лист АПВ“, број 45/21).

Извод из Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15)

Еколошки коридор Тисе представља коридор од међународног значаја и чине га река Тиса са обалским појасом, заштићена подручја ПП „Камараш“, ПП „Стара Тиса код Бисерног острва“, као и подручја предвиђена/резервисана за заштиту: Горња Тиса и Доња Тиса¹.

Према Просторном плану подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (у даљем тексту ПППН), еколошки коридор Тисе поред водног тела, обухвата и катастарске парцеле небрањеног дела плавног подручја и одбрамбених насипа. Еколошки коридор већим делом се налази на простору водног земљишта².

Одрживи развој мултифункционалног еколошког коридора Тисе захтева усклађеност планираних активности са потребама очувања природе и квалитета животне средине.

¹ У складу са Уредбом о еколошкој мрежи

² Чл. 8 и 9 Закона о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12) који одређује појам „приобалног земљишта“

У оквиру целине еколошког коридора са заштитним зонама дефинишу се следеће подцелине:

- Еколошки коридор Тисе;
- Заштитне зоне еколошког коридора до 50 m, 200 m и 500 m.

Спровођење ППППН односи се на површине под режимом посебне намене, а реализује се кроз:

- директну примену ППППН у еколошком коридору;
- израду урбанистичке документације у еколошком коридору;
- примену мера заштите у заштитној зони еколошког коридора.

Услови за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и инфраструктуре у делу заштитне зоне се издају у складу са:

- важећим планским документом, уз примену мера заштите из овог ППППН, или
- новим планским документом, урађеним у складу са смерницама из овог ППППН.

У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија је посебна намене заштита природе, важиће правила и мере заштите који се односе на подручје са већим степеном заштите. У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија посебна намене није заштита природе, већ развој инфраструктурних система, важиће правила и мере заштите који се односе на предметну посебну намену. У циљу заштите еколошког коридора, у плановима чија је израда у току, морају се уважити мере заштите еколошког коридора дефинисане овим ППППН.

Извод из Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17)

Концепција развоја планског подручја заснована је на сагледавању и међусобним усклађивању интереса локалног, регионалног и републичког нивоа. У фокусу концепције налази се планирана мрежа саобраћајне инфраструктуре, пре свега путне, ослоњене на државни пут I реда бр. 24, чијом се реализацијом значајно повећава ниво приступачности локалних самоуправа у обухвату Просторног плана и стичу неопходни претходни инфраструктурни услови за повећање његове конкурентности.

Основна планска решења мреже коридора на основном путном правцу државног пута I реда бр. 24, Суботица – Зрењанин – Ковин као и правила уређења и грађења из овог Плана ће се примењивати и у делу где се преклапа са Просторним планом подручја посебне намене Парка природе „Слатине у долини Златице“.

Извод из Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени лист АПВ“, број 45/21)

Граница обухвата Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ преклапа се у малом делу са границом обухвата овог Просторног плана, али се не преклапа граница подручја посебне намене дефинисана Просторним планом подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ са границом обухвата овог Просторног плана, нити са границом подручја посебне намене дефинисаном овим Просторним планом.

2.1.2.3. Преглед планске документације локалних самоуправа од значаја за израду Просторног плана

Подручје обухваћено границом обухвата Просторног плана обухвата делове територија општине Чока и града Кикинде за које су донети следећи планови који су коришћени за израду Просторног плана:

- Просторни план града Кикинде („Службени лист општине Кикинда“, бр. 12/13 и 16/13 и „Службени лист града Кикинде“, број 17/20 и 4/22) и
- Просторни план општине Чока („Службени лист општине Чока“, број 11/13).

3. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ), ОПИС ГРАНИЦА ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ) И ОПИС ГРАНИЦЕ ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ

Просторним планом обухваћено је подручје оивичено токовима реке Тисе и Златице, заштићено подручје од покрајинског значаја, II категорије, као Парк природе „Слатине у долини Златице“ (у даљем тексту: Парк природе).

С обзиром да прелиминарни обухват Просторног плана, одређен Одлуком о изради Просторног плана, износи 46.920 ха (469,2 km²), а да је површина Парка природе заједно са установљеном заштитном зоном утврђена Покрајинском скупштинском Одлуком о заштити, свега око 9281,47 ха (92,81 km²) ха, током израде Нацрта плана разматрана је могућност смањења обухвата Плана.

Након анализе прикупљених услова и података за потребе израде Просторног плана, уз поштовање мера заштите утврђене Актом о заштити природног добра и могућих утицаја ван границе природног добра, дошло је до корекције границе обухвата Просторног плана. Предложена граница обухвата Просторног плана у највећем делу се поклапа са границом заштитне зоне Парка природе „Слатине у долини Златице“, а мањим делом са границом Парка природе „Слатине у долини Златице“ (у деловима где није дефинисана заштитна зона).

Такође, разлог смањења обухвата Плана је, с једне стране, у изузимању већег дела простора који је обухваћен ППППН мултифункционалног еколошког коридора Тисе, ППППН мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу ДП I реда бр.24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) и ППППН СРП „Пашњаци и велике дропље“. С друге стране, из обухвата планског подручја изузета су грађевинска подручја насељених места на простору општине Чока (Банатски Моноштор, Врбица, Јазово, Црна Бара и Санад) која су разрађена као шематски прикази насеља, као и насеља Чока, Остојићево и Падеј за која су урађени су планови генералне регулације, док је на простору Града Кикинде изузето грађевинско подручје насеља Мокрин за који је урађен план генералне регулације.

3.1. ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Површина подручја обухваћена предложеном границом обухвата План износи 9281,47 ха.

Табела 1. Обухват Просторног плана

ОПШТИНА/ГРАД	КО	Обухват Просторног плана	
		ha	%
ЧОКА	Врбица	245,10	2,64%
	Санад	516,87	5,57%
	Црна Бара	1155,07	12,44%
	Чока	1272,22	13,71%
	Јазово	436,25	4,70%
	Падеј	2765,35	29,78%
	Остојићево	2829,39	30,50%
КИКИНДА	Мокрин	61,22	0,66
УКУПНО		9281,47	100

3.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)

Од укупне планиране површине обухвата Просторног плана 9281,47 ha, површина обухваћена подручјем посебне намене, заштићено подручје Парк природе, износи 3640,59 ha или 39.22 % са издвојеним потцелинама (површине са режимом II и III степена заштите) и дефинисаном заштитном зоном (Прегледна карта бр. 1. „Обухват Просторног плана са просторним целинама и подцелинама подручја посебне намене“).

Табела 2. Целине, потцелине, режими заштите са њиховим површинама

Површине		ha	%
1.	Предеоне целине заштићеног подручја са потцелинама:		
	-Режим II степена заштите	229,67	6,31
	-Режим III степена заштите	3410,92	93,69
2.	Укупна површина подручја посебне намене	3640,59	39,22
3.	Предеона целина заштитна зона заштићеног подручја	5640,88	60,78
2+3	Укупна површина подручја обухваћеног Планом	9281,47	100,00

3.3. ОПИС ГРАНИЦЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ И ГРАНИЦА ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)

3.3.1. Опис границе просторне целине подручја посебне намене

3.3.1.1. Опис границе просторне целине подручја посебне намене (Парка природе)³

Парк природе „Слатине у долини реке Златице“ простира се у целости у КО Санад, у КО Чока, протеже се кроз КО Врбица, КО Црна Бара, КО Остојићево и КО Јазово, мањим северним делом у КО Остојићево и КО Падеј (општина Чока) и мањим источним делом у КО Мокрин (Град Кикинда).

Укупна површина заштићеног подручја је 3640,59 ha.

3.3.1.2. Опис граница просторних подцелина подручја посебне намене (Парк природе)⁴

На заштићеном подручју успостављени су режими заштите II и III степена.

³ Опис граница заштићеног подручја Парка природе „Слатине у долини Златице“, утврђен је покрајинском скупштинском Одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“ („Службени лист АПВ“, број 24/2023), представља саставни део овог планског документа и налази се у Прилогу

⁴ Опис граница површина под режимом заштите II и III степена Парка природе „Слатине у долини Златице“, утврђен је покрајинском скупштинском Одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“ („Службени лист АПВ“, број 24/2023), представља саставни део овог планског документа и налази се у Прилогу

Просторна подцелина 1 - режим заштите II степена

Граница режима заштите II степена

Површине под режимом II степена заштите, налазе се у целости у КО Санад, КО Чока КО Остојићево, мањим, северним делом у КО Остојићево и у КО Падеј (општина Чока).

Укупна површина просторне подцелине 1 - режим заштите II степена износи 229,67 **ha**.

Просторна подцелина 2 - режим заштите III степена

Граница режима заштите III степена

Граница режима заштите III степена обухвата простор у оквиру просторне целине заштићеног подручја – Парка природе изван границе режима заштите II степена.

Укупна површина просторне подцелине 2 - режим заштите III степена износи 3410,92 **ha**.

3.4. ОПИС ГРАНИЦЕ ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ⁵

Укупна површина заштитне зоне Парка природе износи 5640,88 **ha** и састоји се од две просторне целине.

4. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

4.1. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни план се израђује у складу са Законом о планирању и изградњи и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања.

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1. ПРЕДМЕТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ), ОПИС ГРАНИЦА ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ) И ОПИС ГРАНИЦЕ ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ

2.1. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)

2.3. ОПИС ГРАНИЦЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ И ГРАНИЦА ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)

2.3.1. Опис границе просторне целине подручја посебне намене (Парка природе)

2.3.2. Опис граница просторних подцелина подручја посебне намене (Парка природе)

2.4. ОПИС ГРАНИЦЕ ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ

3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

3.1. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА

3.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 88/10)

3.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 22/11)

⁵ Опис граница заштитне зоне заштићеног подручја Парка природе „Слатине у долини Златице”, утврђен је покрајинском скупштинском Одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице” („Службени лист АПВ”, број 24/2023), представља саставни део овог планског документа и налази се у Прилогу

3.2. ИЗВОДИ ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

3.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15)

3.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17)

3.2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени лист АПВ“, број 45/21)

3.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

4. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

4.1. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА (ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА)

4.1.1. Природни услови

4.1.1.1. Геолошке и геоморфолошке карактеристике

4.1.1.2. Хидрографске и хидролошке карактеристике

4.1.1.3. Климатске карактеристике

4.1.1.4. Педолошке карактеристике

4.1.1.5. Сеизмолошке карактеристике

4.1.2. Природне вредности

4.1.2.1. Природна добра

4.1.2.2. Природни ресурси

4.1.3. Карактер предела

4.1.4. Непокретна културна добра

4.1.5. Становништво

4.1.6. Привреда

4.1.6.1. Пољопривреда

4.1.6.2. Туризам

4.1.6.3. Шумарство и лов

4.1.6.4. Рибља фауна и риболов

4.1.6.5. Микро, мала и средња предузећа и предузетништво

4.1.7. Инфраструктура

4.1.7.1. Саобраћајна инфраструктура

4.1.7.2. Водна инфраструктура

4.1.7.3. Енергетска инфраструктура

4.1.7.3.1. Електроенергетска инфраструктура

4.1.7.3.2. Термоенергетска инфраструктура

4.1.7.3.3. Обновљиви извори енергије

4.1.7.3.4. Енергетска ефикасност

4.1.7.4. Електронска комуникациона инфраструктура

4.1.8. Стање животне средине

4.1.9. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације и одбрана

4.2. SWOT АНАЛИЗА

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

2.2.1. Заштита и коришћење природних вредности

2.2.1.1. Заштићено подручје

2.2.1.2. Заштита и коришћење природних ресурса

2.2.1.2.1. Пољопривредно земљиште

2.2.1.2.2. Водни ресурси

2.2.1.2.3. Шуме и шумско земљиште

2.2.1.2.4. Минерални и енергетски ресурси

2.2.2. Заштита предела

2.2.3. Заштита културног наслеђа

2.2.4. Становништво

2.2.5. Привреда

2.2.5.1. Пољопривреда

2.2.5.2. Шумарство и лов

2.2.5.3. Туризам

2.2.6. Инфраструктурни системи

2.2.6.1. Саобраћајна инфраструктура

2.2.6.2. Водна и комунална инфраструктура

2.2.6.3. Енергетска инфраструктура

2.2.6.3.1. Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

2.2.6.3.2. Енергетска ефикасност

2.2.6.4. Електронска комуникациона инфраструктура

2.2.7. Заштита животне средине и управљање отпадом

2.2.8. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација

3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЂУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ) И ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ

ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ

1. ЗАШТИТА ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА И ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

1.1.1. Заштићено подручје

1.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста

1.1.3. Еколошки коридори

1.2. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

1.3. ЗАШТИТА ВРЕДНОСТИ КАРАКТЕРА ПРЕДЕЛА

2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

2.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

2.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ

3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСKE И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ

3.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

4. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ

4.1. ТУРИЗАМ

4.2. ПОЉОПРИВРЕДА

4.3. ШУМАРСТВО И ЛОВ

4.4. РИБАРСТВО

5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА

5.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

5.2. ВОДНА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

5.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

5.3.1. Електроенергетска инфраструктура

5.3.2. Термоенергетска инфраструктура

5.3.3. Обновљиви извори енергије

5.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА, КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

6.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

6.2. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА

6.2.1. Заштита од елементарних непогода

6.2.2. Заштита од акцидентних ситуација

6.3. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

7. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА (СА ЗОНАМА ЗАШТИТЕ)

1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА У ПРОСТОРНОЈ ЦЕЛИНИ И ПОДЦЕЛИНАМА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (ПАРКА ПРИРОДЕ)

1.2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА У ЗАШТИТНОЈ ЗОНИ ПАРКА ПРИРОДЕ

1.2.1. Правила уређења у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

1.2.2. Правила уређења за еколошке коридоре и за простор у оквиру заштитних зона еколошких коридора

- 1.2.3. Правила уређења на осталом земљишту у заштитној зони Парка природе
- 1.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
  - 1.3.1. Саобраћајна инфраструктура
  - 1.3.2. Водна инфраструктура
  - 1.3.3. Енергетска инфраструктура
    - 1.3.3.1. Електроенергетска инфраструктура
    - 1.3.3.2. Термоенергетска инфраструктура
    - 1.3.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије
  - 1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура
  - 1.3.5. Правила за подизање заштитних појасева зеленила
- 1.4. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ
- 1.5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ
  - 1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара
    - 1.5.1.1. Заштићено подручје – Парк природе
    - 1.5.1.2. Заштитна зона Парка природе
    - 1.5.1.3. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја
    - 1.5.1.4. Еколошки коридори
    - 1.5.1.5. Посебни услови заштите природе
  - 1.5.2. Услови и мере заштите и уређења непокретних културних добара
  - 1.5.3. Услови и мере заштите и уређења предела
  - 1.5.4. Услови и мере заштите живота и здравља људи
  - 1.5.5. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине
  - 1.5.6. Услови и мере заштите од елементарних непогода и акцидентних ситуација
  - 1.5.7. Уређење простора од интереса за одбрану земље
  - 1.5.8. Услови и мере којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом
  - 1.5.9. Услови и мере енергетске ефикасности изградње
2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
  - 2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ
    - 2.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја – Парку природе
      - 2.1.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја – Парку природе, у просторној подцелини 1 Парка природе - режиму заштите II степена
      - 2.1.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја – Парку природе, у просторној подцелини 2 Парка природе - режиму заштите III степена
    - 2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе
      - 2.1.2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја
      - 2.1.2.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру заштитних зона еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја
      - 2.1.2.3. Правила грађења на осталом пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе
        - 2.1.2.3.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства – салаши
        - 2.1.2.3.2. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде
        - 2.1.2.3.3. Правила грађења за објекте чија је намена у функцији очувања и промоције подручја посебне намене
        - 2.1.2.3.4. Правила грађења за лансирне (противградне) станице
  - 2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ
  - 2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ
  - 2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ
    - 2.4.1. Правила грађења за радну зону ван грађевинског подручја насеља
  - 2.5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОВРШИНА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈУ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА
  - 2.6. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ОБЈЕКТА
    - 2.6.1. Заштитни појас јавних путева
    - 2.6.2. Заштитни пружни и инфраструктурни појас
    - 2.6.3. Зоне санитарне заштите изворишта водоснабдевања
    - 2.6.4. Зоне заштите око водних објеката

- 2.6.5. Зона заштите електроенергетских објеката
- 2.6.6. Зона заштите коридора електронских комуникационих система веза
- 2.6.7. Зона заштите термоенергетске инфраструктуре
- 2.6.8. Зона заштите око противградних станица
- 2.6.9. Зона заштите еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ
2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
  - 2.1. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ГРАДА КИКИНДЕ
  - 2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ЧОКА
3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ
4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Р. бр.	Тематска карта	Размера
1.	Обухват Просторног плана са просторним целинама и подцелинама подручја посебне намене	1:50 000
Р. бр.	Рефералне карте	Размера
1.	Посебна намена простора	1:25 000
2.	Инфраструктурни системи	1:25 000
3.	Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара	1:25 000
4.	Карта спровођења	1:25 000

4.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

4.2.1. Општи циљеви

Општи циљеви израде Просторног плана, дефинисани у складу са циљевима и опредељењима просторног развоја планова вишег реда и специфичностима овог подручја, у просторно - функционалном смислу су:

- заштита и одрживо и рационално коришћење природних добара и природних ресурса, у складу са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;
- унапређење и побољшање општих еколошких услова у заштићеном подручју и његовој заштитној зони, као и на осталим просторима од значаја за очување биолошке разноврсности;
- валоризација природних ресурса у складу са предностима, потребама и реалним могућностима уз очување и унапређење еколошких вредности подручја;
- туристичка валоризација природних и антропогених вредности на посматраном простору и обезбеђивање услова за развој различитих облика туризма, пре свега екотуризма (едукативног и научноистраживачког);
- очување и унапређење квалитета и режима воде;
- повећање површина под шумама, очување, заштита и унапређење постојећих шума, посебно шума у заштићеном подручју;
- дефинисање начина коришћења грађевинског земљишта у складу са условима заштите природе;
- валоризација, очување, заштита и презентација културних добара;
- утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја посматраног простора и опслуживати све садржаје и локалитете, уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума;
- утврђивање програма и смерница развоја енергетске инфраструктуре и синхронизација њеног развоја са свим активностима на овом подручју (чиме би се обезбедили најповољнији услови за заштиту животне средине, очување природних вредности, живот и рад људи на овом подручју) и њен даљи развој;

- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања негативних утицаја, мониторинга и контроле свих облика загађивања животне средине;
- унапређење квалитета животне средине и примена мера заштите животне средине у домену свих антропогених активности и утицаја на подручју обухвата Просторног плана, као предуслов уравнотеженог развоја, коришћења и уређења овог фрагилног простора;
- интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратегије развоја.

4.2.2. Оперативни циљеви

4.2.2.1. Заштита и коришћење природних вредности

4.2.2.1.1. Заштићено подручје

- очување и унапређење основних природних вредности;
- сагледавање стања природних вредности, уз вредновање флоре и фауне;
- идентификација и вредновање угрожавајућих фактора и њихово ублажавање;
- очување мозаичности природних станишта и предела;
- забрана свих активности чијим се спровођењем угрожавају јединке строго заштићених и заштићених врста, њихова станишта, станишни типови приоритетни за заштиту и интегритет подручја;
- подстицање традиционалних начина коришћења природних ресурса (на пр. испаша, кошење, сеча трске и друге вегетације) а нарочито оних који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета.

4.2.2.1.2. Заштита и коришћење природних ресурса

4.2.2.1.2.1. Пољопривредно земљиште

- заштита земљишта од штетних физичких или хемијских загађења, изазваних антропогеним дејством;
- заштита од деградације приликом пољопривредне обраде (механичко сабијање, прекомерно коришћење хемијских средстава и сл.);
- ублажавање утицаја свих врста ерозије (на овом подручју најизраженија је еолска).

4.2.2.1.2.2. Водни ресурси

- основни предуслов опстанка природних вредности је очување и унапређење квалитета и режима воде.
- рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе;
- смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења;
- рецикулација коришћених вода;
- унапређење система заштите од вода.

4.2.2.1.2.3. Шуме и шумско земљиште

- газдовање шумама у складу са одрживим развојем, еколошким принципима и условима заштите природних добара;
- унапређење стања ловишта и популације крупне и ситне дивљачи и усаглашавање активности са заштитом природе.

4.2.2.1.2.4. Минерални и енергетски ресурси

- одрживи развој коришћења минералних и енергетских ресурса и заштите животне средине;

- одржива експлоатација угљуводоника у складу са условима заштите природе;
- функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса, штедња произведене енергије и стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине, као и коришћењу обновљивих извора енергије.

4.2.2.2. Заштита предела

- очување, уређење и одрживо коришћење наслеђених геоморфолошких и хидрографских карактеристика које су важно обележје подручја и дефинишу вредности карактера предела;
- интегративно сагледавање простора и дефинисање предеоних елемената који чине јединствен предеони образац;
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика нарушавања препознатих вредности.

4.2.2.3. Заштита културног наслеђа

- Интегрална заштита, презентација културног наслеђа и његово усклађивање са принципима очувања природних вредности окружења, чиме би се допринело на значају и атрактивности подручја посебне намене и омогућило веће интересовање за научно-истраживачки и образовни рад и посету из рекреативних разлога;
- дефинисање археолошких локалитета као развојног потенцијала подручја посебне намене, а не као ограничавајућег фактора и коришћење непокретних културних добара у едукативне, културно-уметничке и туристичке сврхе;
- очување и заштита пронађених археолошких налазишта или археолошких предмета како се не би оштетили или уништили.

4.2.2.4. Становништво

- Успоравање негативних тенденција и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације.

4.2.2.5. Привреда

Остварење производних резултата, уз очување осетљивог еко-система и усклађивање активности у области пољопривреде са принципима одрживог развоја.

- постепена преорјентација производње ка економски исплативијим ратарским и повртарским културама;
- коришћење компаративних предности овог подручја за екстензивни узгој стоке (нарочито оваца);
- производња здраве хране;
- усклађено коришћење шума као природног ресурса, уз строго поштовање Закона о заштити природе и Покрајинске скупштинске одлуке о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“;
- газдовање шумама у складу са одрживим развојем, еколошким принципима и условима заштите природних добара;
- планско газдовање ловиштем у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“;
- развој пре свега екотуризма у склопу опште туристичке понуде;
- остваривање концепта одрживог развоја туризма, што подразумева минималан утицај на животну средину и заштиту локалних екосистема.

4.2.2.6. Инфраструктурни системи

4.2.2.6.1. Саобраћајна инфраструктура

- план развоја саобраћајне инфраструктуре у оквиру обухвата Просторног плана у складу са принципима интегралног/мултимодалног саобраћаја;
- формирање општинске саобраћајне матрице тако да саобраћајни правци према постојећим и планираним локалитетима представљају важне - засебне саобраћајне правце у оквиру обухваћених локалних самоуправа (општине Чока и Града Кикинде), како би се задовољили сви нивои будућег интеррегионалног и локалног повезивања овог простора са окружењем;
- мрежа путева (посебно нижег хијерархијског нивоа) треба да створи оптималне услове повезивања насеља са окружењем, у циљу остварења комуникација насеља са локалитетима који су у функцији афирмације предметног подручја;
- стварање услова за развој саобраћајних капацитета заснованих на европским стандардима тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине;
- планирање мреже путева у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

4.2.2.6.2. Водна и комунална инфраструктура

- интегрално коришћење, уређење и заштита водних ресурса на подручју Просторног плана, подразумева вишенаменски систем који је оптимално уклопљен у окружење и усклађен са свим другим корисницима;
- заштита обрадивих пољопривредних површина од сувишних унутрашњих вода и високих подземних вода из прве (фреатске) издани;
- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- успостављање контролисаног прихватања, спровођења и пречишћавања отпадних вода од свих потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода;
- контролисано прихватање и спровођење сувишне атмосферске воде путем система посебних каналских мрежа;
- планирање водне и комуналне инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

4.2.2.6.3. Енергетска инфраструктура

- обезбеђивање услова за унапређење енергетске ефикасности у обављању енергетске делатности у потрошњи енергије;
- супституција електричне енергије за добијање топлотне енергије обновљивим изворима енергије;
- планирање енергетске инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

4.2.2.6.3.1. Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

- стварање услова за повећање и одрживо коришћења потенцијала обновљивих извора енергије на овом простору;
- супституција електричне и топлотне енергије, енергијом произведеном из неконвенционалних извора.

4.2.2.6.3.2. Енергетска ефикасност

- повећање сигурности снабдевања енергијом и њено ефикасније коришћење;
- смањење негативних утицаја енергетског сектора на животну средину;

- подстицање одговорног понашања према енергији и повећање енергетске ефикасности, на основу спровођења политике ефикасног коришћења енергије и мера енергетске ефикасности.

4.2.2.6.3.3. Електронска комуникациона инфраструктура

- развој широкопојасне мреже на целом подручју;
- увођење савремених електронских комуникационих услуга ;
- обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мреже за ретко насељена и удаљена подручја и насеља, као и садржаје ван насеља;
- планирање електронске комуникационе инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

4.2.2.7. Заштита животне средине и управљање отпадом

- усклађивање интереса и рационално коришћење природних потенцијала планског подручја, водећи рачуна о еколошким условима и ограниченим капацитетима животне средине, односно захтевима уређења подручја посебне намене;
- одрживо коришћење ресурса и простора, уз предузимање превентивних мера заштите основних чинилаца животне средине (воде, ваздуха и земљишта);
- успостављање континуалног мониторинга загађујућих материја, санација и рекултивација еколошки најугроженијих подручја;
- одрживо управљање водама;
- санација и рекултивација еколошки најугроженијих подручја, пре свега неуређених депонија (сметлишта), на подручју обухвата Просторног плана;
- управљање комуналним отпадом сходно Програму управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031 и законским и подзаконским актима;
- интегрисање заштите животне средине у све секторе стратешког планирања и пројектовања, кроз инструменте процене утицаја (примена SEA, EIA и IPPC);
- примена савременијих технолошких решења, најбољих доступних технологија (BAT) и концепта чистије производње приликом реализације пројеката који могу имати негативан утицај на квалитет животне средине, а у складу са условима заштите природе;
- едукација грађана и унапређење еколошке свести.

4.2.2.8. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација

- израда Процене ризика од катастрофа, Плана смањења ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања - на регионалном и општинском нивоу;
- јачање превентивних мера и активности у контексту ванредних ситуација;
- приправност на потенцијалну манифестацију елементарних непогода и/или акцидентних ситуација;
- доношење политике превенције удеса, уколико у планском периоду дође до изградње у контактної зони Просторног плана, за сва севесо постројења/комплексе нижег реда и извештаја о безбедности и планова заштите од удеса за сва севесо постројења/комплексе вишег реда, уз разраду могућих сценарија удеса за постројења у контактної зони обухвата Просторног плана и забрана изградње севесо постројења на простору обухвата предметног Плана и у контактної зони у радијусу од мин 1000 m.

5. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

5.1. ПРИРОДНИ УСЛОВИ

5.1.1. Геолошке и геоморфолошке карактеристике

На основу геоморфолошке карте АП Војводине размере 1:300.000, на заштићеном подручју може се издвојити више геоморфолошких облика флувијалног рељефа (нижа речна тераса, алувијална равн, терасни одсек и трагови померања речног тока) и флувио-барског рељефа (мртваје, баре и мочваре). Основни правац нагнутости терена је од севера према југу пратећи ток реке Тисе, као и од североистока према југозападу што представља правац пружања Златице.

Банатска лесна тераса представља вишу степеницу у рељефу северног Баната. Она није јединствена целина већ је подељена на неколико лесних тераса, а једна од њих је и Новокнежевачка лесна тераса која се налази у делу заштићеног подручја. Разуђеност лесне терасе представља резултат деловања бочне ерозије реке Тисе и Златице. Велика разуђеност лесне терасе јавља се на њеном јужном делу где она излази на алувијалну равн Златице.

Правцем пружања север-југ лесна тераса се простире дужином од 19 km. Највећу ширину од 15 km има у северном делу на линији Црна Бара-Санад, док је њен јужни део између насеља Остојићево и Јазово најужи са ширином од свега 750 m. Просечна надморска висина лесне терасе износи 84 m, док најниже делове терасе чине бројне депресије.

Алувијална равн реке Златице као и сама река Златица има правац пружања од североистока ка југозападу у дужини од 24 km. Алувијална равн има много депресија које представљају некадашње меандре и рукавце који су стално или повремено били испуњени водом све док није извршена регулација тока Златице. Регулацијом Златице скраћена је дужина тока, извршено је продубљивање корита и изградња насипа. Поменуте депресије уоквирују низ мањих и већих лесних острваца која представљају остатке некадашње јединствене лесне терасе.

Ширина алувијалне равни је несразмерно велика у односу на ток Златице, односно на количину воде која отиче па због тога многи истраживачи сматрају да је Златица наследила ток неке друге реке. Хидрографски режим реке Златице зависи од односа колебања воде у Моришу (у Румунији са којим је спојена), више него од хидрографског стања сливног подручја Златице.

Алувијална равн реке Тисе прати Тису и са бачке и са банатске стране. Оно што је карактеристично за банатску страну јесу бројна сужења и проширења алувијалне равни.

Једна од карактеристика алувијалне равни Тисе и Златице су *депресије*. У правцу исток-запад се пружају оне депресије које су удаљеније од Златице, док депресије које се налазе ближе Златици прате ток и правац пружања алувијалне равни Златице (североисток-југозапад). Депресије које се налазе у алувијалној равни реке Тисе углавном имају правац пружања север-југ, као што је и правац саме Тисе.

Флувио-барски рељеф обухвата облике настале комбинованим дејством флувијалног и барског процеса. Од ових облика рељефа на заштићеном подручју налазе се *баре, мочваре и мртваје*. Најзаступљеније су у појасу алувијалне равни Златице и Тисе. На територији заштићеног подручја налазе се баре: Чоканско Копово (Аренда) и Целеруша. Највећи број мртваја представља напуштене токове реке Тисе.

5.1.2. Хидрографске и хидролошке карактеристике

Површинске воде

Површинске воде Баната, поред највећих река Дунава и Тисе, чине и бројни водотоци. Од севера ка југу то су: Златица, Стари Бегеј, Бегеј, Тамиш, Надела, Брзава, Ројга, Моравица, Караш и Нера. Једна од карактеристика банатских водотока је да сви имају изворишта у Румунији, а ушћа на територији наше земље. У својим горњим деловима тока су изразито бујичног карактера, док у Војводину дотичу као мирније, равничарске реке. С обзиром да заштићено подручје обухвата делове сливног подручја водотока Златица, најзначајнији површински токови овог подручја су Тиса, притока Златица и канали, односно каналска мрежа Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав (Хс ДТД).

Тиса је највећа притока Дунава. У току године, Тиса има два максимума и два минимума водостаја (максимум у априлу и новембру, и минимум у августу, септембру и октобру). Такође, минимум настаје и крајем децембра и траје често цео јануар а ретко и фебруар (Букуров, 1978).

Колебљивост водостаја условљава разлике у протицајима:

Мале воде	=	122 m ³ /sec
Средње мале воде	=	215 m ³ /sec
Средње воде	=	786 m ³ /sec
Средње велике воде	=	2.200 m ³ /sec
Велике воде	=	3.480 m ³ /sec

Изградњом бране на Тиси издигнут је ниво водостаја узводно од Новог Бечеја.

Током прошлости бројни токови су се спуштали са побрђа и планина источног Баната у депресију између плавина Мориша и Тамиша, одакле се бројна корита рачвају ка Тиси (Роров, 2012). Једним таквим коритом, низводно од места Перјамош, усецала се речица Златица (Аранка), која је и сама некада меандрирала ка Тиси, градећи алувијалну раван.

Бројни меандри, мртваје и застарели токови упућују на то да је Златица, пре регулисања тока и изградње канала, стално мењала своје корито.

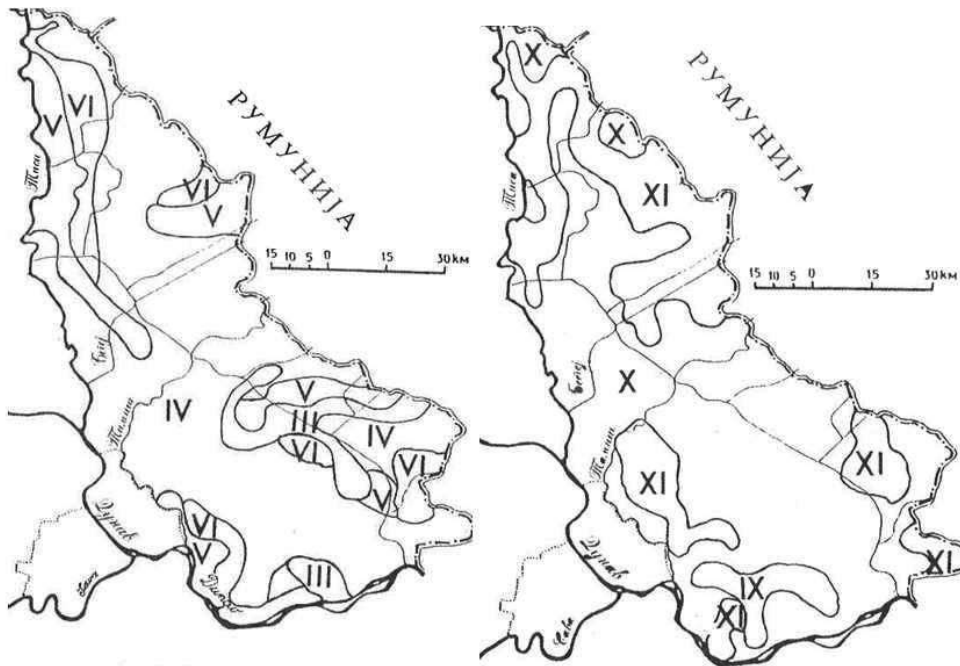
Златица, која је данас каналисани водоток, на територију наше земље дотиче из Румуније код насеља Врбица. Дужина корита је 117 km а доњим током дужине 34 km, налази се на територији наше земље. Дуж доњег тока изграђени су насипи на дужини од око 30 km. Златица се код Падеја улива у Тису. Од 1960-1971. године корито реке узводно од ушћа, у дужини од 10 km, знатно је продубљено и проширено, чиме је Златица преко Кикиндског канала повезана са главним системом канала Дунав – Тиса – Дунав (Богдановић, Ж., Марковић, С. 2005). Режим Златице зависи од режима реке Тисе. У време високог водостаја вода се из Златице улива у Тису, а у време ниског водостаја Златица се снабдева водом из Тисе преко уставе у Падеју у количини од 5 до 10 m³/s. Изградњом уставе код Сајана, вода се из Златице, гравитационо, улива у Кикиндски канал. Преко Кикиндског канала, Златица је повезана са магистралним каналом Банатска Паланка-Нови Бечеј.

Кикиндски канал по својој намени и начину функционисања припада групи магистралних и пловних канала ОКМ Хс ДТД. Протеже се од уставе у Сајану до ушћа у канал Банатска Паланка - Нови Бечеј, и на тај начин спаја Златицу са овим магистралним каналом.

Подземне воде

Просторни распоред појаве максималних и минималних средњих месечних водостаја фреатске издани приказан је на изохронским картама (Слика 1). На делу заштићеног подручја ближе Тиси средњи месечни максимум је у месецу мају, док је у средњем делу тока Златице средњи месечни максимум у месецу јуну. Минимални средњи месечни водостај фреатске издани на подручју природног добра је у месецу новембру, осим у централном делу водотока Златице и њеног приобаља, где је најнижа средња месечна вредност у октобру.

Слика 1: Изохроне карте појаве максималних средњих месечних водостаја (лево) и минималних средњих месечних водостаја (десно) фреатске издани Баната (Марковић, 1996.)

У највећем делу заштићеног подручја егзистира тип умереног, уједначеног водног режима фреатске издани (Марковић, 1996) који углавном одговара особинама климатског типа водног режима. Правац отицања фреатске издани на заштићеном подручју је југозападни, према Тиси.

5.1.3. Климатске карактеристике

За приказ климатских карактеристика Парка природе коришћени су подаци са најближе метеоролошке станице у Кикинди (81 m n.v.), за период 1991-2020. године.

Посматрано подручје има степско-континенталну климу.

Најтоплији месец је јули са средњом месечном температуром 22,8°C, а најхладнији јануар (0,4°C). Средња годишња температура износи 11,9°C. Средња годишња вредност влажности ваздуха за посматрани период износи 72,3%. Североисточни део АП Војводине прима мало падавина, али је повољна околност та што су добро распоређене по годишњим добима, те вегетациони период има довољно падавина.

Годишњи просек падавина износи 571,2 mm. Месец јун има највећи средњи месечни просек који износи 74 mm., док је просечно најмање било падавина у фебруару 32,2 mm. Појава града се не јавља често, док се снежни покривач задржава у просеку 27,4 дана. Просечна инсолација у току године износи 2246 сати, док је број облачних дана 99. Доминантан ветар на овом подручју је југоисточни ветар тј. кошава са годишњим просеком честина 102‰, средње брзине 3,6 m/s.

5.1.4. Педолошке карактеристике

На заштићеном подручју ПП „Слатине у долини реке Златице“ доминирају халоморфни типови земљишта. Најраспрострањенији је солоњец и то највише на површинама северно од Падеја, источно од Остојићева и Црне Баре.

Солончак налазимо у виду већих, издужених острва у реону Терјана и јужно од Банатског Моноштора. Ова земљишта позната као слатине, карактерише висок садржај штетних соли и адсорбованог натријума (Na), са високом алкалношћу и врло лошим водно-ваздушним карактеристикама.

Осим преовлађујућих халоморфних слатина, на овом подручју, у мањој мери присутна су и знатно квалитетнија аутоморфна земљишта у типу чернозема.

Чернозем бескарбонатни простире се у атару Јазова и Остојићева, источно од Терјана и југоисточно од Црне Баре. Ово је слабо кисело до неутрално земљиште, средње обезбеђено хумусом, али само у површинском слоју, док његов удео опада са дубином. Мање квалитетан је чернозем солончакасти, са већим присуством соли и тежим механичким саставом, иначе редовни пратилац изразитих слатина. Распростире се на већим површинама, у ширем реону, јужно од Банатског Моноштора.

Најизразитије хидроморфно земљиште на овом подручју је ритска црница и то њен бескарбонатни тип, светло сиве нијансе, збијени и призматичне структуре.

Лоцирана је на уском појасу уз реку Златицу и деловима атара источно од Црне Баре.

Ритска смоница је збијено, тешко, дубоко и глиновито земљиште, заслањено и алкализовано. Сусреће се уз реку Златицу, источно и западно од Падеја (уз реку Тису) и у виду издвојених острва северно од Јазова и јужно од Банатског Моноштора.

Мочварно глејно земљиште са изразито тамним хумусним слојем прожетим полураспаднутим остатцима барске вегетације је веома редак и налазимо га у виду острваца источно од Црне Баре.

Југоисточни део обухвата Просторног плана, који се налази изван заштићеног подручја (северно од насеља Падеј), у свом пуном обиму представља солончак, неподесан за ратарску обраду.

Крајње источне и југоисточне рубове обухвата Просторног плана такође ван заштићеног подручја, покрива земљиште у типу ритске смонице доста скромних производних могућности.

Северни делови обухвата Просторног плана, ван заштићеног подручја, а у окружењу насеља Остојићево и северније од њега представљају чернозем бескарбонатни, знатно повољнији за обраду и много бољих производних својстава.

5.1.5. Сеизмолошке карактеристике

Према карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, посматрано подручје се налази у зони са могућим земљотресом VII-VIII степени макросеизмичког интензитета према MCS скали.

5.2. ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ

5.2.1. Природна добра

Парк природе представља слатинска станишта, природно богатство велике вредности. Будући да се ради о станишним типовима чија је ревитализација условљена обновом или побољшањем водног режима па самим тим и изводљивија у односу на степска или шумска станишта на пример, нарушавање у виду повремене и периодичне ограничене обраде мање сланих делова терена (у годинама када су то локалне климатске и хидролошке прилике омогућавале) није реметило устаљену динамику вода, соли и живог света на њима.

На подручју Парка природе утврђују се режими заштите II и III степена. Према Правилнику о критеријумима вредновања и поступку категоризације заштићених подручја („Службени гласник РС“, број 97/15) ПП „Слатине у долини Златице“ сврстава се у II категорију – покрајинског/регионалног, односно великог значаја.

Према Уредби о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10) подручје слатина у долини Златице је у оквиру еколошки значајног подручја под редним бр. 2 – „Пашњаци велике дропље“ издвојено као међународно значајно подручје за биљке (ИРА) под називом „Слатинско подручје Чока-Остојићево“.

Поступак заштите природног подручја покренут је приликом валоризације дела простора за потребе израде ППППН Мултифункционалног еколошког коридора реке Тисе током 2012. године, тада су сарадници Покрајинског завода за заштиту природе указали на изузетан значај подручја Златице са становишта очувања биодиверзитета.

Подручје предложено за заштиту укупно заузима 3.640,60 ha и пружа се дуж реке Златице у правцу североисток-југозапад од државне границе са Румунијом до Падеја, од чега режим заштите II (другог) степена заузима површину од 229,68 ha, док режим заштите III (трећег) степена заузима 3.410,93 ha.

Подручје парка природе има улогу једног од центара диверзитета флоре и фауне у Републици Србији са еколошког аспекта, такође има улогу у очувању укупног генетског, специјског и екосистемског богатства. Екосистеми настали и очувани на овом подручју су резултат сложене интеракције између услова животне средине, живог света и традиционалног начина живота људи током протеклих миленијума, и као такви представљају најекономичнији вид коришћења простора и очувања његових богатстава и ресурса, односно гарант су дугорочног пружања екосистемских услуга.

Научно-истраживачка функција заштићеног подручја подразумева пре свега потенцијал да путем проучавања основних процеса у његовим екосистемима и традиционалних знања у коришћењу и чувању ресурса поменутих екосистема пружи основу за дугорочну конзервацију слатинско-степских панонских станишта али и омогући њихов најбољи положај са становишта коришћења свих ресурса. Други важан елемент је фундаментално проучавање са флористичког и фаунистичког становишта, пошто је већина података о значајним врстама флоре и фауне овог дела Баната (а нарочито ендемима) старија од 30 година. Ова празнина је још већа ако се у обзир узму подаци о популацијама и субпопулацијама значајних врста, флукуацијама њихове бројности, разлозима овог варирања и слично. Сви поменути научно-истраживачки потенцијали подручја су остварљиви првенствено кроз његово очување и примену активних мера заштите.

Поред свега горе наведеног, подручје у поступку заштите има и васпитно-образовну функцију која је везана за промоцију природних и створених вредности подручја које су овде заступљене, тако да се може рећи да представљају узорак или репрезент типичног панонског предела и традиционалних знања проистеклих из живота у њему.

Развојна функција природног добра је усмерена ка прописивању и примени мера и режима у циљу очувања његових особености и ка активностима везаним за традиционално коришћење предела као што су сточарство, кошење ливада и трске, екстензивна ратарска производња, узгој старих раса и сорти, органска производња и контролисана туристичка промоција вредности подручја (пре свега кроз еко - туризам, контролисани лов и сл.), затим потенцијални терапеутски значај блата сланог језера Аренда.

5.2.2. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште у општини Чока обухвата 28957 ha, што чини близу 90% укупне површине општине. Обрадиве површине износе укупно 20090 ha (од тога оранице 11627 ha), али углавном преовлађују земљишта нижих класа (око 80 % обрадивог земљишта спадају у II, III и IV класу).

На заштићеном подручју преовлађују слатинаста земљишта са високим садржајем соли, чију концентрацију може да поднесе мали број биљних врста.

Ова чињеница условљава начин коришћења таквог земљишта, пре свега као полуинтензивни пашњачки систем за напасање говеда и оваца (пожељно би било да удео аутохтоних раса животиња на пашњацима буде што већи).

У окружењу заштићеног подручја налази се обрадиво земљиште, које се углавном користи за интензивну пољопривредну производњу.

Воде и водно земљиште

На предметном подручју пољопривредно земљиште (њиве, ливаде и пашњаци, трстици и мочваре) представљају доминантну категорију.

Удео појединих категорија по начину коришћења земљишта је нетипичан, односно високо је учешће ливада и пашњака у односу на ораничне површине.

Водно земљиште, у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште текуће воде, у смислу овог Закона, јесте корито за велику воду и приобално земљиште. Водно земљиште стајаће воде, у смислу овог Закона, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја.

Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).

Водном земљишту се мора посветити посебна пажња интегралним решавањем проблема коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава јер је ово земљиште елемент простора од изузетне важности.

Водно земљиште у обухвату Просторног плана чине све површинске воде, природна језера, баре и канали.

Шуме и шумско земљиште

Шуме и шумско земљиште у обухвату Плана се налазе унутар режима заштите III степена и заузимају површину од 19,86 ha, односно 0,55 % од укупне површине Обухвата.

У долини Златице налазе се монокултуре хибридних топола и обрасле су багремцем, остатак „шумских“ засада уствари чини шумостепска вегетација. Шуме у Обухвату плана немају вредност са еколошког аспекта.

Минералне сировине

На простору обухвата Просторног плана налазе се лежишта опекарских сировина, нафте и природног гаса са овереним билансним резервама у експлоатацији, изворишта/лежишта, истражни и експлоатациони простори подземних вода у експлоатацији, са овереним билансним резервама. Експлоатација минералних сировина се врши под условима које прописује Закон о рударству и надлежни Секретаријат за енергетику и минералне сировине.

5.3. КАРАКТЕР ПРЕДЕЛА

Основни тип карактера предела посматраног подручја дефинисан је рељефом и њеним хидролошким карактеристикама, које су у интеракцији са геолошком подлогом условиле заслањивање замљишта на нижим деловима терена. Мозаичност слатинске вегетације и слатински микрорељеф представљају основу предеоног обрасца заштићеног подручја. Присуство заслањених пустара је једна од значајнијих карактеристика Панонског региона и представља јединствену појаву у Европи. На посматраном подручју најраспрострањенији елементи карактера предела су: морфолошке форме речног рељефа, микрорељеф слатина и хумке. Целине травнатих, равничарских и отворених простора алувијалне равни реке Златице, значајно доприносе стварању препознатљивог обрасца предеоних елемената, типичних за Панонску низију. Формирању основног типа карактера предела доприносе и спорадично присутне оранице, салаши и стада, као и компактне структуре насеља у окружењу.

Од елемената који значајно утичу на предеони образац подручја истичу се многобројне долине које представљају остатке старих токова Златице или неке друге веће реке, а морфолошки облици који се јављају су меандри, мртваје, обалске гредице и обалски брежуљци.

Због доминације обрадивих површина у окружењу и одсуства шумске вегетације наведени елементи који чине основни тип карактера предела приказује висок степен осетљивости на промене.

5.4. СТАНОВНИШТВО

У предложеном обухвату Просторног плана не налази се ни једно насељено место, међутим за анализу демографског развоја подручја биће приказано становништво девет насеља која гравитирају Парку природе. Анализа је извршена на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991- 2011. године.

Може се закључити да је број становника севернобанатске области у опадању, што важи и за насеља која се налазе непосредно уз Парк природе. Депопулација је посебно изражена у мањим сеоским срединама. У посматраном периоду број становника се смањило за 22%. На смањење броја становника највећи утицај су имале емиграције, нарочито млађег становништва као и негативан природни прираштај. Миграције се

врше на релацији село-град, а највећи центри имиграција су Зрењанин, Београд и Нови Сад. Смањење броја становника има директан утицај на број домаћинства и на просечан број чланова по домаћинству. Према Попису становништва из 2011. године у девет насеља ширег подручја живело је 16668 становника у 6619 домаћинства. Највећа насеља у окружењу заштићеног подручја су Мокрин са 5270 становника и општинско средиште Чока са 4028 становника.

Табела 3. Број становника и домаћинства насеља која гравитирају Парку природе

Општина/ Град	Насеље	Број становника			Укупан број домаћинства
		1991. г	2002. г	2011. г	2011. год
Чока	Чока	5187	4707	4028	1639
	Падеј	3158	2882	2376	1020
	Санад	1367	1314	1151	427
	Банатски Моноштор	152	135	102	41
	Врбица	546	404	238	116
	Јазово	1113	978	742	297
	Остојићево	3007	2844	2324	941
	Црна Бара	588	568	437	182
Кикинда	Мокрин	6238	5918	5270	1956
Укупно		21356	19750	16668	6619

5.5. ПРИВРЕДА

Основна делатност у ширем подручју посматрања је пољопривреда, са посебним акцентом на мала индивидуална газдинства и поједине занатске делатности.

5.5.1. Пољопривреда

Подручје третирано Просторним планом се највећим делом налази на триторији општине Чока која је изразито пољопривредно подручје, а ратарство је доминантна грана биљне производње. Од ратарских култура најзаступљенији су кукуруз (на приближно 50% површина), пшеница (25%), сунцокрет (10%), луцерка (7%), остале културе укупно обухватају остатак површина од око 8%.

Последњих година у успону је повртарска производња парадајза, краставаца и паприке, као и производња јагода и цвећа у пластеницима.

Постоји богата традиција виноградарства, узгоја дувана, зачинског, ароматичног и лековитог биља.

Пашњаци на територији општине Чока захватају површину од 5613 ha и представљају један од најважнијих природних ресурса. Захваљујући природним предиспозицијама постоји и богата традиција сточарства на овом подручју, тако да и поред многих потешкоћа у општини Чока егзистира око 2100 грла говеда, претежно музних крава (преовлађујуће у типу Сименталца и знатно мање Холштајна) и близу 10000 оваца углавном аутохтоне расе Чоканска цигаја.

На њивама у непосредном окружењу заштићеног подручја сетвена структура је слична као и у другим доловима општине, што значи да углавном преовлађују житарице, индустријско и крмно биље, уз знатне површине под поврћем.

5.5.2. Туризам

Туристичке вредности подручја су недовољно наглашене, а везане су пре свега за развој села у његовој околини, односно за туристичку понуду традиционалних етнокултурних елемената локалног живота укључујући и начине коришћења природе. Заштићено подручје има добру саобраћајну повезаност са свим насељима која се налазе у близини као и са већим градским центрима попут Кикинде, Сенте, Аде, Новог Сада, Суботице.

Туризам на ширем подручју третираног Просторним планом заснива се на културно-манифестационој, ловној и риболовној понуди али недостају смештајни капацитети. Кључни туристички потенцијали су: специјални интереси са тежиштем на лову, риболову и еко-туризму, сеоски туризам и вински туризам.

Заштићено подручје „Слатине у долини Златице“ има значај у очувању разноврсности панонског предела, станишних типова, биолошких врста и квалитета животне средине. Основне функције заштићеног подручја са аспекта туризма су: еколошка, научно-истраживачка, васпитно-образовна, културно-историјска и развојна функција. Дакле, унутар самог заштићеног подручја је могућ развој научно-образовног и екотуризма.

5.6. ИНФРАСТРУКТУРА

5.6.1. Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана постоје следећи видови саобраћаја: путни – друмски, железнички и водни. Путни - друмски саобраћај је основни вид саобраћаја у обухвату Просторног плана и својим капацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, док се железнички и водни саобраћај користе само повремено, при превозу путника и масовних роба у транзиту.

Путни - друмски саобраћај омогућује доступност и комуникацију предметног простора са окружењем и субрегионима. Основни саобраћајни капацитети предметног простора у домену путног - друмског саобраћаја су:

- **Државни пут I6 реда бр.13/М-24**, Хоргош-Кањижа-Нови Кнежевац-Чока-Киkinда-Зрењанин-Чента-Београд,
- **Државни пут IIа реда бр. 104/Р-123**, Нови Кнежевац - Банатско Аранђелово - Мокрин - Киkinда - Војвода Степа - Српски Итебеј - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Међа),
- **Државни пут IIа реда бр. 105/Р-112**, државна граница са Мађарском (гранични прелаз Бајмок) - Бајмок - Бачка Топола - Сента - Чока - Мокрин - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Врбица).

Основни путни правци који омогућавају даљинска и транзитна кретања, као и везе са центрима међународног (Нови Сад) и националног ранга (Суботица, Зрењанин, Киkinда), су: ДП бр.13, ДП бр.104, ДП бр.105. То су саобраћајни капацитети који омогућавају субрегионално и регионално повезивање, и основни су апсорбери свих саобраћајних збивања у обухваћеним општинама. Такође су и путеви који омогућују изворно-циљна кретања и омогућују квалитетна међунасељска повезивања у обухвату Просторног плана.

Систем општинских путева у обухвату Просторног плана су различитог степена изграђености и омогућују доступност овом простору из свих праваца, са везама на државну путну мрежу високог ранга (ДП I и II реда).

У оквиру катастарских општина у обухвату Просторног плана, налазе се и некатегорисани путеви (приступни и атарски путеви), који су радијалног облика и повезују насеља и садржаје ван грађевинског подручја.

Железнички саобраћај је својевремено имао врло важну улогу у развоју овог подручја. Међутим, са експанзијом друмског саобраћаја, железнички саобраћај, због својих недостатака (фиксирани линије кретања, потребе преседања при промени правца кретања и друго), изгубио је позиције које је некад имао.

У ранијем периоду (седамдесетих и почетак осамдесетих година прошлог века), знатан број пруга регионалног и локалног значаја је укинут. Од пруга које су у обухвату која тренутно функционишу, треба издвојити правац:

- регионална пруга бр.205, Банатско Милошево – Сента – Суботица, док је још присутна и
- ЖПВЕ железничка пруга ван експлоатације (некадашња локална пруга бр. 15), Кикинда – Банатско Аранђелово – државна граница.

Железнички саобраћај има мали удео у туристичким кретањима на подручју обухваћеном Просторним планом. Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, постројења и превозна средства), због веће удобности у односу на аутобуски превоз, могао би имати значајно учешће у туристичким кретањима првенствено код путовања већег броја путника.

Водни саобраћај на простору обухваћеном Просторним планом заступљен је преко међународног/међудржавног пловног пута реке Тисе, са просторно и инфраструктурно прихватно - манипулативним и превозним капацитетима (лука Сента, путничко пристаниште Сента, прихватни објекат наутничког туризма код Сенте). Водоток Златица није категорисан као пловни водоток, у смислу транспорта нема значај, али се користи у спортске и рекреативне сврхе малим пловилима (мања пловила - чамци).

Немоторни саобраћај је заступљен преко бицикличких коридора међународног, националног и локалног ранга. Међународна бицикличка стаза – цикло коридор 11⁶, Тиски коридор, позиционирана је уз реку Тису и делом уз категорисану и некатегорисану путну мрежу у обухвату.

Поред међународног у обухвату се налазе и стазе националног ранга – уз ДП бр. 104, бр. 105, као и мрежа стаза локалног нивоа.

Ваздушни даљински саобраћај за потребе овог подручја се одвија преко аеродрома „Никола Тесла“ (за путнички и карго саобраћај), док се за спортско-туристичке намене користи аеродром Кикинда (Дракслеров салаш). Оба терминала у потпуности задовољавају садашње обиме транспортних захтева.

На основу саобраћајних анализа може се закључити да саобраћајна инфраструктура (путно-друмски, железнички и водни саобраћај) у оквиру овог простора даје добре основе за надоградњу, реконструкцију, чиме би се омогућио брз и лак приступ овом подручју из више правца, на нивоу високог комфора и саобраћајне услуге, као и брзе и лаке комуникације у оквиру овог простора.

5.6.2. Водна и комунална инфраструктура

ОКМ Хс ДТД у Банату од севера ка југу припадају: Златица, Кикиндски канал, канал Банатска Паланка-Нови Бечеј, Стари Бегеј, Пловни Бегеј, канал Бегеј, Тамиш, Брзава, Моравица и Ројга. Након изградње Хидросистема, у великој мери је измењена хидрографска мрежа Баната. Банатски део Хс ДТД почиње спојем са реком Тисом код Новог Бечеја и Падеја, са правцем пружања североисток-југоисток, и завршава се на Дунаву код Банатске Паланке. Успут пресеца (Бегеј, Тамиш) или прихвата велик број банатских водотока (Стари Бегеј, Брзава, Моравица, Вршачки канал, Караш) са којима чини јединствену хидротехничку целину.

⁶ Cap du nord-Les lacs finlandais-Helsinki-Tallin-Tartu-Vilnius-Varsovie-Cracovie-Kosice-Belgrade-Skopje-Thessaloniki-Athens

Снабдевање водом банатског дела Хидросистема је из Тисе, преко бране код Новог Бечеја. Главни водозахват је непосредно узводно од бране на почетку магистралног канала Банатска Паланка-Нови Бечеј а други, мањег капацитета, је код Падеја на ушћу Златице у Тису. Ту су изграђене упусно-испусне уставе.

Водоснабдевање се одвија преко уставе у Падеју водом из реке Тисе, а затим преко уставе у Сајану која прихвата и воде из Златице. Кикиндски канал одводњава огромну површину северног Баната, обухватајући истовремено и сливну површину Златице.

У обухвату граница заштићеног подручја „Слатине у долини Златице“ налазе се следећи системи за одводњавање у правцу од Тисе ка североистоку:

- На самом делу непосредно уз насип реке Тисе налази се систем за одводњавање Пешир, који се одводњава каналском мрежом преко главног канала „Главни Пеширски“ и црпне станице „Пешир парна“;
- У наставку се налази систем за одводњавање „Златица II“, који представља површину која се индиректно одводњава. Рибњаци „Карика“ и „Кифла“ се налазе унутар овог система непосредно уз десну обалу Златице, с тим да се налазе унутар граница заштитне зоне заштићеног подручја;
- Јазовачки слив за одводњавање обухвата рибњак „Јазово“ чији се већи део налази унутар;
- заштитне зоне заштићеног подручја. Овим системом за одводњавање се преко каналске мреже са главним Јазовачким каналом (канал Ј), одводњава бара Целеруша, као и остале површине заштићеног подручја;
- У систему за одводњавање Кере бара – Ђурђева бара налази се и бара „Велики рит“, обухваћена заштитном зоном заштићеног подручја. Иста се одводњава преко канала „V-Главни“ и црпне станице „Кере бара“, а посредно преко главног канала „Велика Ђурђева бара“ и црпне станице „Чока нова“;
- Бара „Копов“ се налази у систему за одводњавање „Чока II“, где је једини канал „Главни канал Чока II“. Није најјасније да ли се овај канал улива у бару „Велики рит“ и како функционише овај систем за одводњавање;
- Северно од баре Копов у систему за одводњавање „Црна бара“ налази се бара „Дугачка слатина“ и у наставку исте бара „Близаница“. Овај систем одводњава подручје слива главним каналом гравитационо у Златицу, с тим да наведене баре нису повезане каналима за одводњавање;
- Последњи слив у низу је „Врбица“ који са главним каналом „Канал V“ преко црпне станице „Врбица нова“ одводњава најсеверније делове овог заштићеног подручја.

У будућем периоду је потребно размотрити утицај ове каналске мреже и прилагодити водни режим потребама станишта и строго заштићених и заштићених врста.

Шире подручје обухваћено Просторним планом, је под утицајем подземних вода које стижу из шире околине. Типичне сезонске осцилације нивоа подземне воде изазивају плављење депресија током пролећног максимума (када је ниво подземне воде изнад површине земље) и омогућују испаравање подземне воде преко земљишних капилара током сушног летњег периода, када је ниво подземне воде испод површине. Ако је количина воде изгубљена испаравањем већа од количине падавина, што је случај и са предметним простором, долази до заслањивања земљишта у депресијама, стварајући екстремне услове за живи свет. Како је заслањивање земљишта повезано са близином подземне воде (Molnár & Borhidi, 2003; Живковић и сар, 1972), структура рељефа одређује локације и степен заслањивања. Као резултат наведених утицаја, рељеф простора одређује мозаичан распоред заслањених и незаслањених станишних типова панонских пустара, а виши терени (лесна тераса и речне гредице) су у природном стању били покривени шумостепском вегетацијом (Molnár & al., 2012). Разноврсност и мозаичан распоред станишних типова условљава биолошку разноврсност предметног простора.

Канали за одводњавање убрзавају отицање ових вода и смањују ниво подземне воде, али ефикасност система за одводњавање је ограничена. Мелиоративни канали спречавају редовна плављења у пролећном периоду, (што је природна особина ових слатина), али су у влажним годинама нижи терени ипак под водом, што успорава, а местимично и онемогућује раслањивање подручја. Трајно очување слатинских комплекса захтева адаптацију плана регулације вода са циљем осигурања што природније динамике осцилација нивоа подземних вода.

Загађење земљишта, површинских и подземних вода врши се углавном од стране комуналних и атмосферских отпадних вода насеља, претежно у виду површинских извора емисије загађујућих материја (због недовршене канализационе инфраструктуре).

Као површински емитери велики проблем представљају процедурне воде са баштенских површина, складишта стајњака, горива и депои других материјала који су периодично у контакту са подземним водама. Значајан угрожавајући фактор представљају органска једињења пореклом из објеката за чување животиња или баштенских површина.

5.6.3. Енергетска инфраструктура

5.6.3.1. Електроенергетска инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом потрошача на простору обухваћеном Просторним планом обезбеђено је из трансформаторских станица ТС 110/20 kV „Сента 1“ и ТС 110/20 kV „Сента 2“ путем 20 kV далековода и 20/0,4 kV трансформаторских станица.

5.6.3.2. Термоенергетска инфраструктура

У обухвату Просторног плана, изграђена је дистрибутивна гасоводна мрежа од полиетиленских ПЕ цеви максималног оперативног притиска 4 bar изграђена у уличним коридорима насељених места, дистрибутивна гасоводна мрежа од челичних цеви максималног оперативног притиска 16 bar за снабдевање потрошача у насељима, као и мерно регулационе станице за широку потрошњу у насељима.

Дистрибутивна гасоводна мрежа у насељима је притиска до 4 bar, изграђена у уличним коридорима насељских саобраћајница.

У делу подручја посебне намене, налази се дистрибутивна гасоводна мрежа од полиетиленских ПЕ цеви максималног оперативног притиска 4 bar.

На простору обухвата плана налети се изграђења транспортна гасоводна мрежа притиска већег од 16 bar и нафтовод за транспорт нафте Елемир-РН Нови Сад.

На простору обухвата Плана, налазе се објекти за експлоатацију нафте и природног гаса, бушотине и бушотински цевоводи за експлоатацију и транспорт природног гаса и нафте, и приступни путеви до објеката за експлоатацију.

Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

У претходном периоду, на регионалном и локалном нивоу нису развијене посебне мере које се односе на ОИЕ и њихово коришћење.

Енергетска ефикасност

Карактеристика енергетског система на предметном подручју, у функцији ефикасног коришћења енергије и енергената, није на високом нивоу, а заступљена је и нерационална потрошња енергената.

5.6.4. Електронска комуникациона инфраструктура

За потребе насеља и корисника у обухвату Просторног плана изграђена је савремена електронска комуникациона мрежа у коридорима саобраћајница, а преко спојног пута путем оптичког кабла повезана са главним комуникационим центром у Зрењанину.

За потребе мобилних комуникација изграђене су базне радио-станице у власништву оператора мобилних комуникација.

5.7. ЕЛЕМЕНТАРНЕ НЕПОГОДЕ И АКЦИДЕНТНЕ СИТУАЦИЈЕ

Елементарне непогоде

Подручје обухваћено Просторним планом може бити угрожено од: земљотреса, пожара, метеоролошких појава: атмосферско пражњење и атмосферске падавине (киша, град, суша), ветар.

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије за повратни период од 475 година, на подручју обухвата Плана могућ је земљотрес јачине VII-VIII степени макросеизмичког интензитета према MCS скали. У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације објеката. На основу интензитета и очекиваних последица земљотреса, сматра се да ће се за VII степен манифестовати „силан земљотрес“, а за VIII степен „штетан земљотрес“.

Настајање *пожара*, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Узроци избијања пожара (на отвореном и затвореном простору) могу настати услед људске непажње, атмосферског пражњења (муња, гром), топлотног деловања сунца, експлозије и техничких разлога.

Појава *града* је чешћа и интензивнија у летњем периоду, а штете се највише одражавају на пољопривредним културама које су у том периоду и најосетљивије. Посматрани простор не спада у подручја са изразитом појавом града, већ је подложен само повременим продорима олујних и градоносних облака. Према условима Републичког хидрометеоролошког завода (РХМЗ) у оквиру обухвата Просторног плана, у сврху заштите од града, изграђене су две лансирне (противградне) станице – Падеј и Чока, док се лансирна станица Ходич налази у непосредној близини те се њена заштитна зона од 500 m делимично налази у обухвату Плана.

Ветар има пресудну улогу за обликовање климе, у развоју живог света као и у многим људским делатностима, како непосредно тако и посредно: на приносе у пољопривреди, количину падавина, исправане тла и биљака, наносе штету психофизичком стању људи кроз повећану или смањену активност и сл. Преовлађујући ветар на овом простору дува из југоисточног правца (кошава) и северозападног правца. У пролећним месецима ветар изазива велика испаравања земљишта одузимајући велике количине влаге неопходне биљкама.

Акцидентне ситуације

На основу претраге Регистра севесо постројења, на простору обухваћеном предложеном границом обухвата Просторног плана не налазе се иста.

6. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ

Подручје обухваћено Просторним планом је делимично угрожено услед низа антропогених активности протеклих деценија.

На подручју обухвата Просторног плана не постоје доступни подаци и мониторингу квалитета **ваздуха**. Потенцијални извори загађења ваздуха су индивидуална ложишта из околних насеља, сметлишта, те саобраћај и привредни субјекти.

Проблеми загађења **вода** изражени су, практично, на свим водотоцима и воденим екосистемима Војводине, а посебно у каналима Хс ДТД. Позната је чињеница да су банатски водотоци, прикључени на Хс ДТД (као што је и Златица) са дотоком из Румуније, веома загађени, а још се додатно загађују испуштањем непречишћених отпадних вода са наше територије.

Постојећа **насеља** у окружењу (Падеј, Јазово, Банатски Моноштор, Црна Бара, Остојићево, Чока, Врбица) имају непосредан утицај на природно добро, с обзиром на чињеницу да се грађевинска подручја ових насеља делом граниче са истим. Пре свега, доводе до погоршања квалитета животне средине. Распростирање загађујућих материја према природном добру најчешће се врши хидролошким и атмосферским путем.

Загађење **земљишта**, површинских и подземних вода врши се углавном од стране комуналних и атмосферских отпадних вода насеља, претежно у виду површинских извора емисије загађујућих материја (због недовршене канализационе инфраструктуре). Веома мали проценат домаћинстава околних насеља има прописано изграђене септичке јаме. Велики проблем представљају и процедурне воде са баштенских површина, складишта стајњака, горива и депои других материјала који су периодично у контакту са подземним водама.

У обухвату плана се налазе делови парцела на којима се налазе регистроване **дивље депоније - сметлишта** (КО Падеј парцела бр. 3188/1 и КО Јазово, парцела бр. 1617/1), и које само мањим делом улазе у зону обухвата.

Рибњаци показују главни утицај који доводи до промене физичко – хемијског квалитета воде, седимента и морфологије терена. Периодично испуштање отпадних вода доводи до еутрофикације канала.

Привреда. Простор заштићеног подручја окружен је обрадивим површинама, које досежу до саме границе заштићеног подручја. Загађујуће материје, пестицида и минералних ђубрива) имају могућност брзог распрострањења и тиме негативно утичу на заштићено подручје, у облику загађења воде и земљишта.

На подручју природног добра и заштитне зоне није успостављено континуално праћење квалитета животне средине.

Нарушавање водног режима, карактеристичног за континенталне слатине који подразумева сезонска узлазно-силазна кретања подземних и површинских вода богатих солима натријума, магнезијума, калијума је један од најизраженијих **угрожавајућих фактора на подручју природног добра.**

Може се навести још неколико фактора који угрожавају животну средину која се налази у обухвату Просторног плана. Промене у структури предела, формирањем антропогених станишта (рибњаци, високо зеленило, далеководи, мрежа мелиоративних канала итд), фрагментација и физичко уништење станишта, те урбанизација, су само неки од њих. Негативан утицај на животну средину имају и пољопривреда, рибарство, лов и криволов такође угрожавају животну средину, те постојећи биодиверзитет. Неприлагођено управљање шумама, дрворедима, засадима дрвећа и појединачним стаблима, пошумљавање ливада и пашњака, кошење ливада, те унос алохтоних и инвазивних врста такође представљају озбиљне притиске на биљни и животињски свет у обухвату Просторног плана.

7. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Према карактеристикама подручја у обухвату Просторног плана, непосредног и ширег окружења, постојећих и планираних намена и функција, у поступку израде Просторног плана обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења.

Услови и мере надлежних органа, институција и предузећа су процесом стратешке процене вредновани и имплементирани у планска решења и саставни су део Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину.

Према Закону о планирању и изградњи, као фаза у изради планског документа предвиђена је израда Материјала за рани јавни увид, чиме се обезбеђује учешће заинтересованих, са могућношћу давања примедби и сугестија на концепцију планских решења.

Рани јавни увид (РЈУ) је и у случају овог Просторног плана организован после доношења одлуке о изради планског документа, а пре формирања Нацрта планског документа.

Рани јавни увид одржан је у периоду 19.06.2023. до 03.07.2023. године, у оквиру којег је Материјал био доступан заинтересованима у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

У току израде Просторног плана и Стратешке процене прибављени су услови и сагласности надлежних институција који су приказани у табели 4.

Табела 4. Табела органа и институција од значаја за израду ПППН ПП Слатине у долини Златице

Р. БР.	Органи, организације, имаоци јавних овлашћења и остале институције које су доставиле услове и податке
1.	ГРАД КИКИНДА, ГРАДСКА УПРАВА, Секретаријат за имовинско-правне и комуналне делатности, Секретаријат за заштиту животне средине, пољопривреде и и рурални развој Секретаријат за развој и управљање инвестицијама
2.	ОПШТИНА ЧОКА, Општинска управа, Одељење за привреду, пољопривреду, развој, урбанизам, за грађевинске послове, за спровођење обједињене процедуре и стамбено комуналне делатности
3.	УПРАВЉАЧ - Еко оаза Натурпарк д.о.о за заштиту природе и биодиверзитета ...Ада
4.	МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Немањина 15, 11000 Београд
5.	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, Сектор за ванредне ситуације, Омладинских бригада 31, 11000 Београд
6.	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Кикинди, Браће Тагића бр. 5
7.	МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ Сектор за управљање животном средином Одсек за заштиту од великог хемијског удеса
8.	МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ Сектор за заштиту природе и климатске промене

Р. БР.	Органи, организације, имаоци јавних овлашћења и остале институције које су доставиле услове и податке
9.	МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ Управа за пољопривредно земљиште
10.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
11.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И САОБРАЋАЈ
12.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА КУЛТУРУ, ЈАВНО ИНФОРМИСАЊЕ И ОДНОСЕ СА ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА
13.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО
14.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ, МЕЂУРЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ И ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ
15.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ
16.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СПОРТ И ОМЛАДИНУ
17.	ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ
18.	РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ
19.	МЕЂУОПШТИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ
20.	ЈВП ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ
21.	ЈП „ВОЈВОДИНА ШУМЕ“
22.	ЈП „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“, сектор за стратегију, пројектовање и развој
23.	„ИНФРАСТРУКТУРА ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ“ АД Сектор за инвестиције, развој и технологију
24.	ДИРЕКТОРАТ ЗА ЦИВИЛНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО Сектор за ваздушну пловидбу
25.	АД „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“
26.	ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА „ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА“ А.Д БЕОГРАД, огранак „Електродистрибуција Суботица“
27.	НИС АД, НОВИ САД, Народног фронта 12, 21000 Нови Сад
28.	ЈП СРБИЈАГАС Булевар ослобођења 69, 21000 Нови Над
29.	ЦЕТИН ДОО
30.	„А1 СРБИЈА“ ДОО
31.	Телеком Србија, Дирекција за технику, Функција планирања и развоја, Сектор за планирање и развој транспортне телекомуникационе мреже
32.	СББ СРПСКЕ КАБЛОВСКЕ МРЕЖЕ ДОО
33.	ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ВОЈВОДИНЕ
34.	ГРАД КИКИНДА, Туристичка организација Града Кикинде, Трг српских добровољаца бр. 21
35.	АГЕНЦИЈА ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ АП ВОЈВОДИНЕ
36.	РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД СРБИЈЕ, Кнеза Вишеслава 66, поштански фах 100, 11000 Београд
37.	РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД – електронски захтев
38.	РДУ РТС, Дирекција РДУ РТС Сертификационо тело РТС, Развој и сертификација
39.	ЈП ЕМИСИОНА ТЕХНИКА И ВЕЗЕ, СЕКТОР ТЕХНИКА
40.	ЦЕНТАР ЗА РАЗМИНИРАЊЕ, Војводе Тозе 31, 11050 Београд
41.	ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА „ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА“ Д.О БЕОГРАД, огранак „Електродистрибуција Зрењанин“
42.	ЈКП „7. ОКТОБАР“
43.	ЈП „КИКИНДА“
44.	ЈКП „ЧОКА“
45.	МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА МОКРИН
46.	Туристичка организација Чока, Потиска бр. 20, 23320 Чока
47.	ГАСТРАНС д.о.о. Народног фронта 12, 21000 Нови Сад
48.	ТРАНСНАФТА АД ПАНЧЕВО Змај Јове Јовановића 1, 26000 Панчево
49.	Транспортгас Србија д.о.о. Булевар ослобођења 5, 21000 Нови Сад

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Стратешка процена интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава планска решења ка онима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Општи и посебни циљеви Извештаја о стратешкој процени утицаја дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, услова надлежних органа и институција, као и проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Просторном плану.

1. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Стратешка процена интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава Просторни план ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја постављају оквир за дефинисање посебних циљева и избор индикатора којима ће се оценити њихова оствареност, у контексту очувања животне средине, као и спровођење принципа одрживог развоја кроз планска решења.

Концепт одрживог развоја простора у обухвату Просторног плана огледа се у детаљнијој планској организацији и уређењу, вредновањем капацитета планираних садржаја у односу на потребе, као и усклађивање коришћења простора са природним и створеним потенцијалима и ограничењима, односно карактеристикама простора.

Плански основ за израду овог Просторног плана представља Регионални просторни план АП Војводине.

Општи циљ Стратешке процене представља одрживо коришћење простора и природних ресурса у обухвату Просторног плана кроз активну примену мера заштите природних ресурса, животне средине, и обезбеђење адекватних услова за живот и здравље људи.

Наведени циљ обезбедиће се активним спровођењем управљачких активности у заштићеним подручјима, као и очувањем предеоних карактеристика на подручју Просторног плана, те контролом рада загађивача идентификованог на подручју Просторног плана и у контактної зони и спровођењем континуираног мониторинг параметара животне средине и биомониторингом.

Основни разлог за израду Просторног плана је стварање услова за реализацију националних, регионалних и локалних интереса у оквиру граница посебне намене, у складу са условима заштите природе, који се заснивају на вредновању и процени могућих утицаја на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана.

На основу наведеног општег циља Стратешке процене, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Просторном плану, утврђују се посебни циљеви стратешке процене у појединим областима заштите.

Као **посебни циљеви стратешке процене** истичу се:

- А. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса;
- Б. Очување предеоних карактеристика подручја;
- В. Одрживо управљање и заштита заштићених подручја;
- Г. Одрживо управљање отпадом;
- Д. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

Посебни циљеви Стратешке процене усклађени су са индикаторима стратешке процене дефинисаним Правилником о Националној листи индикатора животне средине.

2. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

На основу дефинисаних циљева стратешке процене Просторног плана, врши се избор одговарајућих индикатора стратешке процене утицаја на животну средину. Сврха њихове примене је у усмеравању планских решења ка остварењу циљева који се постављају.

Индикатори представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су средство за праћење извесне променљиве вредности у прошлости и садашњости, а неопходни су као улазни подаци за свако планирање активности у простору.

Приликом дефинисања индикатора, обрађивачи стратешке процене утицаја су се ослонили на индикаторе УН за одрживи развој, индикаторе дефинисане Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 37/11) и на елементарне еколошке индикаторе који се могу узети у обзир у односу на постојеће стање животне средине и карактер планских решења. На основу Правилника о Националној листи индикатора заштите животне средине, на територији Плана релевантни су индикатори приказани у Табели 5.

Табела 5. Преглед посебних циљева стратешке процене и индикатора заштите животне средине релевантних за подручје Просторног плана

Индикатори
1. Годишње количине исцрпљене подземне и површинске воде, апсолутно и као део од укупне обновљиве количине воде (m ³ , %)
2. % домаћинства прикључен на водовод и канализацију
3. % отпадних вода које се пречишћавају
4. Присуство фекалних бактерија у води за пиће (%) ⁷
5. БПК ₅ у водотоцима (mg/l кисеоника потрошеног у 5 дана, на константној температури од 20°C)
6. Промена намене земљишта (%)
7. ha (%) санираних и рекултивисаних подручја
8. Квалитет пољопривредног и непољопривредног земљишта
9. Употреба минералних ђубрива (kg/ha)
10. Употреба пестицида (t активне материје пестицида на 10km ² пољопривредног земљишта)
11. Површине под природним пределима
12. Удео шумског земљишта у укупном земљишту (%)
13. % заштићених природних добара на територији АПВ у односу на укупну површину
14. Површине под изабраним значајним екосистемима (km ² или ha) одабраних врста екосистема
15. Учешће броја угрожених врста у укупном броју врста (%)
16. Стварање отпада (t/становнику)
17. Учешће обновљивих извора енергије у укупној потрошњи енергије (%)
18. Интензитет туризма.

Наведени индикатори су дефинисани са циљем праћења реализације планских, а не технолошких решења, у планском периоду, уколико се за то укаже потреба.

3. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину, као и многи међународни документи, упућују на важност односа процеса планирања и процеса израде Стратешке процене, односно на неопходност интеграције овог инструмента у процес планирања. Избор и дефинисање адекватних планских решења је много ефикаснији уколико је процес вршења стратешке процене у већој мери или у потпуности интегрисан у планове и програме за које се израђује.

⁷ Према упутствима СЗО за квалитет воде за пиће

Табела 6. приказује принцип примењен при изради ова два елабората, односно приказана је веза између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене.

Табела 6. Веза између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене утицаја

ИЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА (СПУ)	ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
Одлучивање о изради планског документа по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно комисије за планове	Узајамни утицај ових фаза - пре доношења Одлуке о изради планског документа прибавља се мишљење о предлогу одлуке да се (не)израђује СПУ	Одлучивање о изради СПУ према претходно прибављеном мишљењу надлежног органа и др. заинтересованих органа и организација
Доношење Одлуке о изради Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Доношење Одлуке о изради Извештаја о СПУ
Израда материјала за рани јавни увид Просторног плана Израда Нацрта просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	СПУ планског документа на животну средину (анализа садржаја и основне документације, консултације са надлежним органима и организацијама...) - формулисање Извештаја о стратешкој процени
Стручна контрола Нацрта Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Мишљење заинтересованих органа и организација на СПУ
Јавни увид у Нацрт Просторног плана	Узајамни утицај ове две фазе - у пракси се оба елабората истовремено излажу на јавни увид	Јавни увид у Извештају о СПУ
Доношење Просторног плана	Орган надлежан за израду планског документа не може ипак упутити у процедуру усвајања без Сагласности на Извештају о СПУ	Оцена и сагласност на Извештају од стране надлежног органа
Спровођење Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Имплементација мера заштите и мониторинг према Извештају о СПУ

Циљеви стратешке процене су, обзиром на паралелну израду ова два документа у потпуности усаглашени са циљевима Просторног плана у домену заштите животне средине.

Циљеви Просторног плана у погледу заштите животне средине су:

- усклађивање интереса и рационално коришћење природних потенцијала планског подручја, водећи рачуна о еколошким условима и ограниченим капацитетима животне средине, односно захтевима уређења подручја посебне намене;
- одрживо коришћење ресурса и простора, уз предузимање превентивних мера заштите основних чинилаца животне средине (воде, ваздуха и земљишта);
- успостављање континуалног мониторинга загађујућих материја, санација и рекултивација еколошки најугроженијих подручја;
- одрживо управљање водама;
- санација и рекултивација еколошки најугроженијих подручја, пре свега неуређених депонија (сметлишта), на подручју обухвата Просторног плана;
- управљање комуналним отпадом сходно Програму управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031 и законским и подзаконским актима;

- интегрисање заштите животне средине у све секторе стратешког планирања и пројектовања, кроз инструменте процене утицаја (примена SEA, EIA и IPPC);
- примена савременијих технолошких решења, најбољих доступних технологија (BAT) и концепта чистије производње приликом реализације пројеката који могу имати негативан утицај на квалитет животне средине, а у складу са условима заштите природе;
- едукација грађана и унапређење еколошке свести.

Циљеви стратешке процене су:

- А. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса;
- Б. Очување предеоних карактеристика подручја;
- В. Одрживо управљање и заштита заштићених подручја;
- Г. Одрживо управљање отпадом;
- Д. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

У табели 7. приказана је компатибилност општих циљева Просторног плана и посебних циљева стратешке процене. У предметној стратешкој процени није утврђена компатибилност свих појединачних и посебних циљева Просторног плана и стратешке процене, јер су сви посебни циљеви Просторног плана усклађени са општим циљевима у Плану.

Табела 7. Компатибилност циљева Просторног плана и СПУ

ЦИЉЕВИ ПЛАНА	А	Б	В	Г	Д
заштита и одрживо и рационално коришћење природних добара и природних ресурса, у складу са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;	+	+	+	+	+
унапређење и побољшање општих еколошких услова у заштићеном подручју и његовој заштитној зони, као и на осталим просторима од значаја за очување биолошке разноврсности;	+	+	+	+	+
валоризација природних ресурса у складу са предностима, потребама и реалним могућностима уз очување и унапређење еколошких вредности подручја;	0/+	+	+	+	+
туристичка валоризација природних и антропогених вредности на посматраном простору и обезбеђивање услова за развој различитих облика туризма, пре свега екотуризма (едукативног и научноистраживачког);	0/+	+	+	+	+
Очување и унапређење квалитета и режима воде;	+	+	+	+	+
повећање површина под шумама, очување, заштита и унапређење постојећих шума, посебно шума у заштићеном подручју;	+	+	+	+	+
Дефинисање начина коришћења грађевинског земљишта у складу са условима заштите природе;	+	+	+	+	+
Валоризација, очување, заштита и презентација културних добара;	+	+	+	+	+
Утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја посматраног простора и опслуживати све садржаје и локалитете, уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума;	+	+	+	+	+
утврђивање програма и смерница развоја енергетске инфраструктуре и синхронизација њеног развоја са свим активностима на овом подручју (чиме би се обезбедили најповољнији услови за заштиту животне средине, очување природних вредности, живот и рад људи на овом подручју) и њен даљи развој;	+	+	+	+	+
Обезбеђење адекватне превенције, минимизирања негативних утицаја, мониторинга и контроле свих облика загађивања животне средине;	+	0/+	+	+	+
Унапређење квалитета животне средине и примена мера заштите животне средине у домену свих антропогених активности и утицаја на подручју обухвата Просторног плана, као предуслов уравнотеженог развоја, коришћења и уређења овог фрагмента простора;	+	+	+	+	+
Интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратешке развоја.	+	+	+	+	+

+ -позитивно, 0- неутрално, - негативно

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Приоритетни циљ израде Стратешке процене предметног Просторног плана на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и предвиђених мера за њихово смањење, не стварајући конфликте у простору и водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору.

Како би се остварили постављени циљеви, потребно је сагледати просторна решења и активности дефинисане Просторним планом, као и мере за смањење потенцијално негативних утицаја планских решења на животну средину. Стратешка процена се бави општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења заштите животне средине у Просторном плану, при чему је акценат стављен на анализу планских решења, која доприносе заштити животне средине и подизању квалитета живота на посматраном простору.

1. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Стратешком проценом анализирана су сва планска решења и извршено је идентификовање оних која у одређеној мери могу угрозити квалитет животне средине у фази реализације Просторног плана.

Питања и проблеми везани за заштиту животне средине, разматрани су у односу на:

- утицај досадашњих активности, као и планираних садржаја на природне ресурсе - воду, ваздух и земљиште;
- утицај планиране инфраструктуре на животну средину;
- дефинисане мере и услове заштите животне средине, са освртом на потенцијалне загађиваче;
- решења у погледу одлагања комуналног отпада и др. врста отпада у планском периоду.

У том контексту, Стратешком проценом се анализирају могући утицаји планираних активности на факторе животне средине и дефинишу планске мере заштите, које ће потенцијална загађења и штете довести на ниво прихватљивости, односно у границе дефинисане законском регулативом, не стварајући конфликте у простору.

У поступку стратешке процене очекиваних утицаја планских решења на животну средину, потенцијала и ограничења у простору и животној средини, планска решења су вреднована у односу на:

- природне карактеристике, постојеће стање и услове у простору;
- створене вредности, постојећу намену и досадашњи начин коришћења и уређења простора;
- стање комуналне опремљености простора;
- стање и статус природних вредности;
- услове надлежних институција добијених у поступку израде Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени;
- циљеве планског документа вишег хијерархијског нивоа и циљеве предметног Просторног плана.

Стратешком проценом је утврђено да су планска решења формулисана у складу са смерницама и циљевима плана вишег хијерархијског нивоа, као и условима надлежних институција, органа и предузећа, достављених за потребе израде овог Просторног плана, студијском и другом значајном документацијом која се односи на простор у обухвату Просторног плана.

Подручје посебне намене обухвата једну просторну целину значајну за очување биодиверзитета - просторну целину заштићеног подручја – Парка природе.

У оквиру просторне целине заштићеног подручја – Парка природе дефинисане су просторне подцелине: просторна подцелина 1 коју чини режим II степена заштите и просторна подцелина 2 коју чини режим III степена заштите.

Простор изван подручја посебне намене (Парка природе), а који је у обухвату Просторног плана представља заштитну зону Парка природе.

Општа концепција просторног развоја подручја посебне намене – заштићеног подручја – Парка природе, као и заштитне зоне Парка природе, подразумева одрживост просторног развоја, еколошку повезаност и уређеност простора. Приоритет представља заштита природе и њених вредности, посебно наведеног заштићеног подручја, станишта заштићених и строго заштићених врста, еколошких коридора, очување биодиверзитета и развој локалног идентитета кроз заштиту предела и заштиту животне средине.

Услед специфичних просторних услова који формирају карактер подручја и потребе да се истакну природне вредности и значај, Просторним планом се доприноси већој интеграцији предметног простора у јединствену и препознатљиву целину.

Процена утицаја варијантних решења

Просторним планом се не предвиђају варијантна решења. Такође, Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта су то варијантна решења Просторног плана која подлежу стратешкој процени утицаја, те се у пракси разматрају следеће две варијанте:

- 1) Варијантно решење 1 - уколико не дође до спровођења планских решења;
- 2) Варијантно решење 2 - уколико се реализују планска решења (варијанта одрживог развоја).

Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте који би се рефлектовали током имплементације или у случају да се не реализује предметни Просторни план, Стратешка процена се бави анализом варијанте да се Просторни план не реализује и варијанте реализације Просторног плана и предвиђених решења у свим дефинисаним областима које су релевантне са аспекта заштите животне средине.

Табела 8. Процена утицаја сектора Просторног плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у односу на варијантна решења

Циљеви стратешке процене

- А. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса;
 Б. Очување предеоних карактеристика подручја;
 В. Одрживо управљање и заштита заштићених подручја;
 Г. Одрживо управљање отпадом;
 Д. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

Сектор Просторног плана	Сценарио развоја				
	А	Б	В	Г	Д
Заштита природних добара и природних вредности, заштита предела	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+
Заштита природних ресурса	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+
Становништво и привредне активности	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	0	+	+
Управљање отпадом, заштита животне средине и здравља становништва	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+
Унапређење водне инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	0/-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	0/+	+	+
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре и изградња капацитета ОИЕ	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	0
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+
Заштита културног наслеђа	ВАРИЈАНТА 1	0/-	-	-	0/-
	ВАРИЈАНТА 2	0/+	+	+	0/+
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+

+ - укупно позитиван утицај, - - укупно негативан утицај, 0 - неутралан утицај

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

На основу члана 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења. Резимирајући позитивне и негативне ефекте варијанти у погледу Просторног плана, може се констатовати следеће:

- У варијанти да се **Просторни план не донесе** и да се развој настави по досадашњем тренду, могу се очекивати негативни ефекти са аспекта заштите животне средине, односно неадекватно и неодрживо коришћење предметног простора што би довело до даљег угрожавања природних ресурса, људског здравља и материјалних добара;
- У варијанти да се **Просторни план имплементира** могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, посебно у области заштите природних добара и осталих природних ресурса, привреде и туризма, приликом избора будућих корисника простора, поштујући ограничене капацитете животне средине планског подручја.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног Просторног плана повољнија у односу на варијанту да се Просторни план не донесе.

Евалуација карактеристика и значаја утицаја планских решења

Након анализе, извршена је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења предложене варијанте Просторног плана на животну средину и елементе одрживог развоја. Значај утицаја процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја и просторне размере, на којима се може остварити утицај (приказано у наредним табелама). Утицаји, односно ефекти, планских решења, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус на позитивне промене. Овај систем вредновања примењује се, како на појединачне индикаторе утицаја, тако и на сродне категорије преко збирних индикатора.

Табела 9. Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	О п и с
Критичан	- 3	Јак негативан утицај
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативни утицај
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	+ 1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

Табела 10. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	О п и с
Регионални	Р	Могућ утицај у оквиру простора регије
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу територије Просторног плана

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде Просторног плана.

Вероватноћа утицаја одређује се према скали приказаној у табели 11.

Табела 11. Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	утицај извесан
више од 50%	В	утицај вероватан
мање од 50%	М	утицај могућ

Вероватноћа утицаја, дакле, може бити од потпуно извесне (100%) до ситуације у којој је утицај готово невероватан.

Ова чињеница је посебно важна јер тако одређено планско решење, које генерално има изразито јак, нпр. негативан утицај, у конкретном случају може бити потпуно невероватно, па се самим тим његов утицај не може окарактерисати као стратешки значајан.

На основу критеријума процене величине и просторних размера утицаја планских решења на циљеве стратешке процене врши се евалуација значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева стратешке процене.

Приказана и анализирана планска решења подељена су по областима. У наредној анализи су због поједностављености поступка вреднована планска решења груписана као област, а не свако појединачно.

Табела 12. Планска решења у Нацрту Просторног плана обухваћена проценом утицаја

Бр.	ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ ПО ОБЛАСТИМА
Заштита природних ресурса	
1.	Израда локалног регистра извора загађивања животне средине на територији општина Чока и Кикинда као дела националног регистра за подручје обухвата Просторног плана;
2.	Успостављање континуираног мониторинга квалитета ваздуха, подземних и површинских вода, земљишта и буке
3.	Употреба БАТ технологија код старих и нових постројења
4.	Коришћење минералних ресурса се базира на принципима рационалне и контролисане експлоатације, у складу са циљевима концепта одрживог развоја
5.	Одрживи развој пољопривреде у складу са мерама и условима заштите за подручје ПП „СЛАТИНЕ У ДОЛИНИ ЗЛАТИЦЕ“ временски и просторно ограничено и усклађено са природним капацитетима
6.	Планско газдовање на простору обухвата Просторног плана и коришћење вода као ресурса у складу са биолошким капацитетима
7.	Контролисана примена хемијских средстава у пољопривредној производњи
8.	Формирање заштитних појасева зеленила у заштићеним подручјима и дуж еколошких коридора односно њихових заштитних зона у складу са условима за заштиту природе.
Заштита заштићених подручја и осталих подручја значајних за очување биодиверзитета	
9.	Заштита, уређење и развој на простору заштићеног подручја на основу плана управљања, одређених студија, пројеката, резултата биомониторинга угрожених биљних и животињских врста, мониторинга вода и других бројних истраживања
10.	Заштита строго заштићених врста и еколошких коридора спровођењем забране коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама
11.	Контролисано коришћење простора унутар заштитних зона станишта строго заштићених врста и еколошких коридора у складу са условима и мерама заштите природе према Акту о заштити.
Заштита предела	
12.	Очување и унапређење специфичне композиције и конфигурације структуре предела и заштита вредности предеоних елемената као основне идеје уређења подручја Просторног плана
13.	На заштићеном подручју, ограничава се формирање новог грађевинског земљишта
Становништво и привредне активности	
14.	Укључивање локалног становништво у промоцију и рационално коришћење природних потенцијала подручја
16.	При уређењу локалитета који су у функцији развоја едукативних, спортско рекреативних и туристичких активности, као и усклађивање свих активности у оквиру посебне намене простора, неопходно је придржавати се услова и мера заштите у складу са Актом о заштити.
17.	Формирање уређених пунктова намењених за развој спортског риболова у режиму заштите III степена, уколико нису потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света неодговарајућим коришћењем осветљења, на растојањима већим од 200 м од границе заштићеног подручја, како је то прописано Актом о заштити.
18.	У циљу развоја спортско-рекреативних активности у Резервату, у режиму заштите III степена, од значаја су шумске колибе на локалитету Остојића баште.
19.	Уређивање едукативно-рекреативних стаза.

20.	Повећање степена искоришћености постојећих капацитета ловишта (у режиму заштите III степена и у заштитној зони Резервата) и побољшање услова станишта, заштитита ретких и угрожених врста ловне и неловне фауне и достизање економског капацитета ловишта добром прогнозом динамике развоја популације дивљачи.
21.	Укључивање локалног становништва у промоцију и рационално коришћење природних и културно-историјских потенцијала подручја посебне намене и пружање локалном становништву стручне помоћи и других облика сарадње за производњу здраве хране, развој руралног туризма, развој еко туризма кроз брендирање производа традиционалне и органске производње у складу са смерницама заштите природних добара у обухвату Просторног плана.
Управљање отпадом, заштита животне средине и здравља становништва	
22.	Санација и рекултивација неуређених одлагалишта отпада, стихијски изабраних локација за одлагање отпада животињског порекла и осталих деградираних површина на територији обухвата Просторног плана.
23.	Одлагање комуналног и других врста отпада у складу са Регионалним плановима управљања отпадом Кикинда и Суботица
Унапређење водне инфраструктуре	
24.	Хидротехнички циљ ревитализације је даље одржавање оптималног водног режима у заштићеном подручју.
25.	У смислу комуналне опремљености простора, обезбедиће се квалитетно водоснабдевање и уређење и обезбеђење водних ресурса од даљег загађивања и расипања примењујући услове и мере заштите и уређења природних добара.
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	
26.	Реконструкција категорисане саобраћајне мреже (ДП, ОП).
27.	Изградња капацитета немоторног саобраћаја (пешачке и бициклистичке стазе).
28.	Изградња и реконструкција некатегорисане путне мреже (атарски и други приступни путеви).
Изградња и обнављање електроенергетске инфраструктуре	
29.	На подручју Парка природе ограничава се изградња електроенергетске инфраструктуре, на ону која се гради применом посебних техничких решења која спречавају колизију и уништавање летећих животиња
30.	У заштитној зони Парка природе, електроенергетска инфраструктура ће се развијати у складу са Актом о заштити природног добра, уз обавезно прибављање услова заштите природе.
Изградња термоенергетске инфраструктуре и капацитета за искоришћење обновљивих извора енергије	
31.	У оквиру Парка природе, није дозвољена изградња нове термоенергетске инфраструктуре и изградња нових бушотина и објеката за експлоатацију нафте и природног гаса на постојећем експлоатационом пољу Чока, као и коришћење обновљивих извора енергије. Постојећи објекти термоенергетске инфраструктуре се задржавају.
32.	Изван Парка природе дозвољен је развој и коришћење ОИЕ у складу са Актом о заштити и уз обавезно прибављање услова заштите природе.
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре	
33.	У оквиру Парка природе није дозвољена изградња електронске комуникационе инфраструктуре.
34.	Изван Парка природе планирана је електронска комуникациона инфраструктура. Планирана је потпуна дигитализација електронске комуникационе мреже и објеката и изградња широкопојасне мреже.
Заштита културног наслеђа	
35.	Интегрална заштита и презентација природних и културних добара (археолошки локалитети), на подручју посебне намене, подразумева усклађивање презентације културног наслеђа са принципима очувања природних вредности окружења, чиме би се допринело на значају и атрактивности подручја посебне намене и простора у заштитној зони Парка природе и омогућило веће интересовање за научно-истраживачки и образовни рад и посету из рекреативних разлога.
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	
36.	Примена мера заштите у складу са мерама заштите од ванредних ситуација

Табела 13. Процена величине утицаја области Просторног плана у односу на циљеве стратешке процене

Циљеви стратешке процене

<p>А. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса;   Б. Очување предеоних карактеристика подручја;   В. Одрживо управљање и заштита заштићених подручја;   Г. Одрживо управљање отпадом;   Е. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.</p>

Области планских решења	А	Б	В	Г	Д
Заштита природних добара и природних вредности, заштита предела	+3	+3	+3	0	+2
Заштита природних ресурса	+3	+3	+3	0	+2
Становништво и привредне активности	+2	+1	+1	+2	+1
Управљање отпадом, заштита животне средине и здравља становништва	+3	+2	+2	+3	+2
Унапређење водопривредне инфраструктуре	+3	+2	+2	0	+1
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	+2	+1	0	+1	+2
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре и изградња капацитета ОИЕ	+2	0	0	+1	+2
Заштита културног наслеђа	0	+2	+1	0	+1
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	+2	+2	+2	0	+3

Из приложене табеле закључује се да највећи број планских решења односно области планских решења има позитиван утицај са аспекта заштите животне средине.

Табела 14. Процена просторних размера планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Циљеви стратешке процене

<p>А. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса;   Б. Очување предеоних карактеристика подручја;   В. Одрживо управљање и заштита заштићених подручја;   Г. Одрживо управљање отпадом;   Е. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.</p>

Области планских решења	А	Б	В	Г	Д
Заштита природних добара и природних вредности, заштита предела	Р	Р	Р	Л	Л
Заштита природних ресурса	Р	Л	Р	Л	Л
Становништво и привредне активности	Л	Л	Л	Л	Л
Управљање отпадом, заштита животне средине и здравља становништва	Л	Л	Р	Л	Л
Унапређење водопривредне инфраструктуре	Л		Р		Р
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	Л	Л	Р		Л
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре и изградња капацитета ОИЕ	Л	Л	Л		
Заштита културног наслеђа		Л	Л		
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	Л	Л	Р	Л	Л

Из приложене евалуације планских решења са аспекта просторних размера утицаја планских решења на подручје обухваћено Просторним планом закључује се да највећи број планских решења има локални карактер са аспекта заштите животне средине.

Табела 15. Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Циљеви стратешке процене

- А. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса;
 Б. Очување предеоних карактеристика подручја;
 В. Одрживо управљање и заштита заштићених подручја;
 Г. Одрживо управљање отпадом;
 Е. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

Области планских решења	А	Б	В	Г	Д
Заштита природних добара и природних вредности, заштита предела	В	И	М	И	В
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, шуме и пољоп. земљиште)	И	В	И	М	И
Становништво и привредне активности	В	М	М	И	В
Управљање отпадом, заштита животне средине и здравља становништва	И	М	В	И	М
Унапређење водопривредне инфраструктуре	И		В	М	М
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	М	М	М		М
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре и изградња капацитета ОИЕ		М	М		М
Заштита културног наслеђа		В	М		
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	М	М	М	М	И

Из приложене евалуације планских решења са аспекта вероватноће утицаја планских решења на подручју обухваћеном Просторним планом закључује се да највећи број планских решења има карактер могућег са аспекта заштите животне средине.

Кумулативни и синергетски ефекти

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја (члан 15.) стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката. Значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих садржаја и различитих планираних активности на подручју у обухвату Просторног плана. Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат. Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

У Табели 16. на основу вредновања дефинисаног у Табели 17. извршена је анализа кумулативних и синергетских утицаја планских решења.

Табела 16. Вредновање карактеристика утицаја Просторног плана

Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Природа утицаја	Интензитет активности у простору	Трајање (Временска димензија)	Просторна димензија
Позитиван (+) Негативан (-) Неутралан (Н)	Известан (И) Могућ (М) Није могућ(НМ)	Кумулативан (К) Кумулативан синергијски (КС) Синергијски (СИ) Појединачан-спорадичан (ПС)	Јак позитиван (ЈП) Позитиван (П) Мањи негативан (МН) Негативан (НГ)	Краткорочан (Кр) Средњорочан (Ср) Дугорочан (Др)	Локални (Л) Регионални(Рег) Национални (Нац)

Табела 17. Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката

Циљеви стратешке процене

- А. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса;
 Б. Очување предеоних карактеристика подручја;
 В. Одрживо управљање и заштита заштићених подручја;
 Г. Одрживо управљање отпадом;
 Д. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

Области планских решења	А		Б		В		Г		Д	
	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср
Заштита природних добара и природних вредности, заштита предела	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср
Заштита природних ресурса	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср
Становништво и привредне активности	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср
Управљање отпадом, заштита животне средине и здравља	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср
Унапређење водне инфраструктуре	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре и изградња капацитета ОИЕ	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср
Заштита културног наслеђа	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср	+	И Ср

2. АНАЛИЗА КАРАКТЕРИСТИКА УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Анализа процењених утицаја Просторног плана на животну средину извршена је у односу на врсту, вероватноћу и природу утицаја, као и у односу на интензитет активности, трајање и просторну димензију утицаја. Вредновање карактеристика утицаја врши се уважавајући исказану потребу за развој и унапређење услова за одрживи економски и друштвено-социјални развој на планском подручју, оцењујући однос позитивних и негативних утицаја и ефеката.

Примена и спровођење планираних мера заштите при имплементацији планских решења, изради, усвајању и имплементацији планова нижег реда, контрола и надзор над применом мера и мониторинг животне средине, представљају обавезне еколошке мере и смернице у циљу спречавања појава негативних утицаја и ефеката на животну средину у обухвату Просторног плана.

Планирани мониторинг животне средине омогућиће и контролу утицаја имплементације планских решења на животну средину.

Сва планска решења, дефинисана у контексту заштите и одрживог коришћења и уређења планског подручја свакако имају кумулативног утицаја на чиниоце животне средине и очување биодиверзитета.

Највећи број еколошких фактора, због међусобне условљености и интеракције, имају реверзибилни карактер, што се претпоставља и за посматрани простор.

3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

3.1. ОПШТЕ МЕРЕ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОБЈЕКТА

Током извођења радова на припреми терена и изградњи објекта потребно је планирати и применити следеће мере заштите:

- Носилац пројекта је дужан да поштује Закон о планирању и изградњи, као и подзаконска акта донета на основу овог Закона;
- Вршити редовно квашење запрашених површина и спречити расипање грађевинског материјала током транспорта;
- Утврдити обавезу санације земљишта, у случају изливања уља и горива током рада грађевинских машина и механизације;
- Отпадни материјал који настане у процесу изградње (комунални отпад, грађевински материјал и метални отпад, пластика, папир, старе гуме и сл.) прописно сакупити, разврстати и одложити на за то предвиђену и одобрену локацију;
- Материјал из ископа одвозити на унапред дефинисану локацију, за коју је прибављена сагласност надлежног органа; транспорт ископаног материјала вршити возилима која поседују прописане кошеве и систем заштите од просипања материјала;
- Ако се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах прекине радове и обавести надлежну организацију за заштиту споменика културе;
- Ако се у току радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког типа и минеролошко-петрографског порекла, за које се претпоставља да има својство природног споменика, извођач радова је дужан да о томе обавести надлежну организацију за заштиту природе.

3.2. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ И УРЕЂЕЊА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

На подручју Парка природе основна смерница генералног концепта заштите, развоја, уређења и управљања подручјем је очување природних добара. Услови и мере заштите подразумевају мониторинг популација аутохтоне флоре и мониторинг животињских врста (пре свега, фауне инсеката, птица и сисара), као и едукацију и популаризацију очуваних вредности укупног биодиверзитета природног добра.

Планирати мере и активности како би се испунили **општи циљеви заштите природе и унапређења стања** на планском подручју (на целом подручју Парка природе):

Забрањено је:

- преоравање, заоравање, обрада, пошумљавање и сви други видови нарушавања травних и влажних станишта (ливаде, пашњаци, мочваре и баре);
- узнемиравање, непланско сакупљање и уништавање дивљих врста животиња, биљака и гљива;
- уношење инвазивних алохтоних врста;
- непланско паљење вегетације;
- одлагање отпада, опасних материја и остали радови и активности којима се врши загађивање земљишта, ваздуха, подземних и површинских вода;
- непланско одлагање земљишта, песка и других инертних материјала;
- све активности чијим се спровођењем угрожавају јединке строго заштићених и заштићених врста, њихова станишта, станишни типови приоритетни за заштиту и интегритет подручја, осим за планске активности и активности водопривреде које су у складу са циљевима заштите природе.

На целом подручју Парка природе се **ограничава**:

- промена намене и културе површина (земљишта) на промене у смеру смањења степена коришћења простора (нпр. превођење обрадивих површина у пашњаке, као и промене с циљем ревитализације станишта);
- кошење и сеча вегетације на просторно, временски и технички планиране и ограничене активности, које су усклађене с циљевима заштите подручја;
- формирање новог грађевинског земљишта на површине неопходне за изградњу објеката дефинисаних просторно-планском документацијом усвојеном до покретања поступка заштите;
- изградња саобраћајница вишег реда на оне које су плански предвиђене до покретања поступка заштите и које најкраћом трасом прелазе преко заштићеног подручја;
- промена морфологије терена на планске активности у грађевинском подручју, као и на активности за потребе ревитализације станишта,
- упуштање отпадних вода из канализационог система, односно након завршетка изградње канализационог система и пречистача насеља на оне код којих концентрације материја испуштених у крајњи водени реципијент не прелазе законски утврђене граничне вредности емисије;
- подизање ограда на начин којим се обезбеђује слободна миграција дивљих животиња и кретање чувара заштићеног подручја;
- изградња електроенергетске структуре на ону која се гради применом посебних техничких решења која спречавају колизију и електрокуцију летећих животиња, са елементима инфраструктуре;
- смештање туристичких и других садржаја и активности који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света на просторе који су од границе простора под режимом заштите II степена удаљени најмање 20 m унутар грађевинског земљишта односно 200 m ван грађевинског подручја;
- кретање транспортних возила и пољопривредне механизације на постојеће путеве и оранице;
- употреба ђубрива и средстава за заштиту биља на оранице, у складу са потребама очувања биолошке разноврсности;

- сузбијање и уништавање вегетације у оквиру радова на редовном одржавању објеката система за одводњавање и одбрану од поплава на оно приликом кога се не користе пестициди.

На подручју са режимом заштите **II (другог) степена**, поред забрана наведених за обухват целог заштићеног подручја, забрањено је и:

- промена намене земљишта са катастарском културом пашњака у земљиште друге намене и/или ненаменско коришћење пашњака;
- експлоатација земљишта и минералних сировина;
- постављање нафтовода, гасовода и продуктовода и извођење истражних бушења за потребе експлоатације нафте и гаса;
- изградња нових и проширење површина постојећих рибњака;
- кошење без примене заштитних мера за флору и фауну;
- организовање јавних скупова и манифестација;
- шетање паса без повоца током периода репродукције строго заштићених врста птица (од 1. априла до 30. јуна), осим паса који се користе за чување стоке.

На подручју са режимом заштите **II (другог) степена**, поред ограничења наведених за обухват целог заштићеног подручја, ограничава се и:

- постављање мобилијара на плански утврђено постављање за потребе управљања,
- едукације и истраживања природних вредности подручја;
- кретање посетилаца на кретање претходно најављено чуварској служби;
- асфалтирање и бетонирање постојећих некатегорисаних путева, као и изградња нових саобраћајница на оне које су плански предвиђене до покретања поступка заштите и које најкраћом трасом прелазе преко заштићеног подручја.

3.2.1. Заштитна зона Парка природе

На подручју заштитне зоне Парка природе се **забрањује**:

- извођење радова и активности, који трајно утичу на промене водног режима, физичко-хемијских карактеристика заслањених станишта, као и активности које за резултат имају трајне негативне последице на природне вредности заштићеног подручја или угрожавају квалитет животне средине, осим активности водопривреде-у складу са циљевима заштите природе, као и на просторној целини број 2 заштитне зоне;
- изградња депонија комуналног отпада и извођење радова. чиме се нарушава еколошки и визуелни интегритет простора.

На подручју заштитне зоне Парка природе **ограничава се**:

- формирање новог грађевинског земљишта на просторне целине које нису у саставу еколошке мреже, а чија је минимална удаљеност од границе заштићеног подручја 200 m, осим у случајевима формирања грађевинског земљишта за изградњу објеката за узгој стоке и рибе, као и објеката за потребе боравка чувара, осим на просторној целини број 2 заштитне зоне;
- изградња индустријских објеката осим објеката за узгој и прераду рибе и подземно одлагање свих врста опасних материја на простор грађевинског подручја чија је минимална удаљеност од границе заштићеног подручја 500 m односно ван зоне хидролошког утицаја на угрожене екосистеме;
- уношење инвазивних алохтоних врста и контролисано гајење шумских култура алохтоних врста - у складу са очувањем приоритетних станишних типова;
- одлагање стајњака, осоке и других извора еутрофикације на за ту сврху предвиђене, прописно опремљене локације које нису у контакту са подземним водама; осим на просторно) целини број 2 заштитне зоне;
- планирање туристичких и других садржаја који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света неодговарајућим коришћењем осветљења, на растојањима већим од 200 m од границе заштићеног подручја.

3.2.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

- ЧОК 04 „Рибњак Златица код Јазова“, површина 247, 64 ha (слатине, рибњак, ровови и мали канали), на коме живе следеће строго заштићене врсте: дивља гуска (*Anser anser*), црвена чапља (*Ardea purpureo*), патка њоркз (*Aythya пугосо*), еја мочварица (*Circus aeruginosus*), модроврана (*Coracias garrulus*), мала бела чапља (*Egretta*), сива ветрушка (*Falco vespertinus*) и гак (*Nyctorax nycticorax*);
- ЧОК 07 „Велика бара“, површина 169, 43 ha (слатине, ровови и мали канали), на коме живе следеће строго заштићене врсте: велики трстењак (*Acrocephalus orundinaceus*), трстењак рогожар (*A. schoenobaenus*), трстењзк цвркутић (*A. scirpaceus*), црвена чапља (*Ardea purpureo*), црвенотрби мукач (*Bombina bombina*), еја мочварица (*Circus aeruginosus*), обична кукавица (*Cuculus canorus*), барска стрнадица (*Emberiza schoeniclus*), ветрушка (*Falco tinunculus*), мали мрмољак (*Lissotriton vulgaris*), црвеноноги спрудмик (*Tringa totanus*) и вивак (*Vanellus vanellus*);

Наведена станишта се целом површином налазе у Обухвату и то унутар граница заштитне зоне ПП „Слатине у долини Златице“, планирати мере заштите природе за заштитну зону Парка природе (тачка 1.5.1.2. Заштитна зона Парка природе).

3.2.3. Еколошки коридори

Опште мере:

- за израду планова, пројеката и реализацију активности у оквиру међународног еколошког коридора реке Златице и регионалних еколошких коридора пловних канала основне каналске мреже ДТД, потребно је прибавити услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе;
- није дозвољена промена намена површина под вегетацијом у природном и блиско-природном стању (ливаде, пашњаци, тршњаци итд.) као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора;
- обезбедити повезивање станишта строго заштићених и заштићених врста на стаништима у оквиру слатинско - степског предела очувањем постојећих травних и влажних станишта уз еколошки коридор, а степских и шумостепских станишта подизањем пољозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;
- поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора свести на минимум, уз примену еколошки повољних техничких решења;
- поплочани или бетонирани делови обале морају садржати појас нагиба до 45°, а структура овог појаса треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија, првенствено током малих и средњих водостаја;
- поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m) прекидати мањим зеленим површинама које су саставни део заштитног зеленила. Обезбедити надовезивање зелених површина између вештачких деоница обале, односно зелених површина формираних код еколошких типова обалоутврде, на мрежу зеленила на копну;
- обезбедити отвореност канала/водотока са улогом еколошких коридора на целој дужини (извршити ревитализацију коридора код зацевљених деоница) и обезбедити проходност уређењем зеленила у зони црпних станица;
- обезбедити очување и редовно одржавање травне вегетације насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта;
- прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује безбедно кретање животиња уз еколошки коридор за израду техничке документације приликом:
  - регулације водотока (пресецање меандара, изградња насипа и обалоутврда, продубљивање корита), поплочавања и изградње обала;

- изградње и/или обнављача саобраћајница које се укрштају са еколошким коридорима;
- изградње нових и обнављања старих мостова;
- избегавати директно осветљење обале и применити одговарајућа техничка решења заштите природних и блиско природних делова коридора од утицаја светлости, применом одговарајућих планских и техничких решења (смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајницама и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим локацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи и сл.). Изабрати моделе расвете за директно осветљење са заштитом од расипања светлости према небу, односно према осетљивим подручјима еколошке мреже;
- на грађевинском земљишту, наменити што већи део приобаља деонице еколошког коридора за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности;
- очувати појас приобалне **вегетације** на што већој дужини обале водотока/канала;
- на деоницама где се грађевинско земљиште пружа у већој дужини од 500 m, поред предвиђеног континуалног зеленог појаса 20-50 m ширине, планским документима обезбедити и блокове заштитног зеленила на сваких 200-500 m дужине обале. Минимална површина ових блокова заштитног зеленила је 0,1 ha, а минимална ширина блока је 20 m;
- приобално земљиште канала/водотока треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m код локалних коридора, (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведених вредности, обезбедити травни појас до границе водног земљишта). Травна вегетација се одржава редовним кошењем. Забрањено је узурпирати приобално земљиште коридора преоравањем, изградњом објеката и сл.;
- на деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља стимулирати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета.

Посебне мере очувања функционалности и проходности коридора:

- током изградње и функционисања објеката чија је намена директно везана за воду и/или обалу спречити ширење последица евентуалног акцидентног изливања горива и уља у еколошки коридор, постављањем пливајућих завеса на одговарајућим локацијама. Гориво и уље просуто на површину воде, као и друге загађујуће материје, морају се покупити у најкраћем могућем року. За заштиту околних екосистема од последица евентуалне дисперзије горива воденом површином предвидети одговарајуће хемијско - физичке мере и биолошке мере санације (према посебним условима);
- није дозвољено складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) у небрањеном делу плавног подручја водотокова. На простору еколошког коридора управљање отпадом вршиће се у складу са Законом о управљању отпадом и другим важећим прописима;
- у зонама водoprивредних објеката применити техничка решења којима се обезбеђује континуитет травне вегетације приобалног појаса и проходност терена за слабо покретљиве ситне животиње;
- далеководне објекте и електроенергетску инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама: носаче изолатора обложити пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле а жице обележити на упадљив начин;
- на простору изван зона становања, забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на растојању мањем од 50 m од линије средњег водостаја водотока;

- планско подизање зелених појасева уз постојеће и планиране државне саобраћајнице I и II реда у обухвату Плана треба да се одвија у складу са предеоним карактеристикама подручја;
- није дозвољено стварање пошумљеног коридора уз сам појас саобраћајнице који би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација,
- на степским и слатинским стаништима заштићених и строго заштићених врста, није дозвољено подизање високог зеленила,
- због еколошког значаја простора, план озелењавање треба да буде саставни део планске и пројектне документације. Озелењавање треба да се остварује паралелно са изградњом објеката;
- забрањено је сађење инвазивних врста у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста;
- обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста шумостепског подручја (брест, храст лужњак, дивља крушна, глог, трњине итд.) који је неопходно обогатити аутохтоним жбунастим врстама;
- обезбедити редовно одржавање зелених површина;
- приликом парцелисања обезбедити континуитет обале са вегетацијом у природном или блископриродном стању, у ширини од 10-20 m од линије средњег водостаја, односно у ширини од 5 m код високих обала. Овај појас приобаља, поред своје улоге кључног станишта и еколошког коридора, може да садржи пешачку стазу;
- уређењем окућница и простора око не стамбених објеката, дефинисањем правила озелењавања и удаљености објеката од обале, као и дефинисањем типова ограда уз обалу (забрана изградње ограда непроходних за ситне животиње, уз примену еколошки прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm) обезбедити проходност обале канала и водотокова за ситне животиње Приликом легализације захтевати прилагођавање постојећих ограда функцији еколошког коридора (померање ограда или измене делова ограда код међних тачака суседних парцела према обали).

3.2.4. Посебни услови заштите природе

1. Планирати активности везане са концептом озелењавања унутар граница Плана:
  - Очувати зелене површине у зони породичног (индивидуалног) и вишепородичног становања и блокова са становањем као преовлађујућом наменом и, где је то могуће, повезати их у целину;
  - На степским и слатинским стаништима није дозвољено подизање појаса од високог зеленила;
  - Приликом озелењавања комплекса, блокова и локација намењених за производњу, пословање и услуге, формирати више спратова зеленила са што већим процентом аутохтоних врста и користити примерке еگزота са које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине и не спадају у категорију инвазивних, како би се обезбедила заштита околног простора од ширења последица загађивања;
  - У случају озелењавања путног појаса фреквентних саобраћајница, формирати и одржавати густ зелени појас од врста отпорних на аерозагађење, са израженом санитарном функцијом, средњег и високог ефекта редукције буке, у комбинацији са жбуњем, а паркинг просторе равномерно покрити високим лишћарима,
  - Није дозвољено вршити озелењавање путног појаса са врстама са јестивим плодовима које би привукле дивље врсте ка близини путног коридора. Избегавати врсте дрвећа и жбуња које представљају прелазне домаћине штетних патогена пољопривредних култура и воћака (врсте из родова *Berberu*, *Cotoneaster*, *Pyrocontha*, *Sorbus*);

- Није дозвољено уношење врста које су на подручју Војводине препознате као инвазивне (агресивне, алохтоне) као што су: циганско перје (*Asclepias syriaca*), јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus altissimo*), багремац (*Amorpha fruticosa*), обични копривић (*Celtis oustralis*), западни копривић (*Celtis occidentalis*), дафина (*Elaeagnus angustifolia*), пенсилванијски јасен (*Froxinus pennsylvanica*), трновац [*Gleditsia triacanthos*), жива ограда (*Lycium barbarum*), петолисни бршљан (*Parthenocissus quinquefolia*), касна спремза (*Prunus serotina*), фалопа (*Folloria spp.*), багрем (*Robinio pseudoacacio*) и сибирски брест (*Ulmus pumila*)".
  - Приликом подизања пољозаштитног зеленила са улогом вишефункционалног пуфер појаса потребно је да учешће аутохтоних дрвенастих врста буде најмање 50% ради очувања биодиверзитета аграрног предела уз одговарајућу разноврсност врста и физиогномије, тј. спратовности дрвенасте вегетације заштитних појасева будући да монокултуре не испуњавају функције заштитног зеленила.
2. Сви планирани радови и активности морају се изводити у складу са правилником о унутрашњем реду и чуварској служби и осталим актима које доноси Управљач ПП „Слатине у долини Златице“, Привредно друштво „Еко оаза-Натурпарк д.о.о. за заштиту природе и биодиверзитета и управљање природним вредностима Ада“.
  3. Уколико се планирају мере и активности које треба да обављају субјекти који нису запослени код Управљача, обавезно је стално присуство Управљача ПП „Слатине у долини Златице“, Привредно друштво „Еко оаза-Натурпарк д.о.о. за заштиту природе и биодиверзитета и управљање природним вредностима Ада“, који је у складу са чланом 68. став 1. тачка б. Закона о заштити природе дужан да обезбеди надзор над спровођењем услова и мера заштите природе.
  4. За свако проширење локација или евентуално формирање радних комплекса (у заштитним зонама и у просторној целини остала посебна намена), при чему се мења намена земљишта из пољопривредног у грађевинско, обавезна је израда плана детаљне регулације уз прибављање неопходних услова надлежних институција, као и поштовање смерница дефинисаних овим Просторним планом.
  5. Планирати мере и активности ради очувања и унапређења екосистемског диверзитета и предеоне разноликости у обухвату Плана:
    - а) Травна влажна, слатинска и степска станишта:
      - откуп и/или замена површина у циљу рестаурације станишта и еколошких коридора,
      - промена намене обрадивих у необрадиве површине,
      - стимулисање традиционалних видова коришћења простора,
      - планске активности на промоцији гајења и гајењу аутохтоних раса стоке.
      - стварање пашњака и њихова екстензивна експлоатација на парцелама или деловима парцела на којима није могуће спречити периодичне утицаје високих подземних вода.
    - б) Водена и мочварна станишта:
      - очување геоморфолошких, хидролошких и предеоних карактеристика,
      - очување и поспешивање чиналаца који утичу на регулацију природних карактеристика појединих категорија станишта,
      - усмерена еколошка ревитализација нарушених и несталих станишта,
      - остваривање услова који су неопходни за очување стабилности популација свих дивљих врста и станишних типова,
      - усклађивање постојећих привредних активности са потребама заштите природних вредности.
    - в) Пољопривредни предео са блиско-природним и природним стаништима:
      - усаглашавање циљева пољопривредне производње са мерама заштите строго заштићених и других приоритетних врста, нарочито кроз:

- коришћење пестицида на начин који неће довести до повећаног морталитета строго заштићених врста,
- забрану сече појединих стабала и група стабала у агрокултурном пределу, о забрану сече и уништавања (уклањања) живица, међа, зелених појасева, ленија и сличних станишта,
- преиспитивање економске и еколошке оправданости коришћења њива слабијих бонитета на гредама слатинских комплекса и њихова конверзија у кошанице или пашњаке,
- сејање култура које користе строго заштићене врсте птица за животни циклус (као што је велика дропља), као и међуредну обраду која не уништава строго заштићене врсте које се гнезде на њивама,
- како су многе активности везане за коришћење земљишта и природних ресурса на подручју у обухвату Плана због свог традиционалног карактера већ одрживе с тим да је постојеће стање потребно унапређивати и развијати, као приоритетне активности се издвајају: одрживо пашарење аутохтоним сортама, остваривање субвенција за производњу меса и млека у оквиру развоја агро-еколошких програма у Србији уз учешће управљача и корисника простора и развој органске производње лековитог биља, меса, млека и млечних производа и њихово брендирање.

3.3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ И УРЕЂЕЊА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Условима добијеним од Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица утврђени су услови и мере техничке заштите археолошких налазишта у обухвату Просторног плана.

Радови на простору детектованих археолошких локалитета условљени су претходним заштитним археолошким ископавањима. Тек након спроведених истраживања може се приступити планираној изградњи. Обавеза инвеститора је да, у складу са чланом 110. Закона о културним добрима, обезбеди средства за заштитна археолошка ископавања, заштиту, чување, публикавање и излагање добра под претходном заштитом, након чега може несметано да изврши реализацију пројекта.

Претходна заштита археолошких локалитета (евидентираних и неевидентираних), односно археолошког подручја, је трајна, по члану 32. Закона о културном наслеђу.

У циљу заштите археолошких налазишта неопходно је за сваку појединачну или блок изградњу, или код изградње подземних инсталација или инфраструктуре, обезбедити услове надлежне установе заштите.

За све радове у близини наведених локалитета обратити се служби заштите.

Мере заштите археолошких налазишта укључују и археолошку контролу приликом земљаних радова већег обима у оквиру целог обухвата Просторног плана, и ван наведених локација и парцела на којима су евидентирани археолошки локалитети, што подразумева благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе.

Обезбедити услове праћења свих земљаних радова од стране стручњака Завода приликом копања канала (канализације, електро-инсталације, ПТТ каблова, водовода и сл.), а у случају посебно занимљивих и вредних случајних налаза неопходно је извршити заштитна археолошка ископавања у непосредној зони налаза.

Забрањено је неовлашћено прикупљање површинског археолошког материјала.

Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или на археолошке предмете, извођач радова је дужан одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да преузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен (чл. 109. Закона о културним добрима).

Обавеза инвеститора је да, у складу са чланом 110. Закона о културним добрима, обезбеди средства за заштитна археолошка ископавања на подручју на коме се током извођења радова наиђе на археолошки локалитет, након чега може несметано да изврши реализацију пројекта.

3.4. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ И УРЕЂЕЊА ПРЕДЕЛА

Осим наведених услова и мера заштите и уређења природних добара, наводе се и мере које се односе на очување и унапређење специфичне композиције и конфигурације структуре предела и заштиту вредности предеоних елемената као основне идеје уређења подручја Просторног плана, а односе се на простор дефинисане целине и подцелина, односно на цео обухват Просторног плана:

- забрањена је изградња ветроелектрана и соларних електрана на пољопривредном, шумском и водном земљишту, као и малих хидроелектрана на водном земљишту у подручју посебне намене;
- забрањена је изградња објеката који неповољно утичу на ваздух, воде, земљиште и шуме, изгледом, прекомерном буком или могућношћу да на други начин наруше вредности карактера предела, природне и остале вредности подручја, а посебно геоморфолошких формација и станишта биљака и животиња у подручју посебне намене;
- забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност система водотока и канала;
- одржавати еколошке коридоре успостављањем континуитета зелених површина чија структура и намена подржава функције коридора;
- забрањени су радови и интервенције који могу изазвати процес водне ерозије;
- одржавати мозаичне структуре обрадивог пољопривредног земљишта, ливада и пашњака, водотокова и канала, као и земљишта уз њих, површина за рекреацију, саобраћајне инфраструктуре, и др.;
- неопходно је очување влажних и забарених подручја и ритова.

3.5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

Адекватна имплементација планских решења у области заштите животне средине, пре свега, препоруке и обавеза израде студија процена утицаја пројеката на животну средину и других стратешких процена планова и докумената, као и успостављање мониторинга параметара животне средине и инспекцијски надзор имају важну улогу у очувању квалитета живота и здравља људи на подручју Просторног плана.

Одрживо управљање животном средином је кључни фактор у сузбијању бројних болести чији су директни изазивачи фактори животне средине, пре свега антропогени утицаји и њихово синергијско дејство са природним, као и њихови међусобни утицаји.

Утицаји животне средине на здравље људи су велики и представљају последичну реакцију те је становништво које се налази у насељима која гравитирају заштићеном подручју свакодневно изложено низу физичких, хемијских и биолошких агенаса, природног и антропогеног порекла.

У Републици Србији, заштита здравља дефинише се са пет нивоа мера и активности усмерених на: унапређење и очување здравља, спречавање и сузбијање обољења, рано откривање болести, благовремено лечење и рехабилитацију.

Јавно здравље подстиче одговорност државе и друштва у обезбеђењу добробити за све грађане путем унапређења здравља и очувања здраве животне средине.

Здравствена заштита је организована и свеобухватна делатност друштва са основним циљем да се оствари највиши могући ниво очувања здравља грађана и породице. Здравствена заштита је све оно што једна држава или друштво (заједница) у целини, као и здравствена служба посебно, чине да заштите и побољшају здравље становништва. То могу бити разноврсне активности и мере на различитим нивоима.

Мере заштите живота и здравља људи могу се поделити у неколико кључних области дејства, према доминантном утицају у складу са законском регулативом из појединих области:

- обезбеђење околине неопходне за здрав живот становништва, посебно деце, кроз заштиту и очување квалитета животне средине;
- елиминисање загађења ваздуха које настаје као продукт сагоревања чврстих горива у контактної зони обухвата Просторног плана, које може бити у вези са многим обољењима;
- благовремено упозоравање и превенција од штетних ефеката дејства хемикалија које представљају потенцијални ризик за здравље људи;
- заштита здравља људи од електромагнетног зрачења;
- заштита живота и здравља људи у ванредним ситуацијама планирањем превенције и адекватним реаговањем на насталу ситуацију, чиме би се смртност и болести од последица ванредних ситуација, несрећа и избијања епидемија који су повезани са факторима ризика животне средине значајно смањили;
- заштита живота и здравља људи од последица климатских промена као глобалне опасности по здравље људи, које изазивају оштећења озонског омотача, губљење биодиверзитета и др.

3.6. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Одрживо просторно планирање подразумева, између осталог и заштиту, уређење и унапређење животне средине која подразумева примену мера и активности чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни утицаји на животну средину које могу имати поједини оператери и/или активности.

Опште мере заштите природних ресурса

Опште мере заштите природних ресурса односе се на:

- вођење регистра извора загађивања животне средине од стране надлежних општинских управа за послове заштите животне средине у Чоки и Кикинди, као дела интегралног националног регистра извора загађивања који води Агенција за заштиту животне средине;
- успостављање континуиране контроле и систематско праћење квалитета параметара животне средине (ваздуха, воде, земљишта, буке и нејонизујућег зрачења) од стране овлашћених организација;
- формирање заштитних појасева зеленила у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре и пољопривредног земљишта, у циљу заштите од еолске ерозије-одношења површинског слоја земљишта и усева у фази семена.

Посебне мере заштите природних ресурса

Мере заштите ваздуха

Заштита ваздуха ће се обезбедити кроз примену следећих мера:

- поштовати Закон о заштити ваздуха и пратећа подзаконска акта;
- коришћење еколошких енергената (електрична енергија, соларна енергија, енергија ветра, биомаса, геотермална енергија) за грејање будућих туристичких капацитета. За све нове привредне објекте, као потенцијалне загађиваче, и постојеће загађиваче, уколико не поштују правило употребе еколошких енергената ради задовољавања нивоа квалитета ваздуха обавезна је уградња филтера у димњацима;
- вршење сталног и/или повремених мерења/узимања узорака на фиксним локацијама и повремених мерења на мерним местима која нису обухваћена мрежом мониторинга квалитета ваздуха;
- успостављање заштитних зона са заштитним зеленилом уз саобраћајнице за све категорије путева у складу са Законом, као мера заштите од буке и аерозагађења;
- дефинисање и других мера заштите квалитета ваздуха кроз поступак процене утицаја на животну средину.

Мере заштите вода

У циљу заштите вода (површинских и подземних) успостављају се следеће мере заштите:

- забрањено је испуштање отпадних вода у површинске и подземне воде, које прелазе граничне вредности емисије, тј. квалитет пречишћеног ефлуента мора задовољавати прописане критеријуме за упуштање у канализациони систем насеља, односно крајњи реципијент;
- забрањено је испуштање отпадних вода које су прекомерно термички загађене;
- вршити прихват зауљених отпадних вода преко сепаратора уља и масти;
- вршити биохемијско и механичко испитивање параметара квалитета отпадних вода;
- обавезно очување квалитета површинских и подземних вода у складу са захтеваном класом;
- забрана неконтролисаног каптирања извора без обзира на издашност;
- контрола квалитета воде за пиће (физичко-хемијски и микробиолошки стандарди) од стране стручних служби на локалном нивоу;
- поштовање услова и критеријума за унапређење и заштиту животне средине при уређењу водотока, а у зонама посебних природних вредности тежити остварењу „натуралне регулације“;
- приликом непосредне реализације пројеката изградње водопривредних и других објеката и захвата у коришћењу водних ресурса или коришћењу водних система обавезна је израда студије о процени утицаја на животну средину, а пре свега са становишта: процене ризика од свих врста и степена загађења вода и тла и процене и прогнозе „оводњености“ као основног чиниоца опстанка живота у постојећим екосистемима, у зонама утицаја;
- санација и ревитализација објеката и опреме водоводне инфраструктуре и изградња нових објеката у складу са санитарно-техничким условима изградње и уређења;
- решавање снабдевања становништва водом у насељима, упоредо са решавањем питања одвођења и третмана отпадних вода;
- сакупљање и евакуација отпадних вода преко сепарационог канализационог система (раздвајање колектора за отпадне воде од колектора кишне канализације) за постојеће и планиране туристичке локалитете;
- строго контролисана примена хемијских средстава у пољопривреди, у циљу заштите површинских и подземних вода од загађивања;
- забрана трајног депоновања отпада на целом подручју обухвата Просторног плана,
- побољшање систематског мерења и осматрања квалитета површинских вода, увођењем нових тзв. система засебних мерних станица (мерних места) са или без

- континуиране регистрације података и са резервним (допунским) местима за повремена или ад хок мерења ради потпунијег увида у квалитет вода;
- развијање културе становништва о потреби чувања водних ресурса.

Мере заштите земљишта

Заштита земљишта најуже је повезана са заштитом ваздуха и воде, јер се многи од загађивача преко падавина, нагиба и пукотина у тлу и сл. преносе из вода у земљиште.

Посебни услови и мере у функцији заштите земљишта су:

- применити биоразградиве материјале у зимском периоду за одржавање паркинга, улица и манипулативних платоа;
- примењивати мере којима се спречава расипање и развејавање прашкастих материја и отпада по околини, приликом манипулисања или привременог чувања:
  - У случају изливања опасних материја (гориво, машинско уље и сл.), загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној локацији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта;
  - заштита функције земљишта, заустављање деградације земљишта и рекултивација деградираних површина;
  - примена концепта органске пољопривреде и замена конвенционалне методе примене хемијских средстава заштите и агротехничких мера у пољопривреди;
  - рекултивација и ревитализација свих површина деградираних услед коришћења минералних сировина;
  - забрана стихијског одлагања отпада на територији обухвата Просторног плана и санација неуређених одлагалишта отпада - дивљих депонија, у циљу заштите земљишта;
  - сакупљање, прерада или уништавање анималног отпада у објектима намењеним за прераду, обраду или уништавање лешева животиња и других отпадака животињског порекла, у складу са Законом о ветеринарству;
  - спречавање непланског претварања пољопривредног у грађевинско земљиште, чиме се иницира нежељена промена намене простора.

Заштиту земљишта од потенцијалне деградације обезбедити адекватним одвођењем отпадних вода, као и предузимањем превентивних мера при претакању или претовару материја које имају загађујући карактер.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима.

Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности изврши испитивање квалитета земљишта.

Забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште. Особине земљишта могу да се мењају само у циљу побољшања квалитета, а у складу са његовом наменом.

Остале посебне мере заштите

Мере заштите од буке

Јединица локалне самоуправе утврђује мере и услове заштите од буке у складу са Законом о заштити од буке у животној средини. Обавезе јединице локалне самоуправе-Града Кикинде и општине Чока на чијем се простору налази обухват Просторног плана,

односе се на акустичко зонирање на територији локалне самоуправе, одређивање мера забране и ограничења у складу са Законом, доношење локалног акционог плана заштите од буке у животној средини, обезбеђење и финансирање мониторинга буке у животној средини и вршење надзора и контроле примене мера заштите од буке у животној средини.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10) прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи.

Према потреби, надлежни орган може утврдити потребу мониторинга буке у складу са Правилником о методологији за одређивање акустичких зона, Законом и важећим подзаконским актима.

Посебни услови и мере заштите од буке за радне садржаје су:

- пројектовати и извести одговарајућу звучну заштиту, којом се обезбеђује да бука, која се емитује при прописаним условима коришћења и одржавања уређаја и опреме, не прелази прописане граничне вредности;
- након пуштања погона у рад или при пробном раду погона извршити контролно мерење нивоа буке на граници комплекса и извршити оцену ефикасности примењених мера заштите, при чему се узима као меродаван критеријум за ноћ, будући да емитована бука не зависи од доба дана, већ од режима рада погона (у случају да измерени нивои буке прелазе дозвољене вредности, побољшати звучну изолацију према осетљивим и угроженим објектима).

Мере заштите при управљању отпадом

Сваки генератор отпада је обавезан да изврши карактеризацију и категоризацију отпада код надлежних организација и да се у зависности од његове природе са њим поступа у складу са законским прописима.

Обавеза генератора отпада је да, у складу са Законом о управљању отпадом и осталим законским и подзаконским актима, који непосредно регулишу ову област: обезбеди потребан простор за одлагање отпада, обезбеди потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја, а да секундарне сировине, опасан и други отпад, предаје субјекту који има одговарајућу дозволу за управљање отпадом (складиштење, одлагање, третман и сл.).

Посебне мере и услови су:

- комунални отпад је потребно сакупљати и обезбедити његову редовну евакуацију на локацију која је утврђена од стране комуналне службе;
- привремено складиштење евентуално присутног опасног отпада вршити у складу са Законом о управљању отпадом. Отпад мора да буде прописно обележен и привремено складиштен на прописан начин до његовог коначног збрињавања;
- разношење чврстог отпада спречити његовим систематским прикупљањем и депоновањем на за то уређеним локацијама;
- на свакој грађевинској парцели обезбедити посебан простор, тако да се омогући лак приступ надлежне службе, као и потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја, у складу са законом и другим прописима;
- примењивати опште и посебне санитарне мере предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора.

У случају потребе за простором за селективно сакупљање отпада који се не може чувати у контејнерима за комунални отпад, обавеза је власника/корисника да прибави услове, односно дозволу/сагласност надлежног органа за потребе уређења или коришћења наведеног простора.

На основу овог Закона и подзаконских аката, ће се спроводити планско управљање отпадом на територији јединица локалних самоуправа у оквиру обухвата Просторног плана.

Концепцију одлагања комуналног отпада треба усагласити са Програмом управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031 („Службени гласник РС“, број 12/22).

Третман животињског отпада ће се спроводити у складу са Законом о ветеринарству, који подразумева нешкодљиво уклањање лешева животиња и других отпадака животињског порекла до објеката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла на начин који не представља ризик по животиње, људе или животну средину.

С обзиром на то, да ће се разрада појединих планских решења вршити израдом одговарајуће планске документације, за наведене планове орган надлежан за њихову припрему, може донети одлуку о изради стратешке процене, према критеријумима, прописаним Законом о стратешкој процени, ако утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

За постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, која је дефинисана Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, прописано је да ће, за постојећа постројења и активности оператер прибавити дозволу најкасније до 2015. године у складу са Програмом усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог Закона. На основу Уредбе о утврђивању Програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС“, број 108/08), утврђују се рокови у оквиру којих се подносе захтеви за издавање интегрисане дозволе, по врстама активности и постројења.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган мора прописати израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08).

Правила за подизање заштитних појасева зеленила

Приликом подизања дрвореда, саднице је неопходно планирати изван заштитног појаса државног пута, а уколико је висина дрвета у пуном расту више од прописане ширине заштитног појаса пута, растојање планирати на минималној удаљености за висину дрвета у пуном расту, мерено од границе путног земљишта.

3.7. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА

Заштита од елементарних непогода, подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи, или да проузрокују штету већег обима на простору за који се Просторни план ради, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавање њиховог дејства. Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама установљене су обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама.

Подручје обухваћено Просторним планом може бити угрожено од: земљотреса, пожара, метеоролошких појава: атмосферско пражњење, атмосферске падавине (киша, град, снег), ветар, техничко-технолошких несрећа/акцидената, ратних разарања.

Према подацима Републичког сеизмолошког завода, на карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, у обухвату Просторног плана је могућ *земљотрес* јачине VII-VIII степени макросеизмичког интензитета према MCS скали.

Мере заштите од земљотреса подразумевају правилан избор локације за градњу објеката, примену одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др., као и строго поштовање и примену важећих грађевинско-техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју. Такође, мере заштите од земљотреса обезбедиће се и поштовањем регулационих и грађевинских линија, односно прописаном минималном ширином саобраћајних коридора и минималном међусобном удаљеношћу објеката, како би се обезбедили слободни пролази у случају зарушавања.

Настајање пожара, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Могућност настанка пожара је већа у насељеним местима која имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. Могућа појава пожара је и на пољопривредном земљишту, због држања запаљивих пољопривредних усева у летњим месецима, који је најчешће проузрокован људском непажњом.

У погледу мера заштите од пожара, у фази пројектовања и изградње објеката са свим припадајућим инсталацијама, опремом и уређајима, потребно је применити мере заштите од пожара утврђене важећим законима, техничким прописима, стандардима и другим актима којима је уређена област заштите од пожара. Такође, неопходно је да надлежни орган у процедури издавања локацијских услова, за објекте који су обухваћени Планом, прибави посебне услове у погледу мера заштите од пожара и експлозија од Министарства унутрашњих послова (Одељења у саставу Сектора за ванредне ситуације).

Заштита објеката од *атмосферског пражњења* обезбедиће се извођењем громобранске инсталације, у складу са одговарајућом законском регулативом.

Организована одбрана од *града*, нарочито током лета, значајна је за заштиту пољопривредних култура које су у том периоду и најосетљивије. Законом о одбрани од града предвиђено је увођење заштитне зоне око лансирних (противградних) станица у којима је ограничена изградња нових и реконструкција постојећих објеката и извођење радова који могу нарушити испаливање противградних ракета. Изградња нових објеката на одстојању мањем од 500 m од лансирних станица Центра за одбрану од града могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења РХМЗ. У сврху заштите од града у обухвату Просторног плана изграђене су две лансирне станице – Падеј и Чока, док се лансирна станица Ходич налази у непосредној близини те се њена заштитна зона од 500 m делимично налази у обухвату Плана.

Преовлађујући *ветрови* на овом простору дувају из јужног-југоисточног правца (кошава) и северозападног правца. Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере. Смањење ризика и штете од јаких ветрова остварује се подизањем ветрозаштитног зеленила одговарајуће ширине уз саобраћајнице, канале и као заштита пољопривредног земљишта.

Акцидентне ситуације (удеси)

Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама дефинисане су Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама.

Одредбе овог закона односе се на израду планова заштите од удеса и предузимање мера за спречавање и ограничавање утицаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама - удесима и катастрофама.

На утврђивање концепције просторног развоја, утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора.

Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције, има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

Ове мере се односе на:

- адекватно просторно планирање и зонирање насеља (подразумева одређивање зона заштите, удаљености опасних активности од насеља, дислокацију постојећих ризичних садржаја, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијалних удеса, итд.);
- специфичне услове за изградњу објеката и инфраструктуре са повећаним ризиком од удеса;
- израду анализе ризика од удеса и давање мишљења и сагласности на њих;
- избор и примену технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења;
- благовремено отклањање свих уочених техничко - технолошких недостатака;
- утврђивање траса транспорта опасних материја изван насељених места.

3.8. УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

У случају непосредне ратне опасности и у рату, све мере цивилне заштите (заштита људи и материјалних добара, померање становништва, збрињавање становништва и др.) спроводиће се у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18) и прописима који регулишу ову област.

У евиденцији Центра за разминирање, у границама Просторног плана, не воде се површине као системски загађене неексплодираним убојним средствима, односно, нису загађене минама (минским пољима) и касетном муницијом.

Центар за разминирање у границама Просторног плана не искључује могућност присуства експлозивних остатака рата (ЕОР), услед чињенице да база података није потпуна, те да се континуираним процесом допуњује сазнањем нових чињеница о постојању ЕОР, и услед непотпуних података о прецизним локацијама на којима је дејствовано током НАТО бомбардовања.

Скреће се пажња на опрезност приликом извођења земљаних радова, полазећи од чињенице да су се на територији РС током два Светска рата одвијали оружани сукоби различитих интензитета.

Према Правилнику о заштити на раду, при извођењу грађевинских радова („Сл. гласник РС“, број 53/97), када се земљани радови изводе на старим ратним поприштима, пре почетка радова проверава се постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја.

Центар за разминирање израђује пројекте за разминирање и издаје уверења да је одређена површина очишћена и безбедна за даљу употребу у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљањем ванредним ситуацијама, Уредбом о заштити од неексплодираних убојних средстава и Међународним стандардима за противминско деловање. Стога, Центра за разминирање врши израду пројекта за разминирање/чишћење одређене локације и врши послове контроле квалитета радова које спроводи извођач радова, а кога изабере наручилац, односно инвеститор радова разминирања. Након реализације пројекта за разминирање, Центра издаје Уверење о очишћености и предаје очишћену површину кориснику на даљу употребу.

Члановима 113. и 114. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама дефинисан је појам прекршаја за физичко и правно лице, као и прекршајне казне, односно предвиђена је обавеза да се казни лице које о откривеном ЕОР не обавести најближу полицијску станицу или оперативни центра 112, не обележи видљивим знаком или не обезбеди место где се налазе ЕОР док не дођу овлашћена лица.

3.9. УСЛОВИ И МЕРЕ КОЈИМА СЕ ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЧИНЕ ПРИСТУПАЧНИМ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Приступачност јесте резултат примене техничких стандарда у планирању, пројектовању, грађењу, реконструкцији, доградњи и адаптацији објеката и јавних површина помоћу којих се свим људима, без обзира на њихове физичке, сензорне и интелектуалне карактеристике или године старости, осигурава несметан приступ, кретање, коришћење услуга, боравак и рад.

С обзиром на то да се на предметном простору могу очекивати и корисници са посебним потребама при планирању, пројектовању и грађењу саобраћајних површина (колских и пешачких површина), прилаза до објеката, као и при пројектовању објеката јавне намене (објеката намењених за јавно коришћење) неопходно је обезбедити услове за несметано кретање истих у простору, у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС“, број 2215).

Поред ових мера, приликом израде одговарајуће пројектно техничке документације за објекте намењене за јавно коришћење, треба предвидети уобичајене мере за заштиту инвалидних лица у самом објекту, као што су прилагођавање улазне партије и омогућавање несметане комуникације унутар објекта.

3.10. УСЛОВИ И МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ

Смањење потрошње свих врста енергије, уз обезбеђење истих или бољих услова коришћења и функционисања објекта јесте циљ енергетске ефикасности изградње, заштити животне средине и климатских услова доприноси смањење потрошње необновљивих извора енергије (фосилних горива) и коришћење обновљивих извора енергије.

На заштићеном подручју Парка природе „Слатине у долини Златице“, основне мере за унапређење енергетске ефикасности односе се на изградњу монтажних објеката – осматрачнице (на површинама под режимом 2 степена заштите) као и монтажних објеката за потребе управљања природним добром и одрживог пашарења.

Повећање енергетске ефикасности обезбедити са:

- изградњом пешачких и бициклических стаза;
- подизањем зеленила, уз ван насељске путне коридоре (смањује се загревање тла и ствара се природни амбијент за шетњу, вожњу бицикла и друге начине кретања);

За потребе повећања енергетске ефикасности, при опремању енергетском инфраструктуром, применити следеће мере:

- користити потенцијал обновљивих извора енергије локације: енергију сунца, подземних вода и сл., применом стаклених башти, фотонапонских панела, соларних колектора;
- обезбедити максимално коришћење природног осветљења, као и коришћење пасивних добитака топлотне енергије зими, односно заштите од прегревања у току лета адекватним засенчењем;
- оптимализовати величину отвора (прозора, светларника и др.) како би се смањили губици енергије, а просторије добиле довољно светлости и природну вентилацију;
- заштитити делове објекта зеленилом и другим мерама који су лети изложени јаком сунчевом зрачењу, а зими ветровима (на јужној и западној страни садити листопадно дрвеће, а на северној зимзелено);
- користити систем природне вентилације (вентилациони канали, прозори, врата и други грађевински отвори), тако да губици топлоте у зимском периоду и топлотно оптерећење у летњем периоду буду што мањи;
- при пројектовању термотехничких система, предвидети елементе система грејања, климатизације и вентилације са високим степеном корисности;
- употребљавати енергетски ефикасна расветна тела.

Мере за постизање енергетске ефикасности постојећих објеката су следеће:

- дозвољено је накнадно формирање стакленика;
- енергетски разред за постојеће зграде, након извођења радова на реконструкцији, доградњи, обнови, адаптацији, самацији и енергетској санацији мора бити побољшан најмање за један разред.

Сви објекти подлежу обавези спровођења енергетског прегледа. За све јавне објекте је обавеза да се спроводе програм енергетске ефикасности који доноси јединица локалне самоуправе, а који нарочито садржи планирани циљ уштеда енергије, преглед и процену годишњих енергетских потреба, план енергетске санације и одржавања јавних објеката, као и планове унапређења система комуналних услуга (даљинско грејање и хлађење, водовод, јавна расвета, управљање отпадом, јавни транспорт и др.).

Нова и ревитализована постројења за производњу електричне и/или топлотне енергије, системи за пренос електричне енергије, дистрибуцију електричне и топлотне енергије и транспорт и дистрибуцију природног гаса, морају да испуњавају минималне захтеве у погледу њихове енергетске ефикасности, а у зависности од врсте и снаге тих постројења, односно величине система.

IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Спровођење у обухвату Просторног плана приказано је на Рефералној карти број 4 - Карта спровођења.

За подручје посебне намене дефинисано овим Просторним планом предвиђено је директно спровођење овог Просторног плана.

Просторни план се директно спроводи у границама подручја посебне намене на следећи начин:

- применом дефинисаних правила уређења и грађења, у складу са којима се издају локацијски услови;

Обзиром да су Просторним планом планирани објекти намењени презентацији и промовисању природног добра-визиторски центри, предвиђени на пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе, за ову врсту објеката потребно је израдити одговарајући плански документ у складу са Законом о планирању и изградњи и условима заштите(забране и ограничења) природног добра из овог Плана који се односе на заштитну зону Парка природе. (IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА; 1.ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА (СА ЗОНАМА ЗАШТИТЕ), део 1.2 ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА У ЗАШТИТНОЈ ЗОНИ ПАРКА ПРИРОДЕ, и поглавље 1.5 УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ, наслов 1.5.1.2. Заштитна зона Парка природе).

Правила која су дата за уређење и грађење тих објекат имају усмеравајући карактер (наслов 2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА, 2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони Парка природе, 2.1.2.3.Правила грађења за објекте чија је намена у функцији очувања и промоције подручја посебне намене).

На шумском земљишту унутар заштитне зоне Парка природе изградња објеката – објекти за одржавање и коришћење шума (шумарске куће), ловачке колибе и ловно-технички објекти, изводи се на основу планске документације јединица локалне самоуправе, уз поштовање услова (забране и ограничења) заштитне зоне Парка природе утврђене овим Планом.

У делу подручја посебне намене дефинисаног овим Просторним планом који се преклапа са делом обухвата Просторног плана подручја посебне мултифункционалног еколошког коридора Тисе примењује се овај Просторни план.

У делу подручја посебне намене дефинисаног овим Просторним планом који се преклапа са делом обухвата Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) примењује се овај Просторни план.

У делу подручја посебне намене дефинисаног овим Просторним планом који се преклапа са делом обухвата Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ примењује се овај Просторни план.

1. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ГРАДА КИКИНДЕ

Просторни план града Кикинде потребно је ускладити са овим Просторним планом, у делу у коме се преклапа са обухватом овог Просторног плана.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ЧОКА

Просторни план општине Чока потребно је ускладити са овим Просторним планом, у делу у коме се преклапа са обухватом овог Просторног плана.

У складу са Покрајинском скупштинском одлуком о заштити Парка природе „Слатине у долини Златице“ радну зону ван грађевинског подручја насеља у функцији пољопривреде и сточарства, у КО Падеј, није могуће планирати у Парку природе, у просторној подцелини 2 - режиму заштите III степена.

Опис границе планиране радне зоне ван грађевинског подручја насеља у функцији пољопривреде и сточарства (дефинисане Просторним планом општине Чока) која мења намену.

Планирана радна зона ван грађевинског подручја насеља у функцији пољопривреде и сточарства која се укида, а налази се у Парку природе, у просторној подцелини 2 - режиму заштите III степена, у КО Падеј, обухвата:

- део катастарске парцеле број 4114

Површина планиране радне зоне ван грађевинског подручја насеља у функцији пољопривреде и сточарства која се укида износи око 35,19 **ha**. Након укидања планиране радне зоне ван грађевинског подручја насеља у функцији пољопривреде и сточарства предметни простор се намењује пољопривредном земљишту, осталом пољопривредном земљишту.

3. СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину је урађен у складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, а за потребе израде предметног Просторног плана.

Чланом 5. Закона о стратешкој процени прописано је да се стратешка процена врши за планове, програме, основе и стратегије (у даљем тексту: планови и програми) у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, електронских комуникација, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, којима се успоставља оквир за одобравање будућих развојних пројеката одређених прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину.

За наведене планове и програме којима је предвиђено коришћење мањих површина на локалном нивоу или у случају мањих измена планова и програма које не захтевају прописани поступак усвајања, као и за планове и програме који нису наведени у претходном пасусу, одлуку о стратешкој процени доноси орган надлежан за припрему плана и програма ако, према критеријумима прописаним овим законом, утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

Чланом 7. Закона дефинисано је да се стратешка процена утицаја на животну средину ради на основу нивоа, врсте, циљева и садржаја плана или програма.

Ако је план или програм саставни део одређене хијерархијске структуре, стратешка процена утицаја на животну средину се ради у складу са смерницама стратешке процене утицаја на животну средину плана или програма вишег хијерархијског нивоа.

За планове нижег реда, у складу са чланом 9. Закона о стратешкој процени утицаја, одлуку о изради стратешке процене доноси орган надлежан за припрему плана и програма по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација.

Доношењу Одлуке о изради или Одлуке о не изради стратешке процене утицаја планског документа од стране органа надлежног за припрему планске документације претходи прибављање мишљења органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих, стручних и надлежних органа и организација од важности за одређено планско подручје, у зависности од хијерархијског нивоа планског документа, као и карактеристика и услова простора за који се израђује.

Препорука је да се за потребе одлучивања да ли је потребно или не вршити стратешку процену утицаја на животну средину, прибаве мишљења надлежних органа и институција из области заштите животне средине и заштите природних вредности.

4. ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Чланом 3. Закона о процени утицаја на животну средину прописано је да се процена утицаја врши за пројекте из области индустрије, рударства, енергетике, саобраћаја, туризма, пољопривреде, шумарства, водопривреде, управљања отпадом и комуналних делатности, као и за пројекте који се планирају на заштићеном природном добру и у заштићеној околини непокретног културног добра.

Предмет процене утицаја су пројекти који се планирају и изводе, промене технологије, реконструкције, проширење капацитета, престанак рада и уклањање пројеката који могу имати значајан утицај на животну средину, као и они који су реализовани без израде студије о процени утицаја, а немају одобрење за изградњу или се користе без употребне дозволе (процена утицаја затеченог стања).

У складу са наведеним Законом и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката, за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката, за које се може захтевати процена утицаја на животну средину инвеститори су дужни да се обрате, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката са Листе II, надлежном органу. Надлежни орган ће одлучити о потреби израде студије о Процени утицаја на животну средину, односно донети Решење о потреби изради или ослобађању од израде студије.

Критеријуми за одлучивање о обавези израде Студије процене утицаја садржани су у поменутој Уредби (Листа I и Листа II), а процедура израде и садржина студије је дефинисана Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину, као и Уредбом о одређивању активности чије обављање утиче на животну средину.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја, како је то прописано поменутиим Законом. Начелни садржај студије о процени утицаја на животну средину прописан је чланом 17. поменутог Закона, а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Успостављање система мониторинга један је од приоритетних задатака како би се све предложене мере заштите животне средине у Просторном плану могле успешно имплементирати у планском периоду.

Чланом 17. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, програм праћења стања животне средине у току спровођења Просторног плана садржи нарочито:

1. опис циљева плана и програма,
2. индикаторе за праћење стања животне средине,
3. права и обавезе надлежних органа,
4. поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја,
5. друге елементе у зависности од врсте и обима планског документа.

У складу са Законом о заштити животне средине Република, односно јединица локалне самоуправе, у оквиру своје надлежности утврђене Законом, обавезна је да обезбеди континуалну контролу и праћење стања животне средине, у складу са овим и посебним законима.

1. ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Полазећи од специфичности подручја, Просторним планом су дефинисани циљеви који су током израде Стратешке процене разматрани и анализирани у односу на дефинисане индикаторе и циљеве саме стратешке процене.

Циљеви просторног развоја подручја Просторног плана у области заштите животне средине и одрживог развоја су:

- усклађивање интереса и рационално коришћење природних потенцијала планског подручја, водећи рачуна о еколошким условима и ограниченим капацитетима животне средине, односно захтевима уређења подручја посебне намене;
- одрживо коришћење ресурса и простора, уз предузимање превентивних мера заштите основних чинилаца животне средине (воде, ваздуха и земљишта);
- успостављање континуалног мониторинга загађујућих материја, санација и рекултивација еколошки најугроженијих подручја;
- одрживо управљање водама;
- санација и рекултивација еколошки најугроженијих подручја, пре свега неуређених депонија (сметлишта), на подручју обухвата Просторног плана;
- управљање комуналним отпадом сходно Програму управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031 и законским и подзаконским актима;
- интегрисање заштите животне средине у све секторе стратешког планирања и пројектовања, кроз инструменте процене утицаја (примена SEA, EIA и IPPC);
- примена савременијих технолошких решења, најбољих доступних технологија (BAT) и концепта чистије производње приликом реализације пројеката који могу имати негативан утицај на квалитет животне средине, а у складу са условима заштите природе;
- едукација грађана и унапређење еколошке свести.

2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине. Имајући у виду дефинисане посебне циљеве, врши се избор одговарајућих индикатора у изради стратешке процене, које је у планском периоду неопходно пратити како би се могла вршити оцена планских решења, односно њихов позитиван утицај на подручје обухваћено Просторним планом.

Предлог индикатора за праћење стања животне средине предлаже се на основу дефинисаних циљева стратешке процене, а дат је у поглављу II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА.

Имајући у виду обухват Просторног плана, постојеће и будуће садржаје, као и могућа загађења, мониторинг се односи на:

- контролу и праћење квалитета ваздуха,
- контролу и праћење квалитета вода,
- праћење квалитета земљишта контролом концентрација загађујућих супстанци
- контролу и праћење биодиверзитета

2.1. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Законом о заштити ваздуха дат је законски оквир за проучавање и праћење квалитета ваздуха које за циљ има контролу и утврђивање степена загађености ваздуха, као и утврђивање тренда загађења, како би се правовремено деловало ка смањењу штетних супстанци до нивоа који неће битно утицати на квалитет животне средине.

Подаци добијени у мрежама аутоматског и мануалног мониторинга квалитета ваздуха обрађују се, анализирају и интерпретирају у складу са важећим прописима:

- Законом о заштити ваздуха
- Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха
- Уредбом о одређивању зона и агломерација
- Уредбом о утврђивању програма контроле квалитета ваздуха у државној мрежи
- Правилником о начину размене информација о мерним местима у државној и локалној мрежи, техникама мерења, као и о начину размене података добијених праћењем квалитета ваздуха у државној и локалним мрежама

У складу са чланом 8. Закона о заштити ваздуха оцењивање квалитета ваздуха врши се за следеће полутанте: **сумпор диоксид, азот диоксид и оксиде азота, суспендоване честице, олово, бензен, угљенмоноксид, приземни озон, арсен, кадмијум, никл и бензо(а)пирен.**

Захтеви квалитета ваздуха дефинисани за полутанте, који имају потврђен штетан утицај на здравље популације (граничне вредности, толерантне вредности, границе оцењивања и толеранције, циљне вредности и дугорочни циљеви) ближе су прописани Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха.

Додатно, прописане су и границе (критични нивои, циљне вредности) за поједине полутанте за заштиту вегетације (сумпор диоксид, азотни оксиди, озон).

Уредбом су дефинисани и прагови обавештавања и прагови упозорења за поједине полутанте, као и критични нивои за заштиту вегетације.

За наменска мерења појединих полутаната, у зонама и агломерацијама у којима се налазе различити извори емисије полутаната који могу утицати на ниво загађености ваздуха, прописане су максимално дозвољене концентрације (гасовите неорганске, органске и канцерогене материје, укупне суспендоване честице, укупне таложне материје и чађ).

Оцењивање квалитета ваздуха, на основу измерених концентрација загађујућих материја у ваздуху, врши се применом критеријума за оцењивање у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха.

Мониторинг квалитета ваздуха врши се и на основним руралним локацијама ван непосредног утицаја значајних извора загађења ваздуха.

Предметним Извештајем сугерише се обавеза вршења контрола квалитета ваздуха у складу са потребом да јединица локалне самоуправе чији су делови територија у обухвату Просторног плана ажурно води локални регистар извора загађивања као и Програм заштите животне средине са акционим планом, а у складу са Законом о заштити животне средине.

За објекте за које се утврди да се не ради Студија процене утицаја на животну средину по Закону, по мишљењу надлежне службе за област заштите животне средине, а у складу са технологијом рада, утврђује се потреба вршења додатног мониторинга, посебно за праћење загађења ваздуха и вода (у складу са важећом законском регулативом).

2.2. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ

Законом о заштити животне средине су дате и основне смернице заштите вода. Чланом 23. овог Закона дефинисано је да се заштита и коришћење вода остварује интегралним управљањем водама, предузимањем мера за њихово очување и заштиту у складу са посебним законом.

У циљу предузимања мера за ограничавање даљег загађивања и евентуално побољшање вода, од значаја је стално и систематско контролисање параметара квалитета површинских и подземних вода.

Оцену еколошког и хемијског статуса вода потребно је вршити у складу са:

- Правилником о утврђивању водних тела површинских и подземних вода
- Правилником о референтним условима за типове површинских вода
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање

За реке и језера одређује се еколошки статус, а за вештачка водна тела еколошки потенцијал.

Анализа квалитета подземних вода које се користе за водоснабдевање врши се на основу Правилника о хигијенској исправности воде за пиће.

2.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА

Обавеза успостављања систематског мониторинга земљишта на простору Републике Србије дефинисана је Законом о заштити животне средине, Законом о заштити земљишта и Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници, који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта, дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима.

Степен угрожености земљишта од хемијског загађења одређује се на основу вредности загађујућих материја датих у посебном пропису, којим се регулишу граничне вредности опасних и штетних материја у подземним водама, као и у посебним прилозима Уредбе, који се односе на ремедијационе вредности концентрација опасних и штетних материја и вредности које могу указати на значајну контаминацију подземних вода и земљишта.

Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности изврши испитивање квалитета земљишта.

Забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште. Особине земљишта могу да се мењају само у циљу побољшања квалитета, у складу са његовом наменом.

Праћење параметара квалитета земљишта је неопходно вршити у континуитету дуги низ година, на одређеним местима за које се утврди евидентна угроженост параметара стања животне средине.

Локације на којима је депонован незагађен материјал од ископавања (земља) не припадају контаминираним локацијама.

Усвајањем Уредбе о програму систематског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма обезбеђена је основа за доношење програма системског праћења квалитета земљишта који ће обухватити успостављање државне и локалне мреже локалитета за праћење квалитета земљишта и који не обухвата пољопривредно земљиште. Државна мрежа локалитета успоставља се за праћење квалитета земљишта на нивоу Републике Србије на локалитетима на којима је дошло или може доћи до загађења земљишта и који су од посебног интереса за Републику Србију.

У складу са чланом 5. Уредбе, локална мрежа локалитета за праћење квалитета земљишта успоставља се за праћење квалитета земљишта на нивоу аутономне покрајине. Локалну мрежу чине допунски локалитети који се одређују на основу мерења или поступака процене, а за које нема података о нивоу загађујућих материја.

У складу са чланом 10. Уредбе подаци добијени реализацијом програма систематског праћења квалитета земљишта користе се за оцењивање квалитета земљишта, као и за израду извештаја о стању земљишта и саставни су део информационог система заштите животне средине и достављају се Агенцији за заштиту животне средине.

3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Када су у питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

У остваривању система заштите животне средине Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, правна и физичка лица одговорна су за сваку активност којом мењају или могу променити стање и услове у животној средини, односно за непредузимање мера заштите животне средине, у складу са Законом о заштити животне средине.

Правна и физичка лица дужна су да у обављању својих делатности обезбеде: рационално коришћење природних богатстава; урачунавање трошкова заштите животне средине у оквиру инвестиционих и производних трошкова, примену прописа, односно предузимање мера заштите животне средине, у складу са законом.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији, који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација, ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са законом.

Обавезе загађивача

У контексту мониторинга загађивача, законом су прописане обавезе оператера постројења, односно комплекса који представља извор емисија и загађивања животне средине да преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

- 1) прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења,
- 2) обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Власник или корисник земљишта или постројења, чија делатност, односно активност може да буде или јесте узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да у складу са Законом о заштити земљишта врши мониторинг земљишта, на начин да:

- 1) прикаже податке о квалитету земљишта пре почетка и по завршетку обављања активности,
- 2) прати промене на земљишту и у земљишту на прописан начин у зони утицаја својих активности,
- 3) податке о промени на земљишту и у земљишту достави Министарству надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за заштиту животне средине.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи су дужни да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

Према Закону о заштити земљишта, овлашћено правно лице које врши мониторинг доставља Министарству надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за заштиту животне средине извештај о мониторингу државне мреже.

Надлежни орган аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, такође, достављају извештај мониторинга локалне мреже.

Загађивач земљишта извештај о мониторингу доставља надлежном Министарству, на територији аутономне покрајине надлежном покрајинском органу, јединици локалне самоуправе и Агенцији.

Санација и ремедијација

Правно и физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, у складу са пројектима санације и ремедијације, на које сагласност даје надлежно министарство.

Законски оквир

Мониторинг квалитета параметара животне средине дефинисан је следећим правним актима:

- Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС” бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18-др. закон и 95/18-др. закон);
- Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др. закон);
- Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);
- Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 24/14);

- Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12);
- Законом о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19);
- Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 96/21);
- Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10);
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Службени гласник РС“, број 74/11);
- Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС“, број 33/16);
- Правилником о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС“, број 114/13);
- Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину њиховог достављања и упутству за њихово попуњавање („Службени гласник РС“, број 17/17) и др.

4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

У случају неочекиваних негативних утицаја у поступку имплементације Просторног плана и у фази реализације планираних намена, потребно је, у складу са важећом законском регулативом, спровести надзор и контролу и применити мере отклањања и минимизирања потенцијално настале штете, извршити санацију простора и применити мере ревитализације (ремедијације) и заштите животне средине.

Неочекивани негативни утицаји реализованих намена и објеката (у редовном раду реализованих пројеката - објеката, постројења, радова) се морају спречити доследним спровођењем урбанистичких и техничких мера заштите, мера за спречавање и отклањање насталих узрока, мера санације последица и успостављање мониторинга животне средине.

За предметни Просторни план, од фазе припреме до коначног усвајања, укључен је процес процене утицаја стратешког карактера, у коначном циљу реализације планираних намена простора у оквирима прихватљивим са аспекта заштите животне средине. Обзиром на то да није могуће у потпуности искључити вероватноћу појаве неочекиваних негативних утицаја са негативним ефектима и последицама по животну средину, прописан је начин поступања у случају таквих појава.

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисани су основни методолошки приступ и садржај Извештаја о стратешкој процени.

Стратешка процена је процес који се врши над планским документом, анализирајући додатно и остале расположиве податке као што су статистички подаци и други подаци, добијени за потребе израде Просторног плана и Стратешке процене, као и валоризацијом стања на терену.

У предметној стратешкој процени су анализирана сва планска решења и мере заштите, извршена је синтезна процена њихових утицаја и интеракција са утицајима из окружења на природне ресурсе и живи свет, као и на животну средину, а на основу утврђених валидних параметара дат је предлог адекватних превентивних и санационих мера заштите животне средине у контексту реализације концепта одрживог развоја овог подручја.

Примењени метод рада заснива се на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа.

Методологија се базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, који утврђује услове, начин и поступак процењивања утицаја појединих садржаја Просторног плана на животну средину.

Примењени метод поштује наведене опште методолошке принципе и спроводи се у неколико фаза:

1. Утврђују се полазне основе стратешке процене, које обухватају: дефинисање предмета као и просторног обухвата Стратешке процене, циљеве и метод рада, правног, планског и документационог основа;
2. Анализа постојећег стања и стања квалитета чиниоца животне средине, анализираних кроз природне услове (вредновање квалитета ваздуха, земљишта, вода, угроженост буком итд);
3. Затим се врши процена могућег утицаја на животну средину на основу квантификације појединих елемената животне средине, научних сазнања, података објављених у литератури, другим студијама, искустава других земаља и сл;
4. Након тога, предлажу се мере за спречавање и ограничавање штетних утицаја у току спровођења и реализације Просторног плана, мере за унапређење стања животне средине, мере за праћење стања животне средине, које обухватају предлог индикатора за праћење стања животне средине и по потреби успостављање нових мерних тачака.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза, потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања заштите и очувања квалитетне животне средине.

Ограничења у спровођењу предложеног метода, посебно у фази приказа постојећег стања, су недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату Просторног плана, као и података о привредним субјектима.

Полазни критеријуми за одређивање могућих карактеристика утицаја на животну средину су постојеће стање и одлике Просторног плана, као и њихови могући утицаји на квалитет ваздуха, воде, земљишта, животињски свет, биодиверзитет и остале природне и створене вредности.

Према критеријумима и оцени постојећег стања животне средине, а имајући у виду природне услове и изграђене структуре на подручју за које се Просторни план доноси, издвајају се најзначајнији утицаји на животну средину који могу неповољно утицати на непосредно окружење. Методолошки основ за израду Стратешке процене утицаја, у

ужем смислу представљају методе научног истраживања, односно примењене методе праћења стања објеката, односно појава и процеса у простору, од извора загађења, притисака, стања и одговора (планског решења).

У Извештају су анализирани све Планом предвиђене активности, извршена је синтетна процена њихових утицаја на природне ресурсе и створене вредности и дат је предлог адекватних превентивних и санационих мера заштите животне средине у контексту реализације концепта одрживог развоја овог подручја.

2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Основну тешкоћу у спровођењу стратешке процене и изради Извештаја о стратешкој процени представљао је недостатак званичне, детаљно прописане јединствене методологије, на нивоу прописа.

Поред недостатака одговарајућих смерница и упутстава, уочен је проблем недовољно развијеног информационог система о животној средини, као и непостојање Програма праћења стања параметара животне средине, на основу система показатеља-индикатора за оцену и праћење стања животне средине на подручју у обухвату Просторног плана.

При оцени планских решења уочен је проблем у практичној примени индикатора дефинисаних Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине, имајући у виду да за планско подручје нису доступни систематизовани подаци и да нису вршења мерења одређених параметара животне средине, те да није утврђено нулто стање животне средине простора који је у обухвату овог Просторног плана.

Тешкоћа при изради стратешке процене утицаја на животну средину огледа се и у раздвајању питања која су у домену (детаљне) процене утицаја на животну средину у односу на стратешке процене утицаја планских докумената на животну средину. Европске препоруке су да стратешка процена не треба да улази у претерану квантификацију, да је њена суштина у вредновању и поређењу алтернатива/опција са аспекта могућих значајних утицаја на животну средину, да је нагласак, када се ради о карактеру утицаја, на кумулативним и синергијским ефектима, да се спроводи једино за програме и планове јавног карактера итд.

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Начини одлучивања по питањима заштите животне средине зависе од низа фактора, а првенствено од значаја позитивних и негативних утицаја планских решења на здравље људи, социјални и економски развој и животну средину.

Предметним Просторним планом нису разрађивана и предложена варијантна решења, те нису вршене стратешке одлуке у смислу избора најпогодније варијанте.

Планом је дато решење адекватно планираној намени простора, у обиму који је дозвољен прописаним мерама заштите, те су дата решења усклађена са заштитом животне средине.

Утврђени су основни критеријуми просторног уређења, коришћења природних ресурса и мере заштите животне средине.

Процес процене утицаја планских решења на животну средину вршен је паралелно са поступком израде планског документа.

Пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему Просторног плана обезбеђује учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени. Орган надлежан за припрему Просторног плана обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину Извештаја и достављање мишљења, као и о времену и месту одржавања јавне расправе, у складу са Законом којим се уређује поступак доношења Просторног плана. Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинише учешће заинтересованих органа и организација, који могу да дају своје мишљење током 30 дана јавног увида.

Орган надлежан за припрему Просторног плана израђује извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности, који садржи сва мишљења о Извештају о стратешкој процени, као и мишљења датих у току јавног увида и јавне расправе о Плану. Извештај о стратешкој процени доставља се заједно са извештајем о стручним мишљењима и јавној расправи општинском органу надлежном за заштиту животне средине на оцењивање. На основу ове оцене, орган надлежан за заштиту животне средине даје своју сагласност на Извештај о стратешкој процени, у року од 30 дана од дана пријема захтева за оцењивање. После прикупљања и обраде свих мишљења, на основу којих се формира финална верзија Просторног плана, орган надлежан за припрему Просторног плана доставља Извештај о стратешкој процени заједно са Просторним планом надлежном органу на одлучивање.

VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Проблематика заштите животне средине разматрана је у оквиру планског документа, али и Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину. Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину, којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја предметног Просторног плана на животну средину је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ могао остварити, потребно је било сагледати постојеће стање животне средине и планом предвиђене активности.

Стратешка процена утицаја Просторног плана на животну средину интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Анализа и процена потенцијалних утицаја стратешког карактера превентивно делује у смислу спречавања еколошке штете у простору. На нивоу Просторног плана, процењени су потенцијални утицаји планираних намена и ефекти на животну средину, укључена је јавност и заинтересоване институције у процес одлучивања, а приликом доношења коначне одлуке биће узети у обзир добијени резултати и укључени у Извештај о стратешкој процени утицаја предметног Просторног плана на животну средину.

На основу вредновања планских решења процењује се да планиране намене и имплементација Просторног плана неће импликовати битне неповољне, еколошки неприхватљиве ефекте по природне вредности и животну средину, а који се не могу контролисати, него ће, шта више, планска решења довести до решавања већег броја конфликтних активности у простору.

Предметни Извештај о стратешкој процени утицаја не може дати експлицитне одговоре на прихватљивост појединих планских решења. Таква планска решења морају се разрађивати и детаљно оцењивати приликом израде пројектне документације и студија оправданости. Већи ниво детаљности, којим ће се анализирати појединачни објекти и њихови утицаји на животну средину, разматраће процене утицаја појединачних објеката на животну средину.

IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Оцена Извештаја о стратешкој процени врши се на основу критеријума садржаних у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

На основу оцене Извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештај о стратешкој процени, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе Просторног плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО